

Velké dějiny malého Hořákova

**Všem obyvatelům, rodákům, přátelům
a příznivcům Hořákova, jeho bližšího
i vzdálenějšího okolí, pro potěchu, radost
a poučení na základě archivních materiálů,
dostupné literatury a vyprávění pamětníků
sepsal**

Jiří Kuděla, z rodu urbánkovského.

Hořákov, Praha / 1980 - 2020

Verze - 2020

Hořákov, 1901, pohlednice zaslaná hrabětem Josefem Czerninem

OBSAH:

- I. Slovo ke čtenářům**
- II. Prameny a literatura**
- III. První historické zmínky o Hořákovu**
- III. Hořákovský katastr a jeho proměny**
- IV. Majitelé svobodného statku a osady
Hořákov v průběhu staletí**
- V. Obyvatelé Hořákova**
- VI. Místní názvy v Hořákově, jazyk obyvatel**
- VII. Lidé – střípky vzpomínek**
- VIII. Přílohy (sčítání obyvatel)**
- IX. Poznámky k rodopisu některých hořákovských rodin
(Královi, Hejlovi, Urbánkovi, Majerovi, Kolářovi, Hejdovi,
Kordíkovi, Löfflerovi)**
- X. Obrazové přílohy**

XI. Prameny a literatura

Velké dějiny malého Hořákova¹

I. Slovo ke čtenářům

Při pohledu na titul zde předkládané práce si laskavý čtenář možná asi pomyslí, proč „Velké“ dějiny „malého“ Hořákova? Co tím asi autor myslel? Věz tedy, milá přítelkyně, milý příteli Hořákova a jeho historie, že jde o záměr. Neb každý, kdo vyrostl v Hořákově, ví, že nelze psát o dějinách Šumavy a Pošumaví v klasickém, již dávno překonaném regionálním rámci jakožto o dějinách Klatovska, Sušicka či např. Horažďovicka, ale že nejsmysluplnější metodou je postupovati čistě „hořákovocentricky“, tj. od velkých dějin malého až nejmenšího Hořákova, k poměrně velkým dějinám celého údolí Drnového potoka, od Čachrova na jihu, Běšin na severu, Brtí na západě a Úlohu na východě. Následně pak k menším dějinám šumavského Hvozdu od Železné Rudy na jihu až po bránu Šumavy, zvanou Klatovy, na severu. Možná pak, jen tímto přísně centrickým pohledem, lze pochopit dějiny celého regionu, potažmo pak snad i zemí Koruny české, Evropy a celého světa. ☺

Ne, nesměj se prosím čtenáři! Tento pohled totiž nejlépe odpovídá pohledu obyčejného, normálního obyvatele Hořákova, tak jak mu byl po celá staletí dán přírodními a historickými okolnostmi a také možná Boží prozřetelností. ☺

„Hořákovští“, obyvatelé Hořákova, tedy lidi „Hořákojc“ stejně tak jako „Běšíňáci“, „Brťáci“, „Čachrováci“, „Troslaváci“, „Kúzáci“ či odkudkoliv jinde, vnímali po staletí svůj svět jako ten, co je bezprostředně obklopuje, kam mohli dojít za prací nebo za svými bližními, do kostela, na hřbitov, nejvýše pak na nejbližší panský či jiný úřad. Obecní humna byla po staletí hranicemi jejich nejpřirozenější, užšího světa. To za nimi už byl svět, kosmos jiný, mnohdy velmi vzdálený, cizí, často i nepřátelský, proto někdy pro ně i mnohdy nepochopitelný.

¹ Tato studie vychází z práce, kterou v rámci semináře o historické topografii (seminář na katedře pomocných věd historických a archivního studia FF UK vedl v té době PhDr. Jaroslav Kašpar, CSc.) autor napsal v roce 1980. Tehdy i nyní si byl vědom, že nemohl a nemůže obsáhnout všechny historické prameny, respektive, že vzhledem k jejich fragmentárnosti, roztržitosti a složitému vyhledávání jde o nekonečnou práci, či přinejmenším práci na mnoho let. První verze této studie (na základě zmíněné seminární) vznikla již v roce 2011 jako novoroční pozdrav hořákovským sousedům, měla cca 30 stran a věnována byla památce Marie Martincové, roz. Urbánkové (1913-1990), babičky autora. Další verze vznikaly v následujících letech, poslední v roce 2014. Tato verze je vedle babičce věnována i památce matky autora, Miloslavě Kudělové, roz. Martincové (1935-2017).

Byť byl tento svět obyvatel Hořákova (dosad' si Běšiny, Čachrov, Úloh nebo jakoukoliv jinou zdejší obec) z pohledu našeho 21. století velice omezený, nebyl méně bohatý na city a pocity, zážitky a události, byl to prostě svět našich předků. A jako takový ho chce pisatel P. T. obecenstvu v největší možné přesnosti, nicméně zároveň ve vší autorské skromnosti co nejlépe představit.

V této práci se zabývám velkou historií malého Hořákova od počátků, tedy od té doby, kdy o něm či jeho okolí existují nějaké písemné prameny až zhruba do poloviny století dvacátého.

Najde-li ctěná čtenářka či ctěný čtenář v tomto skromném díle nějaké chyby, nepřesnosti či omyly, prosím je o shovívavost a o jejich opravu, nejlépe na autorovu adresu (j.kudela@seznam.cz). Stejně vítaná jsou na této adrese jakákoliv doplnění, poukázání na neznámé či nedocenené prameny a literaturu, reprodukce fotografií, map, rodinných dokumentů apod.

Najdou-li čtenáři v této práci nějakou novou, neznámou informaci, poučení, či dokonce zalíbení, bude to pro autora tím největším potěšením a nejlepší odměnou za léta bádání a sepisování.

I. Hořákov v pramenech a literatuře

Asi třináct kilometrů na jih od Klatov, přímo nad starou pasovskou obchodní stezkou spojující české vnitrozemí s odlehlými prostory Královského Hvozdu, v údolí jednoho z pramenů Drnového potoka (německy Rasenbach), uzavřeném na východní straně Bruskovským lesem s dominantním vrchem Pavlovem, na západě Hajným a Plošinou a na jihu vrchem Hvězdníkem (Šternekem), od středověku existuje malá osada Hořákov. Jedna z mnohých, kterých jsou v této oblasti desítky, ale přesto, stejně jako ty ostatní, také něčím zvláštní.

Na půli cesty mezi starobylými Běšinami a strategickým městysem Čachrovem, hájícím vstup na šumavské pláň, konkrétně na východním svahu pnoucím se k vrchu Hajný, je roztroušeno malé osídlení. Spolu se dvěma samotami (Spolkou a Na Kobyle /Štoudní/) se katastr této malé osady rozkládá asi na šesti, sedmi kilometrech čtverečních ve výšce od cca 520 do 750 metrů nad mořem (49.2848264N, 13.2993703E).

Hořákov je osadou obce Běšiny, ke které má po staletí velmi blízký vztah. Jeho osudy byly často svázány s vlastníky běšinského panství a Hořákov od nepaměti náležel k běšinské farnosti. Podobně silné spojení však má tradičně i s Čachrovem, k němuž Hořákov více než sto let jako obec připadal (1850-1961) a k jehož duchovní správě patrně ve středověku také patřil. Hořákovský katastr sousedí s katastry obcí Běšiny, Březí, Brtí, Čachrov a Kuzí, s nimiž měl samozřejmě Hořákov v historii také úzké, všestranné vztahy.

Primárních pramenů k dějinám Hořákova (nejen) ve středověku je pohříchu velmi málo. Jde v podstatě jen o několik zmínek v berních rejstřících Plzeňského kraje ze 14. století, v deskách dvorských a nic více. Hořákov je pak popsán v Berní rule z roku 1653, visitacích a dalších fasích, jež následovaly – v tereziánském a josefinském katastru. Také v deskách zemských a následně už jen v jediné knize majetkových změn, uložené ve státním plzeňském archivu. Žádný archiv hořákovského statku se nedochoval, také patrně proto, že hořákovský svobodný dvůr měnil relativně často majitele a zbytek vesnice připadal tu k jednomu, tu k druhému panství (jejichž archívy se též nedochovaly).

Zajímavou oporou pro zkoumání historie Hořákova jsou poměrně v úplnosti od druhé poloviny 17. století zachované matriky této obce (bud' samostatně nebo v rámci dalších matrik farnosti běšinské) a matriky obcí okolních, především farnosti Čachrov, Javorná, případně Strážov, Dešenice, Kolinec, Velhartice a Týnec. Dále jsou to samozřejmě tzv. císařské otisky stabilního katastru a obecně starší mapová zobrazení. Řadu podnětů pro tuto studii přinesly farní kroniky a pamětní knihy z Běšin, Čachrova a Strážova. Drobné informace autor našel v archivu kolíneckého panství a v urbářích a pozemkových knihách bystrických, čachrovských, dešenických, strážovských a týneckých.

Nějaké zajímavé dokumenty byly určitě v archivu posledního majitele statku, Adalberta (Vojty) Schönborna. Ty ale patrně vzaly za své v chaotické poválečné době a následně při převzetí hořákovského zámku do rukou státu, jako se to ostatně stalo osudným i hořákovské zámecké knihovně.² Je možné, že některé dokumenty mohly zůstat v rukou manželky a dcery Adalberta Schönborna a v pozůstalostech jejich potomků mohou být dodnes.

Autorovi se ale přesto podařilo najít v jedné soukromé sbírce některé dopisy, korespondenční lístky a pohlednice, které byly napsány Josefem Czerninem, Rosinou Czerninovou, Adalbertem Schönbornem a jeho bratrem Zdenkem. Adresáty této korespondence byly nejrůznější osoby, jen některé písemnosti však mají přímou souvislost s Hořákovem. Nicméně byly použity i pro tuto studii.³

Co se týče dosavadní literatury o Hořákovu, je dlužno říci, že kromě výše zmíněného článku o zámecké knihovně a drobných poznámek o této obci v kompendiích, případně topografických příručkách (Schaller, Sommer, Sedláček a další) a jen okrajově v krásné literatuře⁴, nevěnoval kupodivu Hořákovu nikdo zatím žádnou pozornost, a to

² Mašek, P.: Zámecká knihovna Hořákov. Památky a příroda, 1989, č. 4., s. 224. Z vyprávění pamětníků je zřejmé, že knihovna byla částečně devastována již po roce 1946, po nuceném odchodu manželky a dcery hraběte Adalberta Schönborna z Hořákova, stejně jako mobiliář a další vybavení zámečku. Pisatel si pamatuje malé zbytky knihovny (většinou romány) ještě ze svých návštěv zámečku v 60. a 70. letech minulého století.

³ Soukromá sbírka šlechtické korespondence 20. století v rukou Davida Konečného. Jde asi o 20 dopisů Josefa Czernina adresovaných různým lidem, Adalbertu a Zdenko Schönbornovi, vzájemná korespondence obou bratrů, asi 10 kusů + část korespondence Rosiny Czerninové (provdané Schönbornové) z let přibližně 1903 až 1907. Všechny písemnosti mají vesměs rodinný charakter, s obecnými poznámkami.

⁴ A. V. Šmilovský, Starohorský filosof; V. a Z. Nekvasilové, Šumavské halali, Praha 1943.

ani v souvislosti s blízkými Běšinami, přehled jejichž dějin shrnul pilný badatel Václav Kubernát.⁵ Jedinou čestnou výjimkou jsou poémy irského vergiliologa a básníka světového jména Jamese Henryho (1798-1876), který Hořákovu věnoval laskavou poznámku (včetně důrazu na správnou výslovnost jména Hořákov) v básnickém cestopise z roku 1860, v němž popisoval své putování z Drážďan do Benátek přes západní Čechy a Šumavu.⁶

Carries his mitre, one his pastoral staff.
Two pages bear his train up, clouds of incense,
From silver censurs flung, precede and follow.
Which is the God? Which is it has the worship,
He or the bit of kneaded flour and water
He carries in the monstranz? Every knee
Bows as he passes, every head is bared.
To kiss his garment's hem, to touch the cross
Brodered in gold on his white satin shoe
Is a foretaste of heaven. That man 's a fool
Who dreams of shorter path to power and honor
Than through the temple of the people's God.
Caesar was high priest ere he was dictator.

At half past nine set out, at half past one,
— Little of new observed upon the way,
Except Parnassia spangling white the marsh,
And plots of flowering poppies the bauer's heart
Gladdening with promise of the racy oil.
And further on, upon the left, the church
And dorf and meierhof of Bieschin,
And further on still, on the right, the real
Wide branching antlers of the painted stag
Upon the Wirthshaus' wall of Hořakow¹ —
Dine in the rural inn zum Grünen Baum
In Czachrau village, high on the steep hill.
We sit in th' inner Stube, the host's bedroom,
Amidst old chests of drawers and brown oak tables
And three-legged stools, and hard, wood-bottomed chairs.
A crucifix in one corner on the wall,
Up near the ceiling; in the opposite corner,
A churn-dash and a churn half full of milk;
A trestle in the middle. On the trestle
A keg of beer whence ever and anon
The landlord's son, a tall, gaunt youth of twenty,
In long blue stockings, short black leather breeches,
And shirt-sleeves, draws for the guests in the outer stube.

¹ Pronounced Horschakof ř being pronounced like rsch.

⁵ Historie obce Běšiny, obec Běšiny 2002, 56 s.

⁶ Henry James, *Thalia petasata iterum; or, A foot journey from Dresden to Venice, described on the way in verse*. Leipzig 1877, s. 20-22. Za upozornění na tuto skvělou skutečnost děkuji velkému čachrovskému patriotovi Janu Kynčlovi. „And further on still, on the right, the real / Wide branching antlers of the painted stag / Upon the Wirthshaus' wall of Hořakow“ /Pronounced Horschakof ř being pronounced like rsch/.

Podobně skoupá byla historická věda a krásná literatura i k dalším obcím v okolí. Dokonce bohužel i k mnohem větším obcím, jako je např. Strážov. Jsou ale i výjimky např. povedená monografie městyse Čachrova z pera Jaroslava a Otakara Brůhových a velice fundované dějiny Javorné.⁷ Tyto dvě monografie jsou tak jedinými, skutečně ucelenými monografiemi obcí z jižního Klatovska, a to nejen z údolí Drnového potoka. Přitom právě tato oblast, mezi starobylym královským městem Klatovami na severu a Královským hvozdem na jihu (dnešní západní část Národního parku Šumava), na bývalé jazykové hranici, se přímo nabízí k hlubšímu, důkladnějšímu zpracování.

Nicméně v posledních desetiletích se začíná projevovat hlubší zájem o malá místa Klatovska, viz například velmi povedené dějiny Kolinec z pera Františka Máry a Jana Vícha, přístupné na internetu⁸ a další práce.

Práce bratří Brůhových, stejně jako dějiny kolinecké byly inspirací i pro tuto studii, která není tímto ukončena, je stále otevřeným tvarem, protože vznikala a vzniká jen v ukradených chvílích, jako patriotická záliba autora. A vzniká velmi těžce, především proto, že vzhledem k fragmentárnosti dochovaných pramenů, bádání o dějinách Hořákova nebylo a není jednoduché.⁹ Předkládaná práce proto bude dělat exkurze i do historie obcí s Hořákovem sousedících, případně s ním nějak historicky či jinak souvisejících.

Následující pokus o vylíčení dějin Hořákova je proto založen takřka výhradně na výše zmíněných pramenech a literatuře. Rozhodně není vyloučeno, že se ještě nějaké autentické dokumenty k historii Hořákova mohou najít, především v rodinných archivech šlechtických rodin, které držely hořákovský statek, či jejich přízně, ale je to poměrně málo pravděpodobné, protože šlo o jen relativně drobný statek bez většího významu v rámci celé země i regionu, ale pro nás, hořákovské patrioty, významu nesmírného...

⁷ Jaroslav a Otakar Brůhové, Čachrov, Městys na Šumavě, Klatovy 1941, 97 s. KUDRLIČKA, Vilém. Javorná...zapomenutý kout Šumavy. Praha: TEPS místního hospodářství, 1981.

⁸ <https://www.kolinec.eu/pisemnosti/mara-1.htm>

⁹ Ze všech bývalých patrimoniálních a obecních archivů se právě pro oblast jižního Klatovska nedochovalo příliš mnoho. Archivy velkostatků Hořákov, Březí, Čachrov disponují jen necelým tuctem pozemkových knih od 17. do 19. století. Archiv statku běšinského je pak zcela nicotný (archiv velkostatku Týnec u Klatov se nedochoval vůbec), obsahujíc pouze pomálu materiálu až z první poloviny 20. století. Nemnoho pramenů v přímé či nepřímé souvislosti s Hořákovem a dalších blízkých obcí, lze pak nalézt pouze v archivu statku kolineckého, případně bystrického. Nejde ale o primární prameny.

II. První historické zmínky o Hořákovu

Oblast jihozápadních Čech byla v historii osídlována v několika etapách. V první fázi ranného středověku zde existovala jen malá, roztroušená osídlení, přiléhající k hlavním stezkám jdoucím do Bavor a dále. V 12. až 14. století tyto stezky začíná chránit hradní soustava (např. Pajrek, Klenová, Velhartice, Kašperk). V téže době, v éře zakládání královských měst (Domažlic, Klatov, Sušice) začínají v jejich okolí vznikat malé rytířské statky, koncentrující na sebe osídlení a také se etabluje první síť plebání, které postupně přerostou v síť farností. Jak se člověk dostával stále výše, vcházel i do té doby nedotčených mas Královského Hvozdu (Hvozdu), který byl po staletí takřka nepropustnou hradbou království. Jednou z bran do Hvozdu se stává právě údolí Drnového potoka s Běšinami a Čachrovem, s vlastními kostely (sv. Bartoloměje a sv. Víta) a tvrzemi. Mezi nimi pak stojí drobný Hořákov, který je s oběma místy spoután tisíci nitkami a jehož historie nás tolik zajímá.

Hořákov je poprvé zmiňován v berních rejstřících Plzeňského kraje v roce 1379 (v té době vládl českému království teprve rok osmnáctiletý Václav IV., syn císaře Karla IV.).

Mladý Václav IV. (1361 – 1419)

V Archivu českém, v první knize provolacích desk dvorských z let 1380 až 1394 je uveden patrně první dosvědčený majitel hořákovského statku, jakýsi Jan Strkovec

z Hořákova (Jan Strkowecz de Horzakowa).¹⁰ Dále byl Hořákov připomenut v Deskách dvorských, a to konkrétně v roce 1459 zmínkou: „in villa Horzakow atque Polka prope Klatow“ („ve vesnici Hořákov, také Polce /Spolce, pozn. autora/ poblíž Klatov“).

V roce 1459 vládl českému království již rok Jiřík z Poděbrad (1420 – 1471)

Z informací, které jsou k dispozici, se zdá, že se v Hořákově postupně vyvinula zvláštní majetkoprávní situace. Na místě staršího dvora, snad malé tvrze vystavěné někdy ve 14. století zdejšími drobnými zemany se konstitoval samostatný statek (zemské desky, vložka č. 591), jenž často střídal majitele. Vedle toho pak byly už v Hořákově jen tři až čtyři větší dvory (dva, později jen jeden na samotě Spolka), které však nepatřily pod jurisdikci samostatného statku hořákovského a připadaly buď spolu s dvorcem, nebo samostatně k různým panstvím.

Hořákov se tedy patrně již od pozdního středověku dělil na samostatný, vladyčí či rytířský statek (jenž byl nezávislým subjektem) a zbytek, tedy několik dalších usedlostí,

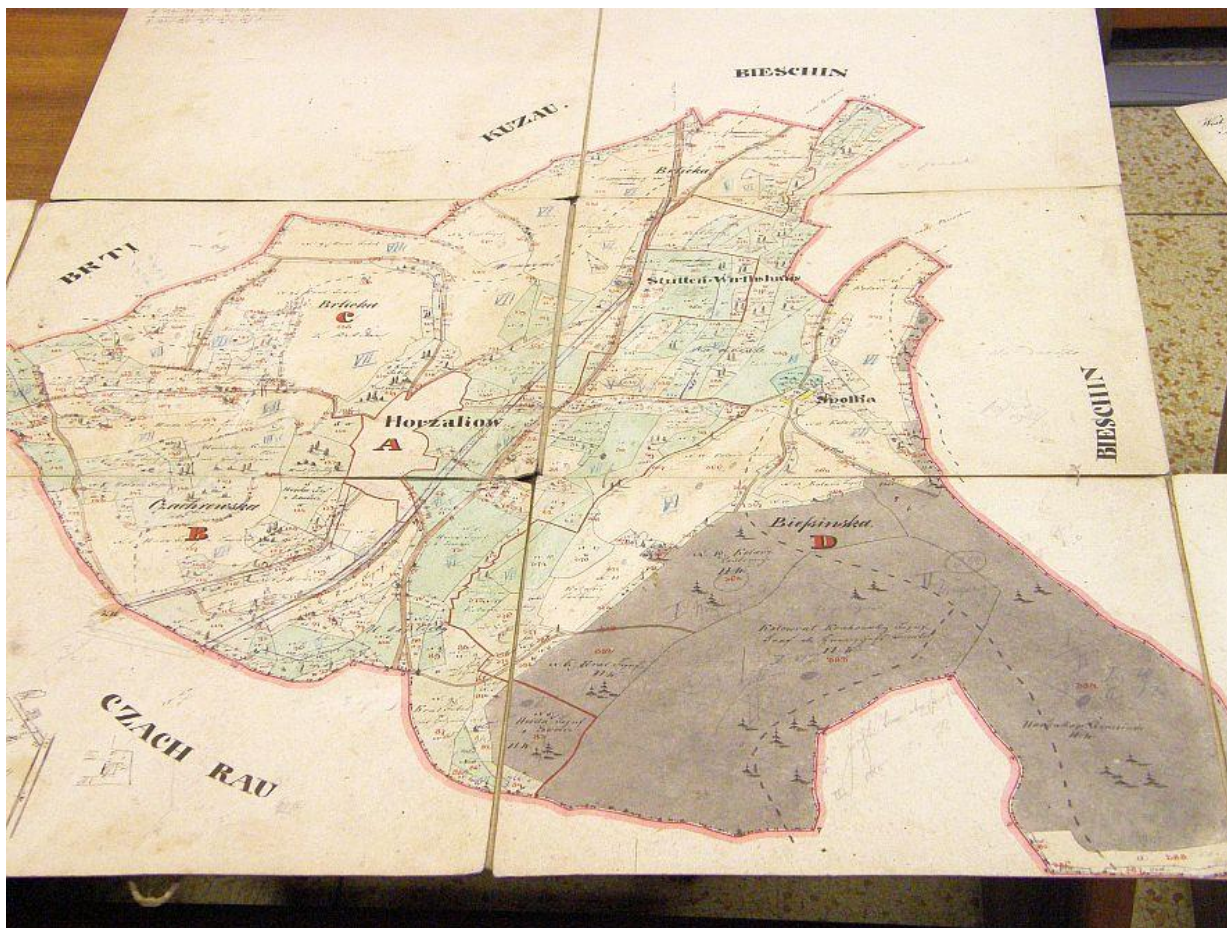
¹⁰ Archiv český 31/13237.

jež byly součástí rytířského statku nebo byly částí nějakého jiného panství (běšinského, kolineckého, týneckého).

Podle dosavadního zkoumání není Hořákov zmiňován až do 17. století v žádných centrálních fondech a pozemkových knihách. Je to způsobeno výše uvedenou specifickou situací tohoto osídlení. Je možné, že pokud byl Hořákov součástí běšinského panství, byl uváděn v jeho pozemkových a dalších knihách, ale ani archiv tohoto patrimonie se nedochoval. Musíme se proto zatím spolehnout jen na velmi kusé informace několika málo pramenů a určitou historickou dedukci.

III. Hořákovský katastr a jeho proměny

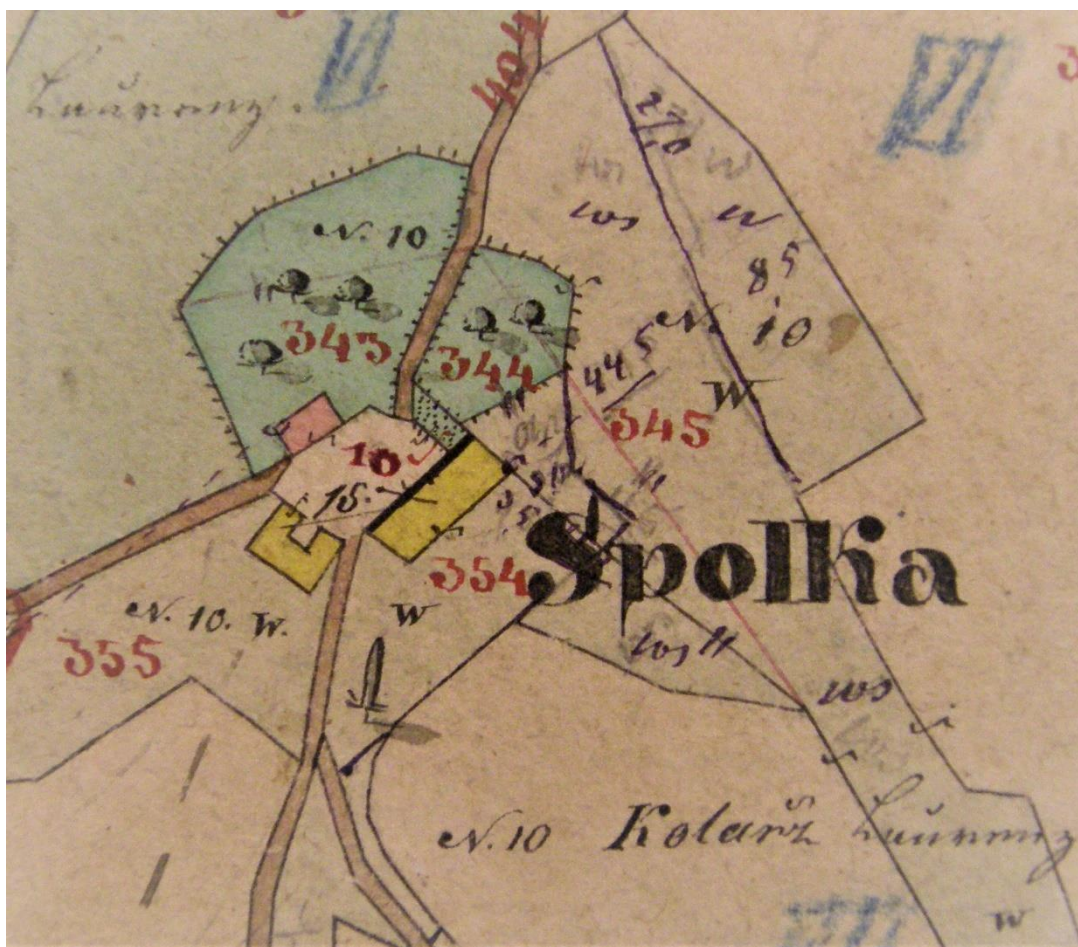
Popisy hořákovského katastru jdou zprostředkovaně už od první poloviny 17. století. Podle nich se zdá, že v Hořákově se z hlediska jeho pozemkového vývoje po staletí opravdu prakticky nic neměnilo. Okolo centrální návsi byly shromážděny hlavní tři, čtyři dvory, ležící v severojižní přímce na svahu, asi 200 metrů souběžně nad prastarou zemskou pasovskou stezkou. Jejich bezprostřední zázemí, tj. zahrady, hospodářská stavení, lesíky pro palivové dříví a menší políčka, to vše se vešlo do prostoru mezi zmiňovanou stezkou a přírodní hřeben lemující jako malý ochranný val osadu směrem k západu s vrchem Hajným jako jeho dominantou.

Originál hořákovského stabilního katastru, Národní archiv České republiky (NA ČR), 1837, foto J. Kuděla

Plán Hořákova na základě stabilního katastru. cca 1860, soukromá sbírka Slávka Krále

Spolka, čp. 10, v r. 1837, NA ČR, originál stabilního katastru.

Hořákov byl propojen s nejbližším osídlením několika stezkami. Byly to cesty, které sledovaly logiku největší účelnosti, tj. aby co nejrychleji dosáhly další lidská obydlí. Pasovská stezka nejdříve nevedla přesně v linii dnešní státní silnice, ale z Klatov přímo do Běšin. Šla okolo Šaléného mlýna, Nové Pily, Nové hospody k centrálnímu běšinskému osídlení, které bylo až za potokem, pak se stáčela doprava a v linii bývalé Hluboké cesty nejkratším směrem k Hořákovu a pak prakticky rovnoběžně s ním stáčeji se mírně k Pavlovu. Dále šla za Hořákovem ke kapličce Panny Marie Klatovské a směrem vzhůru okolo Pavlovského lesa na Čachrov. Když se začaly v 18. století stavět císařské, státní silnice, byly samozřejmě přizpůsobovány více terénu a lepším možnostem údržby. Tak vznikl úsek císařské silnice okolo lesa Macova (ten byl ještě v katastru obce Kuzí!), k dnešní Štoudni a dále prakticky přímo až k „hejlovské“ kapličce Panny Marie Klatovské, odkud šla silnice při okraji lesa rovnou směrem k Čachrovu. V 50. a 60. letech 19. století (začátek úprav byl v letech 1855/56) došlo k dalším úpravám státní silnice, která dostala dnešní profil, hlavně serpentiny umožňující lépe zvládat poměrně velké stoupání na

šumavské pláně a do Královského hvozdu (nová silnice tak byla za Hořákovem odkloněna vpravo).

Hořákov byl stále ale nejkratším směrem spojen tzv. Hlubokou cestou s Běšinami (a tak tomu bylo až do 70. let 20. století, kdy byla cesta zavezena a přirozená komunikace po staletí spojující Běšiny s Hořákovem prakticky zanikla). Tato cesta ústila kousek pod dnešní Štoudní (samotou Na Kobyle), zde překračovala císařskou silnici, a ještě na počátku 20. století šla dále podél olšin a před tzv. vrchnostenskými chalupami na okraji Hořákova se dělila (dnes dvůr Františka Majera). Její jedna větev šla přímým směrem, procházela okolo bývalých vrchnostenských chalup a ústila na hořákovské návsi. Druhá větev odbočovala před bývalou urbánkovskou stodolou vpravo směrem vzhůru, uhýbala asi po padesáti metrech vlevo, šla až ke dvoru Králů a dále pak pokračovala po další pravotočivé zatáčce jako komunikace směrem do Brtí. Do Běšin se dalo jít také výše zmíněnou cestou přes Spolku, tato cesta se zároveň využívala k rychlému dosažení Úloha a Tvrdoslavi.

S Brtím a dále Strážovem byl Hořákov spojen dvěma cestami – jednou, výše zmíněnou, která šla od Králova statku přes tzv. „brtskou fluru“ (tedy bývalou alejí a cestou po lukách), druhou pak v linii dnešní cesty na Morávku a dále skrze les. Do Brtí se ovšem dalo jít i cestou přímo z hořákovské návsi (okolo dnešní zdi), do kopce a za obecním lesem mezi poli pod vrchem Hajný, tedy vlastně přesně po rozhraní pozemků hořákovského statku a polí připadajících dvoru sedláka Krále.

Do Březí vycházela cesta z Hořákova směrem na jih a přímo mezi poli opět nejkratším směrem.

Do Čachrova byla hlavní cestou zmíněná říšská silnice (Pasovská stezka), která až do počátku 60. let 19. století šla přímým směrem okolo kapličky, po rubu lesa Pavlovského vrchu stále vzhůru. S ní byl Hořákov spojen výše zmíněnou Hlubokou cestou, další spojkou vedoucí prakticky kolmo od silnice okolo obecní pastoušky až na náves a konečně cestou jdoucí mezi zdí hořákovského statku a Hejlovy (Královy) usedlosti. Vyústění této cesty k říšské silnici bylo asi 30 metrů níže, než je tomu dnes. Výstavba nové státní (erární) silnice v letech 1860/1861 změnila i tyto poměry. Silnice šla nově kousek za Štoudní (Na kobyle) více vzhůru směrem k Hořákovu a na úrovni dnešního vyústění místní komunikace pod Hejlovským statkem zcela opustila původní směr a Hořákov

obcházela širokou zákrutou. Nový průběh státní silnice rozdělil některé pozemky, takže muselo v roce 1861 dojít k jejich novému přeměření a erár také tehdy musel nahradit ztráty, které tím majitelům vznikly (konkrétně oběma sedlákům Králům a tehdejšímu majiteli statku Kordíkovi).

Na obrazu Hořákova se toho po řadu staletí příliš neměnilo. Usedlosti byly patrně až hluboko do 18. století výhradně dřevěné, kromě budovy malé tvrze. Stabilní katastr však ukazuje, že obytné budovy dvou selských statků /obou Králů, čp. 6 a 9/, původně vrchnostenské domky čp. 3-4 a samozřejmě i sídlo majitele statku, tedy tvrz, byly již zděné, respektive postavené z kamene. Spolka sedláka Jana Koláře byla dřevěná, dvě obydlí domkářů a chalupníků byly také jen ze dřeva. V roce 1818 k dosavadním domům přibyla zděná budova nové zájezdní hospody Na Kobyle (Štouděň, nyní nový dům manželů Dubských), která byla založena přímo u císařské silnice, na vrchnostenském pozemku.

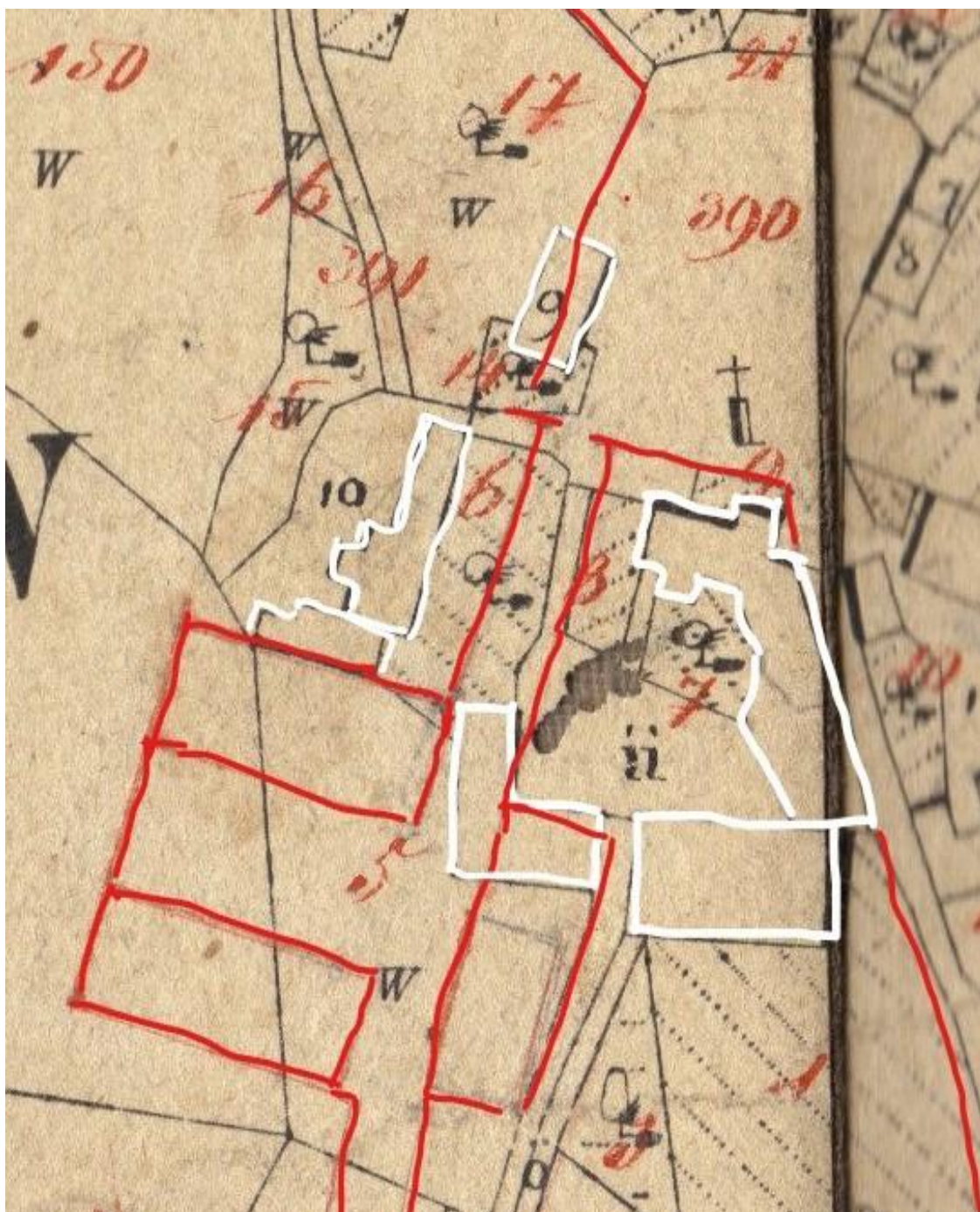

Prastarou situaci hořákovského intraviánu jasně odrážejí i mapy stabilního katastru z roku 1837 (viz přílohy). Zřetelně je na nich vidět půdorys dnes neexistující

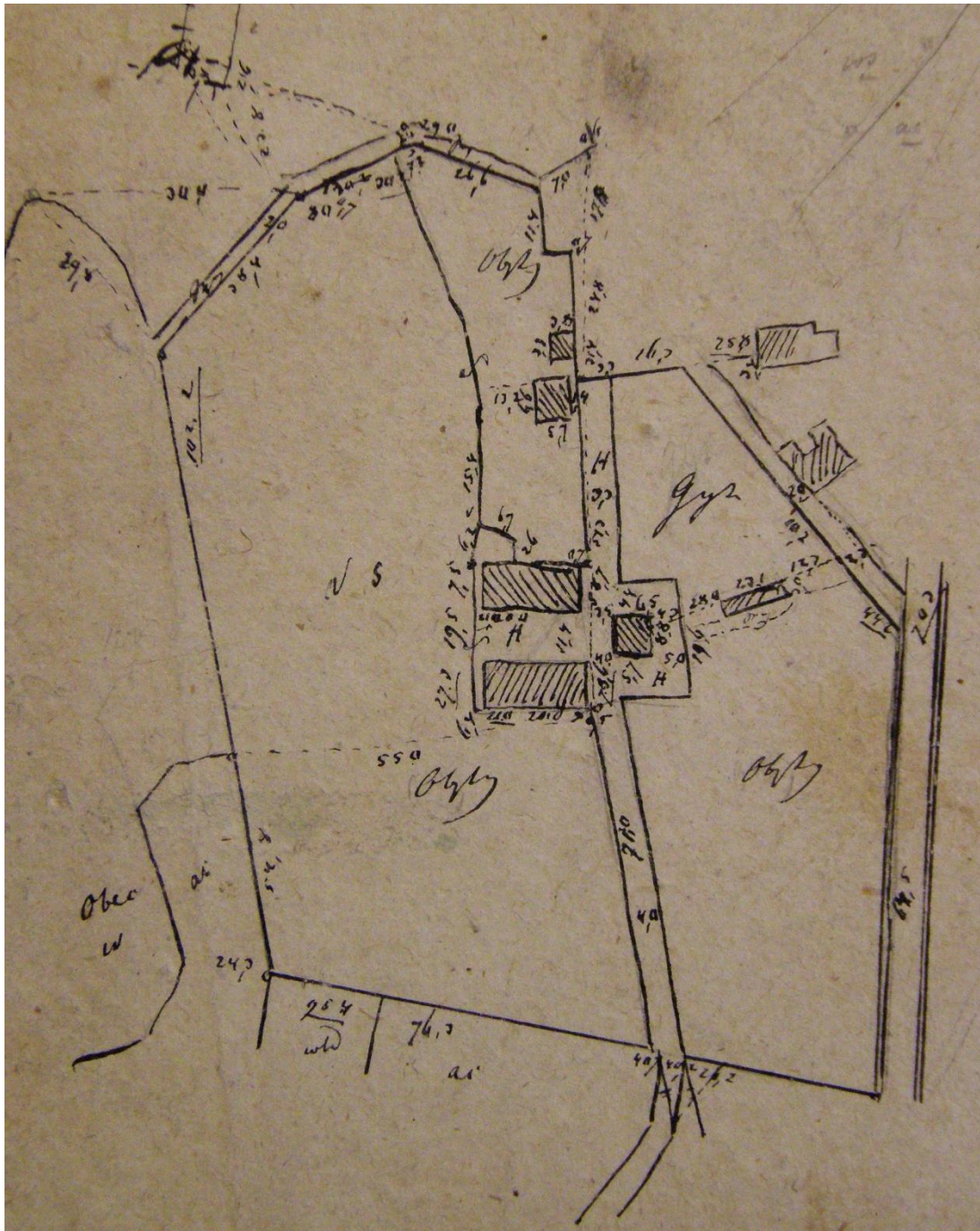
starobylé malé tvrze, či statku ve tvaru neúplného obdélníku otočeného směrem k východu.

Podle dnešních poměrů šlo o sídlo o velikosti přibližně 30 x 25 metrů s vnitřním dvorem, z něhož vycházela cesta na jih (k pozemkům statku a následně s napojením na hlavní silnici směrem k Čachrovu, případně na cestu do Březí). Byla to asi jednopatrová budova, možná, že směrem k návsi byla nějaká menší věž, jak by o tom mohla svědčit tamní část půdorysu stavby.

Jestli tvrz zachycená stabilním katastrem byla ona původní gotická nebo později přestavovaná již asi nikdy nezjistíme. Jisté je však to, že až v době Kordíků (v letech cca 1845 – 1870) byla celá tvrz snesena, zbořeny byly i další budovy tohoto dvora a proměněna kompletní situace hořákovského intraviánu. To zahrnovalo i výstavbu nové hraniční zdi objímající celý statek, změny cest a původního účelu jednotlivých parcel apod. Zanikl původní dvůr čísla popisného 5 (vrchnostenský, původně patrně dvůr Bukovanský), dvůr čp. 7 (možná původně dvůr Peltovský, později dvůr chalupníka Koláře) a dům čp. 8. Místo toho byl vystavěn nový zámeček (jeho dnešní střední část, patrně na základech pozdně středověké budovy), který zdědil číslo původního dvora čp. 5, velký hospodářský dvůr a ratejna s čp. 7, dům zahradníka s čp. 8 a dům kočího s čp. 11. Nová zeď také ohraničila dříve volné vstupy ke dvorům a zanikla zároveň jedna původní komunikace – cesta do vrchnostenského dvora byla posunuta asi o 10 metrů na západ a vozová cesta spojující původní dvůr čp. 7 (v době vzniku stabilního katastru ještě v majetku Jana Koláře) s cestou na západní pole zanikla (viz překrytí stabilního a současného katastru – příloha).

Bílou barvou půdorys původní dispozice hořákovského dvora Hejdů z Lovčic a dvou menších dvorů, červenou nový dvůr kordíkovský a zámeček, později rozšířený za Černínů.

Hrubý náčrt dispozice nově vzniklého dvora čp. 7, protilehlého zámečku a dalších dvou budov (dům zahradníka, nové čp. 8 a kočího, nové čp. 11) a nové kamenné zdi ohraničující úžší panský dvůr, náčrt perem na originále hořákovského katastru, cca 1860. Vpravo nahoře je vidět dvůr čp. 6 (Hejlovský).

Tímto způsobem se stabilizoval hořákovský katastr na mnoho desetiletí. Změny přišly ještě na konci 19. století, kdy byl hořákovský zámeček dostavován (k centrální budově byla přistavěna dvě nová křídla), kdy byl rozdělen dům čp. 12, bývalá draslárna,

na dva (čp. 12 a čp. 14) a pak až ve třicátých letech, během druhé světové války a po ní. Tehdy byl v roce 1931 vystavěn vrchnostenským šafářem Jiříkem (jenž do té doby bydlel ve vrchnostenské ratejně) dům čp. 15, za druhé světové války byl přestavěn dům pro deputátníky čp. 16 (dnes Kubátovi) a zcela přestavěna byla bývalá ratejna ve dvoru Králů (čp. 17). Další výstavbu zažil Hořákov až v roce 1991/2 (čp. 18 – Martincovi/Kudělovi), v roce 2007 (čp. 19 - Potužákovi) a v roce 2009 až 2018 (částečná rekonstrukce a rozdělení Hejlovského dvora, /staro/nové čp. 1 – Královi, Doubkovi).

IV. Majitelé svobodného statku a osady Hořákov v průběhu staletí

Běšínové z Běšin, Kocové z Dobrše

Jak bylo výše řečeno, Hořákov je zmiňován, stejně jako Běšiny, již v roce 1379, kdy byl patrně samostatným zemanským dvorem. Pak se ale asi stal součástí běšinského panství. Běšínové z Běšin byl staroslavský rytířský rod, který dal českým zemím a regionu jihozápadních Čech řadu významných úředníků. V roce 1382 byly Běšiny majetkem pana Jeníka Mnicha z Běšin, v jehož erbu, ve dvě půle rozděleném, byla černá medvědí tlapa ve zlatém poli a stříbrný buvolí roh v poli černém. Roku 1395 držel Běšiny Milota z Běšin, po něm od roku 1404 jeho synové Jiřík a Jan, řečený Hlávka. V letech 1423 až 1444 zde vládli Jan starší a Jan mladší, 1444 až 1465 Vilém, 1465 až 1484 Milota a Václav. V letech 1484 až 1519 spravovali zboží běšinské bratři Jiřík, Zbyněk a Jindřich zvaný Jeptiška. Po nich Milota a Jindřich, za něhož roku 1578 vyhořel kostel sv. Bartoloměje, který se jako farní kostel při Podolí připomíná již před rokem 1370 (kdy zde byla asi plebánie) a byl patrně farností pro celé široké okolí. Syn Jindřichův Adam zemřel roku 1591. Jeho nástupcem se stal Jindřich, za jehož dědiců přešly Běšiny r. 1612 nakrátko do majetku německého rodu Lamingarů z Albenreithu (Eva Běšínová byla manželkou jednoho z nich), v jejichž držení byly až do roku 1626. Poté uvázali se v držení Běšin páni Kocové z Dobrše a na Úloze, když se za Adama Havla Koce z Dobrše podruhé provdala Eva Běšínová. Toto manželství bylo bezdětné a statek tak přešel na Jaroslava Jáchyma Koce. Kocové z Dobrše tak byli pány na Běšinech a také Hořákově až do roku 1678.¹¹ Prvním z nich byl Adam Havel Koc z Dobrše, po něm pak jeho synovec Jaroslav Jáchym (zemřel 1656). Roku 1678 se Běšiny staly

¹¹ V té době patřilo k majetku běšinskému: tvrz, dvůr a ves Běšiny, záduší svatého Bartoloměje, dvory Hubenov, Úloh, Javoří, Rejský, Zahrádka a Tvrdošlav, což vše roku 1678 koupil pan Vilém Albrecht Kolowrat. V držení tohoto rodu byly Běšiny do 1. listopadu 1924.

majetkem Viléma Albrechta Krakovského z Kolovrat a byly až do roku 1924 součástí týneckého panství, později velkostatku.

Erb Běšínů z Běšín

Koců z Dobrše

Kocové z Dobrše ještě více rozšířili dědictví po Běšinech z Běšín, zvláště se jim pak paradoxně dařilo za třicetileté války. Brzy si měli sáhnout na ještě větší panství, než bylo to běšinské. Pomohly jim v tom konfiskace majetku po potlačení stavovského povstání. Do konfiskačního koše spadl i majetek Václava Otakara Perglara z Perglasu, který postupně přišel nejen o své panství Velhartice, Mokrosuky a Tedražice, ale též o Kolinec. Toto panství získal Martin Hoef-Huerta, po něm ale byl v rukou Magdaleny Perglarové a v únoru 1624 se statek Kolinec stal majetkem její dcery Eleonory a tím i Eleonořina manžela Jindřicha Koce z Dobrše, pána na běšinském panství.¹² Roku 1650, když zemřel Jindřich Koc, se pánem na Kolinci stal jeho syn, výše zmíněný hrabě Jaroslav Jáchym Koc z Dobrše, který tedy tak držel panství Kolinec, Běšiny a též vesnici Hořákov.

¹² První písemná zmínka o Kolinci pochází z r. 1290, kdy je jmenován Svojše ze Städlinu. Toto německé jméno označovalo původní osadu, v této době už nejspíše městečko německých kolonistů, kteří se usadili na rýžovištích zlata kolem říčky Ostružná. O raném osídlení této lokality svědčí nejenom zbytky rýžovnických sejpů, ale i původně románský kostel sv. Jakuba. Městečko na přelomu 13. a 14. stol. patřilo nejspíše pánům z Kolince, ovšem brzy je v držení vystřídala některá z českých královen a Kolinec (Städlin) se stal věnným městečkem, jak se tradičně usuzuje z nejstaršího dochovaného pečetidla ze 14. stol. (inv. č. 109), respektive z jeho opisu „S. COLONIE MINORIS REGINE“. Později byl Kolinec v držbě pánů z Velhartic a patřil k velhartickému panství. R. 1371 se Jan z Velhartic, syn známého Buška z Velhartic, ujímá dědictví po svých dvou zemřelých bratrech a mezi toto dědictví patřil i Kolinec. Od r. 1390 resp. od r. 1395 patřil Kolinec pánům z Hradce, a to až do roku 1453. V období po roce 1453 až 1506 byli Velhartice i Kolinec v držbě Děpolda z Rýzemberka a jeho dvou synů Viléma a Půty. V l. 1506–1507 propustil král Vladislav Jagellonský Kolinec z manství a postoupil jej jako samostatné panství Zdeňkovi Lvovi z Rožmitálu. Od jeho syna Adama získal Kolinec r. 1549 jeden z věřitelů zadluženého rožmitálského panství Václav Vintř z Vlčkovice, jehož rodu patřil Kolinec do roku 1610. V letech 1610–1623 byl Kolinec ve vlastnictví Perglarů z Janovic jako součást panství Tedražice.

Za třicetileté války nicméně byly poměry na území dnešního Klatovska velice nepříznivé. Roku 1640 se na Sušicku rozložilo císařské vojsko generála Piccolominiho, do Klatov v letech 1641, 1645 a 1648 vpadli Švédové. Po zpusťošení Klatov opanovali také Sušici a její celé okolí. V té době utrpěl i Kolinec, který byl kromě Hor Matky Boží a Velhartic nejvíce zpusťošen. "V tomto městečku obyvatelé veskrze skrovné možnosti jsou a chudobně se obírají," píše se v berní rule z roku 1654. V tomto roce, kdy v Kolinci ještě sídlí Jaroslav Jáchym z Dobrše, patří do kolineckého katastru také vsi Nemilkov, Zahrádka a Radvanice. Kolinec tehdy klesl na pouhou vesnici. Po smrti Jaroslava Jáchyma z Dobrše v roce 1656 získává tvrz i městečko Kolinec jeho žena Kateřina Eleonora z Klenové. Brzy se provdala za Kryštofa Rudolfa Karla ze Svárova, na něhož svůj majetek převedla. Když podruhé ovdověla (v roce 1663), provdala se za hraběte Maxmiliána Rudolfa z Gutštejna. Kolem roku 1666, kdy byl dosud pohořelý a zpustlý kolinecký zámek nahrazen novým kamenným zámeckým objektem byly ke kolineckému panství připojeny další vsi: Střítež, Podolí, Hořákov a zdejší dvůr Bukovanský. Hořákov patrně též utrpěl třicetiletou válkou. Zanikl dvůr Peltovský i Pachmanovský (staly se později součástí samostatného statku Hejdů z Lovčic), dva samostatné, válkou zpusťošené a napůl opuštěné dvory na Spolce se spojily v jeden. Roku 1677 předává Kateřina z Klenové kolinecké panství svému druhému manželovi hraběti z Gutštejna. Za něho byla kolineckým potvrzena 14. 7. 1677 jejich privilegia králem Leopoldem I. Od hraběte z Gutštejna koupil Kolinec Karel Fruwein z Podolí, patrně v roce 1690. V roce 1678 přechází běšinské panství na Kolowraty, Hořákov však zůstává součástí kolineckého panství.

Fruweinové z Podolí, Terziové de Sissa, Taaffové, Kollowratové

Jak již bylo výše zmíněno, v roce 1690 se stal vlastníkem Kolince, a tedy i vrchností v Hořákově, Karel Fruwein z Podolí. Tento Fruwein /Fruwein/ byl potomkem pražského měšťana Martina Fruweina, jenž v době souzení stavovských povstalců po Bílé Hoře spáchal sebevraždu a do Pošumaví se „stáhla“ z Prahy jeho rodina. Zde nebyli tak na očích a mohli si vybudovat další existenci.

Erb Fruweinů z Podolí, vlastnoruční zápis a kresba Martina Fruweina s přípisem „Pomni na smrt“, 1609. List ze šlechtického ilustrovaného památníku Jana Jiřího ze Švamberka, SOkA Jindřichův Hradec.

Karel Fruwein však již roku 1695 zemřel a kolineckou tvrz i městečko zdědily jeho děti. Ty velmi rychle prodaly Kolinec i se vsí Ujčínem hraběti Quiddu Terzi de Sissa, c. k. nejvyššímu veliteli hannoverského pluku kyrysníků, který k panství připojil Vlčkovice. Po jeho smrti v roce 1699 spravoval kolinecké statky jeho synovec Mario. Pak byl až do roku 1798 pánem na Kolinci a vrchností sedláků a chalupářů v Hořákově, jeho syn František (Francesco). Roku 1795 získal panství kolinecké baron Kryštof Villani z Kandratic a po něm následovalo v rychlém sledu množství majitelů: 1799–1802 Arnošt z Manasser, 1803 baron Maria Johann von Apfalthern, 1803–1805 Arnošt Malovec, 1806 spoluvlastníci Nádherný, Kořínek a Novák, 1806–1809 Jan Schmiedt, 1809–1815 Alois Tesař. 1815–1835 hrabě Karel z Pöttingu, od něhož statek koupil hrabě Ludvík Taaffe. Jeho syn Jindřich byl posledním šlechtickým majitelem panství Kolinec a také hořákovskou vrchností, a tak to bylo až do zrušení poddanství a roboty v roce 1848.

Dlužno ještě na okraj říci, že Fruweinové sice prodali statek Podolí, ale jistý Oldřich Benjamin Fruwein /syn Karla Fruweina/ si již v roce 1715 koupil statek Čachrov a v roce 1719 statek Březí, oba bezprostředně sousedící s jejich bývalým majetkem v Hořákově. Fruweinové oba statky drželi až do roku 1747. Pak je získali Horové z Ocelovic a 29.

června 1792 v nucené dražbě bohatí všerubští měšťané otec Václav Kordík (Wenzl Kordik) a jeho syn Jan. Kordíkovi v roce 1845 zakoupili statek Hořákov, v roce 1891 opustili Čachrov, ale Březí drželi jejich dědicové až do roku 1945, kdy byl poslední majitel, Václav Kordík odsunut.

Hejdové z Lovčic (Lobčic), majitelé samostatného statku Hořákov

Jak již výše zmíněno, ještě v první polovině 17. století pařil Hořákov jako celek k panství běšinskému pánů Koců z Dobrše. Brzy sem ale určitou souhrou okolností přišli drobní šlechtici, Hejdové z Lovčic (Heyda von Lowczitz). Možná, že tu již v té době získali nějaký opuštěný grunt, či přímo statek spojený s tvrzí. O Hejdech z Lovčic (Lobčic) víme poměrně dost díky Martinickému palatinátu, přehledu povýšení do šlechtického stavu a s tím spojených udělených erbů.¹³ **Jan Hejda z Lobčic (Hans Heyda)**¹⁴ byl profesionálním vojákem. V císařské armádě sloužil dle narace vlastní nobilitační listiny od roku 1593 až 1602 v Uhrách v bojích proti Turkům, zúčastnil se během devíti let devíti polních tažení a všech nejdůležitějších bitev, které se zapsaly do dějin tureckých válek (u Stoličného Bělehradu, Hatvanu, Granu, Filakova, Rábu a Pešti). Sloužil v Hodického pluku¹⁵, poté v Münichreuterově pluku, v pluku Jindřicha Matyáše z Thurnu¹⁶, v pluku plukovníka Teuffela a nakonec plukovníka Pětipeského¹⁷. Tento Jan Hejda měl z manželství s Annou Marií roz. Oppl von Petersdorf¹⁸, kterou si vzal roku 1615, řadu dětí, na Klatovsku jsou uváděni Albrecht Jiří, Dorota a Václav Ladislav¹⁹. Zemřel před rokem 1650, pohřben byl v Praze²⁰. **Václav Hejda z Lobčic** je připomínám jako hejtman

¹³ VÝTAH Z: MICHAL FIALA-JAN LOCH: MARTINICKÝ PALATINÁT. HERALDICKÁ ROČENKA 2008, s. 24-94.

¹⁴ Těž z Lovčic.

¹⁵ Šlo patrně o císařský pluk pod velením plukovníka Václava Hodického z Hodic, případně jeho syna Jiřího.

¹⁶ Jindřich Matyáš, hrabě Thurnu (Heinrich Matthias von Thurn, 1567-1640), slavný císařský a později stavovský válečník, jeden z "prapůvodců třicetileté války", vyznamenal se jako plukovník jízdy v bitvě u Rábu /Raab, Győr/, kde v jeho pluku bojoval i Jan Hejda. U Rábu velel císařské armádě Adolf Schwarzenberg.

¹⁷ Patrně Václav Pětipeský z Chyšce a Egerberka, císařský rytmistr a plukovník bojující v Uhrách proti Turkům. Zemřel v roce 1602.

¹⁸ Národní archiv České republiky (NA ČR), Praha, sbírka Dobřenský, inv. č. 331 – Hejda z Lovčic (dcera Wolfa O. v. P. a Anny von Rausendorf). Opplové z Petersdorfu byli v té době majiteli statku Nebužely a Jenichov na Mělnicku.

¹⁹ Tamže; viz též Vavřínek (2007).

lobkovických panství Beřkovic a Byšice²¹. 7. ledna 1647 byl jemu a jeho staršímu bratru Janovi udělen erb a šlechtický predikát. Udělil mu ho sám proslulý Jaroslav Bořita z Martinic (1582 – 1649), jeden z defenestrovaných v roce 1618, na základě práva palatinátu, které obdržel 26. září 1633.²²

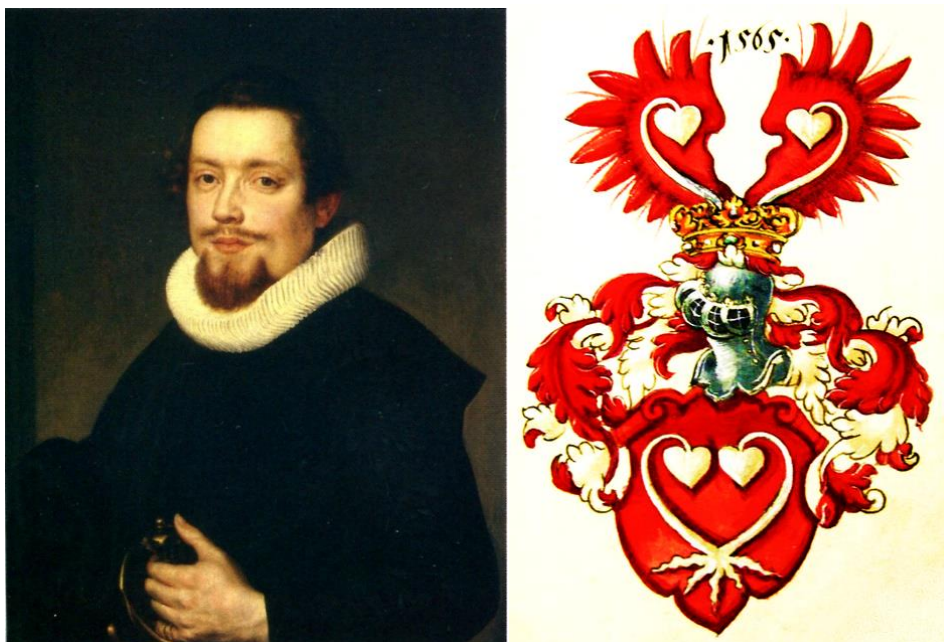
²⁰ Tamže; - v Praze zřejmě bydlel na postranním právu kláštera Matky Boží Sněžné – zde je uváděn jako držitel domu Hans Hejda, snad táž osoba [Líva (1949), s. 91]; není však vyloučeno, že zemřel mimo Prahu a zde byl pak pohřben.

²¹ Beřkovic uvádí NA Praha, Dobřenský, inv. č. 331 – Hejda z Lovčic; Byšice jsou zmíněny v narraci.

²² 29. fol. 92 - 95'; **1647. leden, 7. Hradčany**

Jaroslav Bořita, říšský hrabě z Martinic, uděluje **Hanši Heydovi** a jeho bratru **Wenzelovi** erb a predikát **von Lobczicz**.

Wir Jaroslaus Borzita des Heyl[igen] Röm[ischen] Reichs Graff von Martinicz (...). Bekennen hiemit öffentlich, und thuen kundt allermen[n]iglich (...). Wan Wür dann, auf die bey Uns von dem Ehrsamben und Nambhafften Hanßen Heyda beschehenen hochfleißige bitt und seinethalben eigelangte ansehnliche Intercessionen, gütlich angesehen und betrachtet die erbarkeit, redligkeit, löbliche Tugentliche Sitten, so Wür an ihme theils selbst in der that erfahren, theils von anderen glaubwürdigen Personen umbständiglich rühmen hören, und es schriftlich mit mehrerm authentice selbsten gesehen und gelesen, wie das gemeldter Hanß Heyda in Ihrer May[estät] Wailandt Kaysers Rudolphi des Andern, Hochlöblichster gedächtnuß, und des hochlöblichsten Erzhaus Österreich Kriegsdiensten von iugendt auf in allerunderthanigsten getrew sich gebrauchen laßen, und insonderheit wider dem allgemeynem Christlichen Erbfeindt, den Türcken, unterschiedlich Neün Veldtzüge gethan, als nemblich von Anno 1593 biß Anno 1602, anfangs unter dem hodiczkischen Regiment und des Rittmeisters Zuckart Compagni ein Jahr, volgendts unter des Obristen Münchreüters Regiment und Rittmeisters Hanßen von Bubna compagni zwey Jahr lang, nachmahls unter des von Turn Regiment und Rittmeistern Niclaßen von Bubna Compagni drey Jahr, item unter des Obristen Teüffels Regiment zwey Jahr und das Neündte Jahr unter dem Obristen Pietipesky, auch bey allen vorgangenen Hauptschlachten, als nemblich vor Weisenburg, Hatwan, Gran, Fileck, Rab und Pest, auch sonst in anderen allen und ieden damahls vorgefallenen occasionen bey tag und nacht sich befunden, und allzeit wol, dapfer und redlich verhalten, darüber dann er von allen obgedachten Regimentern seine ehrliche Abschied, Paßport und guete zeügnußen erlangt und bekom[m]en. Lezlich hat er sich in diesem Königreich ehrlich verheürathet, und biß dato iederzeit durch allerhandt seine lobwürdige Tugenden und redliche aufrichtigkeit bey meniglich belobt und beliebt gemacht. Ingleichen auch sein iüngster Brueder Wenzel Heyda ihme wol nachgeschlagen und von iugendt auf in vornember herrn Diensten viel lange Jahr, zu Friedens- und Kriegszeiten, sich gebrauchen laßen, und überall zu ihren sattsamben contento löblich verhalten, solches auch der zeit noch bey Ihrer Fürstl[ichen] Gn[ade] Herzogen zu Sagan und Regierern des Hauses Lobkowic etc. vor einen Hauptman der Herrschafft Bischitz würcklich continuiert. Dannhero die ungezweifelte Hoffnung zu schöpfen, es werden Ihrer Kay[serlicher] und Königl[icher] May[estät] deroselben Erben und Nachkomen, Römischen Kaysern und königen zu Böhem, auch dero hochlöblichstem Erzhaus Österreich, diese beede Brüeder iederzeit ganz beständig trew verbleiben underthenigsten dienstbarkeit, devotion und gehorsambs, beynebens auch gegen Uns und Unserem Gräfflichen Haus aller dienst und willfähigkeit höchlich erbieten, auch⁷⁷ solches wol thuen können, mögen und sollen. Als haben Wür mit wolbedachtem mueth, reiffer erwegung und rechtem wißen mehrermeltem Hanßen Hayda, sambt obgedachtem seinem Brueder Wenzel Hayda, auch allen deroselben iezigen und künfftigen ehelichen Leibs Erben und derselben Erbens Erben, Mann- und Weibs Personen, für und für diß nachbeschriebene Wappen und Cleinodt, nemblich Ein in drey theil abgezeigneten Kriegsschildt, in deßem rechten roth- oder Rosinfarben Feldt ein Türckischer Kopf mit einem weiß oder Silberfarben Türckischen bunt. Zur lincken auch roth- oder Rosinfarben seiten ein entblöster halbaußgestreckter Manns Arm, in der handt einen bloßen Ungärischen Sabel haltend. In dem mittlern weiß- oder Silberfarben, und zwar unten breit-oben aber hinauf spizig- und also dreyeckichtem Feld, ein grüener Apfelbaum mit weiß- oder Silberfarben fruchten oder Äpfeln zusehen. Ob dem Schildt stehet ein frey- offener Helm, so zu beyden seiten mit Roth- oder Rosin- auch weiß oder Silberfarben Helmdecken und einer daraufstehenden guldenen Königlichen Cron geziert ist. Auß welcher entspringt zur rechten ein rothes Büffelhorn und zur lincken ein schwarzer halber Adlers fliegel. In der mitte aber erzeigt sich ein aufrecht doch seitenwärts stehender und zum streit gerüster weißer Löw mit offenem Rachen und darauß geschlagenen Rothen zungen, auch außgestreckten Prazen und daran Silbernen Clauen, auch hinaufwärts stehenden Wädel. In maßen diß ganze Wappen in der mitte dieses Briefs von seinen natürlichen farben durch des Mahlers handt mit sonderem fleiß eigentlich außgestrichen vor augen zubefinden ist, von newem gütlich gegönnet, erlaubt, verliehen und gegeben. Wie Wür dann ihnen Hanßen Heyda und gedachten seinen Bruder Wenzel Hayda, sambt allen ihren iezig- und künfftigen ehelichen Leibs Erben und deroselben Erbens Erben, Mann- und weibs Personen, für und für zu wahren und rechten des heyl[igen] Röm[ischen] Reichs, auch anderer Ihrer Kay[serlicher] May[estät] Erb Königreich, Fürstenthumber und Landen Wappen- und Lehensgenossen leüthen, in crafft allerhöchstbesagter Ihrer Kay[serlicher] May[estät] uns allergnädigst ertheilten gewalts, machen, erheben, darzu würdigen und schöpfen (...). Zu noch mehrerer zeüg- und gedächtnuß sein Hanßen Haydae, auch deßen Bruders

Jaroslav Bořita z Martinic (1582-1649) a erb Martiniců, on sám udělil v roce 1647 erb Hejdům z Lovčic

Znak vypadal takto - červený štít, rozdělený stříbrnou špicí. Vpravo se nachází hlava Turka ve stříbrném turbanu, vlevo je obnažená paže, držící uherskou šavli. Ve špici je zelená jabloň se stříbrnými plody. Na štítě spočívá korunovaná turnajová přilba s červenostříbrnými příkryvadly. Klenotem je vpravo červený roh, vlevo černé křídlo, mezi nimi stříbrný lev s červeným jazykem.²³ Predikát „von Lobczicz“, tedy „z Lovčic“, se podle názoru autora tohoto pojednání vztahuje k Lovčicím u Plánice. Plánické panství patřilo za třicetileté války právě uděliteli erbu a predikátu Jaroslavu Bořitovi, říšskému hraběti z Martinic. Je možné, že Jan Hejda, stál v Martinicových službách a k Lovčicím měl nějaký vztah.

Zajímavé je, že Hejdové jsou ve svědečných a doporučujících přípovědích tehdejších šlechticů v roce 1647 označováni jako „čestní“ a „důvěryhodného původu“,

Wenzels, auch deren VorÄltern, wolverhaltenen Tugendlichen Wandels gönnen, geben und erlauben Wür hiemit wißentlich und wolbedächtlich, das Sie beede Gebrüeder, auch ihre iezige und künfftige eheliche Leibs Erben und ganze Posterität Mann- und Weibsgeschlechts, sich mit dem zunamen von Lobczicz schreiben, nännen, tituliren und deßen sich, wan und wo Sie wöllen, gebrauchen können und mögen. (...) Geben zu Prag in Unserm Hauß ob dem Hradschin (...), den Siebenden Januarii (...) im Sechzehen hundert Sieben und Vierzigsten Jahr.

²³ August Sedláček popisuje znak podle „opisu v držení rodiny“ s následujícími odchylkami: příjemcem je Jiří Albrecht H., poddaný liblického panství propuštěný z poddanství roku 1639, paže je obrněná, jabloň vyrůstá z pahorku, lev v klenotu je rostoucí [Sedláček (1925) s. 431-432]; Siebmacher uvádí správně palatinátní udělení i jména příjemců, k jabloni přidává pahorek a lev je rostoucí [Meraviglia-Crivelli (1886), s. 9, tab. 8]. Viz obrazová příloha.

jejich předkové měli být „stavu vyššího vladyckého“, ale odchodem ze země prý měli zchudnout a ztratit nárok na svůj erbovní stav.²⁴

Erb Hejdů z Lovčic

Hejdové, bojovníci proti Turkům, se však na Šumavu a do Hořákova mohli dostat jen s přispěním dalších okolností. A jednou z nich byl jejich vztah k Bukovanským z Bukovan.

Někdy před rokem 1654 získali totiž od Jaroslava Jáchyma Koce z Dobrše, majitele panství Běšiny, hořákovský, tzv. Pachmanovský grunt **Bohumil /Bohuslav/ a Anna Salomena Bukovanská z Bukovan, rozená Czerninová z Chudenic a na Hořákově.**²⁵

²⁴ Siegenfeld, Alfred Anthony, Genealogisches Taschenbuch der Adeligen Häuser Österreichs, Wien 1905, s. 307-308.

²⁵ **Bukovanští z Bukovan** je jméno staročeské vladycké rodiny. Erbem rodu byl štít křížem rozdělený na čtyři pole, v prvním a čtvrtém poli byla stříbrná konvice (pinta), ostatní pole byla stříbrná, klenotem byla stříbrná konvice s kytkou (chocholem). Konvici se říkalo pinta. Odtud bylo také jejich příjmení Pinta z Bukovan. Jejich předkové nosící na štítu konvici sídlili v Obděnicích, Mirovicích, Skvořeticích a jiných sídlech. Z rodu vladků Obděnských pocházeli bratři Bohuslav, Oldřich a Sigmund Bukovanští Pintové z Bukovan, připomínání už roku 1414. O jejich synech nic není známo. Uváděna je jen Kateřina z Kotouně, vdova po Sigmundovi. Zemřela před rokem 1476. V roce 1481 koupil Jindřich Bukovanský Pinta z Bukovan obec Životice. Jan Bukovanský Pinta z Bukovan (1534–1571) držel kromě Bukovan Životice, Újezdec, Kraštice a Kraštičky a přikoupil roku 1547 Zbynice. Jeho manželkou byla Lidmila Nebílovská z Drahobuze. Jeho syn Přibík držel Zbynice za otcova hospodaření a v roce 1581 přikoupil Kozárovice, o tři roky později Nestrašovice, za další dva roky Těchničský Újezd. Se svojí manželkou Justýnou Vamberskou z Rohatce zplodil třináct dětí. Nejdříve se mu narodil syn Jindřich, jenž byl pokřtěn na Zbynicích a kmotrem mu byl Blažej Angelik, měšťan z Březnice. Ten se vyznamenal jako práč, ale také jako hrdinský voják. Roku 1596 padl u Jágru v bitvě s Turky. Přibíka, který roku 1601 zemřel, přežilo šest synů a dcery. Nejznámější je Johanka, manželka Viléma Chanovského z Dlouhévsí a Regina - manželka Václava staršího Vratislava z Mitrovic. Jan, nejstarší Přibíkův syn, jenž ho přežil, dostal při bratrském dělení roku 1601 část Bukovan, přikoupil roku 1604 část Lešetec, a skrze svou manželku Elišku Smrčkovou z Mnichu (ovdovělou roku 1609 a zemřelou roku 1628) byl ve spoludržení statku Krašovic. Roku 1610 byl komisařem při obraně českých stavů a ke sklonku svého života byl místopisařem. Nemajíc děti, odkázal Bukovany, Zahradku, Řeteč své manželce a zemřel roku 1619. Jeho bratr Adam koupil roku 1609 statek Suchomasty a roku 1620 ves Radouš, což mu bylo oboje roku 1622 zabráno. Žil ještě roku 1624. Jaroslav, třetí bratr, dostal Řeteč, kterou pak přepustil Janovi, a koupil roku 1616 Žihobeč. Roku 1622 byl odsouzen kvůli podpoře stavovského povstání a byl mu zabaven majetek. Čtvrtý bratr Zikmund se po roce 1616 nepřipomíná. Pátý bratr Václav byl roku 1622 osvobozen od pokuty za účast v povstání a po smrti Elišky Bukovanské Pintové z Bukovan se uchýlil do Bukovan. Byl c. k. radou a zemřel roku 1632. Jeho manželka Aléna (též Anna) Šaloména Černínová z Chudenic dědila Bukovanský statek, neboť šestý bratr Jan zemřel

Bohuslav Karel Bukovanský byl synem Jaroslava Bukovanského Pinty z Bukovan (zemřel 1633) na Žihobcích a Řetči. Jeho strýc (bratr oce Jaroslava) byl Václav Bukovanský (zemřel 1632), který pojal za manželku Alenu Saloménu Czerninovou z Chudenic (zemřela 1657).²⁶ Bukovanští byla drobná středočeská šlechta s majetky od Příbrami až po Březnici. Stejně jako Hejdové i oni se zúčastnili válek proti Turkům.

Erb Bukovanských Pintů z Bukovan, Archiv Národního muzea (AN), heraldická sbírka

ještě před Václavem a nebylo tudíž mužského potomka z Přibíkovy pošlosti, který by byl Bukovany dědil. Václav měl dceru Maxmiliánu Alžbětu, jejím manželem byl Jiří Václav Černín z Chudenic, zemřel roku 1687. Další dcera se jmenovala Anna Lidmila, která zdědila roku 1644 statek Chlumín a ten odkázala svému manželovi Kašparu Zdeňkovi Kaplíři ze Sulevic. Ten zemřel v roce 1646. Z jiné zchudlé linie pocházel Václav, který zemřel roku 1548 a jeho synové Havel a Jiří. Jejich potomci byli bezpochyby Bukovanští Pintové z Bukovan pozdější, jako Jaroslav Ignác (1677), Maxmilián (1678), František Václav (1721) a bratři František Karel a Jan Antonín (1764). František Karel držel statek Horní Těšov, který po něm převzali roku 1799 jeho děti Jan Jáchym, Antonie a Inocencie, ale roku 1801 jej prodali. O jejich potomstvu není známo nic.

²⁶ Tyto i další informace jsem těžil především z výborné rigorózní práce Mgr. Františka Koreše, *Paměti Přibíka a Jana Bukovanských Pintů z Bukovan*. Univerzita České Budějovice 2018.

Posléze získala Anna Salomena v roce 1655 i vedle ležící dvůr tzv. Peltovský /dnes žádný z gruntů nemůžeme identifikovat, patrně byly na katastru hořákovského panského dvora/. Peltovský grunt dle darovací listiny Jaroslava Jáchyma Koce z Dobrše dostal původně od běšinského pána jeho vojenský druh, jistý Kristián Rosa, polní trubač (Feldtrompeter). Ten ho však hned prodal právě Anně Salomeně Bukovanské.²⁷ V obou případech šlo patrně o tzv. „svedené“ grunty, tedy pozemky původně rustikální, poddanské, které byly ale z různých důvodů opuštěné a převzaté vrchností, Koci z Dobrše. Jaroslav Koc z Dobrše pak mohl v březnu 1655 s lehkým srdcem znovu potvrdit, že předal oba grunty, peltovský i pachmanovský paní Anně Salomeně Bukovanské a jejím potomkům a to se vším, co k nim připadá, bez jakýchkoliv robotních a dalších závazků,

²⁷ **Opis kšaftovní listiny Jaroslava Jáchyma z Dobrše ve prospěch Anny Salomeny Bukovanské z Bukovan. Kniha kontraktů Hořákov.**

My, Jeho Milosti Císařské rychtář, purkmistr a rada královského města Klatov, jsouce s náležitou poctivostí žádání od urozené paní Anny Salomeny Bukovanské rozené Czernínky z Chudenic a v Hořákově, tímto listem obecně především a zvláště tu, kdež by /kdy/koliv toho potřeba nastala, vysvědčujeme, že následující list v řeči německé na jisté dva dvory a grunty ji svěřící se svým pravým celým a neporušeným originálem, kterýž jsme očitě viděli a četli i také sekret a písmo ruky vlastní někdy Jeho Milosti pana Jaroslava hraběte z Dobrše (titul) (vzácné paměti nám hrabě dobře známé jest) se ve všem od slova k slovu, zcela a zouplna srovnává jmenovitě:

Ich Jaroslau Joachim des Heiligen Römischen Reichs Graf von Dobrsch, Herr zu Bieschin, Kolinetz, und Nemilkaw, der Röm. Kaiserlichen Majestät Hofrat und Cammerer, Rechtsbeisitzer im Königreich Böhmen, bekenne kraft dieses Briefs, für mich und meine Erben, wann und was von nöthen sein möchte, nach deme ich weilandt **meinem lieben getreuen Christian Rosa Feldtrompeter**, seiner mir treu geleisten Dienst halber **einen Bauernhof in meinem Dorf Horzakow, Peltowsky gennant**, sambt aller Zugehör frei ohne Scharwerk und Zinsen, auch aller Contributionen Bewschwernäss, erblichen geschenkt, und er solchen eine Zeit posediret, hernach aber denselben, der wohledler geborener **Frau Anna Salomena Bukowanskin geborener Czernin von Chudenitz um bahre Ausszahlung verkauft hat**, dass ich nicht allein mit solchem ihren Kauf wohl zufrieden bin, sondern gemelter Frauen Bukowanskin samt ihren Erben wegen ihrer, und ihres Herren Ehegemahls, bequemerer Wohnung und Unterhalt, nach **darzu einen anderen neben diesem liegenden Bauernhof, Namens Pahmanowsky (welchen ich zu vor eine Zeit ihren Herren, dem Herren Bohuslaw Bukowansky (titul) in Bestandt gelassen)**, sambt darzu allen und jeden Zugehör, auch ohne alle Roboten, Zinsen, Scharwercken, und Kriegseinquartierung, und besonders ohne Zahlung von den beiden Höfen, jetzt und ins Künftigen aller königlicher Landsteuerauflagen, Kriegs und anderer Contribution (welche ich samt meinen Erben und künftigen Possessoren, der Herrschaft Bieschin, selbster auf mich nehmen, und in allenfalls vorstehen sollen). Wohlbedächtlich erblichen geben, abtreten und völlig schänken thue, also und der gestalt, das sie samt ihren Erben und nachkommenden, diese beide Höfe, Gründte und Boden zusammen (wie sie es auch albereit wirklichen possessedirt) mir der Gemeinfeldern, Äckern, Obstgarten, Wiessen, Hölzern und Streuchern, samt dem oberhalb liegenden Gestreich oder Paseka, auch in dem Wiessen einen Stück Forellebachl, und zwey kleinen Teuchl, und sonsten aller Gerechtigkeit, ohne aller Menscheneintrag und Hinderung besitzen, und als Ihr Eigenthumgenüssen solle und möge jetzt und zukünftigen Zeiten. Jedoch mit diesem gewaltigen Vorbehalt wann gedachte Frau Bukowanskin, aber die Ihrigen abgenannte Hof, Grundt und Boden so sei wenn es wolle ins künftig wieder verkaufen wollten, so sind sie schuldig, vor allen andern, der Obrigkeit der Herrschaft Bieschin, ein Vierteljahr zuvor solches ankundigen, und daher so solle gemelte Obrigkeit zu Bieschin, mit der bahrer und biliger Bezahlung). (Was und wieviel, wie auch des Gebaus und besserungs halber, dies alles damals Wert zu sein, von ehrlichen unpartaischen dar zu beiderseits erwählten, Personen erkannt würdt) zu kaufen, vor Anderen den Vorgrif haben, dessen zu urkundt habe ich diessen Brief mit meinem Gräffl(ichen) Insiegel und eigener Handunterschrift bekräftiget, so geschehen Bieschin den 23. Marti 1655. Jaroslav Graf von Kocz.

Čemuž tak a nejinak jest na potvrzení toho jsme k tomuto vidimus pečet naši větší městskou vědomě přitisknouti dali. Jenž se stalo v Městě Klatovech, ve středu po památce svatého Lukáše Evangelisty Páně Léta šestnáctistého šedesátého prvního. Concordat cum originali in Authentico producto. J. W. Weywoda.

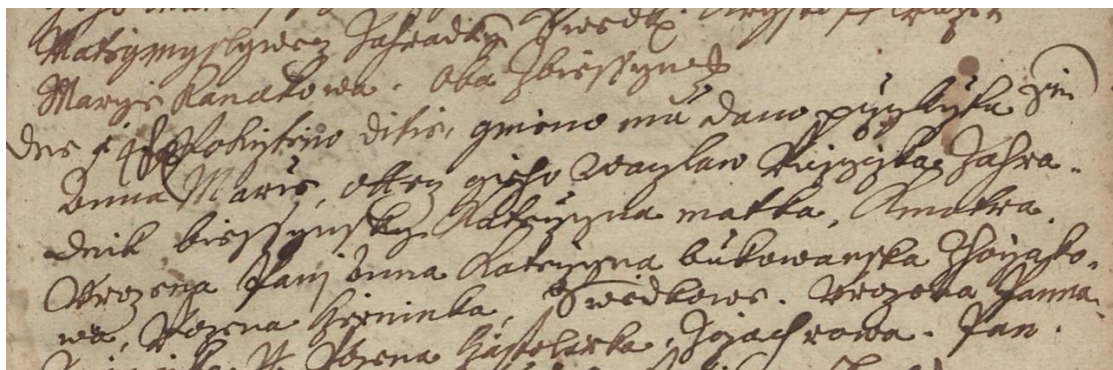
daní a kontribucí, s poli, loukami, pasekami, ovocnými sady, kusem pstruhového potoka a dvěma rybníčky. A to vše zdarma. Jaroslav Koc z Dobrše si dal jedinou podmínku – kdyby chtěli někdy potomci Bukovanských hořákovský statek prodat, měli čtvrt roku před prodejem o svém úmyslu informovat běšinskou vrchnost, která měla mít na statek předkupní právo. Anna Saloména Bukovanská si nechala pravost tohoto dokumentu potvrdit radou města Klatov ještě v roce 1661.

Právě přes Annu Saloménu Bukovanskou se dostali Hejdové z Lovčic do Hořákova. Výše zmíněný **Jan Hejda**, první pán z Lovčic, zemřel v roce 1650 nebo později v Praze. Jeho syn **Albrecht Jiří** (nar. patrně 1619), získal v roce 1645 pražské měšťanské právo, ale koupil domu v Klatovech se **roku 1648 stal klatovským měšťanem**. V roce **1671 koupil** nedaleký zemskodeskový statek **Dlažov** od Adama Stanislava Příchovského z Příchovic a na Dlažově také na konci roku 1684 zemřel. V roce 1648, brzy po příchodu do Klatov, se **oženil s Kateřinou Uršulou** (? 1629 – 24. 11. 1678 v Klatovech), dcerou **Viléma Kouska ze Sobětiček** (zemř. 1635), pána na Lhotce (dnes Černé Krávy), Neznašovech, Vrhavči a Radinovech.²⁸ Žili pak spolu na panském dvoře ve Vítkovicích

²⁸ V té době už toto malé panství patřilo bratrovi nebo strýci Kateřiny Uršuly, Janu Adamovi Kouskovi ze Sobětiček, jak to dokládá Soupis poddaných podle víry z roku 1651. K panství Lhotka (dnes Černé Krávy) tehdy patřilo i Kozí, grunty v Čeleticích, Jarkovicích i na Onom Světě.

V místech, kde se nachází samota Černé Krávy, stávala ve středověku vesnice Lhotka, později zvaná Kouskova Lhota podle rodu Kousků ze Sobětiček. Jejím prvním známým majitelem byl Milota Beneda ze Štáhlav připomínaný roku 1501. Po něm je v letech 1521–1523 jako majitel vesnice uváděn Jan Beneda, který zemřel před rokem 1539 a zanechal po sobě dceru Lidmilu ze Štáhlav. Ta přislíbila Hynku Černínovi z Chudenic, že mu věnuje polovinu majetku, který získá od svých příbuzných. Později odmítla dohodu splnit a učinila tak až po rozhodnutí soudu v roce 1539. K jejímu panství patřily kromě tvrze a dvora vesnice Radoňov s Neznašovem a části Vrhavče a Lhotky. Nedokázala však statek udržet, a proto jej roku 1544 prodala Janu Kouskovi ze Sobětiček, přičemž je poprvé zmíněna tvrz. Jan Kousek ze Sobětiček byl původem klatovský měšťan, ale roku 1529 jej Jiří ze Sobětic přijal za strýce. Jan Kousek tak získal erb. S manželkou Lidmilou z Římku měl pět synů. Z nich se jako pán na Lhotce uvádí roku 1559 nejstarší Václav. V roce 1570 rozšířil své panství o Onen Svět, Jarkovice a Šmejsárovský mlýn na potoce Bystrý. Nejspíše v témže roce se bratři rozdělili o majetek tak, že Lhotka připadla Jakubu Kouskovi, který zemřel před rokem 1607. Měl syny Jindřicha, Viléma a Daniela, z nichž nejstarší Jindřich spravoval panství. Zúčastnil se stavovského povstání, za což byl jeho statek převeden na manství. Zemřel roku 1621 a panství tvořené Lhotkou, Neznašovem, Vrhavčí a Radoňovem o pět let později přijali v léno jeho bratři Vilém a Daniel Kouskové. Po Vilémově smrti statek přijali v léno jeho synové Jan Adam, Vilém Daniel, Albrecht Hynek a Jindřich Jaroslav. V roce 1652 dosáhli za určitý poplatek propuštění statku z manství. V roce 1655 se o panství dělili bratři Jan Adam a Albrecht Hynek. Jan Adam Kousek zemřel roku 1657 poté, co byl raněn v Hořejší Lhotce. Vdova Apoléna z Janovic s nezletilými dětmi potom vedla spor s Albrechtem Hynkem o dědictví. Nakonec jí na základě soudního rozhodnutí z roku 1662 připadlo 500 kop míšeňských a Kubanovský dvůr v Neznašově. Apolénin syn Ladislav Vilém Kousek prodal v roce 1667 svou část Lhotky Vilému Albrechtovi Krakovskému z Kolovrat, který ji brzy poté prodal Albrechtu Hynku Kouskovi. Vymínil si pouze, že bude moc používat část příkopu k vedení vody na své pozemky. Albrecht Hynek Kousek zemřel roku 1686 a vdova Kateřina Polyxena Kousková z Perglasu musela z finančních důvodů téměř celé panství prodat Vilému Albrechtovi Krakovskému z Kolovrat. Ten poté Lhotku natrvalo připojil k týneckému panství. Tvrz poté ztratila svůj význam a začala chátrat. Na konci osmnáctého století byly její zbytky upraveny na sýpku.

(asi 10 km východně od Klatov), který vznikl někdy před rokem 1654 z pustých selských dvorů Vaňasovského a Vobranovského ve Vítkovicích. Ten (a asi i zbytek vsi) zřejmě získal urozený pan Vojtěch Hejda a sídlil tu i se svou rodinou, osobními sloužícími a zaměstnanci.²⁹ Měli spolu šest dětí: Kateřinu Evu (1649-1685), **Františka Václava Jana** (po 1640 – 1708), Viléma Tomáše (1651-1652), Alžbětu Sidonii (nar. po r. 1653), Bětušku (zemř. 1654) a Dorotu Ludmilu (1657-1685). **František Václav Jan Hejda z Lovčic** (František Hejda) si 19. února **1686 vzal** v Týnci u Klatov **Františku Maxmiliánu Bukovanskou z Bukovan, dceru Bohuslava Karla Bukovanského Pinty z Bukovan a na Hořákově** (zemř. 10. 7. 1662 v Klatovech) **a jeho manželky Anny Salomény, roz. Czernínové z Chudenic** (zemř. 29. 7. 1703 v Klatovech).³⁰ Anna Saloména je uváděna 16. prosince 1675 jako kmotra při křtu dcery tehdejšího běšinského správce Václava Radonického.³¹ Její dcera Františka přinesla do manželství s Hejdou jako věno právě hořákovský zemskodeskový statek. Někdy na počátku 90. let 17. století se manželé definitivně přestěhovali do Hořákova. To jasně dokazují i matriční záznamy. V nejstarší dochované matrice běšinské je záznam z roku 1692 o narození dcery Františka Hejdy z Lovčic a jeho manželky Františky Pintovny Bukovanské z Bukovan a na Hořákově.

Anna Bukovanská z Hořákova, rozená Czerninka, jako kmotra Anny Marie, dcery Václava Růžičky, zahradníka běšinského, Matrika Běšiny 01, 1683

²⁹ Rožmberský, Petr, Zmizelé šlechtické sídlo ve Vítkovicích, in Hláska, Zpravodaj Klubu Augusta Sedláčka, Plzeň 2016, s. 60-61.

³⁰ Družbové byli pan Pin z Pinau (patrně Bünau z Bünau) a pan Hozlauer z Hozlau, družičkou byla sestra Františky Bukovanské.

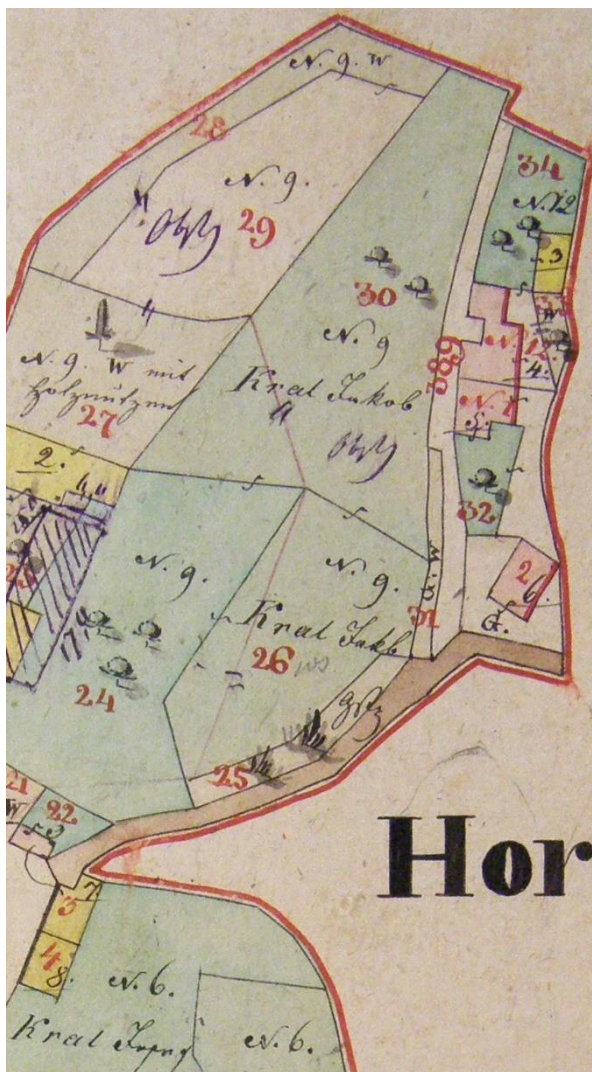
³¹ Matrika Běšiny 01: „13. Decembris 1675, pokřtěna jest dcera slovutného pana Václava Radonického, toho času správce běšinského, paní manželky jeho jméno její jest bylo Anna Marie, dcerce na křtu svatém jméno jí dáno Kateřina Saloména, kmotra její jest byla urozená paní Anna Salomena rozena Czerninka z Chudenic a na Hořákově, svědkové byli při tom urozená panna Kunikunta Velebnická, panna J. M. paní Wratislawový na Běšinech. Druhý svědek byl urozený pan rytíř Ladislav Kousek ze Sobětiček z Neznašov“.

Shrnujícе řečeno: svedení opuštěných, původně poddanských gruntů na vrchnost (patrně v důsledku třicetileté války), následné legáty Jaroslava Jáchyma Koce z Dobrše z poloviny 17. století a příchod Hejdů do Klatov právě na konci 30. leté války, způsobily zvláštní rozdvojenou hořákovskou majetkoprávní situaci. V Hořákově vznikl samostatný statek (bývalá tvrz a dva svedené grunty), který patřil jednomu majiteli, zatímco okolní vesnické dvory byly v poddanství k jinému panství (Běšiny, Podolí, pak Kolinec a nakonec Týnec). František Václav Hejda z Lovčic vlastně postupoval podobným způsobem, jako jeho otec Albrecht Georg (Vojtěch Jiří), který se podobným způsobem usadil ve Vítkovcích na Klatovsku.

Hořákovský svobodný zemskodeskový dvůr tak byl samostatným statkem, v rukou potomků Hejdů z Lovčic. Rok 1647 (rok nobilitace Hejdů) je v pozdějších dokumentech týkajících se Hořákova, dokonce i v matričních údajích, zmiňován jako datum, kdy měli do svých rukou dostat samostatný svobodný dvůr právě Hejdové z Lovčic. Nebylo tomu ale tak, bylo to spíše jen přání otcem myšlenky. Hejdové v Hořákově možná vlastnili jen nějaký dvůr a později se sňatkem mezi Františkem Hejdou a Františkou Maxmiliánou Bukovanskou domohli zbytku. Na základě všech výše uvedených údajů, je možno spekulovat, že Hejdové z Lovčic se v Hořákově (možná na staré tvrzi) usadili skutečně již po roce 1648, že Bukovanští z Bukovan získali do roku 1655 v téže vsi dva bývalé selské grunty od Koců z Dobrše (Pachmanovský a Peltovský) a že ke spojení těchto majetků a vytvoření samostatného zemskodeskového dvora došlo výše zmíněným sňatkem.

Hejdové a jejich potomci pak svobodný hořákovský dvůr drželi další dvě století. Nejdříve to byl **František Hejda z Lovčic** (zemřel 11. 12. 1708), po něm **Maxmilián Hejda** (1689 - 24. 3. 1757, pohřben v běšinském kostele), dlouho pak statek vlastnil jeho syn **Václav Hejda** (1722 - 5. 2. 1809, pohřben u sv. Bartoloměje nad Běšinami) a následně **Josef Jáchym Hejda** (31. 12. 1762 - 20. 6. 1821) a dále **Josef Albrecht Hejda** (2. 6. 1814 - 28. 8. 1884).

Velmi aktivní ve správě hořákovského statku byl především Václav Hejda. Někdy v první polovině 18. století pozval na svůj majetek dvě židovské rodiny a nechal patrně postavit i vrchnostenské chalupy č. 1 - 4 (č. 2 sloužila později jako obecní pastouška). Ke konci 18. století se Václav Hejda z Lovčic této části svého majetku začal zbavovat. Jako první prodal 16. října 1780 svému poddanému Maxmiliánu Šimkovi vrchnostenskou chalupu čp. 3 (na hořákovské návsi) za 50 zlatých bez polí a luk. Podle znění kupní

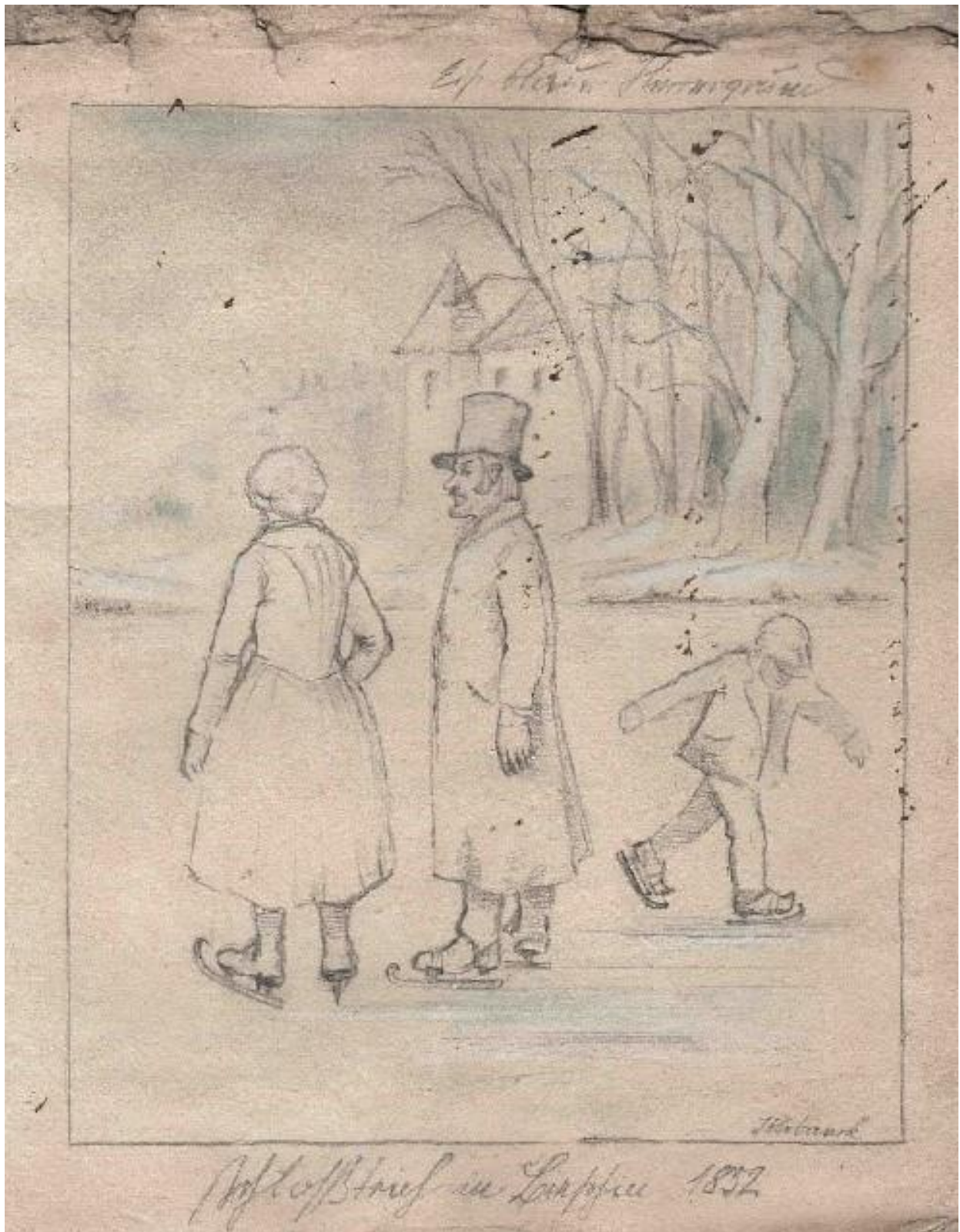
smlouvy se Šimek měl chovat poctivě, nesměl nikoho podezřelého ve své chalupě přechovávat. A kdyby se poctivě nechoval, on či jeho potomci měl/i dostat své peníze nazpátek a chalupu vrátit. Kromě toho byl povinen 6 dnů ročně robotovat (3 dny na žně, 3 dny na sena) a mimo tento závazek ještě platit 2 zlaté ročně on i jeho potomci.

Vrchnostenské chalupy v Hořákově na detailu stabilního katastru z roku 1837, odshora dolů, čp. 12 (draslárna, dnes Fr. Majer), čp. 1 (dnes Fr. Majer), čp. 2 (bývalá obecní pastouška), vše zděné budovy, dřevěné čp. 3 a čp. 4 na návsi.

Za více než osmnáct let, 16. ledna 1798, prodal Václav Hejda z Lovčic svému poddanému Františkovi Královi vrchnostenskou chalupu č. 1 (dnes neexistující, parcela ve dvoře Františka Majera) za 115 zlatých. Tuto sumu František Král složil hotově. Kromě toho byl povinen ročně platit 4 zlaté (2 na sv. Jiří, 2 na sv. Havla) k rukám vrchnosti a povinně robotovat 6 dnů a být připraven i jindy přijít pomáhat za úplatu. Co nejpřísněji se mu zakazovalo držet na této chalupě podezřelé lidi.

Jen čtyři dny poté, 20. ledna 1798, Václav Hejda z Lovčic prodal poslední vrchnostenskou chalupu čp. 4 (sousedící s čp. 3 na návsi) Josefu Tůmovi za 115 zlatých. Tůma hned složil 90 zlatých, ostatních 25 zlatých měl zaplatiti do sv. Havla roku 1800. Každoročně měl ještě platit 4 zlaté vrchnosti (po 2 zl o sv. Jiří a sv. Havlu). Šest dnů roboty ročně, přijít pracovat na výzvu, kdykoliv vrchnost poručí. Případný prodej této chalupy

musel Josef Tůma nahlásit vrchnosti, a pokud: „by se kupec takovej vrchnosti nelíbil, tehdy takovej prodej žádnou platnost nemá...“. Nesměl přechovávat žádné podezřelé lidi atd.

Schlossteich in Bieschin / Zámecký rybník v Běšinech 1852, J(ohann) Urbanek, kresba tužkou (soukromá sbírka)

Židé v Hořákově a okolí

Jak bylo výše řečeno, ještě někdy před tím usadil Hejda na svém malém panství židovské rodiny. Máme o nich údaje až cca z let 1792-1795.³² Zabývaly se výrobou potaše (drasla) a později také výrobou pálenky pro hostinec. Bydlely někde v areálu starého statku, později se zakoupily na bývalých vrchnostenských chalupách, konkrétně v bývalém čp. 12 (dnes parcela uvnitř dvora Františka Majera). V druhé polovině 19. století se přestěhovaly do Běšin a Čachrova. Byly to rodiny Jakuba Löfflera z Bernartic (nar. cca 1764) a Markuse Fialy z Mlázov (nar. cca 1756). Zatímco o osudech rodiny Markuse Fialy příliš nevíme³³, Jakob Löffler, pocházející z Bernartic (jeho otec se jmenoval David L.) a jeho potomstvo se pevně uchytili na více než 100 let v Hořákově a v okolí. Jakob se oženil někdy okolo roku 1789 s Veronikou ? a měli spolu syna Andream, který se narodil v Hořákově asi v roce 1792. Jakob zemřel 27. 12. 1835 v Hořákově, jeho syn Andreas pak 14. 7. 1837 tamtéž. Andreas měl patrně řadu dětí, z nich se jeho synové Leopold a Jakob ujali draslárny a provozovali ji v prvních třech desetiletích 19. století. Jejich synové Lazar a Leopold pak v živnosti pokračovali, stejně pak Leopoldův syn Joseph, který ji udržel až někdy do začátku 70. let 19. století. Chalupu čp. 12 pak získal kolářský tovaryš Tomáš Urbánek (nar. 1829 v Běšinech), který ji posléze předal svému bratrovi Vojtěchovi (nar. 1833) a od něj přešla na jeho syna Václava (nar. 1874, pradědečka pisatele této studie). Urbánkovi se ale pak přestěhovali do vedlejší, nově postavené (či z čp. 12 oddělené) chalupy čp. 14 a čp. 12, původní draslárna, se stala obydlím rodiny Vojtěcha Majera, jehož předci pocházeli z Tvrdoslavy.

Löfflerovi oplývali vždy velkou řadou potomků. Jacob Löffler (syn Lazara Löfflera, nar. 1836 v Hořákově) se v 60. letech 19. století odstěhoval do Běšin, kde si vybudoval velmi slušnou živnost jako majitel hostince (vedle kostela, v čp. 70). Jeho bratranec

³² Soupis židovských rodin v Čechách, Klatovský kraj, NA ČR. Šlo o rodinu Jakuba Löfflera a rodinu Markuse Fialy: „... Jakob Lefler, zweitgeborener, 29, gehört in Schutz nach Bernartitzl, Klattauer Kreis, in obrigkeitlicher Chaluppe in Zins und als Flusssieder, Eheweib Barbara 30 J., Kinder: Andreas, 3 J., Sara 2 J. (Jakob Löffler, druhorozený, 29 let, patří jako žid pod ochranou do Bernartic, Klatovský kraj, žije ve vrchnostenské chalupě v pronájmu a živí se výrobou potaše, manželka Barbara, 30 let, děti: Andreas 3 roky, Sára, 2 roky); Markus Fiala, drittgeborener, 36 J., geh. i. S. nach. Mlasow, Prachiner Kreis, in obrigk. Chaluppe in Zins als Flusssieder; Eheweib Maria, 38 J., Kinder: Bernard, erstgeborener 7, Joseph, Zweitgeborener 5, Ludmilla 8, Anna 2 (Markus Fiala, třetirozený, 36 let, patří do Mlázova, Prácheňský kraj, bydlí v nájmu ve vrchnostenské chalupě, živí se výrobou potaše, manželka Marie 38 let, děti: Bernard, prvorozený syn, 7 let, Joseph, druhorozený, 5 let, dcera Ludmila 5 let, Anna 2 roky) ...“.

³³ Dle knih židovských familiantů, NA ČR, HBF VIII/VI, i.č. 68, Mlázovy, zemřel Markus Fiala 23. 6. 1823 v Nemělkově a zanechal po sobě syna Bernarda (nar. 1782 a syna Josepha (nar. 1784). Viz: <http://www.badatelna.eu/fond/2098/reprodukce/?zaznamId=401589&reproId=583651>.

Abraham (syn Leopolda Löfflera, nar. 1833 v Hořákově) si zase v Běšinech otevřel krám se smíšeným zbožím v čp. 9 a čp. 14. Jeho syn Albert (také Adalbert, nar. 1866 v Běšinech) v této živnosti pokračoval později na Čachrově v čp. 7. Hořákovští a běšinští Löfflerové patřili k malé židovské obci čachrovsko-běšinské, kde ještě zaznamenáváme rodiny Eisner, později Zucker (do poloviny 19. století)³⁴, Steinberger, v Běšinech Schnüdreher /též Schnirdreher/³⁵, Schwarzkopf (až do druhé světové války žili v Běšinech a zahynuli ve vyhlazovacích táborech³⁶), Löwy (do konce 19. století na Čachrově), Perlas /Pereles/ a Hartmann. Několik židovských rodin žilo i v Neznašově (Hartmannovi, Kohnerovi, Fleischerovi). Židé z údolí Drnového potoka měli v Běšinech i svou modlitebnu, dnes už nevíme, jestli byla v domě čp. 9 nebo čp. 14. Jejich duchovním průvodcem pak byl vždy strážovský rabín a jejich pozemská pout' až do počátku 20. století bez výjimky končila na prastarém strážovském židovském hřbitově.³⁷

Židovský hřbitov ve Strážově

³⁴ Národní archiv České republiky: Knihy židovských familiantů - <http://www.badatelna.eu/fond/2098/reprodukce/?zaznamId=401585&reproId=583799>.

³⁵ Markus Schnüdreher byl původně židovský familiant v Nemělkově. Někdy na konci 18. století ale přesídlil do Běšin, kde se mu a jeho manželce Anně narodili dva synové – Isak (1799) a Moises (1802). Sám Markus zemřel 23. 1. 1823 a na jeho familiantské místo nastoupil prvorozený Isak.

³⁶ <https://www.holocaust.cz/databaze-obeti/>.

³⁷ Blíže k rodokmenu Löfflerů v přílohách práce.

Strážovská židovská obec byla ostatně po několik staletí tou největší na Klatovsku. Městečko totiž stálo na důležité obchodní stezce z Klatov do Bavor, která se u něj rozdvjovala směrem na Čachrov a Zwiesel a směrem na Janovice a Neumarkt. Tak to bylo od středověku až do počátku 19. století. Se změnami těchto tradičních obchodních cest, se změnami v průmyslové výrobě a zbožním sortimentu a především pak s rozvojem železnice, která nechala stranou jak Strážov, tak Čachrov, se situace postupně zcela změnila. Židé poznenáhlu do konce 19. století zcela opustili Strážov a další větší obce a stěhovali se za obchodem a průmyslem do větších měst - Klatov, Sušice, Horažďovic a do Plzně. Z bývalých židovských obcí na vesnicích, v městysích a městečkách zbyly nanejvýš jednotlivé rodiny, které třeba držely malé řeznictví nebo obchod. V Hořákově žijí poslední židé v 70. letech, na Čachrově pak v 90. letech 19. století, v Běšinech zůstávají (stejně jako ve Strážově) jen dvě rodiny Schnüdreherů a Schwarzkopffů, dokud je nezničí nacistická genocida.³⁸

Židé byli tedy v 18. a v 19. století neoddělitelnou součástí pošumavské a šumavské society, aktivní v obchodu, ale také nositelé německé i české kultury. V Hořákově přes 100 let významně ovlivňovali ekonomický a sociální profil této obce. A Václav Hejda z Lovčic moc dobře věděl, proč si je na své malé panství pozval. To, co nepatřilo v Hořákově jemu,

³⁸ Jedním z posledních svědků tohoto zajímavého židovského života na Klatovsku byl Ludvík (Lewis) Weiner (28. 5. 1910, Klatovy – 15. 9. 2003, New York),

jeho otec Leo Weiner /nar. 21. 2. 1884 v Klatovech/ byl synem významného klatovského podnikatele Ludwiga Weinerja /nar. 1852 ve Strážově/, který měl za ženu Hermínu ze starého sušického rodu Fürthů, zakladatelů sirkáren), ze staré podnikatelské a rabínské strážovské rodiny. On sám prožil velice zajímavý život a od 60. let 20. století až do roku 1994 vedl v New Yorku Společnost pro dějiny československého židovstva /The Society for the History of the Czechoslovak Jewry/. Byl spolueditorem velkých Dějin československých židů /The Jews of Czechoslovakia/ a Sborníků Společnosti pro dějiny československého židovstva /The Review of the Society for the History of the Czechoslovak Jewry/, do kterých dvakrát přispě i autor této studie. Velice se zasloužil o to, aby vzpomínka na tuto významnou součást dějin Pošumaví a Šumavy nezapadla.

patřilo ke kolineckému panství, kde byla prastará židovská obec s kontakty po celých Čechách, což jistě přispívalo i k obchodní a výrobní činnosti rodiny Löfflerů.

Václav Hejda z Lovčic (1722 - 1809) odkázal v roce 1798 hořákovský dvůr synu Josefovi. Statek měl v té době hodnotu 4000 zlatých. **Josef Jáchym Hejda z Lovčic** (1762 - 1821) se zato zavázal do konce života živit svého otce Václava, tetu Barboru (sestru otce Václava, nar. 1730), odpřísáhl starat se o svého bratra Maxmiliána (nar. 1760), který byl mentálně postižený („ein blödsinniger Mensch“), až do konce jeho života ho „držet při sobě“ a po jeho smrti převzít bratrův podíl. Po smrti všech jmenovaných (zakrátko či zadlouho) se měl stát jediným majitelem dvora Hořákov. Také se měl starat o svou sestru Helenu (nar. 1758) a držet jí při sobě, dokud se neosamostatní.

Josef Jáchym Hejda z Lovčic měl **dvě nemanželské děti s Annou Tomanovou ze sousedního Brtí**³⁹, které po sňatku s ní 8. 10. 1814 uznal za své (byla to dcera Barbora /1811/ a syn Josef /1814/). Po sňatku se jim ještě narodili Rudolf (1816) a Inocencie (1819). Sňatek Hejdy s dcerou poddaného z panství Opálka byl asi v místních poměrech něčím poměrně nevídaným, byť sám majitel svobodného statku byl vlastně jen velkým sedlákem. O tom, že to ale asi nečinilo problémy Hejdovým kontaktům s jinými šlechtici v okolí, svědčí i ta skutečnost, že na svatbě byl Hejdovi za svědka Josef Arnošt, hrabě Kollowrat, majitel rozsáhlého panství Týnec. S Annou Tomanovou - Hejdovou přišli do Hořákova i někteří její příbuzní. Tomanové a jejich potomci jsou pak v Hořákově doloženi až do konce 19. století.⁴⁰

Josef Jáchym Hejda z Lovčic učinil také poslední výrazný krok v hospodaření statku za panství Hejdů. V roce 1818 nechal zřídit na svém vlastním pozemku, přímo u zemské silnice zájezdní hostinec „Na kobyle“ /Auf Stutten/.⁴¹

³⁹ Anna se narodila v Brtí, 28. 2. 1781 v rodině Jana a Ludmily Tomanových z čp. 12 (dnes čp. 11).

⁴⁰ Např. 27. 2. 1821, tedy jen 4 měsíce před smrtí Josefa Jáchyma Hejdy, zemřel v Hořákově jeho švagr Antonín Toman. V matričním zápise se píše, že zemřel v 38 letech na tuberkulózu jako vysloužilý voják pluku lehkého jezdeckta knížete Rosenberga („ausgedienter Kapitulant von k. k. leichter Reiterey Regiment Fürst Rosenberg“). Tento bratr Anny Tomanové měl v té době již 42 let (narodil se totiž v Brtí 18. 8. 1778).

⁴¹ Z jednoho zápisu hořákovské knihy kontraktů se zdá, že hostinec měl také název „Zum Hirschen“, tedy „U jelena“, posléze se ale vžilo pojmenování „Na kobyle“, „Na kobylách“ („An Stute/n“), z toho vznikla „Štoudeň“, „Na Štoudni“.

Hostinec „Na kobyle“ (Štouděň), v roce 1837, 20 let po svém založení.

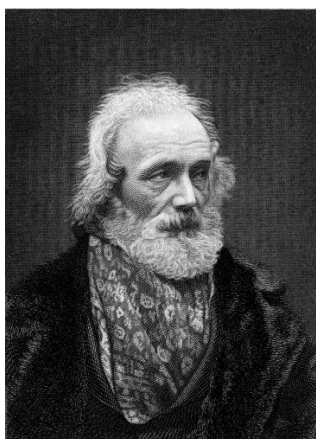
Bylo to dobré místo pro formany, kteří vozili své zboží z šumavských plání do Klatov a zpět. Povolení krajského úřadu ke zřízení „šenku“ u tehdy nové říšské silnice bylo uděleno 27. 6. 1818. Již 15. srpna téhož roku Josef Hejda toto právo prodal za 500 zlatých jakémusi Johannu Karlovi, když s ním uzavřel smlouvu o vystavění hostince a jeho dalším provozování. Johann Karl měl na vrchnostenském Hejdově pozemku o rozloze 333 čtverečních sáhů⁴² zbudovat podle schváleného plánu nový dům, hostinec čp. 13, měl právo držet dvě krávy (za jejich krmení vrchnostenským senem měl platit 4 zlatého ročně) a brát pivo odkud se mu zachce (ovšem do té doby, než vrchnost znovu nezřídí svůj pivovar).⁴³ Za to měl platit na pozemkové 12 a na pivní dani 50 zlatých ročně v půlročních splátkách k rukám vrchnostenské pokladny. Johann Karl měl navíc povinnost odebírat pálenku výhradně z hořákovské vrchnostenské palírny (tu provozovala rodina zmíněného Jakuba Löfflera) a nesměl u hospody chovat „ani vepřový ani drůbeží dobytek“. Vrchnost si také vyhrazovala nahlížet do jakýchkoliv smluv, jež měly doprovázet případné majetkové změny v souvislosti s tímto hostincem a také veškeré náklady s tím spojené měly jít na vrub budoucího majitele a ne vrchnosti.

⁴² Sáh (Klafter) – vídeňský sáh byl tehdy přibližně 1,8 m. Šlo tedy o pozemek rozlohy přibližně 625 metrů čtverečních.

⁴³ Z toho je jasně vidět, že Hejdové měli ambici zřídit i v Hořákově vlastní pivovar po vzoru některých okolních obcí (Březí, Čachrov).

Necelého půl roku poté, 1. ledna 1819, prodal se souhlasem hořákovské vrchnosti Johann Karl již vystavěnou hospodu Michaelu Koppovi⁴⁴ za 2350 zlatých, a to se všemi povinnostmi a právy vyplývajícími z první smlouvy.⁴⁵ Tato hospoda se pak stala na dlouhá desetiletí vítanou zastávkou formanů i pocestných a pivo sem dodával výhradně čachrovský pivovar, protože z hejdovských plánů postavit pivovar i v Hořákově nakonec nic nebylo.

Pivo tu chutnalo i slavnému irskému básníkovi Jamesi Henrymu, když se tu zastavil 20. srpna 1860 na své cestě z Běšin do Zwieselu a složil báseň „Advice“.⁴⁶

“USELESS is wise advice and thrown away
Unless the advised 's as wise as the adviser,
For in that case alone the advice is taken;
Useless is wise advice and thrown away
If the advised 's as wise as the adviser,
For in that case no wise advice is needed;
Thrown away, then, and useless in all cases
Is wise advice, and he 's a fool who gives it.”
I said, and closed the book I had in hand,
And read no more, and went upon my way
Rejoicing in mine own thoughts. Courteous reader,
Do thou the same by me, and I 'll not blame thee.

Walking from BIESCHIN to CZACHRAU (BOHEMIA), Aug. 20, 1860.

James Henry (1798-1876), slavný irský básník, obdivovatel krás Hořákova a Čachrova

Hejdové prodali 15. ledna 1845 svůj svobodný zemskodeskový dvůr **Dr. Josefu Lumbemu** (profesoru University Karlovy, pozdějšímu majiteli malonického statku⁴⁷) za

⁴⁴ Michael Kopp (1786 - zemř. v Hořákově 1856) byl stejně jako Johann Karl německého původu, všechny smlouvy, které uzavíral, byly sepsány německy a jím také německy podepsány. Rodina Koppů zůstala v Hořákově přes sto let, později se deklarovali jako Češi.

⁴⁵ V hostinci byly tehdy 3 velké stoly, 6 lavic s opěradly, 20 skleněných půlčků s uchy a dokonce jedny nástěnné hodiny!

⁴⁶ James Henry, *Poematia*, Dresden, C.C. Meinhold & Sons, 1866. Za upozornění na tuto pozoruhodnou skutečnost vděčím Janu Kynčlovi z Čachrova.

⁴⁷ **Josef Tadeáš Lumbe, šlechtic z Malonic** (26. únor 1801 Praha – 1. červen 1879 Malonice) byl český profesor přírodních věd, přednášející na *Českém stavovském polytechnickém ústavu* polní hospodářství. Zároveň byl v letech 1848-64 i jeho ředitelem. Po dokončení filosofických studií se roku 1824 stal adjunktem na fyzicko-matematické stolice na Univerzitě Karlově. V letech 1826-34 byl vychovatelem u sv. pána Lexy z Aehrenthalu - v souvislosti s návštěvami statku Doksany, patřícího jeho zaměstnavateli, se Lumbe začal zabývat problematikou hospodářství do té míry, že byl v roce 1832 jmenován řádným profesorem hospodářství na pražské polytechnice. Po mnoho let byl také presidentem Vlastenecké hospodářské společnosti. Roku 1867 byl za zásluhy a rozvoj průmyslu a zemědělství v Čechách povýšen do šlechtického stavu s přídomkem „z Malonic“. Od roku 1846 vlastnil zámek v Malonicích na Klatovsku. V majetku dědiců zámek zůstal až do roku 1945, do 1. světové války zde také provozovali pivovar. Poslední majitelkou byla

12.000 zlatých konvenční měny. Dvůr patrně prodaly děti Josefa Hejdy z Lovčic, protože to bylo lepší řešení než malý majetek dělit.⁴⁸

Josef Lumbe (1801-1879), krátkodobý majitel hořákovského statku

Kordíkové / Kordikové

Již 6. prosince 1845 prodal Josef Lumbe hořákovský dvůr **Petru Kordíkovi /Kordíkovi/** (majiteli Čachrova) za stejnou sumu, tj. 12.000 zl. Sám Petr Kordík a jeho rodina pak drželi Hořákov dalších 40 let.

V roce 1848 zasáhly i do údolí Drnového potoka revoluční události té doby. Jak vypráví tehdejší farář běšinský: „Rok tento byl rok všeobecného zmatku a nepořádku, nebo s milostivým udělením konstituce nastala nevázaná svoboda, tak že lidé nikomu co povinni, nikomu poddáni býti se domnívali. Proto přestali ihned robotovat. Kněz mohl je

Marie Lumbe z Malonic. Lumbeho vila (v dnešní podobě z roku 1852), uprostřed Lumbeho zahrad v areálu Pražského hradu je dnes rezidencí českého prezidenta.

⁴⁸ Hejdové z Lovčic žili pak dále v Klatovech a vymřeli v této linii až na konci druhé světové války.

poučovat jakkoliv, nevěřili mu, kněží prý drží s pány, za pravdu měli to, co jim světoběhlí flamendři vyprávěli, ti prý poví člověku ryzou pravdu. V Běšinech přestali robotovat, když jeden, jenž se honosil, že umí číst česky, německy i latinsky, ujišťoval, že byl v Klatovech, a tam na vratech že stojí tištěno na velikém archu, že roboty již jest zrušena a já k poučení celé u něho shromážděné společnosti, objasňoval a dokazoval, že jsem tentýž arch četl, a jej popisoval, přisvědčoval sice, ale když jsem řekl, že se mejlí, že na archu tam stojí, že půjde z Prahy deputace k Císaři Pánu a mezi jiným také žádati bude, aby roboty zrušena byla za mírnou náhradu, neuvěřil. Abych ho přesvědčil, vyzval jsem jej, by druhý den jel se mnou na ten arch se podívat do Klatov, slíbil sice, že pojede, ráno však nejel, ale jel jiný, a když tento arch ten v Klatovech přečetl, a co týkalo roboty, doslovně si opsal a doma pak onomu čtenáři sdělil, pravil nyní jest svoboda tisku, proto tam na ty vrata dali zas něco jiného...“.⁴⁹

Za Kordíků došlo k velké proměně statku i celé vesnice. Po zavedení obecního zřízení v roce 1850 a nového systému okresní a soudní správy v roce 1855 se Hořákov stal součástí čachrovské obce, s níž pak sdílel osud celých sto let.

Mělo to svou logiku, protože Kordík byl majitel Březí, Hořákova i Čachrova a je proto pravděpodobné, že se sám podílel na rozhodnutí přičlenit Hořákov k nově zřízené čachrovské obci. Nahrávala tomu i skutečnost, že hořákovský zemskodeskový statek byl od poloviny 17. století samostatný a nepatřil k Běšinám a že zbylé usedlosti byly poddané kolíneckému, respektive podolskému panství. Z hlediska církevní správy sice Hořákov spadal do farnosti běšinské, ale někteří farníci měli své hroby na Čachrově. Proto vytvoření obce čachrovské v kordíkovském stylu bylo celkem srozumitelné. Kordík ostatně systematicky zvětšoval svůj majetek nákupy různých nemovitostí.

⁴⁹ Kronika fary Běšiny, 1838-1959, SOA Klatovy, zápis faráře Matěje Laitla z roku 1848. Matěj Laitl se narodil 10. 9. 1811 v Kolovči, vysvěcen na kněze v Budějovicích 25. 7. 1836, od 24. 4. 1845 farář v Běšinech.

Peter Kordik, majitel statků Čachrov, Březí a svobodného dvora Hořákov, Urbanek/Kriehuber 1854 (soukromá sbírka)

Jeho velkorysé, možná až příliš ambiciózní plány ho však finančně zruinovaly. Kordík se totiž snažil vybudovat okolo plánované trasy železnice na Železnou Rudu své malé podnikatelské impérium. Klíčovou pozici v tom měl mít Čachrov, ale vedle nestálo ani Březí, ani Hořákov.

V 50. a 60. letech 19. století Kordík investoval velké peníze do přestavby čachrovského zámku, tvrze v Březí, hořákovského statku (výše zmíněné změny⁵⁰) a nejrůznějších dalších aktivit (např. vápenek) značné sumy. Musel si proto půjčovat stále větší peníze, do zástavy pak dával svůj nemovitý majetek. Nakonec 8. dubna 1872 postoupil Petr Kordík své manželce **Alžbětě Kordíkové**, (roz. Fürtsch z Koutu na Šumavě) hořákovský dvůr v hodnotě 12.600 zl. Šlo patrně o pokus vyvázat se z přímé odpovědnosti k některým finančním závazkům.

Ještě 1. srpna 1873 přikoupila Alžběta Kordíková ke statku Hořákov tzv. Javoří Horu (z katastru obce Brtí) od hohenzollernské správy v Bystřici.⁵¹ Šlo o lesní pozemek o velikosti téměř 34 jiter (hektarů). Kordíkovský majetek se však dostával do stále větších potíží, úměrně k tomu, jak ztroskotávaly Kordíkovy velkolepé plány okolo neuskutečněné železnice přes Čachrov na Železnou Rudu.

V roce 1874 se vyměřovala možná trať železnice Klatovy – Železná Ruda směrem na Běšiny, Hořákov, Spolku, Rejsko, přes údolí nad Úloh, k Podolí a dále. Ani toto řešení tratě - bezprostředně se blížící Hořákovu – se nakonec neuskutečnilo a Kordík skončil s prázdnou. Jeho problémy vyvrcholily v roce 1884 exekucí na celý majetek rodiny.⁵²

⁵⁰ Peter Kordík mj. v roce 1855 odkoupil od Michaela Koppa hostinec Na Štoudni. Kopp se po 35 letech držení zájezdního hostince této své živnosti vzdal za 2240 zlatých a právo zde dožít se svou manželkou Margarethou.

⁵¹ Topog. č. 656, parc. 805, 806. Tento majetek byl intabulován 26. 12. 1874 a stal se součástí hořákovského katastru.

⁵² Bylo to kvůli pohledávce MUDr. Eugena Sartoriho ve výši 50.000 zl. (tato pohledávka byla vložena do pozemkových knih už v roce 1880) a dalších věřitelů, včetně např. běšinské školní rady.

V čachrovské farní kronice doslova tehdejší farář Matějček píše: „Rok 1885 byl pro zdejšího statkáře pana Petra Kordika velmi osudný. Nikoli lehkomyšlností, marnivostí, nýbrž nešťastným obmyslem na větší zisky, nerozvážnými stavbami, rozmnožováním a přikupováním menších hospodářství, ku kterému účelu si peníze na vysoké úroky od židů vypůjčil, přišel o všechny své statky a o svůj majetek: během ½ roku se jeden statek po druhém, jedno hospodářství po druhém v exekuční dražbě prodalo, nejprve byl prodán Dražský mlýn u Beňov, který koupil při 3. dražbě pod cenou bývalý sládek klatovský jménem Boubal (Boubek?). Pak se prodal při 3. exekuční dražbě statek Chlístov, který koupil František, syn pana Petra Kordika za 39.000 zlatých a v kratičkém čase jej pak prodal apatikáři z Klatov panu Slotykánu (?) vydělav 4000 zlatých. Pak se prodala v 3. exekuční dražbě Svinná za 128.000 zlatých, kterou koupil vojenský vrchní lékař ve výslužbě z Prahy jménem Sartoty či Sutory (Sartori, pozn. JK) maje na svém pojištěných 50.000 zlatých. Nechtěje s požadavkem svým propadnouti, licitoval, až byl krytý, a proto koupil Svinnou s vápenným lomem příliš draze a utrpěl znamenitou ztrátu na svém požadavku. Pak se prodal Čachrov v létě 1885 v třetí exekuční dražbě a syn pána Petra pán František Kordík podporován od některých příznivců a přátel shledav potřebné koupil statek Čachrov za 110.000 zlatých, z čehož měli v neštěstí a nouzi postavení páni rodiče nevyslovitelnou radost, že mohou opět ve svém bývalém majetku zůstat. Při tomto prodeji Čachrova propadlo však mnoho věřitelů. Podle rozpočtu propadlo přes 80.000 zlatých. Ze židoských věřitelů propadl jen jeden s nepatrnou částkou, ostatní byli křesťané méně zámožní, pak někteří příbuzní Kordíkův – berní úřad – pojišťovna Triestská – městská spořitelna v Mostě (Brüx) a jiných více. **V kratičkém čase po prodeji Čachrova prodal se při třetí exekuční dražbě statek Hořákov, který koupil zeť pána Petra Kordíka – Generalmajor dělostřelectva pán Peter Zipperer z Enggenthalu přebývaje toho času v Pressburgu v Uhřích za 36.000 zlatých pro svou paní manželku Marii, rozenou Kordíkovou, aby měla jedenkrát své vlastní vdovské sídlo.** V měsíci červenci 1885 prodal se při třetí exekuční dražbě dvůr Köpplen (Keply) za 15.000 zlatých, pak Svinský dvůr a jedno menší hospodářství... Byl to tedy rok osudný, bolestný. Komu by se nejvíce za vinu klásti mělo, že tyto veškeré statky na mizinu přišly, na jejichžto zlepšení v každém ohledu pan Peter Kordík mnoho, ba velmi mnoho peněz

vynaložil, musí prozatím zůstat tajemstvím, a jen toliko se osměluji psáti: Při vši bývalé slávě a zdánlivém štěstí, scházelo požehnání Boží!“.⁵³

Přes všechny tyto problémy zažívali hořákovští, čachrovští a další obyvatelé zdejšího údolí na konci století jednu velkou slávu, když se 22. dubna 1891 konala po téměř 30 letech v čachrovské farnosti biskupská vizitace. Českobudějovický biskup Martin Josef Říha po návštěvě běšinské farnosti odjel do Čachrova, kde se za velké slávy, mší, biřmování, přehlídky hasičů, školních dítek, návštěv kostela, hřbitova, kampeličky a lampionovém průvodu setkal i se statkáři z okolí – Václavem Kordikem z Březí, Františkem Kordikem z Čachrova, Augustinem Kordikem z Hořákova. Byla to už ale labutí píseň kordikovského století v Čachrově a takřka 50 let v Hořákově. V červnu 1891 byl prodán, jak již výše zmíněno, ve veřejné dražbě velkostatek Čachrov za 80.000 zlatých spořitelně v Mostu. A důstojný pán, František Blahovec, pokračovatel kroniky čachrovské mohl napsat: „Rodina Kordíků, která zrovna sto let Čachrov měla, byla velmi upřímná spořádaná, pohostinná, ke konci tísnil ji tlak finanční, kterýž omlouvá ji od mnohých věcí, které ve zlém jim byly vytýkány. Nyní jsou ve Vídni. Velmi dobře jsem vycházel s ctěnou rodinou tou, byl jsem vždy mile vítán, ač Němci byli, ale velmi spravedliví a snášenliví k národnosti české, to byli vzorem.“ „**Téhož roku 1891 prodala Excellence paní Marie Zippererová roztomilý stateček Hořákov panu Bedřichu Brabkovi, muži upřímně katolickému, jehož rodina jest vzornou!**“.

Zippererové, Brábkové

Jak již bylo výše uvedeno, dvůr Hořákov byl nakonec v dražbě dne 30. dubna 1885 získán manželi **Peterem a Marií Zippererovými z Enggenthalu**. Bohužel toho zatím o nich, ani dalších majitelích, manželích **Brábkových**, příliš nevíme.⁵⁴ Brábek (psán i jako Brabeck, Brabek) o hořákovský statek pečoval a je ze sporých zmínek zřejmé, snažil se i

⁵³ Farní kronika čachrovská, s. 113, zápis z 30. ledna 1886.

⁵⁴ Zippererovi byli příbuzensky spojeni s Kordíky. Kordíkové byli kořeny ze Všerub, Zippererové z okolí Nýrska (Chudenín, Prenet atd.). Peter Zipperer Edler von Enggenthal (2. 4. 1826 - 26. 4. 1889), dělostřelecký důstojník, generálmajor, od 1. 11. 1887 feldmaršál poručík ad honorem v pensii, si vzal za manželku dceru Petra Kordíka, Marii Kordíkovou (nar. 15. 1. 1848). Šlo tedy v případě Hořákova o přátelské převzetí majetku v rámci rodiny. Bedřich Brabek (Brabeck) byl bývalý úředník na panství hraběte Lamberga v Nezamyslicích a technický inženýr. Majitelem statku Hořákov byl vlastně jen několik let. V roce 1896 koupil od Mostecké banky velkostatek Čachrov (banka ho získala z konkursní podstaty kordíkovské) a v roce 1897 prodal Hořákov Josefu, hraběti Czerninovi.

ve zdejších společenských podmínkách aktivně pracovat.⁵⁵ Na svém zámečku hostil i významnější osobnosti. Např. 2. a 3. června 1894 houslového virtuosa Václava Koptu, který přijel do Hořákova ze svého statečku v Podmoklech u Sušice.⁵⁶

Z Čachrova. Dne 3. t. m. pořádán byl u nás dříve již ohlášený koncert ochotou p. prof. Václava Koptu, u-
 znaného virtuosa na housle, za doprovodu p. Em. Ráčka, osvědčeného pianisty z Klatov. K uvítání obou těchto pánů vyjeli pořadatelé, důst. p. farář Fr. Blahovec, učitelé pp. Vojt. Pítha, Fr. Havel, Václ. Brůha a techn. sládek p. Jul. Živný, již v sobotu k večeru na 4 kočárech do Běšin na nádraží. Avšak p. Ráček již odpoledním vlakem do Běšin přijel a pěšky do Čachrova se dostavil. Pan prof. Kopta pak po svém příjezdu byl hostem až do druhého dne na statku p. Brábka v Hořákově. Před koncertem přijel p. prof. do Čachrova, kdež uvítán pořadatelstvem, sborem hasičským a družičkami, z nichž jedna podavši mu skvostnou kytici, prostými a srdečnými slovy jej pozdravila. Ač počasí bylo velmi nejisté a deštivé, přijeli přece vzácní a milí nám hosté z Klatov, z Čertovky, z Miletic, z Opálky, ze Strážova, z Běšin, z Hořákova, ze Břeží, z Pošingerhofu, ze Sviné, z Hlavňovic a z Velhartic. Tak stal se Čachrov toho dne příjemným

dostaveníčkem přátelů hudebního umění. Ani jediný z účastníků toho nelitoval, byť i dalekou cestu k nám byl vykonal. Všichni odměnění jsme vzácným počtem davno již uznané virtuosity na housle p. prof. V. Koptu. Jeť on v oboru svém nejprednější našim slavíkem v Pošumaví. Jednotlivá čísla hrál v programu: „Air Varié od Vieuxtempsa, „Slovanské tance“ od Dvořáka, „Perpetuo mobile“ od Riesa a na místě ohlášeného „Keje carodejnic“ od Paganiniho, kteréž pro nízkost sálu nemohl hrát, přednesl solovou skladbu bez průvodu. Přednes všech cisel svědčí nejen o zručné technice, nýbrž i o správném vnitřním pojetí uměleckém, o hloubce citu i vkusu vytríbeném. A v průvodu na piano věděl také p. prof. kam se má obrátiti, aby nebyl při umělecký setru. Vyzadal si doprovod p. Em. Ráčka, osvědčeného pianistu a učitele hudby z Klatov. Nejen mistrný průvod, ale procičená čísla solova p. Ráčkova rovněž hluboký dojem na obecenstvo učinily. Aby i rozmaritost byla při koncertu, předneseny některé sbory zpěvně domácímu kvartetem, většinou to učitelů, řazením p. Ráčka. Po vyčerpání programu následovala volná zabava taneční, mezi níž s dovezenou dramaticností přednesl p. Max. Čermák, právník z Klatov, některé solové výstupy, které k veselé náladě obecenstvo rozjarovaly. Oba umělci p. prof. Kopta i p. Ráček z ochoty u nás velmi ceněné koncertovali zdarma a tudíž veskerý hmotný užitek koncertu 54 zl. po unrazení nejnutnějších výloh venován bude na stavbu poutnické kaple sv. Anny u Čachrova, která provede se na oslavu 50letého výročí panování našeho císaře pána.

Zpráva o návštěvě Václava Koptu v Hořákově a jeho vystoupení na Čachrově. Šumavan, 3. 6. 1894 (archiv V. Zahrádky)

Brábkovi také přispěli na výstavbu kaple sv. Anny na vrchu Pavlově v roce 1895 a na její vybavení. V prosinci téhož roku koupili od mostecké spořitelny i statek Čachrov. 26. června 1896 se také Brábkovi spolu s mnoha farníky čachrovskými a běšinskými zúčastnili prvního organizovaného procesí a poutě ke kapli sv. Anny. Nicméně již v červenci 1897 získal hořákovský zemskodeskový statek za 53.000 zlatých **Josef František Czernin z Chudenic**, pocházející z vinořské větve rozvětveného a staroslavného rodu.⁵⁷

⁵⁵ Friedrich Brabeck se narodil 22. 7. 1852 ve Frauenthalu, Staintzu ve Štýrsku.

⁵⁶ Václav Kopta (21. března 1845, Kožlany - 16. července 1916, Santa Monica, Kalifornie) byl český houslista a hudební pedagog v USA.

⁵⁷ (Praha 20. 2. 1842-Praha 27. 1. 1923); za manželku si vzal 18.1.1870 Marii, hraběnku Des Fours-Walderode zu Mont und Athienville (*Praha 25. 6. 1850, +Praha 22. 5. 1923).

Czerninové z Chudenic

Josef Franz Czernin byl synem vinořského velkostatkáře Ottokara Eugena Czernina (1809-1886), poslance českého zemského sněmu a rakouské Říšské rady. V mládí se sice Josef Franz nesmazatelně vyznamenal jako nadporučík windischgrätzských dragounů během prusko/rakousko – dánské války v bitvě u Vejle (březen 1864), kde byl těžce zraněn a padl do dánského zajetí, ale jako poslední dítě svého významného otce vzal rád za vděk státní službou a stal se zemským úředníkem a císařským dvorním radou.⁵⁸ V době, kdy se blížil k důchodu, si dopřál luxus pořídit si vlastní statek. Nevíme, proč jeho volba padla právě na Hořákov. Mohlo v tom hrát roli nějaké doporučení od známých ze šlechtických rodin Klatovska, možná dokonce i sentiment, že tento dvůr kdysi patřil v 17. století Czerninům.

Erb Czerninů z Chudenic

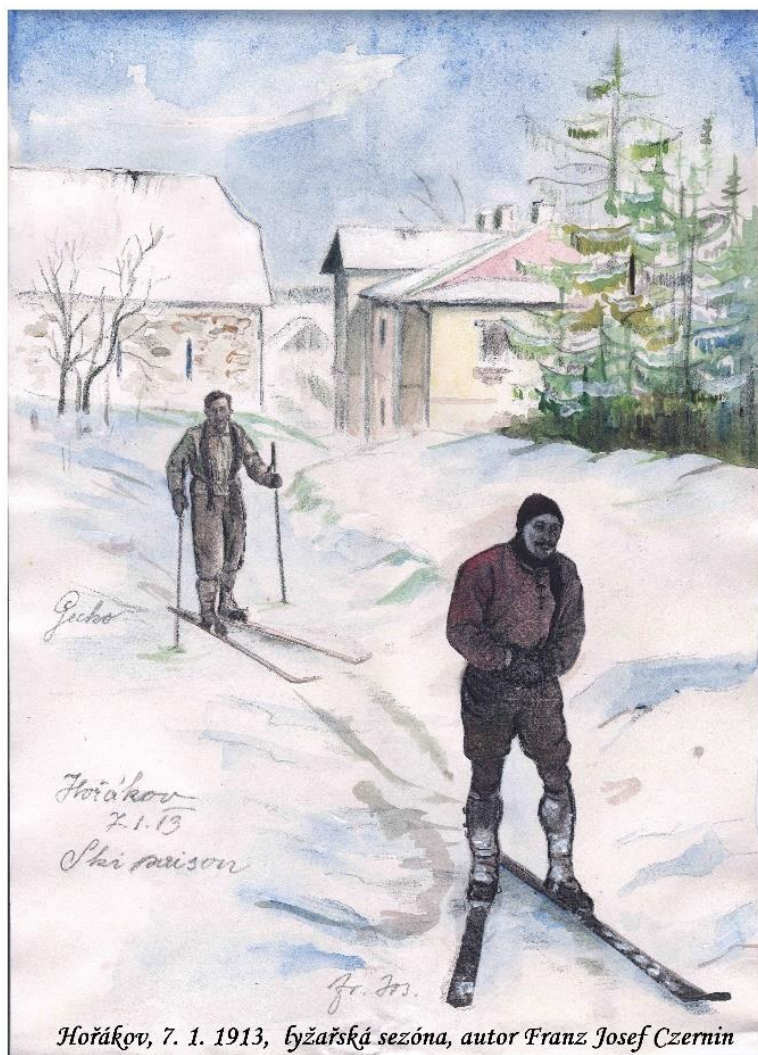
⁵⁸ Franz Josef Czernin byl pátým dítětem a druhým synem Ottokara Eugena Czernina z Vinoře (1809-1886). Jeho prvorozený bratr Theobald (Děpold) je prapradědečkem dnešního senátora Tomáše Czernina (1962 v Plzni).

Hořákovskému majetku se v každém případě velmi věnoval, byť bylo jeho stálé bydliště v Praze, v Ostruhové (Nerudově) ulici. Na Šumavě pobýval hlavně v jarních a letních měsících a někdy i kvůli podzimním a zimním honům. Patrně až za jeho doby byl dostavěn hořákovský zámek, který získal dvě nová malá křídla a vnitřní úpravy, jež umožňovaly pohodlný život majiteli i jeho hostům.

Pohled zaslaný Rosině Czerninové z Gmundenu do Hořákova, 1898.

Ti sem přicházeli za společenskou zábavou, lovem (Czernin upravil část svých pozemků jako malou oboru, navíc měl právo honitby v okolních katastrech), ale též sportem – v dolní části pozemku zřídil kurt pro tenis, jenž byl oblíbenou zábavou nejen jeho samého, ale i celé jeho rodiny, rádi také všichni lyžovali. Czerninova manželka Marie, roz. Desfours, založila na zámku pěknou knihovnu. Czerninova dcera Rosina byla nadšenou tenistkou a také cyklistkou. V jejích denících z let 1903 – 1904 je plno záznamů o jejích celkem náročných cyklistických túrách, které sama nebo se svými přáteli podnikala po okolí – nejčastěji do Klatov, ale také do kopce na Čachrov nebo přes Přeštice až do Dolní Lukavice. Jezdila i přes Strážov a Janovice do Bezděkova.

Lyžařská sezóna 1913 v Hořákově. Zdenko Schönborn a Franz Josef Czernin ml. na lyžích nad zámkem.

Czernin se svým statkem pyšnil, během přibližně třiceti let nechal vydat asi čtyři druhy pohlednic, na nichž je jeho hořákovský zámek vidět.⁵⁹

Hořákovští Czerninové se stýkali především s příbuznými, dalšími šlechtickými rody z okolí a celého Klatovska a obecně s okresní smetánkou. Do Hořákova za nimi přijížděli i přátelé až z Prahy a Vídně. Mezi všemi se ale vyjímali především lukavičtí Schönbornové. Hrabě Karl Franz Schönborn⁶⁰ a jeho děti, Terezie, Zdenko a Adalbert (Vojtěch) zajížděli do Hořákova pravidelně. Czerninové a Schönbornové se samozřejmě

⁵⁹ Jde o litografickou pohlednici Běšin, na níž je hořákovský zámek jako jedna z hlavních pozoruhodností okolí + další 3 fotografické pohlednice (na jedné je pohled na Hořákov, fotografie je cca z roku 1900 /viz počátek této studie/; další ukazuje pohled na zámek a interiér hlavního salónu, cca z téže doby; další ukazuje zahradní frontu zámku, patrně z roku 1917/1918).

⁶⁰ Karl Franz, hrabě Schönborn-Wiesentheid (Praha, 10. 4. 1840 – 29. 5. 1908). Měl z prvního manželství s Johannou, princeznou z Lobkovic, šest dětí, z druhého, se Zdenkou, hraběnkou ze Sternbergu, další tři – Terezii (1878-1949), Zdenka (1879-1960) a Adalberta (Malesice 16. 8. 1881, + Klatovy 18. 1. 1946).

znali z pražské i klatovské společnosti. Malesice a Běšiny nebyly ostatně tolik vzdálené. Obě rodiny se často setkávaly v Malesicích, v Dolní Lukavici, na dostizích v Klatovech, organizovaných tamní posádkou dragounů, na tamních tenisových turnajích, ale také na různých dalších akcích – při rodinných událostech všeho druhu - v divadle, na bálech apod. Svědčí o tom ostatně částí dochovaného deníky Rosiny Czerninové, která si nakonec vzala Adalberta (Adu) Schönborna. Jeho bratr Zdenko Schönborn navíc v nedalekém Chlumu u Hartmanic vlastnil tamní statek a s Josefem Czerninem se velmi spřátelil. Je pravděpodobné, že i tímto způsobem došlo k seznámení mezi Rosinou Czerninovou a Adalbertem Schönbornem.

Adalbert Schönborn v roce 1895 a 1901, soukromá sbírka.

Adalbert (Vojtěch)⁶¹, jenž vystudoval, stejně jako jeho bratr Zdenko v Praze práva, se zasnoubil s Czerninovou dcerou Rosinou⁶².

Rosine Czernin, v roce 1897, jako sedmnáctiletá, soukromá sbírka

⁶¹ Adalbert Schönborn uměl plyně česky (kromě toho samozřejmě německy, také francouzsky a anglicky), stejně jako jeho dcera Josefína (Pepina) a často se podepisoval jako Vojtěch Schönborn. Jako voják nedosáhl žádné velké kariéry, po službě u 13. pluku dragounů byl nejdříve zařazen do zálohy zeměbrany jako poručík, ale i odsud byl vyřazen už v roce 1910 jako služby neschopný.

⁶² Rosina, hraběnka Czerninová z Chudenic, (Praha 14. 10. 1880, + 23. 9. 1926 Skočice u Vodňan).

Dne 18. června 1907 se vzali v běšinském kostele. Odstěhovali se do Lince, kde začal v září téhož roku Vojtěch Schönborn svou dráhu úředníka v hornorakouské zemské správě. Narodily se jim zde obě děti, Josefína i Karel ⁶³.

Rosina, hraběnka Czerninová a Adalbert, hrabě Schönborn jun., snoubenci, 1907

Hrabě Adalbert Schönborn docela dobře postupoval ve své kariéře, již během 1. světové války se stal okresním komisařem v hornorakouském Welsu a nakonec, v roce 1921, okresním hejtmanem tamtéž. Do Hořákova zajížděli s manželkou patrně jen kvůli

⁶³ Maria Josefine Rosine Zdenka Aloisia, hraběnka Schönborn-Wiesentheid (1. 6. 1908 Linec – 10. 9. 1980 Villach); Maria Carl Zdenko Adalbert Markus, hrabě Schönborn-Wiesentheid (25. 4. 1910 Linec – 26. 7. 1991 Bad Reichenhall).

návštěvám rodičům. Stýkali se také s rodinou bratra Zdenka, který měl, jak bylo výše zmíněno, malý statek v nedalekém Chlumu u Hartmanic.

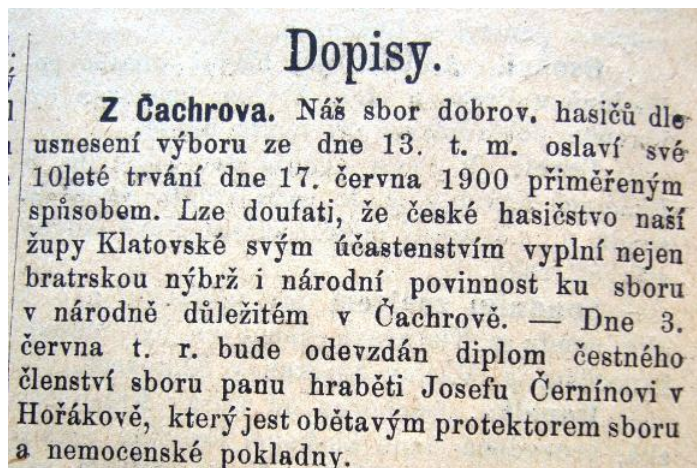

Rosine, hraběnka Schönbornová, roz. Czerninova se svými dětmi Josefínou (Pepinou) a Karlem, cca 1912.

Hořákovští Czerninové, jako velmi zbožní lidé, se poměrně intenzivně zajímali o život běšinské i čachrovské farnosti, hraběnka Czerninová pravidelně obdarovávala oba kostely různými textiliemi, ornáty a finančními obnosy.⁶⁴ Hrabě Josef Czernin se svým

⁶⁴ Viz běšinská farní pamětní kniha, Státní okresní archiv v Klatovech. Např. zápis z roku 1898 : „... Paní hraběnka Czerninová i v tomto roce obmyslila kostel náš novými dary; věnovala oltářní plátno s krajkou, koupila pro oltář P. Marie Lourdské antependium a ze staré kasule bílé pořídila novou hedvábnou fialovou s bílým prostředkem, používše jen na tento prostředek vyšívaných květů, které z prostředka bílé kasule vypárala a na novou přešila; vše ostatní je nové...“; z roku 1899: „... Paní hraběnka Czerninová na Hořákově sama zhotovila pro zdejší kostel novou bílou atlasovou kasuli, jejíž střed je zdoben křížky žlutým hedvábím vyšívanými. Pěkné této kasule ku přání šlechtné dárně poprvé užito bylo o zdejší pouti 2. července...“; další zápis z téhož roku 1899: „... Šlechtného příkladu matky své paní hraběnky Czernin z Hořákova následuje i dcera její komtesa Rosina; sama totiž zhotovila pěkný bílý pluviál tak vyšívaný jako jest kasule od paní hraběnky darovaná a věnovala jej kostelu našemu. Pan hrabě Josef Czernin, majitel statku Hořákova, postavil v měsíci srpnu t. t. veliký dřevěný kříž ve své zahradě s tělem Ukřižovaného z plechu zhotoveným; kříž viděti jest velmi dobře z oken zámku a to neučinil pan hrabě věru při své známé zbožnosti bez příčiny...“; rok 1900 : „... k vánočním svátkům zaslala paní hraběnka Marie Czernin z Prahy nový koberec na stupně hlavního oltáře; bylo ho třeba, neb červené sukno, které o velkých svátcích na stupně oltářní se prostíralo, bylo již uprostřed prošlapáno...“; rok 1900: „dne 15. července 1900 konala se v Klatovech oslava konce století... konán manifestační průvod farností... zúčastnila se celá rodina pana hr. Czernina z Hořákova...“; „... o nápravu oltáře P. Marie Lourdské... se postarala paní hr. Marie Czernin se svým synem právníkem Františkem, hr. Czerninem. Látku s oltáře sňali a sami celý oltář bíle natřeli, pozlacené ozdoby vyčistili a oltář do náležitého pořádku přivedli...“, „... k vánocům zaslala paní hr. Marie Czernin

vlivem postaral též o to, aby bylo schváleno a i ze státních prostředků financováno rozšíření běšinského kostela cca o 6 metrů, což se stalo v roce 1902. Byl aktivní při řešení místních problémů, podporoval hasiče i další spolky. Svědčí o tom i to, že se 17. 6. 1900 stal čestným členem sboru dobrovolných hasičů v Čachrově.

Výstřižek z deníku *Šumavan* (15. 6. 1900) o čestném členství hraběte Josefa Czernina v čachrovském sboru dobrovolných hasičů (archiv Václava Zahrádky).

V roce 1923 zemřel pán na Hořákově, hrabě Josef Czernin a necelé čtyři měsíce po něm i jeho manželka, Marie. V dědickém řízení došlo mezi Rosinou a jejím bratrem Františkem Josefem⁶⁵ k dohodě, že celý hořákovský statek (desky zemské, vložka č. 591) převezme právě Rosina. Vojtěch Schönborn se proto nakonec rozhodl vzdát svého místa ve Welsu a jako rakouský občan se s rodinou usadil v Hořákově a začal zde hospodařit.

Dědické řízení po Josefu Czerninovi a jeho manželce Marii nebylo ještě definitivně ukončeno, když se ve Skočicích u Vodňan zabila v autě jejich dcera Rosina Schönbornová a v dalším dědickém řízení hořákovský statek jako celek přešel na jejího manžela Adalberta Schönborna. Zachovalý pozůstalostní spis dává poměrně unikátní vhled do majetkových poměrů majitelů hořákovského statku v polovině 20. let minulého století.⁶⁶

z Prahy nové jesličky s Jezulátkem, prosíc, by se u jesliček těch postavených na oltáři P. Marie Lourdské konala pobožnost „sv. cesty Betlémské“, jako se koná v chrámě redemptoristů u sv. Kajetána v Praze.“; rok 1901 „... Pěkný dar našemu kostelu přivezla po zimním pobytu z Prahy komtessa Rosina Czernin, totiž novou kasuli barvy červené. Kasule má střed květnatě hedbávím a vlnou vyšívány, postranní pak části hedvábné, lyonskými žlutými portami lemované... kasule dle přání šlechetné dárně poprvé upotřebeno o svatodušním Božím Hodě...“; z roku 1907: „... Krásného daru dostalo se kostelu od Rosiny, komtessy Czerninové, nového totiž ručně vyšíváného koberce na hlavní oltář, na němž spolupracovala Terezie komtessa Schönbornová z Lukavice. Dle přání vysokorodé dárně bylo koberce toho použito poprvé při její svatbě s Vojtěchem hrabětem Schönbornem dne 18. června t. r. ...“.

⁶⁵ František Josef Theodor Ottokar Maria, *Praha 24. 5. 1878, + Londýn 17. 10. 1963.

⁶⁶ Spis Zemského soudu v Praze, A 3/23, Pozůstalost po Františku Josefu Czerninovi, Archiv hlavního města Prahy. Za zpřístupnění tohoto spisu jsem povinován díky Mgr. Janu Rybovi.

Dědice po Josefu Czerninovi zastupoval JUDr. Václav Schedlbauer z Prahy II, který se později staral i o pozůstalost po Marii Czerninové. Franz Josef Czernin (Josef, k. u. k. Geheimrat a. D., Praha 20. 2. 1842) zemřel 27. 1. 1923 v Nerudově ulici 18, v Praze, na Malé Straně. Bylo mu 80 let. Pohřben byl na Olšanech, o pohřeb se postaral známý pražský pohřební závod Karla Fuchse ml. z Betlémského náměstí. Pohřební průvod šel z redemptoristického kostela sv. Kajetána v Nerudově ulici až na Olšany.⁶⁷

Josef Czernin po sobě zanechal závěť, jejíž první znění napsal již 19. 11. 1907 v Hořákově a upravil ho dodatky v roce 1911 a 1922 (vyškrtl, že má být provedeno bodnutí jehlou do srdce, aby se zabránilo zdánlivému úmrtí a pohřbení zaživa a také to, že chce být pohřben na hřbitově nebo v kryptě ve Vinoři u Prahy, kde se narodil). Jeho dědici byli manželka Marie, roz. Desfours Walderode (71 let), syn JUDr. František Josef Czernin (44 let), soukromník v Praze (majitel statku Merklína), dcera Rosine Czernin – Schönborn (42), žena okresního hejtmana ve Welsu, hraběte Adalberta Schönborna, vychovatelka jeho dědí Emiliana Steinitzová (52) a kuchařka Anna Pokorná (ta dostala jednorázově podle závěti 5.000 Kč). Emilie Steinitzová měla dostávat doživotní rentu 1200 korun ve čtvrtletních splátkách, Rosina měla dostat prelegát 80.000 korun. Ve svém dopise dětem z roku 1911 Franz Czernin napsal, že si přeje, aby po jeho smrti převzal hořákovský statek (zapsaný ve vložkách zemských č. 591) syn František, ale že to může být i Rosina, pokud se tak domluví. Stejně tak mu nebude vadit, když se Hořákov prodá, protože nemá žádný zvláštní zájem na tomto statku a ani na tom, aby zůstal v rodinném majetku. K dědictví se nakonec přihlásily jen obě děti, pozůstalá Marie Czerninová se dědictví vzdala.

V červenci 1923 se potomci F. J. Czernina dohodli, že dcera Rosina převezme hořákovský statek a její bratr František zbytek pozůstalostní masy. Hodnota pozůstalosti byla podle odhadu 991.000 Kč – statek Hořákov, dům v Hořákově, vklady, losy, pohledávky atd. (z toho Hořákov 350.000 Kč).

Soupis pozůstalosti poskytuje dobrý pohled na osobní věci zemřelého Czernina. V přiborech a špercích zanechal věci v hodnotě více jak 3000 Kč, přičemž nejdražší byl

⁶⁷ Pohřeb stál 7.980 Kč (vytištěno bylo 400 parte v němčině, 200 v češtině). Prakticky stejnou sumu (7.752 Kč) pak stál náhrobek z černé karpatské žuly, který připravila firma Jana Rady ze Žižkova. Palmare advokáta Schedlbauera bylo ve výši 2.220 Kč.

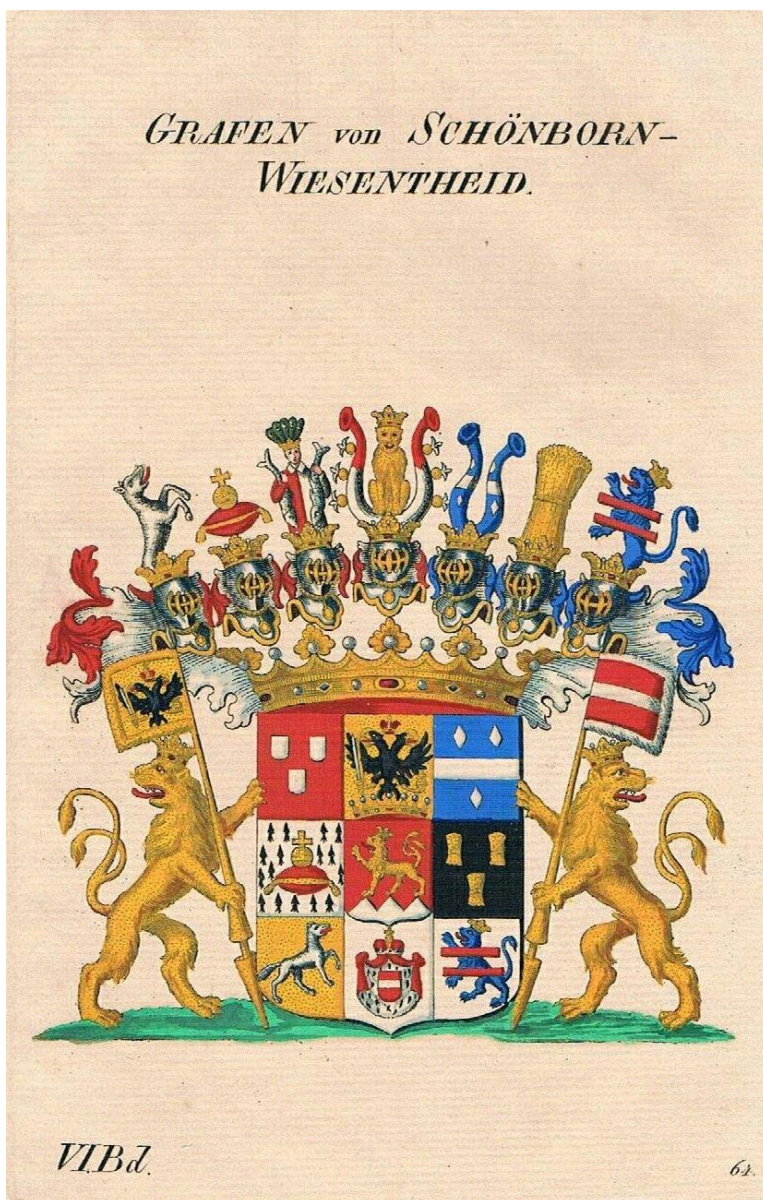
stříbrný servis asi za 600 Kč a dvoje zlaté hodinky po 300 Kč. Zůstalo po něm 5 obleků, 4 svrchníky, 12 košil, 2 kožichy, 10 párů bot atd., vše v hodnotě 2.500 Kč. V Hořákově bylo kromě rozličného nábytku nepříliš velké ceny i 10 olejomalb, 30 litografií a několik starých perských koberců, celkem v hodnotě 11.800 Kč. Celkově všechny závazky od menších pohledávek až po pohřeb, léčebné výlohy, právnické zastupování a daně byly ve výši 99.000 Kč.

Podle dohody z 31. 10. 1923 si nakonec dědici rozdělili pozůstalost tak, že Rosina převzala Hořákov v hodnotě 290.000 Kč a též zlato a příbory oceněné asi na 3.500 Kč. Její bratr František převzal vše, co zbylo (včetně akcií, obrazů, peněz, šatstva atd.) v hodnotě 113.000 Kč. Mimosoudně si mezi sebou vyrovnali prelegát pro Rosinu ve výši 80.000 Kč.

Ve prospěch pozůstalého Františka Josefa Czernina šlo ještě zůstavitelské právo 60.000 Kč z legátu, který určil v roce 1888 Ottokar Czernin z Chudenic (z Vinoře) svému synovi Josefu Czerninovi.

Schönbornové

Jak již bylo výše řečeno, úmrtí Josefa Fr. Czernina a jeho manželky Marie následovalo prakticky vzápětí po sobě. Manželé Schönbornovi převzali proto Hořákov někdy na konci roku 1923. Za necelé 3 roky po té zahynula Rosina Schönbornová při automobilové nehodě ve Skočicích u Vodňan a roku 1927 se tak jediným majitelem Hořákova stal právě **Adalbert (Vojtěch) Schönborn – Wiesentheid**.

Historický erb rodu Schönborn-Wiesentheid

Žil zde se svou dcerou Josefínou, syn Karel pracoval v Německu. Schönborn na svých pozemcích pěstoval nejrůznější plodiny a choval hovězí dobytek. U zámku byla

velká zahrada se skleníkem a dva ovocné sady. Již od Kordiků pracoval v Hořákově zámecký zahradník, který měl k ruce i dva učedníky. Tato tradice se udržela až do roku 1945. Se svými dělníky a zaměstnanci měl hrabě Schönborn dobré vztahy, platil za dobromyslného a přejícího člověka, který se dal i snadno oklamat.

Hořákovský zahradník se svými pomocníky u zámeckého skleníku, soukromá sbírka Fr. Majer

Schönborn byl stejně jako jeho zemřelá manželka sportovní člověk. Pravidelně hrál tenis na vlastním kurtu, v roce 1929 podpořil cyklistický závod Klatovy-Běšiny-Hořákov. Vypsal dokonce prémii pro závodníka, který jako první přijede k hořákovskému zámku.

Propagační cyklistické závody na trati Klatovy—Běšiny—Hořákov a zpět (30 km) uspořádá cyklistický odbor DTJ Klatovy pro členy cyklistických klubů v neděli 15. září t. r. Závodí se o putovní cenu fy J. Pichner, Klatovy. Start v 9:30 u pomníku padlých. Bližší informace podá p. Karel Kopecký, Záhrobského 34.

V době mnichovské krize, patrně 10. září 1938, Schönborn s rodinou uprchl do Německa. V okolí se mluvilo o tom, že spolu s dalšími statkáři v Pošumaví usiloval o to, aby byly připojeny k Německé říši Čachrov, Březí, Hořákov a další obce. Určitou dobu po Mnichovu strávil na Poschingerově dvoře, u statkáře Müllera. Povíдалo se, že spolu s ním se tam scházeli i lidé jako Lumbe z Malonic či Schreiner z Nemilkova. Vrátil se i s dcerou Josefínou až 28. listopadu 1938, kdy už bylo jasné, že Hořákov, Čachrov, Březí i další statky zůstanou v Protektorátu Čechy a Morava, a ne v Říši. Druhý den ráno se přihlásil na okresním úřadě v Klatovech a odpoledne na četnické stanici v Čachrově. Okresní úřad považoval za účelné dvakrát vyzvat obecní úřad v Čachrově, aby se zajistila bezpečnost hraběti Schönbornovi.⁶⁸

Za druhé světové války se hrabě Vojtěch Schönborn znovu oženil. Vzal si 1. června 1941 (v den třicátých třetích narozenin své dcery Josefíny) baronku Selinu Ringhofferovou (Horky nad Jizerou, 8. 9. 1911 – Praha, 19. 10. 1953), která byla o třicet let mladší než on. Se Selinou se přestěhoval do Hořákova a žili tam společně s komtesou Josefínou až do konce války. Podle policejních přihlášek soudě, se hraběnka Schönbornová během války několikrát na několik týdnů přihlásila v bytě své matky v pražské Bubenči.⁶⁹ Posléze u ní žila také po smrti svého manžela v lednu 1946.⁷⁰

⁶⁸ „... Pečujte s největší vážností o jeho bezpečnost, ježto každý nerozumný pokus nebo útok by mohl míti následky pro obce velmi nedozírné za nynější tísnivé situace. Upozorněte i starostu obce a osady, aby působili svým vlivem na občanstvo, aby nedošlo k nějakému incidentu a pořádek aby nebyl porušen...“, Okresní úřad Klatovy, 28. 11. 1938, č. 2545 pres. SOA Klatovy, OÚ Klatovy. Za upozornění na tento dokument děkuji ing. Václavu Zahrádkovi z Čachrova.

⁶⁹ (Bubeneč čp. 638, Fliegerstrasse 24, později Krále Alexandra 24, později Titova 24, dnes Jugoslávských partyzánů č. 24).

⁷⁰ Policejní přihláška Seliny Schönbornové, Národní archiv ČR.

*Selina Schönborn, roz. Ringhoffer, 40. léta 20. století, policejní přihlášky
Praha, NA ČR*

Vojtěch Schönborn za války žil svůj život hospodáře na statku. Po okupaci zbytku Československa vstoupil do NSDAP (1. dubna 1939), o dva roky později se stal tzv. Blockleiterem (stranickým lokálním důvěrníkem) pro obce Čachrov, Chlístov a Úloh. Staral se o místní úřední záležitosti říšskoněmeckých občanů a členů strany, vybíral příspěvky na zimní pomoc apod. Jako bývalý důstojník začal i údajně cvičit oddíl landšturm a hitlerjugendu, ale nejsou pro to žádné spolehlivé důkazy. Již 6. května 1945 dopoledne ho přišli do Hořákova zatknout samozvaní revolucionáři, vedení pověstným hrubiánem řezníkem Josefem Matějkou (zvaným Kofr) z Čachrova a policisty z Klatov: okresním štábním strážmistrem Rudolfem Komárkem a štáb. strážm. Karlem Jarešem. Ti Schönborna převezli do vazby Krajského soudu v Klatovech. Ač byl Schönborn oblíben a nikdo mu nemohl vytknout nic podstatnějšího, velmi mu uškodil jeho „útěk“ do říše v září 1938, jeho údajné snahy o další revizi hranic ve prospěch Německé říše a především fakt, že byl – byť nejnižším – funkcionářem nacistické strany.

Soudní proces s Adalbertem (Vojtou), hrabětem Schönbornem

V soudním procesu Mimořádného lidového soudu v Klatovech byl Schönborn souzen a nakonec 19. 11. 1945 odsouzen na 3 roky do vězení a ztrátě veškerého majetku. V první obžalobě byl obviňován z toho, že byl funkcionářem NSDAP a především, že se aktivně snažil získávat a přemlouvát Čechy, aby se vzdali české národnosti a stali se Němci. Mělo jít o manželku bývalého čachrovského starosty Františku Brůhovou (ta odmítla proti Schönbornovi vypovídat), Františku Jiříkovou z Hořákova čp. 15, o Adolfa Kupku a Karla Šupa z Čachrova.

Soud nakonec zjistil, že v případě Františky Jiříkové z Hořákova šlo o změnu občanství v pracovní knížce, na což nemohl mít hrabě Schönborn přímý vliv, v případě Adolfa Kupky o snahu vyhlat se tímto ze skutečnosti, že sám Kupka se přihlásil jako říšskoněmecký příslušník a v případě Šupa o to samé. Schönbornovi naopak přitížilo

svědectví čachrovské školnice Barbory Pojarové (čp. 5), svědčící o tom, že se Schönborn aktivně účastnil některých schůzek a slavností místních Němců v čachrovské německé škole. Také se měl podle čachrovských četníků několikrát podepisovat na poště jako „Ortsleiter“ a přemlouvat další Čechy, aby se přihlásili za Němce – např. kočího Roberta Markse a další.

Selina Schönbornová se manželovi snažila všemožně pomoc a během jeho dlouhé půlroční vyšetřovací vazby sehnala svědky, kteří byli ochotni potvrdit, že „můj manžel nikdy proti českému národu ani proti žádné osobě české národnosti nepřátelsky nebo zaujatě nevystupoval...“. Mezi svědky byl J. Wild, ředitel měšťanské školy v Čachrově (ten nakonec u soudu nesvědčil, protože mu nebylo pozvání doručeno), J. Koubek, sedlák a bývalý starosta v Čachrově a J. Chalupský, rolník v Čachrově. Dále se za Schönborna stavěli obyvatelé Čachrova poštmistr ve výslužbě Julius Živný, kovář František Brůha (čp. 34), Vojtěch Chalupský (čp. 9), hořákovští obyvatelé Karel Jiřík a Václav Kubát (oba čp. 7), Josef Jiřík (čp. 13), Matěj Hrach (čp. 10) a několik klatovských občanů a dalších obyvatel z okolí Čachrova. Ti všichni 3. září 1945 prohlásili, že „... pan Vojtěch Schönborn, jeho manželka Selina Schönbornová, rozená Ringhofferová a jeho dcera Josefina Schönbornová, všichni bytem v Hořákově, okres Klatovy, po celou dobu, kterou tam bydlí, obzvláště pak za války se chovali stále korektně a poctivě k nám, nebyli vyzývaví, s českými lidmi mluvili česky a nemůžeme sobě na ně stěžovati. Vojtěch Schönborn sám pokud mohl, auta používatí dovážel české nemocné do nemocnice do Klatov.

Takový typ automobilu měl hrabě Adalbert Schönborn, Tatra 12, poznávací značky O-XVIII-471 (informace a archiv Václava Zahrádky)

Pomáhal českým lidem v případě nemožnosti dodání kontingentu. Zachránil osobním zákrokem české lidi od prací zákopových. Případný přebytek kontingentu rozdělil stejným dílem zřízencům statku jak německým, tak i českým...". Při soudu pak někteří svědci podrobněji rozvedli různé pomoci, které se ze strany Schönborna dostávalo za války Čechům, vyzdvihovali především „vytažení z práce v Rajchu pana Majera, zedníka z Hořákova“, skromné chování hraběte, vstřícnost, pomoc při zvládnání zemědělských dodávek, připravenost každému pomoci, včetně intervencí ve prospěch některých zatčených v době protektorátu.

- 17 -

PROHLÁŠENÍ!

Podepsaní prohlašují na své dobré svědomí že pan Vojtěch Schönborn, jeho manželka Selina Schönbornová, rozená Ringhofferová a jeho dcera Josefina Schönbornová, všichni bytem v Hořákově, okres Klatovy, po celou dobu kterou tam bydlí, obzvláště pak za války se chvali stále korektně a poctivě knám, nebyli vyzývaví, s českými lidmi mluvili česky a nemůžeme sobě na ně stěžovat. Vojtěch Schönborn sám pokud mohl auta používatí dovážel české nemocné do nemocnice do Klatov. Pomáhal českým lidem v případě nemožnosti dodání kontingentu. Zachránil osobním zákrokem české lidi od prací zákopových. Případný přebytek kontingentu rozdělil stejným dílem zřízencům statku jak německým tak i českým.

V Hořákově dne 3 září 1945.

CACHROV paša 1 Julius Zivny
 Brněňák ČACHROV 34 2, Bimls Graf. Kodar
 HOŘAKOV p. BĚŠINY 7 3, Jirík Horel
 HOŘAKOV p. BĚŠINY 7 4, Hubert Václav
 HOŘAKOV p. BĚŠINY 13 5, Jirík Jandl
 HOŘAKOV p. BĚŠINY 10 6, Matěj Hrach
 ČACHROV 9 7, Vojtěch Chalupský
 Klatovy 32/IV 8, Jozef Jankovský

Hlavní soudní přelíčení se konalo 19. listopadu 1945 od 8,30 do 14,30 hod.⁷¹ Adalbert Schönborn byl nakonec prohlášen vinen tím, že:

„I. v době zvýšeného ohrožení republiky a sice od r. 1941 byl jako Blockleiter činovníkem organisace Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei /NSDAP/ v Čachrově, Chlístově a Hořákově a že tak spáchal zločin proti státu podle § 3, odst. 2 dekr. presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb. o potrestání nacistických zločinců a jejich pomahačů a odsuzuje se podle § 3, odst. 2 téhož dekr. s použitím § u 16, odst. 2 retr. dekr. do těžkého žaláře v trvání tří roků. Podle § 14 písm. a/ retr. dekr. pozbývá obžalovaný občanské cti na dobu tří roků. Podle § 14, písm. c/ cit. dekr. propadá veškeré jmění obžalovaného ve prospěch státu. Podle § 55 a/ tr. z. započítává se obžalovanému do trestu vyšetřovací vazba od 6. 5. 1945 – 11 hodin do 19. 11. 1945 – 13 hodin.

II. Naproti tomu se obžalovaný **zprošťuje**, že v době zvýšeného ohrožení republiky podporoval nacistické hnutí tím, že v Čachrově v r. 1940 snažil se přiměti Františku Brůhovou a v roce 1941 nátlakem přiměl Adolfa Kuku, aby se přihlásili o německou příslušnost. V r. 1941 dal v Hořákově Františku Jiříkovou bez jejího vědomí zapsati jako německou státní příslušnici, v r. 1941 hrozbou nutil Karla Šupa, aby dal dítě do německé školy, jinak že mu bude odebráno, čímž měl spáchat zločin podle §3, odst. 1 retr. dekr...“. V objasnění rozsudku k těmto odmítnutým obviněním bylo uvedeno, že:

„... pokud jde o obvinění uvedená v první části obžaloby, že totiž obžalovaný také propagoval a podporoval nacistické hnutí tím, že Adolfa Kupku nátlakem přiměl a Františku Brůhovou snažil se přiměti, aby se přihlásili o německou příslušnost, že dal Františku Jiříkovou zapsati bez jejího vědomí za německou státní příslušnici a že hrozbou nutil Karla Šupa, aby dal dítě do německé školy, popřel obžalovaný svoji vinu ve všech těchto případech. Věrohodnou výpověď svědkyně Františky Brůhové je prokázáno, že se jí obžalovaný jednou ptal, zda by se nechala zapsati jako Němka, že jí pak i na její zápornou odpověď nechal v bytě přihlášku o německou příslušnost, svědkyně tuto pak spálila a také to obžalovanému řekla, když se jí ptal, zda již přihlášku vyplnila. V tomto jednání obžalovaného, které se omezilo jen na dotaz vůči svědkyni Brůhové a zanechání přihlášky k německé příslušnosti neshledává soud úsilí, jaké má na mysli ustanovení § 3, odst. 1 o propagaci a podpoře nacistického hnutí.

⁷¹ Schönborna hájil obhájce ex officio JUDr. Ervín Flat z Klatov. Členové Mimořádného lidového soudu byli – Dr. Behenský předseda, Ing. Pohl, Jaroslav Maulis, Alfred Šebek a Vilém Pacovský jako přísedící.

Z výpovědi svědků Karla Šupa a jeho manželky Marie Šupové vychází, že prve jmenovaný jest Čech, jeho manželka pak původem Němka, jejíž rodiče rovněž Němci žijí v Dešenících, že k těmto dali oba manželé o své újmě na vychování svého nejstaršího syna Karla, který zůstal v Dešenících až do svého 7. roku. Tehdy se vrátil k rodičům na Čachrov, protože musel jít do školy. Ježto neuměl česky, začal navštěvovati školu německou v Čachrově. Když se manželé Šupovi přestěhovali do Běšin, dali syna do české školy. Tuto školu opustil asi po dvou měsících podle tvrzení Šupova proto, že obžalovaný říkal matce dítěte Marii Šupové, že dítě musí jít do německé školy, když ona je Němka, podle svědectví Šupové, které se podle dojmu jeví také věrohodnějším, proto, že sám učitel z české školy v Běšinech svědkyni upozornil, že hoch nemůže do této školy chodit, když ona je německou příslušnicí. Poté i obžalovaný ji upozorňoval, že musí dát hocha do německé školy. Podle určité výpovědi Marie Šupové byl to však vrchní správce velkostatku Čachrov Němec Buchleitner, který jí jednou říkal, že musí posílat děti do německé školy a neučíni-li to, že ji k tomu přinutí.

Je tedy tvrzení obžaloby i svědka Karla Šupa, který ostatně ani netvrdí, že by mu byl obžalovaný hrozil nějakou újmou pro případ, že nedá dítě do německé školy, vyvráceno jednak svědectvím Marie Šupové jednak nepochybným faktem, že sami rodiče dítěte manželé Šupovi dali toto o vlastní újmě na výchovu do ryze německého prostředí a když mělo jít do školy, dali je do školy německé, protože neumělo vůbec česky..... Pokud jde o případ Františky Jiříkové, bylo sice touto jako svědkyní prokázáno, že na vyzvání obžalovaného odevzdala tomuto svoji pracovní knížku a že v ní pak měla, když ji od něho obdržela zpět, vepsanu německou státní příslušnost, obžalovaný však popřel, že by k tomuto vyznačení došlo jeho zásahem nebo z jeho podnětu a tvrdí, že si knížku od svědkyně vyžádal na základě výzvy pracovního úřadu v Klatovech, kam ji musel předložit ještě s pracovními knížkami svých dvou zaměstnankyň Hartlové a Altmannové a že mu není vůbec známo, kým a za jakých okolností došlo v knížce Jiříkové k vyznačení německé státní příslušnosti. Toto hájení obžalovaného nebylo během celého řízení ničím vyvráceno a nemohl jej proto soud shledati ani v tomto případě viným zločinem propagace nebo podpory nacismu. Konečně pokud jde o případ Adolfa Kupky, potvrdil sice tento jako svědek, že mu obžalovaný vícekrát domlouval, aby se i on přihlásil k německé národnosti, když jeho rodiče i sourozenci jsou Němci. Svědek prý tomuto nátlaku dlouho odolával, ale konečně mu podlehl, když mu matka sdělila, že podle informace získané od obžalovaného nemohou mu jako Čechovi předati svoji chalupu.

Tato výpověď svědka Kupky nejeví se soudu věrohodnou a spolehlivou jednak proto, že svědek vypovídal neurčitě a nejistě, jednak jeho výpověď při hlavním přelíčení odporuje tomu, co o příčině svého rozhodnutí přihlásiti se k německé národnosti udal vyšetřující komisi ONV v Klatovech dne 11. 8. 1945. Tehdy výslovně uvedl, že v roce 1940 při příležitosti udělení mateřského kříže svědkově matce, navštívili tuto Němci Kaemel, Schreiner a Brejšková, že tito naléhali na svědkovu matku, aby se svědel dal k Němcům, upozorňovali ji, že toho bude později litovat, neučíni-li tak a že svědek teprve po stálém a stálém naléhání a i vyhrožování zakolísal a začal s manželkou o přestupu uvažovati, že zvláště pak zakolísal, když mu obžalovaný řekl, že jako Čech nemůže poděditi hospodářství po Němcích. Ze samotné výpovědi svědka Kupky je viděti, že se tomuto při rozhodování, má-li zůstat Čechem či se přihlásiti za Němce, nejednalo o nic jiného než, aby získal majetek po rodičích. To je ovšem pohnutka, která svědka po stránce mravní dokonale charakterizuje. Z celého jeho bývalého jednání a chování, že se dnes snaží odstranit neblahé následky svého přestupu k německé národnosti jakýmsi neodolatelným nucením, jehož původcem byl obžalovaný. Nemohl proto soud ani v tomto případě zjistiti z výpovědi svědka Kupky, že to byla činnost obžalovaného, která působila tak neblaze na vnitřní rozhodnutí svědkovo přihlásiti se k německé národnosti. Informoval-li obžalovaný svědka nebo jeho matku, že jako Čech nemůže dostati v době nacistického režimu majetek po rodičích Němcích, stalo se tak podle pravdy a skutečného tehdejšího stavu. Nemůže proto být ani v tomto sdělení obžalovaného spatřována nějaká propagace nacistického hnutí. Byl proto obžalovaný v tomto směru obžaloby zproštěn podle § 259/2 trestního řádu ...“.

Zjevně tedy soud nemohl dokázat Schönbornovi žádné větší kontakty s nacisty a nějakou klíčovou roli mezi okresními nacisty. Ve vězení však již 18. ledna 1946 zemřel, hlas lidu pravil, že na následky tam prožitého utrpení a snad i fyzického násilí.

Po smrti hraběte Schönborna jeho manželka Selina a dcera Josefína těžce přežívaly. Směly zůstat v hořákovském zámečku, ale žily tam společně s rodinou národního správce Jana Martince a jeho rodinou až do svého odchodu na konci roku 1946.⁷²

⁷² Jan Martinec pocházel ze starého evangelického rodu Martinců, původem z Mělnicka. Kořeny rodiny sahají do Velkého Újezda, Nebužel a Jenichova. Jeho předek, praprapradědeček Václav Martinec, rychtář ve Velkém Újezdě, byl jeden z prvních, kdo podepsal tzv. toleranční přihlášku na tehdeším hořákovském panství. Rodina po

Jan Martinec (1907 Jenichov u Mělníka – 1969 Hořákov), člen Obrany národa (skupina majora Ortha), vězněn - květen 1942 – květen 1945, dvojnásobný nositel Československého válečného kříže 1939, národní správce na statku Hořákov – Březí, samostatný zemědělec, později člen Jednotného zemědělského družstva Hořákov (Běšiny), aktivní myslivec.

Komtesa Josefína (Pepina) odešla do Rakouska, o jejích dalších osudech kromě toho, že se nikdy neprovdala a zemřela v roce 1980 ve Villachu, nám není nic známo. Selina Ringhofferová zůstala v Praze, patrně kvůli tomu, že nechtěla opustit svou matku Marii-Annou, rozenou Nostitz-Rieneck. Selina byla velmi nemocná, anemická. Od roku

tři staletí hospodařila na statku čp. 37 ve Velkém Újezdě, otec Jana Martince, Václav Martinec, se přiřezil do Jenichova čp. 12. Jan Martinec vystudoval hospodářskou školu na Mělníce, absolvoval vojenskou službu a jako mladý hospodářský adjunkt přišel pracovat počátkem 30. let 20. století na běšinský statek. Zde se seznámil s Marií Urbánkovou.

1947 pak byla ve své vlasti cizinkou, stala se rakouskou občankou. Podařilo se jí najít místo na rakouské ambasádě, kde pracovala až do své předčasné smrti v roce 1953.⁷³

Josefínin bratr Karel se 24. dubna 1935 oženil v německém Wuppertalu (Barmenu) s Ilse Pfarrovou⁷⁴. Jejich dcera Isolda, první vnučka hraběte Schönborna, však zemřela v roce 1936, brzy po narození. Další dcera, Edda Marie, se narodila v roce 1938. Karl Schönborn se rozvedl se svou ženou Ilsou v roce 1951. Znovu se oženil v roce 1961 s jistou Annelore Dicke, s níž už neměl děti. Zemřel 26. července 1991 v Bad Reichen-hallu v Německu. Ještě před svou smrtí se mu podařilo zastavit se v Hořákově a pro-mluvit s Jaroslavou Martincovou, která se po válce velmi přátelila s jeho sestrou Josefínou.

Po odsouzení Vojtěcha Schönborna byl jeho veškerý majetek zkonfiskován státem. Jan Martinec, bývalý hospodářský adjunkt ze statku Běšiny, který byl 3 roky vězněn v koncentračních táborech, byl jmenován hospodářským správcem statku Hořákov-Březí (březský statek byl konfiskován jeho majiteli Kordikovi, který stačil utéci do Německa). Zemědělská půda a lesy byly rozděleny v rámci pozemkové reformy. Stejně tak majetek dvou německých hořákovských rodin, které byly „odsunuty“.

Všichni obyvatelé Hořákova, jak sedláci, tak domkáři či bezzemci dostali pozemkové přídělky (například Jaroslava Martincová, která patřila k jedněm z „dosídlenců pohraničí“), většinou v rozsahu cca 10 hektarů. V roce 1953 bylo i v Hořákově založeno Jednotné zemědělské družstvo, do něhož nakonec vstoupili se svým majetkem všichni hořákovští zemědělci. Družstvo spíše neprosperovalo a v roce 1958 se spojilo s JZD Běšiny. V 60. letech se situace v družstvu trochu stabilizovala, díky státním dotacím. V hořákovském zámku byl nejdříve byt národního správce, později dětská ozdravovna, po jejím zrušení byl zámek po několik desetiletí prostorem, kde žily až 4 rodiny, většinou pracující v JZD.

⁷³ K tomu Lidový soud civilní, sp. zn. 77 D 581/53, jde jen úmrtní záznam, protože byla Selina Schönbornová nemajetná. Selina Schönborn, roz. Ringhoffer, nar. 8.9.1911 v Horce nad Jizerou, + 18.10.1953, úřednice rakouského vyslanectví, státní občanství rakouské, vdova po Vojtěchu S. (+ 1946), bytem Praha 6, Jugoslávských partyzánů 24 (v podnájmu); jedinými příbuznými byli sourozenci - Anna Scheibehofová, 46 I, Vídeň I, Renngasse 14, Leopoldina Ringhofferová, 44 I, Štýrský Hradec, Korblergasse 100 a dr. Christiana Dodererová, Norimberk, Blumenstrasse 7; majetek - "nejnutnější šactvo"; "Pohřeb vypraven úřadem." "Řízení o projednání dědictví se dle par. 320 o.s.ř. zastavuje pro nedostatek jmění 27.11.1953".

⁷⁴ Ilse Pfarr (2. 12. 1908 – 11. 7. 1990).

Po roce 1989 a restitucích majetku se JZD Běšiny bolestivě transformovalo, dřívější pozemky byly vráceny restituentům. Někteří na nich začali hospodařit, velká většina je však pronajala.

Náboženské a školské poměry

Obyvatelé Hořákova byli vždy katolické víry a vyznačovali se velkou zbožností. Jestli do kraje zavítal vliv víry protestantské, těžko lze soudit, protože nejsou pro zdejší obce zachovány soupisy poddaných podle víry z roku 1651, ani další prameny. Zdejší vrchnost však patřila výlučně z dob existujících pramenů ke katolické straně, takže asi ani jejich poddaní na tom nebyli jinak. Je ale možné, že vliv husitství a protestanství se projevil i zde v 15. a v 16. století, protože víme, že jak v blízkých obcích a městech (např. Dešenicích, v Klatovech, v Sušici), ale též mezi šlechtici (Czernínové, Bukovanští, Fruweinové a další) měli protestanté dosti stoupenců.

Nicméně podle dokumentů, kterými disponujeme, hořákovští byli po staletí věrnými katolíky. Královi horní (čp. 9) pravidelně přispívali běšinskému i čachrovskému kostelu, jsou o tom zmínky v obou farních kronikách. Jakub Král v roce 1849 se svou matkou věnovali běšinské faře např. celých 120 zlatých do sbírky farnosti na zřízení vymalované křížové cesty uvnitř kostela. Celá sbírka vynesla přes 250 zlatých, za něž byla křížová cesta pořízena a sedlák Král se na ní podílel celou polovinou...

František Kolář z Hořákova odkázal v roce 1854 farnosti běšinské 60 zlatých na fundační mše.

Hejlovi (Královi z čp. 6) vystavěli na návsi již někdy v 18. století, pod tehdejším malým rybníčkem, přímo u starého dvora boží muka zasvěcená sv. Janu Nepomuckému. V 19. století pak na rozcestí staré čachrovské a úložské cesty postavili malou kapličku zasvěcenou Panně Marii Klatovské. Královi z čp. 9 pak v roce 1867 nechali vztyčit na návsi u vchodu do svého dvora velký kamenný krucifix a vedle něj malou zvoničku, na níž se vyzvánělo klekání.

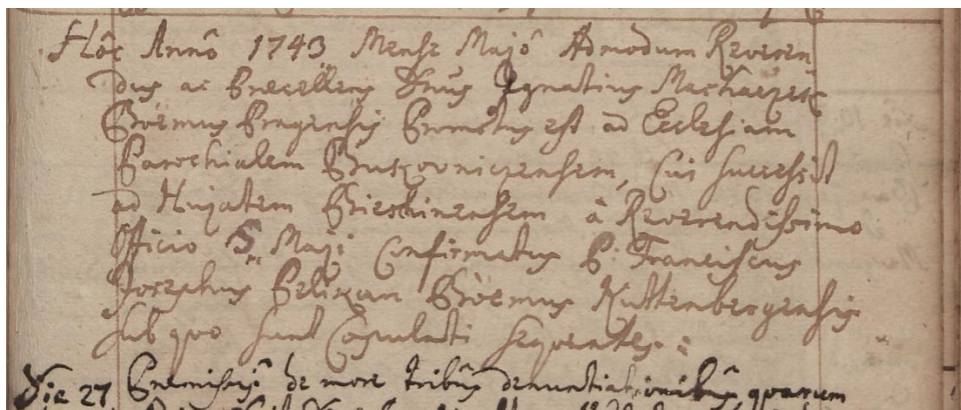
Majitelé statku byli také štedří k oběma farnostem. Podíleli se na různých darech, přispívali na procesí, velkým darem pak byl např. příspěvek rodiny Brabeckových na postavení kaple sv. Anny.

Jak Kordíkové, tak později Černínové byli donátory obou farností.

Ve vedení běšinské a čachrovské farnosti se za od 17. století, kdy jsou zachovány první matriky, vystřídala celá řada zajímavých osobností, studium jejich života a působení si vyžádá ještě další studium. Obě farnosti vyrostly z prastarých plebánií a jejich farní obvody se v historii měnily tak, jak se měnilo krajské uspořádání, měnila se hranice panství a také se proměňovala podoba duchovní správy. Pro hořákovské byla vždy zcela klíčová farnost běšinská, pod níž spadali, ale v 18. až v 19. století vzrostl i význam farnosti čachrovské, která sama doznala značné proměny a zmenšení, když od ní po založení samostatné farnosti javorenské (zejbyšské) odpadla duchovní správa Královského hvozdu, tedy králováckých rychet Zejbiš a Kochánov. Dalšími farnostmi, které byly v bezprostředním kontaktu s Běšinami a Čachrovem byly farnosti Velhartice, Strážov, Týnec, Dešenice a Nýrsko (později i Děpoltice a Hojsova Stráž). Mezi těmito farnostmi byly čilé kontakty, jejich faráři si nejvíce vypomáhali, podnikali vizitace, případně vzájemně komutovali (vyměňovali si farnosti).

Místní faráři měli rozsáhlou práci. Každodenní duchovní správa farnosti s více než tisícem duší (jako v případě Běšin nebo Čachrova), kde musel farář vést mše a obcházet nejrůznější vzdálená místa a samoty, vítat rodící se a vyprovázet umírající, udílet svátosti (někdy bylo takových úkonů i několik denně) a ještě vést matriční a další agendu, byla velmi náročná. Dobré svědectví o tom podávají matriky a také dochované farní a školské kroniky. Farní školy byly totiž prvními školami i v údolí Drnového potoka.

Mezi faráři běšinskými zaznamenáváme v druhé polovině 17. století jakéhosi **Václava Ignáce Missingera** Klatovského, který byl v roce 1679, v době založení první dochované běšinské matriky duchovním běšinským i čachrovským. Dále byl farářem **Jindřich (Hendrik) Hubka** z Čerčic v 90. letech, ve stejné době byl na Čachrově farářem jistý **František Táborský**. Od roku 1698 byl běšinským farářem **Matěj Jan Václav Švechnař**, po něm administroval faru jistý **Weinfurter**, než byl poslán do Dešenic. Následoval ho **Filip Marian Rable** (1702) a od roku 1705 **Jan Josef Kilinker (Killinger)**, který vykonával duchovní službu v údolí Drnového potoka tařka 40 let. Po něm přišel v roce 1743 **Ignác Macháček**, původem z Prahy, a hned poté další dlouholetý správce běšinské farnosti **František Josef Pelikán** z Kutné Hory.

Záznam v běšinské matrice z roku 1743 o předání farnosti mezi Ignácem Macháčkem a Josefem Pelikánem.

Elementární škola, kam docházely děti z širokého okolí, fungovala při běšinské faře a patrně i při čachrovské faře již patrně od josefinských dob. Někdy ve dvacátých letech 19. století byla postavena první malá dřevěná škola vedle farnosti v Běšinech. Farář Laitl nechal v roce 1847 opravit tuto školu, měla dvě světnice a jednu místnost jako byt pro učitele. Další změny na školní budově přišly v roce 1857 a 1858, kdy byla přestavěna, učitel dostal trochu větší místnost a děti jednu velkou školní třídu.

1845 – 1858 farář Laitl, pak odešel do Velhartic a z nich do Běšin přešel farář **Alois Tonner**, který však již 27. března 1862 zemřel (bylo mu jen 43 let).

Šimon Mottl, kooperátor klatovský, byl následně ustanoven administrátorem farnosti běšinské. 24. června 1862 generální visticace vikariátu provedená biskupem Janem Valeriánem Jirsíkem. Velhartice – Běšiny – Týnec – Čachrov. Zde 26. 6. biřmováno 360 osadníků běšinských.

5. 7. 1862 jmenován běšinským farářem **Jakub Kubernát** (nar. 14. 12. 1832 v Neznašovech, vystudoval gymnasium v Klatovech, první rok teologie v Praze pak v Budějovicích, 1. 8. 1858 vysvěcen na kněze). Následně byl kaplanem farnosti Týnecké u vikáře Josefa Formánka. 28. 8. 1859 vstoupil k benediktinům v klášteře na Slovanech a chtěl se stát profesorem klasických jazyků na gymnasiu. Pak těžce v únoru 1860 onemocněl, 4 měsíce byl v nemoci v klášteře, následně v nemocnici u milosrdných bratří v Praze. Pak ho převezli zpět na Týnec, kde se zotavil a na konci září 1860 ustanoven kooperátorem v Myšenci u Písku. Mezitím ale tamní farář zemřel, tak se stal jako velmi mladý administrátorem velké fary o 2600 duších, kde byl až do 10. 2. 1861. Od 16. 2. 1861 podruhé kaplanem v Týnci u vikáře Formánka. Sám o tom podrobně a barvitě psal: „Sotva jsem tu byl rok spokojeně kaplanoval, o faře ani nesnil, hle! nenadále se rozstůně nejmladší farář na patronátě, a v 10 dnech ještě běšinské obročí uprázňeno! Jakožto

jediný kaplan musel jsem se ucházeti o patronátní faru a dle stávajícího církevního práva jsem byl jediný oprávněným kandidátem. Nemělo to jít ale jak z kola – per aspra ad astra!“. Kubernát v pamětní knize farnosti běšinské líčí, jak těžká byla jeho cesta na tuto farnost. Protože patronátní pán, tj. hrabě Kollowrat Krakovský jmenoval pod vlivem jakéhosi svého sloužícího jiného faráře, byť na toto místo měl nárok jako kaplan právě Kubernát. Nakonec musela pomoci intervence samotného biskupa Valeriána Jirsíka. Kubernát se tedy ujal farnosti, která měla takřka 1800 duší. Snažil se zlepšit stav farnosti i fary samotné. Nechal opravit oltářní obraz sv. Bartoloměje, v březnu 1863 zakoupil za 16 zlatých a 56 krejcarů porta „zvláštní obraz – barvotisk – ve skvostném rámci, představující křest knížete Bořivoje a sv. Lidmily vydaný v Olomouci“. 31. 5. 1864 zemřel Josef Arnošt Kolowrat Krakovský v Týnci. Majitelem se stal jeho bratr Karel Kolowrat Krakovský. V témže roce přifařeno k běšinské farnosti Kuzí, které o to dlouho usilovalo. Od roku 1864 také přešel patronát nad školou z farnosti na obec. Kubernát to komentoval lakonicky „Vederemo!“ („uvidíme“). V červnu bylo při farnosti zřízeno růžencové bratrstvo vedené Václavem Kováříkem, chalupníkem z Oulaha č. 4. 23. 7. 1865 posvěcen velký železný kříž s kamenným podstavcem u vchodu do dvora Jakuba Krále, gruntovníka v Hořákově č. 9. V červenci až v říjnu 1865 tyfus (v Běšinech onemocnělo 38 lidí, v Hořákově 11, v Rejsku 7, nejvíce dospělých, zemřelo toliko devět). Celkem v roce 1865 zemřelo 63 osob. Od roku 1857 byly hraběcí dvory v Běšinech, Úloze a Hubenově propachtovány jakémusi Rauchovi, po něm, v roce 1865 převzal pacht jakýsi Václav Veber ze Srní, „muž to rozšafný a upřímný katolík, proto co osadník velevítaný“.

8. prosince 1864 zažil nečekané dobrodružství. Zaklepalo u něj pět Poláků, „uprchlých z Králové Hradce, utíkající do Bavor. Měl jsem proto výslech u politického úřadu jako jiných farářů více, kde podobní nešťastníci noclehovali. Facit byl – výnos místodržitelstva, abychom budoucně byli ostražitější! Silvestr byl pro mne smutný – zemřel mi toho dne milovaný otec, přesídliv ke mně teprve před 2 měsíci. Odpočívejž v pokoji!“.

1865 – 1866 založena stromovka u školy, podél zahrady čp. 31 (Píchovec).

1868 – nový zvon po prasklém prostředním zvonu. Objednán z Vídeňského Nového Města. Oprava oltáře sv. Jana /sušický malíř Karel Šlechta/. Na různé opravy dali více jak 20 zlatých dva největší gruntovníci Král z Hořákova a Spolka č. 10, kteří „měli v kostele své stolice“.

1868 – vichřice, kůrovcová kalamita, vysekání farního lesa a prodej dřeva pod cenou.

1869 – donátor kostela František Kolowrat Kr., bratr majitele, velkopřevor rytířského řádu maltézského v Praze. V témže roce zemřel majitel panství Karel K. Kr. a statek byl dán do administrace advokátní, která se snažila všude šetřit i na nadačních a patronátních penězích pro farnost. V tomto roce předal farář škole svou dosavadní školní knihovnu, bylo to více než 60 svazků, většinou náboženské literatury.

1868 – pře s hostinským Jakubem Löfflerem. „Největší usedlostí v Běšinech byla hospoda č. 14 sousedící severně s kostelem. Záležela z hospody, hospodářských stavení s bytem a zvláštním výminkářským stavením. Bezdětná majitelka, vdova po Zachariáši Levém, darovala celou živnost své neteři, provdané za Jana Slámu, hospodářského ředitele v Trhanově, který ji brzy prodal posavadními pachtýři Václavu Boublíkovi, rodilému z Jindřichovic. Aby hospodářství snáze zaplatil, odprodal tento hospodu židu Jakubu Leflerovi z Hořákova za 1400 zlatých pod číslem domu 70. Nový šenkýř chtěl vedle semé kostelní věže stojící a k hospodě jeho příslušící krámc, jenž o sobě sousedem u kostela neslušným byl, přestavěti v dřevárnu, uvnitř pak umístiti chlívky! Vyloudiv lstivě povolení ku stavbě, dal se ihned do díla. Nezbyvalo leč se opřít se vsí rázností. Na můj protest proti povolení k stavbě nezákonnitě udělenému, zapovědělo obecní představenstvo co stavební úřad další práci, když pak se Lefler toho odvolal, vyslal okresní výbor zvláštní komisi, která zamítnuvši rekurs, uznala za právo, aby bylo zbořeno, co se vystavělo, krám aby opět zůstal krámem. Že celá událost nebyla bez nepříjemností, pomluv atd., zvláště když druhá strana měla kořalku apod., lze se domyslet, avšak kostel se uhájil, to stačilo“. „Roku 1868 známý Jakub Lefler, majitel hospody č. 70, odprodané od usedlosti čís. 14, zazdil dvéře ze společného dvořiště do hospody vedoucí, takže se nyní jenom dolejšími dvěřmi ze strany kostela do hospody mohlo chodit. Poznenáhla si zaváděl větší obchod v obilí, píci a dříví, a jezdil touže stranou k svému příbytku, a to i času nedělního. Že taková hřmotná jízda, skládání a nakládání na vozy vedle dveří sakristie ku cti chrámu Páně nesloužily, lze si snadno pomyslet. Podal jsem na ten nešvár stížnost obecnímu výboru, v němž jsem po více let zasedal, upozorniv, jaké následky by měla tato nebývalá cesta pro celou budoucnost, načež dostal Lefler záповěď, když pak, jak se při jeho neústupnosti předvíдалo, záповědi nedbal, byl mu cesta dne 30. června dřevěnými sloupky zamezena. Lefler žaloval pru rušení držby a uvedl obec a mne do nového procesu, o kterém se předkem předvíдалo, že bude dlouho trvati...“.

1872 – nové hodiny na kostele s novou věžičkou – velký náklad, okolo 500 zlatých, pomohl i Alois Piskáček, tehdejší učitel klavíru a varhanní hry na pražské konzervatoři, bratr běšinského učitele Václava Piskáčka.

1873 – neštovice, spor s Löfflerem dále pokračuje, vyřešen v čer. t. r. rozhodnutím o vystavění zdi oddělující kostelní věž od krámce a také vchodu do hospody, zeď hotova v říjnu t. r.

1873 – v říjnu navštívil farář se zdejším nájemcem Siegreichem vídeňskou výstavu.

1874 – „začátkem června měřili tudy z Klatov ku Kolinci železniční trať, jednou východně od Běšin pod samým Hubenovem, ku Stráním a k Podolí, později západně k Hořákovu, Spolce, Rejsku, odtud přes údolí nad Úloh, pod Zloměhlavem opět k Podolí: ku stavbě to nepřišlo“.

1875 – biskupská vizitace. Nejdříve protestoval proti vizitaci, že má faru chudou, vše pronajaté, faru skromnou atd. Vizitace ale potvrzena, 11. června odpoledne v 16 hod. biskup od Velhartic přijel. Mnoho výzdoby na návsi 34 bíle oděných družiček. Bohoslužby, biřmování, zkoušení žáků, večere s čachrovským farářem Matějčkem, javorenským kooperátorem Petrem Goetzem a biskupem. 12. června se dostavili chlístovští a čachrovští farníci, bohoslužby, biřmování atd. 917 biřmovanců, z toho 400 běšinských.

Poslední biřmování před tímto bylo v Běšinech 16. 6. 176, uděloval je Jan Ondřej Antonín Kayser, generální vikář arcibiskupství pražského a udělil sv. svátost 915 biřmovancům.

1875 – spor s Löfflerem o nově vystavěnou kůlnu a dvě okna. Prohrál s farou za 3 roky. Téhož roku zakoupěna požární stříkačka. Byla starého typu s pákami po obou stranách, ale stála jen 300 zlatých.

13. – 28. 8. 1875 procestoval Bavorsko, Švýcarsko a přes Pomohání a Bavorsko se vrátil zpět.

1876, 22. října, uskutečněna komutace s dešenickým farářem Josefem Hausmannem. Josef Hausmann se narodil 12. 4. 1825 v Hoříně u Mělníka. Teologii studoval v Praze, tam 11. 5. 1848 vysvěcen. Od listopadu 1851 zámecký kaplan a vychovatel u knížete Hohenzollerna v Bystřici u Nýrska. 21. listopadu 1853 ustanoven farářem v Dešenících. Od 1. 1. 1857 vikariátní sekretář, od 20. 7. 1862 biskupský notář, od 10. 7. 1873 biskupský vikář a konsistorní rada. V říjnu 1876 komutoval s farářem Kubernátem, v Běšinech až do 6. 7. 1893 kdy rezignoval pro nedoslýchavost a odstěhoval

se do Klatov. Tam zemřel 30. 3. 1905. Byl znalý vícero jazyků, mluvil plyně francouzsky, psal do Blahověstu a časopisu Katolického duchovenstva.

Ten do pamětní knihy zapisoval poměrně velmi málo. „Dne 28. července 1889 slavil zde p. Páter Josef Král z Hořákova svou primici, kterýžto studoval v Štýrském Hradci. Tako velkolepá slavnost přilákala velké množství lidu z daleka.“

1891 – vizitace biskupa budějovického Josefa Martina Říhy.

1893 – rozšíření hřbitova.

1893, od 6. července farářem Emanuel Červený. Nar. 13. 1. 1865 na Týnci, studoval gymnasium v Klatovech 1878-1886, 20. 7. 1890 vysvěcen na kněze v Budějovicích. Od října kaplanem týneckého děkana Josefa Formánka (ten zemřel 24. 1. 1892). Pak administroval a kaplanoval novému týneckému faráři Josefu Brennerovi do té doby faráři v Rejštejně. Instalován farářem běšinským 12. 11. 1893. „U přítomnosti několika kněží, pozvaných hostí, četných družiček, školní mládeže, zdejších i jiných osadníků instalační řeč měl a posvátné obřady vykonal vikář Petr Götz (vikář strážovský, předtím kaplan na Javorné). Osadníci oslavili den ten ovčencem svých obydlí, před farou postavili slavobránu, večer před slavností sbor hasičský s hudbou a lampiony vykonal slavnostní průvod.“

1897 – „statek Hořákovský, dříve náležející Kordíkovi z Čachrova, byl od několika let majetkem Bedřicha Brabka, bývalého úředníka na panství hraběte Lambergů v Nezamyslicích. Bedřich Brabek, koupiv loňského roku od banky Mostecké velkostatek Čachrov, odhodlal se prodati Hořákova a prodej tento provedl letošního roku v měsíci červenci. Statek Hořákova koupil od něho Josef hrabě Czernin z Chudenic za 53.000 zlatých rakouského čísla“.

Červený byl správcem běšinské farnosti až do počátku druhé světové války.

V. Obyvatelé Hořákova

Jak již bylo vícekrát zmíněno, osada Hořákov byla vlastně rozdělena na dvě části – samostatný zemskodeskový statek a vesnici, která v minulosti připadala k různým panstvím. Vždy ale šlo v podstatě o stejnou konstelaci, po celá staletí. Deskový statek byl osídlen rodinou majitele a rodinami jeho služebnictva (mohlo jít maximálně o podomka, kočího a několik služebných), v některých obdobích možná i s úředníky, protože tu působil i správce statku⁷⁵ a dokonce soudní justiciár⁷⁶, pak tu samozřejmě žila čeled', někdy s dalšími rodinnými příslušníky.

Vedle toho byly v Hořákově tři relativně velké selské statky (Králův, Hejlův /Králův/, Spolský /Kolářův/), jedna až dvě chalupářské usedlosti a pak už jen několik vrchnostenských domků. Ve vrchnostenských chalupách žily často i dvě rodiny, dlouhé období takřka 50 let byla v jedné vrchnostenské chalupě (čp. 1 staré/ čp. 12 nové „židovně“) výrobní potaše a palírna, kterou obstarávaly dvě židovské rodiny. V selských statcích, vedle širokých rodin majitelů, žilo téměř vždy navíc několik podružských rodin. Do roku 1850 nejsou žádné exaktnější údaje o celkovém počtu obyvatel celého Hořákova. Ale podle matričních a dalších údajů soudě, se dá říci, že tu žilo maximálně do 20 rodin, tedy okolo 100 obyvatel. Vzhledem k tomu, že se Hořákov vlastně nijak po staletí neměnil, lze odhadovat, že tento počet byl přibližně stále stejný.⁷⁷ Změny v těchto údajích přineslo až 20. století, druhá světová válka, odsun a vyhnání a následně i přirozený pokles počtu obyvatel a odliv lidí do měst.⁷⁸

⁷⁵ V roce 1817 zmiňován hořákovský správce Šipounský (Schipaunsky), Kniha kontraktů obce hořákovské, sign. Hořákov K1 (HK1), SOA Klatovy.

⁷⁶ V roce 1830 je připomínán justiciár Ortsgerichtu Horzakow Karl Moser (HK1), v roce 1844 justiciár Appeltauer.

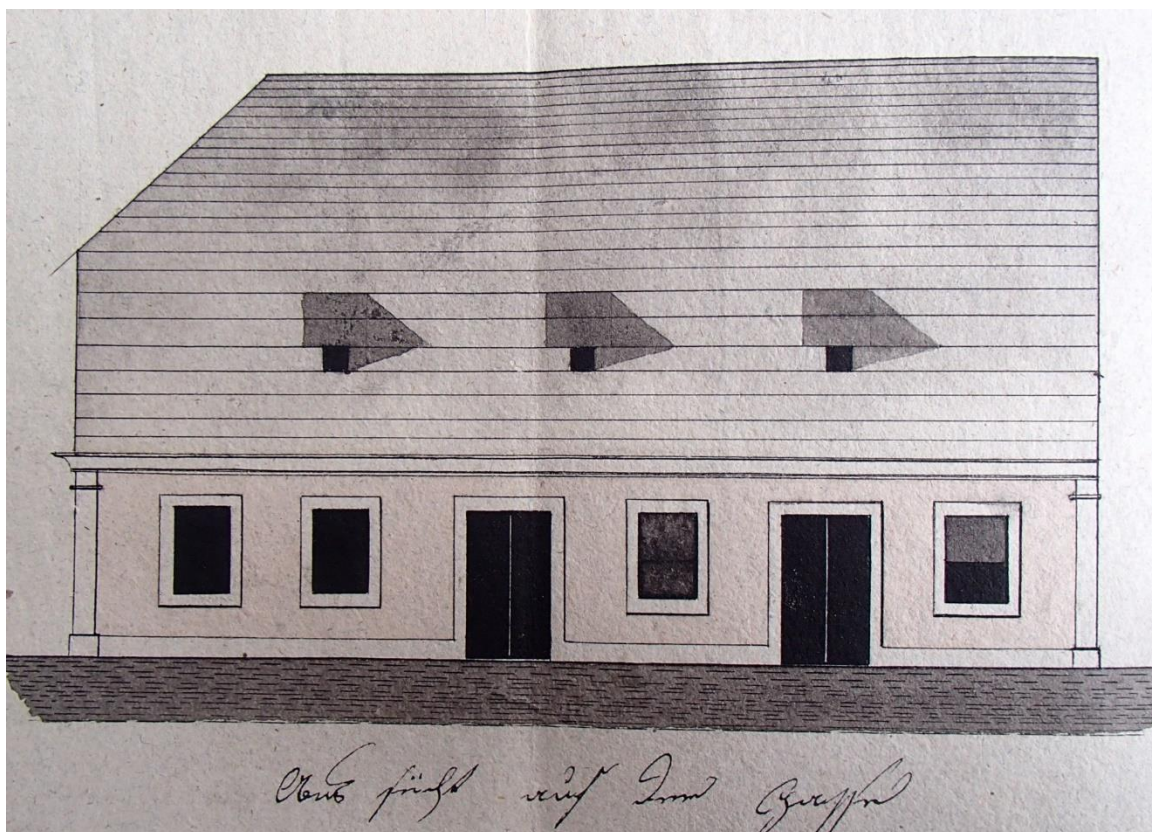
⁷⁷ Ani v topografickém popisu Schallerově, ani Sommerově se Hořákovu nedostalo zvláštního místa, je zmiňován pouze v souvislosti s jinými panstvími (Kolinec, Podolí).

⁷⁸ ORTH, Jan, Topograficko statistický slovník Čech.

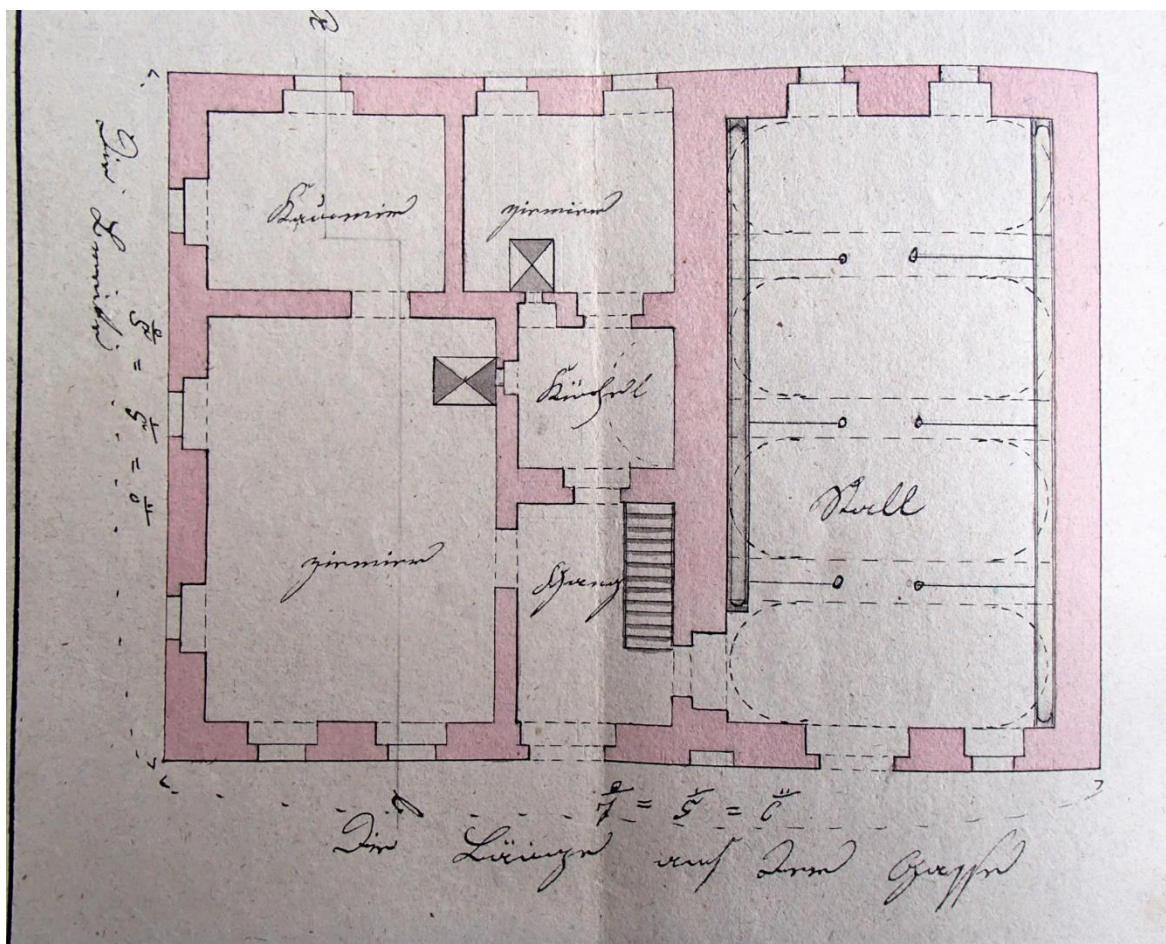
Rok / počet obyvatel / počet domů: 1850 / 111 / - ; 1869 / 104 / 13 ; 1880 / 116 / 13 ; 1890 / 118 / 12 ; 1900 / 95 / 12 ; 1910 / 99 / 13 ; 1921 / 99 / 13 ; 1930 / 91 / 12 ; 1950 / 45 / 15 ; 1961 / 60 / - ; 1970 / 57 / 13 ; 1980 / 33 / 13 ; 2010 / 20 / 19 (z toho 6 neobydlených). Ne všechny domy byly obydlené. Opuštěné objekty byly často ponechávány svému osudu a nové domy získávaly nová čísla popisná. Tak tomu bylo i s nově vystavěnými domy čp. 16 – 19, které vyrostly od druhé světové války až do roku 2008. Staré vrchnostenské chalupy, jež kdysi Hejda z Lovčic pronajímal, respektive nakonec prodal svým poddaným, stará čp. 1, 3 a 4 (nové 1, 12 a 14) nepřežily v původní podobě 20. století. Jediným domkem, jenž si zachoval ráz z doby 19. století je tak domek čp. 1, dnes neobydlený, v majetku Františka Majera. Bývalá hospoda Na Kobyle (zvaná Štouděň) z roku 1818 propadla zkáze času, selské statky Králů a Kolářů byly několikrát přestavěny, stejně jako chalupy na návsi. Nejstarším dochovaným souborem staveb tak dnes zůstává komplex zámku a k němu přiléhajících hospodářských stavení (stáje a sýpka), tedy čp. 5 a 7 a čp. 8 (bývalý dům zahradníka), všechno objekty, jež vznikly v letech cca 1847 – 1862, na základech starších staveb.

Hořákov (něm. Horzakow) měl v minulosti více obyvatel českého jazyka, ale vždy tu žili, až do konce války, i Němci. Navíc tu byly časté i smíšené sňatky. Podle všeho se zdá, že všichni doložení majitelé hořákovského svobodného dvora – od Koců až po Schönborny – byli bilingvní, byť se někteří deklarovali jako Němci, respektive Rakušané (Kordíkové, Engenthalové, Czerninové, Schönbornové).

Pilířem hořákovského osídlení byly a jsou po staletí tato jména: Král (Vít), Král (Hejl), Kolář (Spolský, nyní Hrach). Největší dvůr patřil v první polovině 17. století jakémusi Vítovi a později Králům. Druhý dvůr, tzv. Hejlovský, Hejlíčkovský byl už od 17. století majetkem další rodiny Králů.

Nově postavený dům čp. 6 sedlákem Josefem Králem – pohled z ulice a z profilu...

... a ještě půdorys k tomu

Vzácně dochovaný plán stavení sedláka Josefa Krále (čp. 6 Hořákov) z archivu kolineckého panství (dnes Státní okresní archiv Klatovy). Jasně je vidět rozvržení domu se dvěma vchody – do obytné části a do stáje, která je prakticky stejně velká jako obytná část. V obytné části je vidět chodba, ze které se vchází do kuchyně, která obsluhuje i dvoje kamna, stojící ve velké cimře a v malé ložnici. Za velkou cimrou je ještě nevytápěná komora. Stáj má vchodové dveře a čtyři okna a je rozdělená na čtyři části.

Podobné to bylo se dvorem Spolka. Jeho majitelé se od nepaměti nazývali Spolští (i dnes se o majiteli mluví jako o „Spolkovi“), byť se jmenovali Kolářovi či později, ve 20. století, Hrachovi. Není vyloučeno, že obě rodiny Králů byly původně příbuzné (jinak Hejlové i Králové žili v té době i v blízkých Běšinech). Jestliže se u jiných statků jejich majitelé měnili a rodinnou linii nelze přesně vysledovat, u těchto dvou tomu tak nebylo. Králové a Hejlové byli a jsou s Hořákovem svázáni již nejméně 450 let (což je vsutku

ojedinělý případ), Spolští (Kolářovi, Hrachovi) podobně dlouhou dobu, všechny ostatní rodiny tu neměly tak silné a starobylé kořeny.⁷⁹

K rodinám, jež v Hořákově zaznamenáváme po dlouhé období, ale ne kontinuálně lze přiřadit tyto – Hejdové z Lovčic (majitelé svobodného dvora od cca roku 1650 do roku 1845 a v Hořákově přítomni až do 70. let 19. století, tedy více než dvě stě let), Spolští (později Kolářové), Turkové, Urbánkové (původem z Běšin, rodina se rozrostla ale do Hořákova, Úloha, Tvrdoslavi, Čachrova i jinam, v Hořákově zaznamenáni již v 17. a 18. století, kontinuálně zde oni a jejich potomci žijí od 80. let 19. století), Hadáčkové (původem z Úloha, v Hořákově v 18. a 19. století), Altmannové (původem patrně z Němčic), Šimkové, Löhnerové, Teutschovští (Tajčovští), Freimuthové, Peltové, Koppové, Martykánové, Mayerové, Majerové, Jiříkové a další.

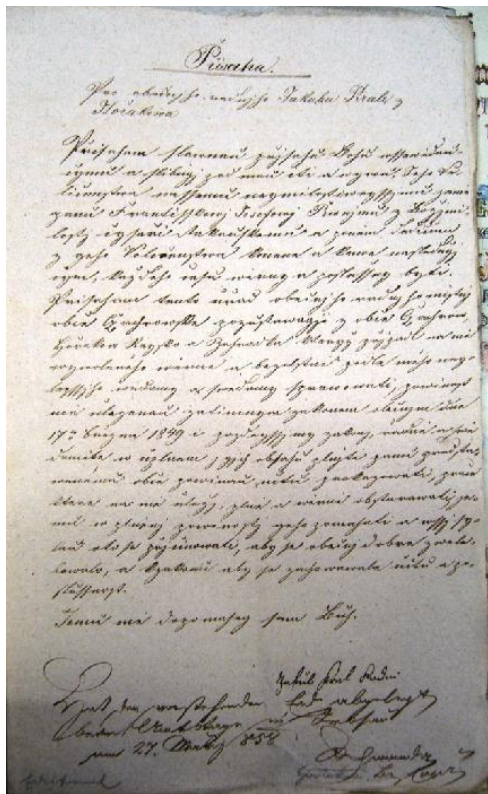
Lidé v Hořákově si byli navzájem dosti blízcí. Svědčí o tom také skutečnost, že se šlechtičtí majitelé hořákovského dvora běžně stávali kmotry dětí svých služebníků, ale též poddaných rolníků a chalupníků z druhé části Hořákova patřící k jinému panství. Konečně např. Hejdové byli víceméně jen velkými sedláky, výměra jejich pozemků byla asi jen dvakrát větší než majetek velkého sedláka Krále. Hejdové udržovali přátelské kontakty a byli rodinně svázáni s řadou menších šlechtických rodin v okolí. Dcery z rodu Hejdů se vdávaly za příslušníky podobných rodin, případně i vojáky. Josef Hejda z Lovčic si dokonce vzal na počátku 19. století svou družku z brtské rodiny sedláka Tomana a uznal i všechny předchozí děti, jež s ní zplodil v „divokém svazku“.

Všechny hořákovské rodiny byly početné. Hodně dětí znamenalo větší jistotu ve stáří a větší naději pro udržení statku. Dětská úmrtnost byla velmi vysoká, dospělého věku se dožívala maximálně polovina dětí. Pro kontinuitu rodu a držby statku pak byli důležití mužští potomci. Často s tím byl problém, vidět je to především v rodopisu a historii statku Králů/Hejlů.

Vzhledem k tomu, že v každém domě žilo poměrně hodně lidí a Hořákov byl jen malou vesnicí, všichni se velmi dobře znali. Na hořákovském statku pracovalo vždy asi tak 10 čeledínů a děveček, případně i se svými rodinami. Dalších několik služebných pracovalo přímo pro rodinu majitele statku. Do roku 1850 byl na statku i justiciár, úředník, který se staral o právní záležitosti, respektive o komunikaci s krajským úřadem

⁷⁹ Podobné pojmenovávání rodin podle „statků“ je v českých zemích i jinde zcela běžné. V nejbližším okolí Hořákova je obec Brtí, kde více než polovina rodin má jméno Toman a proto se zásadně rozlišují podle statků.

a soudem. Ve vesnici, podléhající panství kolineckému, pak byl vždy rychtář, většinou někdo z jednoho rodu Králů. Po zavedení obecního zřízení spadal Hořákov pod čachrovskou obec, ale měl i svého „malého“ starostu, opět někoho z Králů.

Vlastnoručně podepsaná přísaha Jakuba Krále, Hořákov čp. 9, jakožto obecního radního čachrovského, 27. 3. 1858, Státní okresní archiv Klatovy, dokumentace Václava Zahrádky („Přísahám slavnou přísahou Bohu vševědoucímu a slibuji pod mou ctí a vírou Jeho Veličenstvu našemu nejmilostivějšímu zeměpánu Františku Josefovi Prvnímu z Boží Milosti císaři rakouskému ... tento úřad obecního radního místního obce Čachrovské pozůstávající z obce Čachrova, Hořákov, Rejsko a Zahrádka, kterýž připadl na mě vyvoleného věrně a bezelstně podle mého nejlepšího vědomí a svědomí spravovati ... Tomu mi dopomáhej pán Bůh. Jakub Král Radní“).

Ve všech třech velkých hospodářstvích (Králové, Hejlové, Kolářové) byla vždy nějaká čeled', nejvíce u Králů, kde se objevovali i nájemci. Nebylo výjimkou, že v hospodářstvích přijímali i žebráky nebo různé tuláky „na almužnu a výpomoc“, „střídu“ a „stravu“. Podle matričních záznamů soudě, v Hořákově také ložirovaly některé oddíly vojska, především v 18. století, patrně v souvislosti

s válkami o dědictví habsburské. To samozřejmě znamenalo velkou zátěž pro statek i vesnici. S vojáky přicházely potíže i radosti. Potíže s nemanželskými dětmi zplozenými s děvečkami, případně selskými dcerami a radosti, když se některý z důstojníků rozhodl ucházet se například o dceru majitele statku (jak se to několikrát v případě Hejdů z Lovčic i stalo).

Hořákov byl po staletí ušetřen zvláštních, velkých katastrof (aspoň o nich v pramenech nejsou žádné informace), dokonce i jinak časté požáry se mu vyhýbaly.⁸⁰

Hořákov byl vždy většinově český, ale smíšená manželství byla běžná. Selští synové z rodu Králů si brali i dcery německých sedláků, ty se pak česky asimilovaly.⁸¹

⁸⁰ Jediný větší požár v Hořákově zaznamenává farní kronika běšinská v roce 1913 : „... dne pak 22. října o osmé hodině večerní padla za obět požáru stodola se zásobami obilními Aloise Krále na Hořákově číslo 6 (u Hejlů)... byl pojištěn pouze na stavbu“.

⁸¹ Pro srovnání s Hořákovem je možno uvést, že Běšiny byly vždy české, s výjimkou německy hovořících židovských rodin, sousední vesnice Brtí, Viteň a Čachrov měly značný podíl německého obyvatelstva, Strážov však byl většinově český. Zkoumáním matrik a dalších pramenů se snadno přijde k závěru, že většina těchto i dalších obcí byla až do 17. století čistě česká, ale v následujícím období začal převažovat německý prvek – Chřepice, Bradné, Čachrov, Mladotice, Němčice a další.

Hospodářství Hořákova bylo vždy výlučně zemědělské. Malá výrobní potaše a vinopalna v rukou několika židovských rodin (Löfflerové), respektive soustružnictví u Tajčovských (v čp. 4) bylo spíše vzácnou výjimkou. Jeden zájezdní hostinec „Na kobyle“, který původně vznikl na vrchnostenském pozemku, byl dlouho poměrně lukrativní živností, než ji zničilo znárodnění. Někteří muži z Hořákova se též uplatňovali jako cestáři při údržbě státní silnice, která svůj dnešní průběh získala až na počátku 60. let 19. století.

První konkrétnější údaje o osídlení Hořákova přináší berní rula 1653 panství běšinského, kde je Hořákov (Horžakow) zaznamenán. Tento soupis poddanského majetku ukazuje, že v místě byly po konci Třicetileté války čtyři větší selské usedlosti a jen jeden chalupník. Jeho majetek byl přenesen na samostatný hořákovský dvůr Hejdů z Lovčic.

Rolníci

Václav Vít	(Král)	41 strychů (jiter) polí
Jan Hejl	(Král)	24
Jan Spolský	(Kolář)	24
Václav Spolský	(Kolář)	24

Chalupníci

Jakub Pelta 13 (přeneseno na dvůr hořákovský)

Královi někdy po třicetileté válce převzali statek v Hořákově od rodiny sedláka Václava Víta, který je uváděn ještě v Berní rula z roku 1653 jako největší hořákovský sedlák (měl 41 jiter polností, 6 potahů a dosti dobytka) a zároveň majitel největší výměry na celém běšinském panství Jaroslav Koce z Dobrše (oproti tomu měl sedlák Hejl 24 jiter, Spolští po 24 jitrech, v Rejsku měli 2 sedláci po 30 jitrech, obyčejná výměra selského gruntu v Běšinech /např. Šimon Urbánek/ byla 15 jiter). Celé panství se tehdy skládalo z 9 vesnic (Běšiny, Kuzí, Hořákov, Machov, Podolí, Střítež, Javoří, Rejsko, Úloh), kde bylo 44 sedláků, 11 chalupníků a 17 zahradníků (domkářů).

První číslování domů, usedlostí v Hořákově, najdeme v okulární visitaci stavu z roku 1713, tato visitace se konala roku 1734. Šlo jen o průběžné číslování parcel usedlostí, ne o čísla popisná na domech:

1653

- č. 1 Jan Vít
- č. 2 Jan Hejl
- č. 3 Jan, Václav Spolský
- č. 4 Matěj Slunce
- č. 5 Václav Hejda z Lovčic

1734

- Jan Král
- Jan Hejl
- Matouš Spolský (Kolář)
- Jan Turek
- Václav Hejda z Lovčic

Z visitace z roku 1713 vyplývá, že grunt Václava Spolského (Horní Spolka) byl v roce 1663 pustý a někdy poté byl přičleněn k druhému spolskému gruntu. Bylo to asi tak, že majitel Dolní Spolky jej někdy v druhé polovině 17. století začal užívat, pak mu byl vrchností odebrán, aby byl nakonec v roce 1703 oficiálně odprodán Matoušovi Kolářovi (Spolskému), jak o tom svědčí dochovaná listina v archivu statku kolineckého.⁸²

Ve visitaci roku 1713 bylo také poznamenáno, že hořákovský grunt Jakuba Pelty (zvaný Peltovský), nově osedlý v roce 1653, o výměře 13 jiter, vedle toho i jistý grunt Pachmanovský, byly získány do pronájmu paní Bukovanské z Bukovan (grunt podle kšaftu Jaroslava Jáchyma Koce z Dobrše, z března 1655 dostal jistý Rosa Trompeter, ale

⁸² Velkostatek Kolinec, SOA Klatovy, listina z roku 1703, datace 30. 7. 1703: „Zdejší Spolka při vsi Hořákově, by/vší někdy za panování slavné paměti neb/(ohého) p(ána) p(ána) Quido hraběte Tertzi de Sissie pána / na panství kolineckým, Matoušovi Ko/lářovi potažnému sedláku na dolejší Spol/ce podobně při vsi Hořákově, ku k tomu / gruntu za chalupu puštěnou darována / (že pak ale nadjmenovaný Matouš / nic písebného od tehdejší vrchnosti k do/círování neměl, byla jemu zase od / vládnoucího hejtmana odňata, však / ale že nato ... pro škrobotné / pole žádný obstatí nemohl. Z té příčiny / považující my níže podepsaní víc ná/ležitě že jak robota, tak kontribuce / od drahných let zamlčené jsou, a žádný / se na ní osaditi nechtěl. Z té příčiny / jest tůž chalupu k dědičnémužívání / témuž Matouši Koláři a dědicům jeho / za dvacetdvě kopy míš(eňských) odprodána / kterýžto peníze těch 22 kop míš. aneb 25 zl(atých)/ 90 kr(ejcarů) při zavření kontraktu tohoto na hotově ihned do důchodu složil a zaplatil / kterýžto peníze podobně v Nr. 9 počtu peněžním dů(chodu) 1702 za příjem uvedené jsou. Z nichžto se on tuto / v nejlepším způsobu kvituje, a nadále však / povinnost jeho bude z tý hořejší Spolky každoročně / statným potahem šest dní orní robotu, zase / statným dělníkem šest dní ... roboty / vše co nejraněji vykonávati a J(eho) M(ílosti) G(runtovní) pak kontribuci polovičnou co on neb potomci / jeho ze z Dolejší Spolky dává, udávati budou / z Hořejší vypravovati musí. Když to vše tak / vypravovati tehdy také pokojně týž Hořejší / Spolky s dědici svými užívati moci bude / a od nynější i budoucí vrchnosti (titul) / nebo hejtmanův v slušnosti a zastání/ své vyhledává. Pročež pro hodnou pod/statu toho, tento arch ve dvě stejné psaní / jest, a jeden exemplář se pro paměť kanceláře / zanechává, druhý kupujícímu Matoušovi / Kolářovi se odevzdává, oba pak našima / obyčejnýma sekrety stvrzujeme, vla/stníma rukama se podpisujeme. Actum / na kancelář panství kolineckého dne / 30. Septembris 1703. Jan Chr. Hermann, Puchhal(ter) ?Süllt, Heyttman, firmatur

prodal ho Salomeně Bukovanské z Bukovan) a že tyto posléze přešly do majetku Hejdů z Lovčic. Z pohledu visitační komise se tak vlastně jednalo o grunt poddanský a měl by být proto jako takový zdaněn. Maxmilián Hejda z Lovčic se proti tomu ohrazoval, ale visitační komise usoudila, že by měl daň (a také farní štólu) platit. Hejdové z Lovčic kvůli tomu měli potíže, protože od nich úřady chtěly, aby dopláceli za tento majetek daně, jako by byl poddanský. Tato záležitost se táhla po léta. Např. 15. prosince 1756 Maxmilián Hejda z Lovčic svým podáním k rektifikační komisi žádal, aby byl osvobozen od placení dávek, jež by mohly vyplývat z toho, že do jeho majetku přešla tzv. Slunčická (Peltovská) chalupa s 13 korci půdy, původně z majetku statku Podolí. Rektifikační komise uznala, že se nadále bude jednat o dominikál (vrchnostenský, panský majetek), ale chtěla doplacení daní za těchto 13 korců. Ještě v roce 1778 se to řešilo, ale k nějakému doplacení patrně nikdy nedošlo.

Ve visitaci z roku 1734 se mj. popisují přírodní a hospodářské podmínky Hořákova:

„Dieses Dorff lieget in einem großen Thal zwischen lauther Berg(en) und Hügel, die Felder sind abhißig, steinen und wasserrissig, die Wiessen sind mittelmässig, die Huttweiden aber gering, dann die Häußer oder Wohnungen sehr schlecht, undt maistens ruinirt...“. („Tato vesnice leží ve velkém údolí mezi kopci a vrchy, pole jsou kamenitá a potrhaná vodou, louky jsou střední kvality, pastviny horší, domy a obydlí velmi špatné a většinou ruiny...“).

V roce 1714 bylo při visitaci nalezeno 126 jiter⁸³ poddanských pozemků, z toho obdělávaných 80 jiter v třetí (nejhorší) třídě, 13 jiter ležících ladem, 20 jiter luk, 1 kůň, 18 tažných volů, 11 krav, 11 jalovic, 13 ovcí, 1 chovná svině a 2 malé rybníky s kapří násadou. O dvacet let později, při visitaci 1734, bylo nalezeno 240 jiter pozemků, z toho 193 osetých, v první třídě jen 15 jiter, v druhé 32, 145 ve třetí bonitní třídě. Jen 10 jiter leželo ladem, 20 jiter bylo zarostlých a nevyužitých, 43 jiter luk, 1,5 jitra sadů, 2 jitra lesních porostů, 2 koně, 18 tažných volů, 17 krav, 15 jalovic, 28 ovcí, 5 chovných sviní, 3 malé rybníky s násadou (z toho jeden pstruží na potoce).

⁸³ Jitro (strych, korec) byla stará plošná míra, jejíž rozměr se v historii měnil. V 18. století odpovídal přibližně 0,6 dnešního hektaru.

Katastrální fase z roku 1734, stejně jako ona pozdější z doby Marie Terezie, poznamenává, že vesnice Hořákov patří dědicům hraběte Terzi di Sissia (Sissa)⁸⁴, u statku Podolí, že sedláci musí robotovat 3 dny týdně v zimě, 6 dnů týdně v létě (z robotních dnů se mohli vyplatit). Porovnáním berní ruly z r. 1653 s fasí z roku 1713 a okulární visitací na místě v roce 1734 zjistili krajští komisaři, že rozdíl byl 218 strychů pozemků.

1654 517 strychů rurálních, poddanských pozemků

1713 345 strychů

1734 492 str rurálních

243 str dominikálních

735 str dohromady

Tj. o 389 strychů více než při visitaci v roce 1713 a o 218 strychů více než v roce 1654.

⁸⁴ Terziové di Sissa, baronská rodina původem ze severní Itálie, okolí Bergama.

Za Marie Terezie dochází nejdříve ve městech, posléze i na vesnicích, k prvnímu označování domů čísly popisnými, které se samozřejmě lišily od čísel katastrálních. Tak došlo i na Hořákov:

1777	1837	1862
čp. 1 vrch. chalupa	Tomáš Freimuth (Adam)	dědicové Fremuthovi
čp. 2 obecní pasák	hořákovská obec	pastouška
čp. 3 vrch. chalupa	Jakub Šimek (Maxa)	potomci Šimkovi
čp. 4 vrch. chalupa	sirotkové Teujčovští	Hadáček
čp. 5 Hejda z Lovčic	Josef H. z Lovčic	Kordík
čp. 6 Martin Hejl (Král)	Jan Král (vulgo Hejl)	Král (Hejl)
čp. 7 Josef Turek	Jan Kolář (vulgo Turek)	ratejna
čp. 8 Jan Kubík	Jan Novák (zvaný Vojta)	zahradník
čp. 9 Josef Král	Jakub Král	Jan Král
čp. 10 Šimon Spolský	Vavřinec Kolář (vulgo Spolský)	Kolář
čp. 11	stržená chalupa s číslem	kočí
čp. 12	Josef H. z Lovčic, vinopalna	Urbánek
čp. 13	Michael Kopp, hostinský	Kopp

Čachrov, pohled z cesty do Bradného, zima 1981, neznámý autor

VI. Místní názvy v Hořákově, jazyk obyvatel

Berní fase umožňují dobrý vhled do místních názvů v Hořákově prakticky už od druhé poloviny 17. století. Pole Jana Víta /později Jana Krále/ se tehdy jmenovala: „nad pasekou“, „na zadním poli“, „na dolejším poli“, „ve Kbelném“, louky pak: „trávník“, „na vokrouhlí“, „na palouku“, „na malý louce“, „ve Kbelném“, „v pastvišti“, „na hořejší louce“, „na sadu“; Hejlovi měli pole: „na vidlačkách“, „v Macově“, „na hrbě“, „v jamách“, „na předních honech“, „na zadních honech“, „za humny“, „ve Kbelném“, „Belným“; louky: „sad“, „trávník“, „držala“, „na držalech“, „jámy“, „v Macově“, „na honech“, „ve Kbelném“, sedláci na Spolce měli pole: „za mezí“, „za vokrouhlicí“, „zaluží“, louky: „za volším“, „na trávníku“, „nad sadem“, „pod sadem“. Hejdové z Lovčic měli pole: „nad průhonem“, „nad pasekou“, „hořejší“, „u vokrouhlý“, „za hromadou“, „za humny“, pastvinu „nad čihadlem“, louku „v Macově“ Tyto názvy se udržovaly i dále, je to ostatně vidět jak v Josefském katastru, tak ve spisech stabilního katastru i později.

V němčině byly české názvy pouze přepisovány, zdá se, že žádné vžitě výrazy a německá toponyma pro Hořákov neexistovaly, kromě dodnes používaného výrazu „Štoudeň“ (z německého „Stutten“, tedy „Na kobyle“), ačkoliv hostinec sám měl po svém založení název „Zum Hirschen“ („U jelena“). Také němečtí obyvatelé Hořákova byli zcela bilingvní, vedle majitelů statku to byli např. Koppové, Altmannové, Teujčovští aj.

Čeští obyvatelé Hořákova se bez němčiny určitě též neobešli. Jak již bylo řečeno, byly zde běžné smíšené sňatky, bylo potřebovat komunikovat s vrchností, a hlavně s blízkými vesnicemi, které měly větší podíl německého obyvatelstva než Hořákov (to byly vlastně všechny vesnice na jih od Hořákova). Bohoslužebným jazykem byla čeština (farnost běšinská byla většinou česká), byť někteří faráři byli původně Němci (např. Hausmann). I v českých matričních záznamech běšinské a čachrovské fary je vidět, že místní dialekt je hluboce zakořeněný (běžné koncovky – „ojc“, „ojic“ apod.).

Matriky (a soupisy obyvatelstva) jsou obecně úžasným pramenem pro historickou demografii Hořákova a jeho okolí. Vzhledem ke stabilnímu, nepřilíš velkému osídlení a dobré dochovanosti matrik, lze poměrně přesně a plošně sledovat veškeré pohyby obyvatelstva, jejich vzájemné příbuzenské vztahy a další ukazatele (porodnost, úmrtnost a její příčiny). Farní obvod byl po staletí též velmi stabilní. Hořákov tradičně připadal běšinské farnosti, která se ustanovila již někdy ve 14. století a sousedila s přibližně stejně starou farností čachrovskou. V ranném středověku byl hlavním chrámem širokého okolí

kostel svatého Bartoloměje (dnes dochovány jen zbytky) na stejnojmenném vrchu nad Běšinami. Na vrchu svatého Víta u Čachrova byl patrně další ranně gotický kostel. U obou těchto svatostánků byly již ve středověku hřbitovy, takže na těchto místech končila pozemská pouť i obyvatel Hořákova. Hřbitov u sv. Víta poblíž Čachrova zanikl patrně již ve středověku a byl nahrazen hřbitovem u farního kostela sv. Václava, kde se pohřbívá dodnes. Hřbitov u sv. Bartoloměje, kde dokonce existovala malá osada, sloužil jako místo posledního odpočinku farníků až do konce 18. století, kdy byl za císaře a krále Josefa II. zrušen. V té době existoval také hřbitov u farního kostela sv. Petra a Pavla ve vesnici Úloh (Ouloh), kde se pohřbívalo z celého širokého okolí již nejméně od 16. století až do počátku 19. století, kdy byl hřbitov nahrazen nově založeným běšinským hřbitovem, kde se pohřbívá až do současnosti. Kostel sv. Petra a Pavla byl přeměněn na sýpku a běšinský kostel Navštívení Panny Marie, původně zámecká kaple, se stal hlavním kostelem farnosti v roce 1788, kdy byl opuštěn kostel sv. Bartoloměje.⁸⁵ V tomto kostele se nikdy nepohřbívalo. Majitelé běšinského panství se nechávali pohřbívat buď na běšinských hřbitovech (u sv. Bartoloměje nebo u sv. Petra a Pavla) či v klatovských klášterech.

Bývalý kostel sv. Petra a Pavla v Úloze, přestavěn na konci 18. století na sýpku. Okolo kostela byl hlavní hřbitov zdejší farnosti až do počátku 19. století, než byl nahrazen novým běšinským hřbitovem.

⁸⁵ http://depositum.cz/knihovny/pamatky/tiskclanek.php?id=c_3984.

Z různých záznamů běšinské i čachrovské kroniky soudě, lze říci, že obyvatelé Hořákova byli velmi bohabojní. Pravidelně se účastnili farních sbírek, procesí ke sv. Bartoloměji i ke sv. Vítu a později ke kapličce sv. Anny na vrchu Pavlově, stavěli kříže a své tělesné schránky nechávali pochovávat až do konce 18. století vesměs na hřbitově v Úloze, po jeho zrušení pak na novém běšinském hřbitově. Majitelé statku, šlechtici, spočinuli pak buď přímo v kostele běšinském nebo na hřbitově u sv. Bartoloměje, v čachrovském kostele nebo na jeho hřbitově, někteří z nich i u jezuitů v Klatovech či jinde. Někteří věřící se svou zbožností vyznamenávali, např. Královi (Hejlovi) nechali již někdy v 18. století postavit malou kapličku zasvěcenou Panně Marii Klatovské, přesně na tehdejší rozcestí čachrovské a úložské cesty, na kraji Pavlovského vrchu. Malý sloupek s obrázkem svatého byl na hořákovské návsi také patrně již v 18. století, přesnější datum vzniku obou těchto drobných církevních památek však neznáme. Lidé odcházeli, ale zbožnost zůstávala, že to stálo za zmínku i ve farní kronice běšinské. V roce 1865 je zaznamenáno farářem Kubernátem: „... *Letos přibily dva kříže, rovněž železné s kamennými podstavci. Jeden na okresní silnici úložské na rozhraní běšinských obecních a úložských panských polí, postavený úložským šafářem Josefem Pojarem. Svěcení se konalo dne 29. června t. r. v přítomnosti velkého množství lidu domácího i cizího vracejícího se z pouti od sv. Vintíře. Druhý kříž postavil Jakub Král, gruntovník v Hořákově č. 9 vedle svého stavení, který byl posvěcen dne 23. července t. r.*“ V roce 1889 zaznamenal nový farář běšinský Josef Hausmann:⁸⁶ „... *Dne 28. července 1889 slavil zde pan Páter Josef Král z Hořákova⁸⁷ svou primici, kterýžto studoval ve Štýrském Hradci. Tak velkolepá slavnost přilákala velké množství lidu z daleka...*“

Obyvatelé Hořákova zasahovali do událostí okolních obcí nejen tím, že se vzájemně ženili a vdávaly, ale také dalšími okolnostmi. Rodina židovského pachtýře Löfflera z Hořákova koupila v roce 1868 horní běšinskou hospodu, přímo vedle kostela. Hospoda byla oddělena od původního čp. 14 a získala čp. 70. Podnikatelský duch Jakuba Löfflera,

⁸⁶ **Josef Hausmann** (12. 4. 1825, Hořín u Mělníka – 30. 3. 1905, Klatovy). Teologii vystudoval v Praze, zde 11. 5. 1848 vysvěcen na kněze. Působil v Kladně, od roku 1851 zámecký kaplan a vychovatel u Hohenzollernů v Bystřici n. Úhlavou. Od roku 1853 farář v Dešenících, od roku 1876 farář v Běšinech až do 6. 7. 1893. Následně v důchodu v Klatovech. Po něm převzal běšinskou farnost **Emanuel Červený**, kněz, který dosti rozděloval, než spojoval, nicméně sloužil svému stádu celých 47 let (nar. 13. 1. 1865, Týnec – 21. 5. 1940, Běšiny). Po něm se stal běšinským farářem **Karel Pouzar**, původem z Domažlic.

⁸⁷ Páter Josef Král nikdy nezapomněl na to, odkud pocházel. V roce 1894 (tehdy byl kaplanem ve štýrském Radkersburgu) např. přispěl 16 zlatými na nový baldachýn pro běšinský kostel. Posléze, když se stal farářem v Močidlicích u Žlutic, do Hořákova zajížděl častěji, „per delegationem“ oddal 9. listopadu 1898 v čachrovském kostele svého synovce Emanuela Krále s Barborou Hoffmannovou z Němčic.

jenž hned vedle kostelní věže zřídil dřevník a krám a jediný a hlavní vchod do krámu a hospody směrem od kostela, se velmi nezamlouval faráři Jakubu Kubernátovi⁸⁸. Došlo k dlouhodobým sporům, které nakonec byly ukončeny až výstavbou zídky mezi hospodou a kostelem v roce 1873.⁸⁹

⁸⁸ Jakub Kubernát (nar. 1833 v Neznašovech, běšinským farářem od roku 1862 do roku 1876).

⁸⁹ Kronika farnosti Běšinské (1839-1950), Státní okresní archiv Klatovy.

VII. Lidé – střípky vzpomínek

Isidor Stern, majitel běšinského statku, kde byl Jan Martinec adjunkt, se ještě před začátkem druhé světové války stačil vystěhovat do Kanady, ušel tím osudu dalších běšinských židovských rodin Schnürrdreherů, Schwarzkopfů a Löfflerů. Po válce se Stern vrátil do Československa, prodal běšinský statek, a ještě v roce 1947 odjel opět do Kanady. Přemlouval rodinu Jana Martince, aby s ním odešla. Jan Martinec se však sám viděl jako samostatně hospodařící farmář a navíc jeho manželka Marie nechtěla o odchodu neznámo kam ani slyšet.

Kordík (starý mládenec) majitel statku v Březí, přesvědčený nacista, byl vyhnán do Německa.

Kuchařka u hraběcí rodiny Schönbornů byla Anna Krýslová, babička Františka Majera. Marie Martincová (Urbánková) docházela na zámek šít, když něco komtesa nebo hraběnka potřebovali.

Hraběcí zahradníci měli velkou tradici již z dob Hejdů, hořákovský park i zahrada byly pýchou širokého okolí. Nejdéle v Hořákově zahradničili Martykáni, pocházející ze Strážova.

Kubátův a Králův (dnes Benešův dům) byly postaveny za války z takzvaných Heydrichových sociálních programů. Ty nařizovaly určité standardy pro ubytování zemědělských dělníků. V dnešním domě Kubátů bydleli směrem ke dvoru Altmannovi /Němci/ a Hartlovi směrem k dnešnímu domu Martinců. Altmannovi měli Karla (Khodla) a dceru Annu (Nanerl) /zemřela v době války na sepsi/.

Hartlovi měli syna Ferdinanda a dceru Marii. Altmannovi byli odsunuti již někdy v létě 1945, Hartlovi mohli zůstat, žili později u Přeštic.

Martincovi bydleli nejdříve v zámku (měli s hraběnkou a komtesou společnou kuchyni a bydleli v hlavním pokoji), pak po Altmannových (vedle Lívařů), a pak s Martykány (hraběcí zahradník), Martykán odešel do Strážova, nejmladší dítě Jana Martince a jeho ženy Marie (roz. Urbánkové) Jan Martinec ml. se narodil ještě u Altmanů, do domu po Martykánech se nastěhovali až v roce 1948.

V roce 1935 – 40 žila Marie Martincová s dětmi v Hořákově, pak u Hadáčků (dětí Jindřich a Anna) v Běšinech, když se její otec Jan Martinec vrátil na konci května 1945 z koncentráku, Martincovi žili stále u Hadáčků v Běšinech, vedle Hošků. Ke konci války jel

transport koncentráčnicků přes Běšiny, včetně válečných zajatců. Angličan (letec), Francouz (dělník) utekli ze stejného transportu, v němž bylo zabito 42 koncentráčnicků (ti byli zakopáni nad mostkem u Kuzí), při exhumaci v červnu 1945 místní gardisté mlátili německé statkáře, kteří je museli vykopávat. Děda Martinec nechtěl, aby se na to děti dívaly. Děda Martinec měl vlevo v běšinském zámku deputátní byt, vedle bytu Lisky, nájemce statku.

Jednotné zemědělské družstvo (JZD) bylo v Hořákově založeno již v roce 1950. Jeho členy se postupně stali všichni dříve samostatně hospodařící zemědělci. Předsedou družstva byl bývalý schönbornovský šafář Jiřík, jednatelkou Jaroslava Martinová. Družstvu se nedařilo dobře, později, v roce 1959, se spojilo s družstvem běšinským.

Knihá zápisů schůzí členstva a představenstva JZD Hořákov 1953-1957, Státní okresní archiv Klatovy.

Asi v roce 1947 byla na zámku zřízena zotavovna okresního sociálního úřadu (nejméně do roku 1951), 120 dětí a personálu. Pak to přešlo na JZD, nastěhoval se tam Josef Paleček, později pan Bělský, příbuzný Palečka, jako důchodce.

Kubátovi bydleli v ratejně, pak šli do domu po Martinových. Šafář Jiřík bydlel v největší místnosti ratejny. Nahoře v ratejně bydlely po válce Maďarčky, zemědělské dělnice, s manželi na frontě.

Paní Krýslová vařila na zotavovně, vždy v letním turnusu. Zámecký park byl vzorně upraven, stejně jako zahrada. V horní zahradě bylo 30 ořešáků, plno jabloní,

třešně... Krásu hořákovských zahrad zmiňují ve své knize Šumavské halali i velcí šumavští patrioti Zdeněk a Václav Nekvasilovi.

Paní Krýslová, kuchařka v zotavovně na zámku (stojící druhá zleva) se svými svěřenci, cca 1951.

VIII. Přílohy

Sčítání obyvatelstva:

Dobrý vhled do toho, jak vypadal Hořákov od druhé poloviny 19. do první čtvrtiny 20. století dávají soupisy jeho obyvatel. Pro přehlednost autor nejdříve podává přehled jednotlivých sčítání, následně pospojoval čísla popisná ze soupisů z let 1880, 1890, 1900, 1910 a 1921.

1880 - Hořákov

Čp. 1 – 3 osoby, Václav Fremut, zednický tovaryš, domkář, (nar. Kněžice, 1815), manželka Františka (Kněžice, 1811), snacha Marie Fremutová (1853, Blovice); V. Fremut se podepsal;

Čp. 2 – 8 osob; Josef Plechinger, obecní pastucha (Javoří, 1841), Barbora (roz. Nový, Lukavice, 1835), syn Jan, čeledín (10. 4. 1864), Matěj, školák (1868), Josef, školák (19. 3. 1870); Václav (š, 1872), František (1875), dcera Alžběta (pomocnice v domácnosti, 1866); podepsal Jan Král;

Čp. 3 – 10 osob - **I. rodina:** Františka Huspeková, chalupnice, vdova (1830, Hořákov), synové František, čeledín (10. 11. 1866), Josef, školák (26. 3. 1868), Václav (školák, 13. 2. 1872), Kateřina, děvečka v panském dvoře (31. 3. 1859); **II. rodina:** Karel Karaus, nádeník (Tužice, 1846), Marie, nádenice (16. 1. 1851, Čachrov), syn Josef (11. 7. 1876); **III. rodina:** Václav Paveza (Ouloh, 1812), nádeník; manželka Barbora (Chvalšovice, 1813); podepsal Jan Král

Čp. 4 – 15 osob, **I. rodina:** Josef Tajčovský, domkář, nádeník (nar. Hořákov, 1829), Kateřina (roz. Paveza, Běšiny, 1838), syn Bartoloměj (24. 8. 1862), Vojtěch (23. 4. 1867), dcera Marie (1866), nevlastní dcera Rosalie (Běšiny, 1867), dcera Kateřina (Hořákov, 1872), **II. rodina:** Vojtěch Šimek, nádeník (Hořákov, 23. 4. 1822); Terezie Šimková (Běšiny, 15. 10. 1826), dcera Anna (11. 11. 1854), Kateřina (25. 12. 1857), Barbora (březen, 1861), Marie (1863), Václav Hošek (Běšiny, 1840), matka, vdova Barbora Hošek (Týnec, 1790), podepsal Jan Král

Čp. 5 (zámek) - neobydlené

Čp. 6 – 10 osob, Čeněk Král, sedlák (Hořákov, únor 1835), manželka Kateřina (roz. Dolejší, Maloveska 1843), syn Jan (24. 6. 1869), Václav (18. 5. 1872), Alois (31. 3. 1880), dcera Barbora (4. 7. 1863), Viktorie (10. 12. 1870), čeledín Martin Pojar (Ouloh, 1860), Matěj Reiser (Stobořice, 1860), Barbora Zajícová (Brtí, 1862), podepsal se Vincenc Král

Čp. 7 (ratejna) – místo 5b, dostal číslo zbořeného čísla 7; **I. partaj:** Štěpán Jiřina (Čeletice, 26. 12. 1836), šafář u pana Petra Kordíka; manželka Barbora (Chvalšovice, 4. 11. 1829), vede domácnost; syn Hynek (Čachrov, 1861); nádeník; Jiří (Čachrov, 1865), učeň zahradnický; **II. partaj:** Václav Vlček (Chvalšovice, 1841), čeledín; žena Anna (Třeziměř, 1840), vede domácnost; syn Josef (Keple, 4. 7. 1871); Václav (Hořákov, 21. 9. 1879); Anna (Hořákov, 25. 7. 1873), chodí do školy; **III. partaj:** Martin Kolář (Radostice, 5. 8. 1851), čeledín; manželka Františka (Běšiny, 1851), vede domácnost; Marie (Hořákov, 12. 12. 1876); dcera Františka (Hořákov, 16. 1. 1879); **IV. partaj:** Jan Kopelent (Javoří, 1828),

čeledín; manželka Kateřina (Předvojovice, 27. 8. 1835); Magdaléna (Vrhavěk, 1. 2. 1871), chodí do školy; **V. partaj:** Václav Rendl (Braníčkov, 1835), pasák v panském dvoře; manželka Eva (Velhartice, 1845), vede domácnost; syn Bartoloměj (Velhartice, 1870); František (Hořákov, 1874), chodí do školy;

Čp. 8 – místo 9 b, dostal číslo 8, které jest zbořeno (totiž to staré č. 8) – Josef Kopp (Hořákov, 1826), nádeník; Marie (Hořákov, 1835), vede domácnost; syn Ondřej (Hořákov, 9. 8. 1868), školák; Josef (Hořákov, 4. 7. 1872), školák; Julie (Hořákov, 12. 6. 1870), školačka; 2 kozy;

Čp. 9 – Jan Král (Hořákov, 25. 12. 1835), rolník; Barbora, roz. Majdl (Čachrov, 31. 3. 1840), vede domácnost; syn Josef (Hořákov, 27. 2. 1867), studující; Emanuel (Hořákov, 28. 2. 1873), chodí do školy; Anna (Hořákov, 9. 11. 1868), ve škole; Marie (Hořákov, 4. 12. 1876), ve škole; Albina (Hořákov, 29. 10. 1878); Hermína (Hořákov, 30. 8. 1880); čeledí: Jan Faust (Seewiesen, 1855), Hynek Rendl (Jesení, 1855), Jan Hejl (Běšiny, 1842), Josef Kolář (Hořákov, 4. 4. 1863); Marie Kubát (Hořákov, 1856); Anna Urbánek (Běšiny, 2. 2. 1861), obě děvečky; 1 kůň, 20 kusů hovězího dobytka, z toho 6 volů; 28 ovcí; 5 prasat; 1 úl;

Čp. 10 – I. partaj: Jiří Kolář (Hořákov, 24. 4. 1851), rolník; manž. Marie (Předvojovice, 24. 9. 1854), vede domácnost; Václav (Hořákov, 28. 8. 1878); Alois (Hořákov, 5. 5. 1880); dcera Anna (Předvojovice, 5. 11. 1876); **II. partaj:** rodiče Vavřinec Kolář (Hořákov, 20. 6. 1804), výminkář; manželka Magdalena (Velhartice, 1843), syn František (Hořákov, 28. 12. 1870), školák; dcera Marie (Hořákov, 4. 5. 1863), pomáhá v domácnosti; Magdaléna (Hořákov, 21. 7. 1865), pomáhá v domácnosti;

Čp. 11 - nebyl dosud číslován, co nově vystavený dostal číslo 11 na místo zbořeného č. 11; Vojtěch Kobliha (Strakonice, 23. 4. 1830), zahradník u pana Petra Kordika; manželka Karolina (Velhartice, 1. 11. 1830), vede domácnost;

Čp. 12 – I. partaj: rodina Josef Kolář (Čachrov, 3. 4. 1834), domkář, nádeník, manž. Anna (Čachrov, 1. 4. 1834), syn Rudolf (Čachrov, 17. 4. 1863), nádeník, Antonín (Čachrov, 10. 6. 1865), nádeník; **II. partaj:** Tomáš Urbánek (Běšiny, 3. 7. 1829), tovaryš kolářský, svobodný; **III. partaj:** Vojtěch Urbánek (Běšiny, 23. 4. 1833), ženatý, tovaryš zednický; manželka Anna (Běšiny, 1838), vede domácnost; synové Jakub (Běšiny, 1858), voják v aktivní službě u 35. pěšího pluku, Josef (Běšiny, 6. 1. 1866), čeledín, František (Běšiny, 23. 1. 1872), Václav (Hořákov, 24. 10. 1875), Ludvík (Hořákov, 19. 8. 1877);

Čp. 13 – I. partaj: Matěj Toman (Brtí, 29. 3. 1827), pachtýř hospody, manž. Kateřina (Javoří, 1830), Jan (Brtí, 27. 3. 1858), vypomáhá při domácnosti, Josef (Víteň, 29. 10. 1861), vypomáhá při domácích pracích, Alexandr (Víteň, 19. 10. 1874), školák, Anna (Víteň, 30. 12. 1865), vypomáhá při domácnosti, Marie (Víteň, 20. 8. 1868), chodí do školy, **II. partaj:** Jan Šafařík (Kunkovice, 16. 6. 1852), nádeník, Anna, manželka (Dobřemělice, 1855), vede domácnost, Jan (22. 3. 1877, Pozorka), Anna (Hořákov, 14. 7. 1880); 5 krav

Sčítací archy podepsali Josef Frič, sčítací komisař a Jan Kolloros, starosta Čachrova, 3. 1. 1881

1890 – Hořákov

Domy

Č. 1 – 6; 2 – 8; 3 – 3; 4 (1,2) – 9; 5 (2,2) – 15; 5a (3,7) – 26; 6 – 8; 7 – 4; 9 (2,2) – 16; 10 – 14; 12 (1,2) – 6; 13 – 3; 8 (1,0) 0, 13 domů, 17 sčítacích archů, 22 rodin, 118 obyvatel

Čp. 1 – Josef Halášek, c. k. cestář na erární silnici (nar. Dehtín, 1845); manž. Marie H., roz. Svítlová (Kněžice, ob. Lukavice, 1852); syn Josef Halášek, zednický tovaryš (Neznašovy, 3. 5. 1873); Růžena Halášková, školačka (Březí, 3. 7. 1881), Klára Halášková, školačka (Dehtín, 5. 8. 1884); Marie Halášková (Březí, 10. 3. 1886);

Čp. 2 – Jan Šafařík, nájemník, obecný lesní a polní hajný (nar. Kunkovice, 1852), manž. Anna Š., roz. Zahradková, domácí práce (Dobřemělice, 1855), syn Jan Šafařík (Pozorka, 22. 3. 1877), dcera Anna Šafaříková (Hořákov, 26. 7. 1880), František Š., školák (Hořákov, 10. 10. 1882), Karel Šafařík (Hořákov, 21. 9. 1886), Marie Š. (Hořákov, 28. 7. 1888), Stanislav Šafařík (Hořákov, 15. 10. 1890);

Čp. 3 – Františka Huspeková, roz. Šimková, vdova po c. k. cestáři (Hořákov, 1830); syn Josef Huspek, nádeník (Hořákov, 26. 3. 1869); syn Václav Huspek, obuvnický pomocník u mistra Konráda ve Strážově (Hořákov, 14. 2. 1872);

Čp. 4 – 1. partaj: Bartoloměj Tejčovský (Deušovsky), domkář, nádeník (Hořákov, 24. 8. 1862); manželka Barbora Tejčovská, roz. Jiřinová, nádenice (Jesení, 1865); dcera Rosina (Jesení, 13. 10. 1887); syn Vojtěch Tejčovský (Jesení, 25. 12. 1889); matka domkáře Kateřina Deušovská, denní nádenice (Běšiny, 1840); **2. partaj:** Rosina Hošková, nemanželská dcera Kateřiny Tejčovské, služka (Běšiny, 1865), Kateřina Tejčovská, manželská dcera, služka v Klatovech (Hořákov, 1872); Vojtěch Tejčovský, bratr Bartoloměje Teučovského, nádeník (Hořákov, 1867); Kateřina Pavéza, nájemnice, nádenice (Svošovice, okr. Sušice, 1865); Vojtěch Pavéza, nemanž. dítě Kateřiny Pavézy (Křištín, květen 1890); 2 kozy ve stavení

Čp. 5 – 1. partaj: August Kordík (Čachrov, 16. 9. 1846), Landwirt; Karolina Kordik, geb. Csangé de Csány (Csány, Komitat Czalaer, 21. 4. 1848); Elsa Kordik (Chlístov u Klatov, 17. 11. 1874), zuhause; Zdenko Petr Augustin Kordik, (Chlístov, 20. 4. 1876), Schüler der Artillerie Kadettenschule; Miluny Kordik (Chlístov, 21. 11. 1877), Schülerin; Alice Kordik (Chlístov, 10. 8. 1879), Schülerin; Efemér Petr Albin Kordik (Chlístov, 1. 3. 1881); Irma Kordik (Ch. 1. 9. 1882); Pauline Kordik, (Chlístov, 29. 5. 1884); Michaela Kordik (Hořákov, 21. 2. 1886); Ilona Kordík, Tochter (Hořákov, 3. 6. 1888); Kateřina Červený, Dienstbote (Nemělkov, 1865); Kateřina Brejcha, Dienstbote (Chlístov, 1873); **2. partaj:** Marie Zipperer, Edler von Eggenthal, pensionierte Feldmarschallwitwe, (Czachrau, 15. 1. 1848), domov. právo Pressburg; Elise Kordík, geb. Fürtsch, Private (Chodenschlag, Bz. Taus, 8. 9. 1821); 13 osob, 2 koně;

Čp. 5 a (ratejna, panský dvůr) – 1. Partaj: Matěj Petrášek, šafář při statku (Čachrov, 1840); manželka Terezie Petrášková, nádenice (Běšiny, 1840); dcera Aloisie Petrášková, služka, Vídeň, Cirkusgasse; služka (Keply, 1870), syn Václav Petrášek, pacholek v Divišovicích (Svinná, 22. 12. 1873); Ignác Petrášek, pacholek (Čachrov, 1875), syn František Petrášek (Čachrov, 26. 4. 1879); domov právo Petrášků – Čachrov; **2. partaj:**

Josef Mayer, čeledín, (Troslav, 1848); manželka Marie Majer, roz. Vítovec, nádenice (Běšiny, 1852); syn Vojtěch Majer, školák (Běšiny, 5. 11. 1879); syn František Majer (Hořákov, srpen 1885); syn Josef Majer (Hořákov, březen 1889); domovské právo rodiny Majer v Troslavě; **3. partaj:** Josef Pressl, pacholek (Strážov, 1862), manž. Anna Presslová, roz. Tomanová, nádenice (Strážov, 1866), dcera Barbora Presslová (Vítkovice u Kolovče, březen 1889); domov. právo rodiny Pressl – Záhorčice, **4. partaj:** Kateřina Tomanová, vdova, děvečka (Kuzí, 1841); syn Jiří Toman (Chlístov, 1872), obuvnický tovaryš, t. č. Meidling u Vídně; Emanuel Toman, obuvnický pomocník ve Vídni (nar. Chlístov, 17. 7. 1873); domov. právo Hořákov; **5. partaj:** Josef Paveza, kočí (Svojšice, 1863), manž. Anna Paveza, roz. Petrušková, nádenice (Bradné, květen 1864), Jan Paveza, syn (Hořákov, květen 1889), domov. právo Malonice; **6. partaj:** Pavel Matějka, pacholek (Kotěšov, 1858); manž. Alžběta Matějková, roz. Mundl, nádenice, (Lukavec, 1859), syn Josef Matějka (Březí, 1882), dcera Barbora Matějková (Hořákov, 9. 2. 1885), syn Václav Matějka (Hořákov, 6. 1. 1887), dcera Františka Matějková (Hořákov, 10. 3. 1889); domov. právo rodiny Kotěšov; **7. partaj:** Václav Rendl, pasák v panském dvoře, (Braníčkov u Nemělkova, 1835), Eva Rendlová, roz. Pešl, nádenice (Velhartice, 1842), syn Bartoloměj Rendl, nádeník (Velhartice, 1870), František Rendl, pohůnek (Hořákov, 4. 4. 1874); dcera Marie Rendlová, školačka (Běšiny, 1880), Magdalena Rendlová (Svojšice, 1883), domov. právo rodiny Braníčkov; ve dvoře bylo 32 kusů hovězího dobytka, držitelem statku byl Fridrich Brabek, statkář

Čp. 6 – Vincenc Král (Hořákov, 1835), Kateřina Král, roz. Dolejší (Maloveska, 1844), Jan Král (Hořákov, 1869), syn, pomáhá rodičům při hospodářství; Václav Král (Hořákov, 22. 5. 1872), zahradnický pomocník, Alois Král (Hořákov, 31. 3. 1880), školák, Cyril Král, nemanželský syn dcery Vincence Krále (nar. Hořákov, 1882), Josef Koplent, pastucha, (Javoří, 22. 1. 1872), německé národnosti, Barbora Jandová, (Lukavice, 1872), služka, česká; Martin Pozorka, 1 kůň, 8 krav, 2 ovce

Čp. 7 – Jiří Jiřina, nájemník (Čachrov, 1864), zahradník při panství, Klára Jiřina, roz. Švarc (Staňkov u Velhartic, 1864), v domácnosti, Rupert Jiřina, syn, (Hořákov, 3. 4. 1890), Jan Švarc, (Žihobce u Sušice, 28. 6. 1872), bratr Kláry Jiřinové, zahradnický pomocník;

Čp. 8 - neobydleno

Čp. 9 – **I. rodina:** Jan Král, rolník, pachtýř šterku na c. k. er. silnici (nar. Hořákov, 1835), manž. Barbora, roz. Maydl, spolumajitelka (1839, Čachrov), syn Emanuel Král, pomáhá v hospodářství (Hořákov, 30. 1. 1873), Marie Králová, doma při hospodářství (Hořákov, 1876), Albína Král (1872), Hermine Král, školačka (1880), Anton Kolář, čeledín, pacholek (Hořákov, 1865), Martin Smolík, čeledín, (Kunkovice, 1869), František Smolík, pohunek (Rejsko, 6. 12. 1873), Josef Nauš, čeledín, pastevec (Troslava, 10. 3. 1875), Sofie Petrášková, služka (Kunkovice, 1871), Anna Tomanová, služka (nar. Vídeň, 22. 3. 1872, příslušná do Brtí!), na statku 2 koně, 23 hovězího dobytka, 8 ovcí; **II. rodina:** Josef Kopp, nájemník, traxlíř hrábí (Hořákov, 1826), Marie Kopp, roz. Teučovská (Hořákov, 1835), syn Ondřej Kopp (Hořákov, 1867), traxlířský pomocník, Julie Kopp (Hořákov, 1870), služka, Josef Kopp (Hořákov, 14. 7. 1872), traxlířský pomocník; 1 koza

Čp. 10 – Jiří Kolář, rolník (24. 4. 1851, Hořákov), manž. Marie, spolumajitelka (roz. Bejvlová, 1852, Předvojovice), dcera Anna (Předvojovice, 1876), syn Václav Kolář, školák (Hořákov, 30. 8. 1878), Alois Kolář (školák, Hořákov, 5. 5. 1880), Kašpar Kolář (Hořákov,

únor 1882), František Kolář (Hořákov, 5. 1. 1886), Marie Kolář (2. 2. 1889), Eduard Kolář, nemanž. syn Kateřiny Kolářové, školák (Hořákov 16. 4. 1879), Kateřina Kolářová, sestra majitele (1840, Hořákov), nádenice; František Kolář, čeledín (Hořákov, 1870); Josef Rohrbacher, čeledín (1866, Němčice); Marie Kubernátová, služka (Běšiny, 1872);

Čp. 12 – I. rodina: Josef Kolář, domkář, (Čachrov, 1834), manž. Kateřina (roz. Kupková, Pozorka 1837), Kateřina Kupková, čeledín, pastuch (Pozorka, 1875); Josef Kolář měl 3 krávy; **II. rodina: Tomáš Urbánek**, nájemník, kolář (Běšiny, 1830), **Vojtěch Urbánek**, nájemník, zedník (Běšiny, 1833), Anna Urbánek, v domácnosti (roz. Rubášová, 1838), syn František Urbánek, pomocník zahradnický v Klatovech (Běšiny, 1871), Václav Urbánek, pacholek, Javoří, ob. Podol, (Běšiny 1874), Ludvík Urbánek, pohůnek v Kuzí (19. 8. 1876, Hořákov), Vojtěch Urbánek měl 1 kozu;

Čp. 13 – Jan Dollak, nájemník, hostinský (nar. Sušice, 1818), manž. Kateřina (1835), syn Jan Dollak, učitel na škole běšinské (1861, svobodný);

1900 - Hořákov

Čp. 1 – Josef Fremut (Hořákov, 12. 8. 1853), cestář; manželka Marie (bílovice, 11. 8. 1853), v domácnosti; syn Alois (Praha, 22. 6. 1883), pomáhá doma;

Čp. 2 – Ondřej Kopp (Hořákov, 9. 8. 1868); manželka Anna (Lukavice, 4. 9. 1878), hospodyně; Josef Kopp (Běšiny, 9. 11. 1894); Ondřej Kopp (Hořákov, 9. 2. 1896); Václav Kopp (Hořákov, 10. 5. 1897); Julie Koppová (Hořákov, 19. 1. 1899); František Kopp (Hořákov, 22. 9. 1900);

Čp. 3 – Františka Huspeková (Hořákov, 27. 1. 1829), vdova, domácí práce; Josef Huspeka (Hořákov, 26. 3. 1869), hospodářské práce;

Čp. 4 – Bartoloměj Taičovský (Hořákov, 1861), nádeník; manželka Barbora, roz. Jiřinová (Chvalšovice, 4. 12. 1866), služebná; dcera Rosálie Taičovská (Jesení, 1887), chodí do školy; Vojtěch Taičovský (Hořákov, 1891); Marie Taičovská (Hořákov, 1892); Kateřina Taičovská (1895); Bartoloměj Taičovský (Hořákov, 1898);

Čp. 5 – Jan Sýkora, nájemce bytu, čeledín (Kuzí, 1862), manž. Marie, pomáhá v domácnosti (Hořákov, 1861), dcera Alžběta (Kuzí, 1890), Marie (Podolí, 1892), František (Kuzí, 1897), Alois (Hořákov, 21. 12. 1900); Antonín Pikhart, čeledín (Běšiny, 1876), manž. Marie Pikhartová (Brtí, 1874), dcera Anna (Brtí, 7. 1. 1899), Marie (Hořákov, 5. 8. 1900); Fridrich Zahradník, pasák (Březí, 1857); manž. Marie Zahradníková (Běšiny, 1870), Antonín Zahradník (Březí, 1885), Anna Z. (Staňkov, 1888), Marie Z. (Staňkovy, 1893), Božena Z. (Běšiny, 1888), František Heil, nevlastní syn (Běšiny, 1888), Josefa Heilová, nevlastní dcera (Běšiny, 1892);

Čp. 6 – Vincenc Král, hospodář polního hospodářství (Hořákov, 8. 1. 1835), Kateřina Králová (Maloveska, 1843), syn Jan Král (Hořákov, 29. 6. 1868), Václav Král, v Dobřanech (Hořákov, 1872), Alois Král, mládek v pivovaru (Hořákov, 1880), Cyril Král (Hořákov, 19. 1. 1883); Marie Svobodová, služebná (Čihaň, 1876); Václav Souček, čeledín (Jesení, 1882);

Čp. 7 – Josef Hofman, zahradník (nar. Hrádek u Sušice, 2. 2. 1846), Barbora Hofmannová (1. 4. 1848, Hrádek); Alois Hofman, zahradnický pomocník (Kněžice u Sušice, 5. 4. 1875), Jan Hofman, zahrad. pomocník (Hrádek, 20. 6. 1877), Stanislav Matějka, učedník, zahradnický pomocník (Běšiny, 7. 5. 1885); Emanuel Šos, kočí (Běšiny, 2. 4. 1874); manž. Marie Šosová (Kotěšov u Sušice, 8. 9. 1873), dcera Anna Šosová (Hořákov, 22. 2. 1900), Marie Š. (Hořákov, 22. 2. 1900), Barbora Bílková, chůva (Kotěšov, 1840);

Čp. 8 – neobydlené

Čp. 9 – Emanuel Král, hospodář (nar. Hořákov, 28. 1. 1873), manž. Barbora Králová (12. 11. 1880), Jan Král, otec hospodáře, výměnkář (Hořákov, 25. 12. 1835), Barbora Králová, matka majitele (Čachrov, 12. 2. 1840); Marie Králová, sestra majitele, pomáhá (Hořákov, 5. 12. 1876); Albína Králová, sestra, hospodyně (Hořákov, 30. 11. 1878), Hermína Králová, sestra, služebná (Hořákov, 30. 8. 1880); Václav Kvěch, čeledín (Kotěšov, 1877), Josef Zahrádka, čeledín (Pozorka, 19. 2. 1883), Anton Zahrádka, čeledín (Březí, 12. 11. 1885); Barbora Kollrosová, služebná (Březí, 16. 10. 1878), Johanna Syrovátková, služebná

(Běšiny, 1880); Josef Kopp, nádeník (Hořákov, III. 1826); manželka Marie Koppová (Hořákov, 1839), syn Josef Kopp, nádeník (Hořákov, 1872);

Čp. 10 – Jiří Kolář, hospodář (Hořákov, 24. 4. 1851), manž. Marie K. (Předvojovice, 24. 9. 1852), syn Václav Kolář (Hořákov, 29. 8. 1878), Alois Kolář (H., 5. 5. 1880), Jiří Kolář (H., 18. 2. 1882), řeznický tovaryš; Kašpar Kolář, čeledín (H., 31. 12. 1884), František Kolář, čeledín (H. 27. 6. 1886); Marie Kolářová (H., 28. 1. 1889), školačka; Božena Kolářová, školačka (H., 5. 3. 1891); Barbora Kolářová, školačka (H., 29. 2. 1895); Eduard Kolář, čeledín (Hořákov, 8. 4. 1879), Justína Lerchová, služebná (Líbětice, 1881), Kateřina Kovářiková, služebná (Oučín?, 20. 2. 1885); 1 kobyly, 20 kusů hovězího dobytka, 7 prasat, 6 úlů;

Čp. 11 – neobydlené

Čp. 12 – Josef Mayer (psán také Majer), chalupník (nar. Troslava, 1848), manž. Marie Mayerová (Běšiny, 1852), Vojtěch Mayer, pomáhá (Běšiny, 5. 11. 1879), František Mayer, pomáhá (Hořákov, 9. 8. 1885), Josef Mayer, školák (Hořákov, 4. 4. 1889), Emanuel Mayer (Hořákov, 9. 10. 1898), Karel Král, soukromník (Hořákov, 1827);

Čp. 13 – Josef Jiřík, hostinský (Březí, 21. 9. 1866), Alžběta Jiříková (Strážov, 28. 1. 1877), syn Josef Jiřík (15. 10. 1898, Hořákov); 2. partaj - František Jiřík (VII. 1843, Opálka), manž. Eva Jiříková (XI, 1841, Březí), syn Karel Jiřík, kočí (XI, 1878, Březí), syn Rudolf Jiřík, zahradnický pomocník (Březí, 5. 3. 1882), Jindřich Jiřík, učedník (Březí, 11. 5. 1885)

Čp. 14 – **1. partaj** - Vojtěch Urbánek, tovaryš zednický (Běšiny, 23. 4. 1833), Anna Urbánková, manželka, hospodyně (Běšiny, 26. 7. 1838), **2. partaj** – Vojtěch Jiřina, nádeník (Repetice, 1846), Marie Jiřinová, manž., hospodyně (Jesení, 1852), dcera Klára Jiřinová, služebná (Jesení, 11. 2. 1881);

1910 sčítání Hořákov

Čp. 1 – František Úlovec, krejčí (nar. Brtí, 12. 12. 1868), manž. Barbora Ú. (Březí, 13. 5. 1876), dcera Marie, školačka (Březí, 15. 4. 1899), dcera Anna (Březí, 28. 12. 1901), syn Václav (14. 4. 1904), syn František (Hořákov, 15. 5. 1908), Matěj Fremuth, tchán, soukromník (Božetice, 15. 3. 1830);

Čp. 2 – Ondřej Kopp, majitel bytu, mistr soustružnický (Hořákov, 8. 8. 1868), manž. Anna, roz. Jandová (4. 9. 1874), dcera Julie K. (H., 9. 1. 1899), syn František (H., 22. 9. 1900), dcera Marie K. (Hořákov, 18. 6. 1902), syn Bedřich (8. 6. 1904), syn Jan (H., 19. 5. 1906), dcera Anna K. (H., 17. 6. 1908), dcera Ludmila K. (H., 4. 9. 1910);

Čp. 3 – Josef Huspek, majitel bytu, cestář (Hořákov, 26. 3. 1869), Anežka Huspeková (Běšiny, 27. 11. 1878), dcera Anna H. (Běšiny, 9. 4. 1910),

Čp. 4 – Bartoloměj Tajčovský, pracuje na poli (Hořákov, 24. 8. 1862), manž. Barbora T. (Jesení, 4. 12. 1864), dcera Kateřina (H., 4. 5. 1895), syn Bartoloměj T. (Hořákov, 20. 10. 1898), dcera Klára T. (Staňkov u Sušice, 16. 6. 1902), syn Jan T. (H., 11. 10. 1904), dcera Barbora T. (H., 24. 12. 1906), majitelka bytu Marie Fremuthová, vdova (Plzeň?, 25. 8. 1853)

Čp. 5 – 1. partaj: Václav Rendl, čeledín (Čachrov, 10. 12. 1859); manž. Marie R., domácnost (Javoří, 3. 8. 1868); dcera Terezie R. (Čachrov, 24. 3. 1893); dcera Františka R. (Čachrov, 9. 3. 1900); dcera Anna Rendlová (Čachrov, 17. 3. 1906); **2. partaj:** Josef Plechinger, čeledín na statku (Opálka?, 3. 3. 1857); manž. Terezie P. (Opálka, 20. 10. 1869); syn Václav P., dragoun v Klatovech (Březí, 10. 11. 1889); dcera Františka P. (Březí, 9. 12. 1887); syn František Plechinger, školák (Hořákov, 4. 4. 1901); dcera Marie P. (Hořákov, 7. 1. 1903);

Čp. 6 – Alois Král, hospodář (Hořákov, 31. 3. 1880), manž. Marie K., domácnost (18. 2. 1883); dcera Viktorie K. (H., 29. 12. 1905); dcera Anna K. (H., 4. 2. 1907); dcera Věnceslava K. (H., 9. 4. 1909); matka Kateřina K. (Maloveska, 18. 2. 1844); Matěj Hofman, čeledín (Březí, 7. 7. 1894); Marie Janoušková, služka (Chotěšov, 3. 6. 1891); Barbora Urbánková, služka (Březí, 12. 2. 1897); ve dvoře byli 2 koně, 10 kusů hovězího dobytka, 2 prasata, mnoho drůbeže;

Čp. 7a – Emanuel Šos, panský kočí (Běšiny, 23. 2. 1874); manž. Marie Š. (Chotěšov, 8. 9. 1871); dcera Anna Š. (Běšiny, 16. 6. 1898); dcera Marie Š. (Běšiny, 22. 2. 1900); dcera Ludmila Š. (Běšiny, 16. 9. 1901); národnost česká; **ve dvoře byli 2 koně, 32 kusů hovězího dobytka, 1 osel, 50 slepic,**

Čp. 8 - 0

Čp. 9 – 1. partaj: František Majer, pracuje za mzdu ve dvoře (Hořákov, 9. 8. 1885); manž. Klára M. (Jesení, 11. 2. 1882); **2. partaj:** Emanuel Král, hospodář (H., 28. 1. 1873); manž. Barbora K., domácnost (Němčice, 12. 12. 1880); syn Ladislav František Král (H., 8. 6. 1901); dcera Zdenka K. (H., 21. 9. 1903); syn Josef K. (H., 3. 3. 1905); Barbora K. (H., 12. 12. 1907); Jan Janoušek, čeledín (Chotěšov, 1886); Rosalie Matějková, služebná (Chvalšovice, 26. 12. 1885); Marie Marešová, služebná (Opálka, 20. 5. 1894); Alois Fremuth, čeledín (Praha, 22. 6. 1884); Josef Babka, čeledín, pasák (Běšiny, 1896); **3.**

partaj - Vojtěch Jiřina, pomáhá za mzdu (Čeletice, 1846); manž. Marie Jiřinová (Jesení, 1848); dobytek – 2 koně, 18 kusů hovězího dobytka, 6 prasat;

Čp. 10 – František Kolář, hospodář (Hořákov, 21. 6. 1886); manž. Marie K. (Kunkovice, 21. 3. 1893); matka Marie K. (Běšiny, 7. 4. 1853); sestra Barbora K. (Hořákov, 19. 5. 1895); Jiří Mužík, čeledín (Běšiny, 29. 10. 1884); Karel Hošek, čeledín (Ouloh, 1895); Marie Denková, služka (Bradné, 1892); Václav Toman, žebrák (Most, 1887), v Hořákově od r. 1904; 2 koně, 15 hovězího dobytka, 2 prasata, 5 úlů;

Čp. 11 - 0

Čp. 12 – Vojtěch Majer, majitel domu, zeměděl. dělník, svobodný (Běšiny, 5. 11. 1879); matka Marie M., vdova (Běšiny, 17. 4. 1852, v Hořákově od roku 1880); bratr Josef Majer, pomocník (Hořákov, 4. 4. 1889); bratr Emanuel Majer, školák (Hořákov, 8. 10. 1898); národnost česká; 4 krávy;

Čp. 13 – Josef Jiřík, majitel hostince (Březí, 10. 4. 1866); manž. Alžběta Jiříková (Strážov, 2. 2. 1877); syn Josef Jiřík (Hořákov, 16. 10. 1899); dcera Karolína (Hořákov, 17. 5. 1901); dcera Barbora, školačka (H., 17. 3. 1903); dcera Zdenka (H., 28. 4. 1904); 2 krávy, 2 prasata, 1 úl;

Čp. 14 – Václav Urbánek, majitel bytu, hokynář (Běšiny, 15. 10. 1874), manž. Barbora U. (Hynkovice, 4. 7. 1874), dcera Filomena (Březí, 12. 2. 1897), dcera Anna (Březí, 8. 5. 1899), syn Václav (Víteň, 18. 5. 1901), syn Stanislav (Hořákov, 2. 5. 1903), dcera Alžběta (Hořákov, 7. 2. 1905); otec Vojtěch Urbánek, (Běšiny, 23. 4. 1833), matka Anna U. (Běšiny, 20. 7. 1838); 1 kráva;

1921 – sčítání Hořákov

Čp. 1 – 1. partaj: František Úlovec, dělník na statku, (Brtí, 3. 11. 1868), 15 roků v Hořákově; manž. Anna Ú. (Javoří, 14. 2. 1879); syn Václav Ú., na statku (Březí, 18. 5. 1904); syn František Ú. (Hořákov, 3. 6. 1908); dcera Barbora Ú. (Hořákov, 8. 12. 1915); dcera Anna Ú. (Hořákov, 1. 11. 1916); syn Josef Ú. (15. 10. 1917); **2. partaj:** Marie Fremutová, podruhně, ovdovělá (Blovice, 25. 9. 1866);

Čp. 2 – Ondřej Kopp, dělník zemědělský (Hořákov, 8. 8. 1868); manž. Anna Koppová, v domácnosti (Lukavice, 4. 9. 1874); syn Václav Kopp, v zemědělství dělník (Hořákov, 10. 5. 1897); dcera Anna Koppová (Hořákov, 17. 6. 1908); dcera Ludmila K. (H., 4. 9. 1910); syn Alois K. (H., 28. 5. 1912); syn Karel K. (H., 27. 2. 1915); syn Jiří Kopp (Hořákov, 9. 4. 1917); všichni české národnosti;

Čp. 3 – Josef Majer, zedník, bez zaměstnání (Hořákov, 4. 4. 1889); manž. Marie Majerová, domácnost (Kotěšov u Sušice, 3. 7. 1891), syn Jan Majer (Kotěšov, 28. 2. 1912); dcera Marie Majerová (Hořákov, 6. 7. 1915);

Čp. 4 – Barbora Tajčovská, vdova; Sára? Bára? Tajčovská, dcera; syn Jan Tajčovský, zahradnický učedník na hořákovském statku (Hořákov, 4.4. ?); dcera Barbora Tajčovská, žačka (Hořákov); otec Vojtěch Jiřina, výměnkář;

Čp. 5 – zámek, majitel Josef Czernín, 2 partaje - **1. partaj:** Otta Martykán, zahradník hr. Czernina (Týnec u Klatov, 8. 7. 1859), v obci žila rodina od roku 1911; manž. Marie, v domácnosti (Lehom, 12. 9. 1856), dcera Marie M. (Seewiesen, 17. 10. 1887), dcera Anna Martykánová (Seewiesen, 23. 7. 1893), vnuk Martykán Ginter (Vídeň, 9. 10. 1916), zahradnický učeň Karel Beneš (Sušice, 4. 1. 1905); všichni národnost česká; **2. partaj:** Emanuel Šos, kočí hraběcí (Běšiny, 22. 2. 1874), v Hořákově žije 23 let, manž. Anna Šosová, v domácnosti (Čachrov, 25. 7. 1877), dcera Marie Šosová, (Hořákov, 22. 2. 1900), syn Josef Š. (Hořákov, 9. 6. 1911), syn Jaroslav Š. (Hořákov, 21. 4. 1913), dcera Josefa Š. (Hořákov, 29. 10. 1916),

Čp. 6 – Alois Král, samostatný hospodář (Hořákov, 31. 3. 1880), manž. Marie Králová (Hluboká, okres Trhové Sviny, 18. 2. 1883), dcera Věnceslava Králová (Hořákov, 9. 4. 1909), Jiřina Králová (Hořákov, 26. 1. 1914), syn Václav Král (Hořákov, 4. 1. 1921), Jan Franěk, tchán, zřízenec státních drah, vdovec (Hluboká, 26. 10. 1848), Jan Harant, čeledín (Vogelsang, Kašp. Hory, 10. 11. 1896), Bartoloměj Rendl, čeledín (Kunovice, 24. 8. 1901), Marie Pojarová, služebná (Běšiny, 27. 8. 1900), Anna Sýkorová (Kuzí, 24. 8. 1905), všichni české národnosti;

Čp. 7 – ratejna, majitel J. Czernin – **1. partaj:** Josef Plechinger, čeledín na statku J. Czernina, 20 let (Grüntlhof, Sušice, 26. 12. 1862), manž. Terezie Pl., v domácnosti (Vopálka, 15. 3. 1867), syn Václav P., zahradník (Březí, 9. 11. 1889), dcera Františka Matějková, roz. Plechingerová, vdova, dělnice na statku (Březí, 1. 12. 1886), vnuk Vojtěch Matějka, žák (Hořákov, 26. 4. 1913), syn František Pl., dělník na statku (Hořákov, 1. 4. 1900), dcera Marie Plechingerová, učednice, dámská krejčová u Albíny Nové v Kuzí (Hořákov, 21. 1. 1903), **2. partaj:** Ferdinand Jiřík, pasák na statku (Březí, 16. 5. 1872), 9 roků na statku; manž. Františka Jiříková, vede domácnost (Seewiesen, 17. 3. 1885), dcera Anna Jiříková, pomáhá v domácnosti (Čachrov, 16. 9. 1901), všichni česká národnost, v Hořákově 9 let;

3. partaj: Karel Jiřík, šafář na statku (Březí, 5. 9. 1879), manž. Josefa Jiříková, domácnost (Javor, 20. 5. 1876), dcera Marie J. (Čachrov, 10. 9. 1903), syn Josef Jiřík (Hořákov, 23. 6. 1916), všichni národnost česká, v Hořákově 10 let;

Čp. 8 – neobydleno

Čp. 9 – Emanuel Král, majitel, hospodář (Hořákov, 28. 2. 1873), manž. Barbora K., v domácnosti (Víteň, 12. 11. 1880), syn Ladislav (Hořákov, 8. 6. 1901), Jan Šedlbauer, strážník, (Chvalšovice, 22. 6. 1900), Josef Kubát, čeledín (Brtí, 20. 11. 1885), Josef Slunčík, čeledín (Podolí, 18. 2. 1897), Vojtěch Hošek, čeledín (Kuzí, 15. 3. 1875), Karel Haas, pohůnek (Běšiny, 20. 1. 1908), Marie Němcová, služebná (Kunratice, 18?), Alžběta Javorská, služebná (Březí, 1896), Václav Toman, strážník, chudý na obci (Most, 1875); **9a** – František Majer, dělník v hospodářství E. Krále, vdovec (Hořákov, 9. 8. 1885), Lenerová Lenka, družka F. Majera, ovdovělá, vede domácnost (Běšiny, 2. 8. 1891), dcera Albína Lenerová (Běšiny, 11. 5. 1916), Marie Vítovcová, schovanka (Hořákov, 26. 6. 1920);

Čp. 10 (Spolka) - Marie Kolářová, vdova, majitelka, samostatná hospodyně (Běšiny, 21. 3. 1893); dcera Marie Kolářová, žačka (Hořákov, 7. 7. 1913), syn František K. (Hořákov, 15. 4. 1915), tchýně Marie Kolářová, vdova (Předvojovice, 24. 9. 1854), Barbora K., švagrová (Hořákov, 22. 2. 1895), Marie Rubášová, služebná (Střeziměř, 16. 3. 1898), Františka Kolářová, služebná (Tršek, 10. 8. 1903), Jiří Němec, čeledín 22. 4. 1899, Josef Klouda, čeledín, (Tršek, 1901), Josef Karlovský, pastevec (Strážov, 5. ledna 1906), Jan Votýpka, noclehář, nádeník, chodí světem, (Chudenice, 25. 6. 1863);

Čp. 12 – Vojtěch Majer, majitel bytu, svobodný, dělník zemědělský, (Běšiny, 2. 11. 1899), matka Marie M., vdova (Běšiny, 2. 7. 1852), národnost česká, on v Hořákově 13 roků, ona 30 let;

Čp. 13 – Josef Jiřík, vdovec, vlastní hostinec (Březí, 21. 4. 1866); v Hořákově 22 let; dcera Karolína J., vede domácnost (Hořákov, 13. 5. 1901), dcera Zdenka J., pomáhá v domácnosti (Hořákov, 29. 4. 1904), dcera Barbora Jiříková, učednice v krejčovském závodě v Klatovech (Hořákov, 19. 3. 1903), dcera Františka J., školačka (Hořákov, 17. 2. 1913); všichni česká národnost;

Čp. 14 – Václav Urbánek, majitel bytu, hokynář, vlastní závod, (Běšiny, 17. 10. 1874), manž. Barbora U., v domácnosti (Hynkovice, 4. 7. 1874), oba v obci 19 roků, syn Václav U., zemědělský dělník (Víteň, 18. 5. 1901), dcera Božena Urbánková, školačka (Hořákov, 8. 4. 1908), Marie Urbánková, školačka (Hořákov, 13. 7. 1913); všichni národnost česká;

Sčítání obyvatel Hořákova podle čísel popisných (1880, 1890, 1900, 1910, 1921)

Čp. 1

(dolní část Hořákova, dnes dílna Fr. Majer)

1880 – 3 osoby, Václav Fremut, zednický tovaryš, domkář, (nar. Kněžice, 1815), manželka Františka (Kněžice, 1811), snacha Marie Fremutová (1853, Blovice); V. Fremut se podepsal;

1890 – Josef Halášek, c. k. cestář na erární silnici (nar. Dehtín, 1845), manž. Marie H., roz. Svítlová (Kněžice, obec Lukavice, 1852), syn Josef Halášek, zednický tovaryš (Neznašovy, 3. 5. 1873), Růžena Halášková, školačka (Březí, 3. 7. 1881), Klára Halášková, školačka (Dehtín, 5. 8. 1884), Marie Halášková (Březí, 10. 3. 1886);

1900 – Josef Fremut (Hořákov, 12. 8. 1853), cestář; manželka Marie (Blovice, 11. 8. 1853), v domácnosti; syn Alois (Praha, 22. 6. 1883), pomáhá doma;

1910 – František Úlovec, krejčí (nar. Brtí, 12. 12. 1868); manž. Barbora Ú. (Březí, 13. 5. 1876); dcera Marie, školačka (Březí, 15. 4. 1899); dcera Anna (Březí, 28. 12. 1901); syn Václav (14. 4. 1904); syn František (Hořákov, 15. 5. 1908); Matěj Fremuth, tchán, soukromník (Božetice, 15. 3. 1830);

1921 – **1. partaj:** František Úlovec, dělník na statku, (Brtí, 3. 11. 1868), 15 roků v Hořákově; manž. Anna Ú. (Javoří, 14. 2. 1879); syn Václav Ú., na statku (Březí, 18. 5. 1904); syn František Ú. (Hořákov, 3. 6. 1908); dcera Barbora Ú. (Hořákov, 8. 12. 1915); dcera Anna Ú. (Hořákov, 1. 11. 1916); syn Josef Ú. (15. 10. 1917); **2. partaj:** Marie Fremutová, podruhně, ovdovělá (Blovice, 25. 9. 1866);

Čp. 2

(obecní pastouška)

1880 - 8 osob; Josef Plechinger, obecní pastucha (Javoří, 1841), Barbora (roz. Nový, Lukavice, 1835), syn Jan, čeledín (10. 4. 1864), Matěj, školák (1868), Josef, školák (19. 3. 1870); Václav (š, 1872), František (1875), dcera Alžběta (pomocnice v domácnosti, 1866); podepsal Jan Král;

1890 – Jan Šafařík, nájemník, obecný lesní a polní hajný (nar. Kunkovice, 1852), manž. Anna Š., roz. Zahradková, domácí práce (Dobřemělice, 1855), syn Jan Šafařík (Pozorka, 22. 3. 1877), dcera Anna Šafaříková (Hořákov, 26. 7. 1880), František Š., školák (Hořákov, 10. 10. 1882), Karel Šafařík (Hořákov, 21. 9. 1886), Marie Š. (Hořákov, 28. 7. 1888), Stanislav Šafařík (Hořákov, 15. 10. 1890);

1900 – Ondřej Kopp (Hořákov, 9. 8. 1868); manželka Anna (Lukavice, 4. 9. 1878), hospodyně; Josef Kopp (Běšiny, 9. 11. 1894); Ondřej Kopp (Hořákov, 9. 2. 1896); Václav Kopp (Hořákov, 10. 5. 1897); Julie Koppová (Hořákov, 19. 1. 1899); František Kopp (Hořákov, 22. 9. 1900);

1910 – Ondřej Kopp, majitel bytu, mistr soustružnický (Hořákov, 8. 8. 1868), manž. Anna, roz. Jandová (4. 9. 1874), dcera Julie K. (H., 9. 1. 1899), syn František (H., 22. 9. 1900), dcera Marie K. (Hořákov, 18. 6. 1902), syn Bedřich (8. 6. 1904), syn Jan (H., 19. 5. 1906), dcera Anna K. (H., 17. 6. 1908), dcera Ludmila K. (H., 4. 9. 1910);

1921 – Ondřej Kopp, dělník zemědělský (Hořákov, 8. 8. 1868); manž. Anna Koppová, v domácnosti (Lukavice, 4. 9. 1874); syn Václav Kopp, v zemědělství dělník (Hořákov, 10. 5. 1897); dcera Anna Koppová (Hořákov, 17. 6. 1908); dcera Ludmila K. (H., 4. 9. 1910); syn Alois K. (H., 28. 5. 1912); syn Karel K. (H., 27. 2. 1915); syn Jiří Kopp (Hořákov, 9. 4. 1917); všichni české národnosti;

Čp. 3

1880 – 10 osob - **I. rodina:** Františka Huspeková, chalupnice, vdova (1830, Hořákov), synové František, čeledín (10. 11. 1866), Josef, školák (26. 3. 1868), Václav (školák, 13. 2. 1872), Kateřina, děvečka v panském dvoře (31. 3. 1859); **II. rodina:** Karel Karaus, nádeník (Tužice, 1846), manž. Marie K., nádenice (16. 1. 1851, Čachrov), syn Josef (11. 7. 1876); **III. rodina:** Václav Paveza (Ouloh, 1812), nádeník; manželka Barbora (Chvalšovice, 1813); podepsal Jan Král;

1890 - Františka Huspeková, roz. Šimková, vdova po c. k. cestáři (Hořákov, 1830), syn Josef Huspek, nádeník (Hořákov, 26. 3. 1869), syn Václav Huspek, obuvnický pomocník u mistra Konráda ve Strážově (Hořákov, 14. 2. 1872);

1900 - Františka Huspeková (Hořákov, 27. 1. 1829), vdova, domácí práce; Josef Huspeka (Hořákov, 26. 3. 1869), hospodářské práce;

1910 – Josef Huspek, majitel bytu, cestář (Hořákov, 26. 3. 1869), Anežka Huspeková (Běšiny, 27. 11. 1878), dcera Anna H. (Běšiny, 9. 4. 1910),

1921 – Josef Majer, zedník, bez zaměstnání (Hořákov, 4. 4. 1889); manž. Marie Majerová, domácnost (Kotěšov u Sušice, 3. 7. 1891), syn Jan Majer (Kotěšov, 28. 2. 1912); dcera Marie Majerová (Hořákov, 6. 7. 1915);

Čp. 4

1880 – 15 osob, **I. rodina:** Josef Tajčovský, domkář, nádeník (nar. Hořákov, 1829), Kateřina (roz. Paveza, Běšiny, 1838), syn Bartoloměj (24. 8. 1862), Vojtěch (23. 4. 1867), dcera Marie (1866), nevlastní dcera Rosalie (Běšiny, 1867), dcera Kateřina (Hořákov, 1872), **II. rodina:** Vojtěch Šimek, nádeník (Hořákov, 23. 4. 1822), Terezie Šimková (Běšiny, 15. 10. 1826), dcera Anna (11. 11. 1854), Kateřina (25. 12. 1857), Barbora (březen, 1861), Marie (1863), Václav Hošek (Běšiny, 1840), matka, vdova Barbora Hošek (Týnec, 1790), podepsal Jan Král;

1890 - **1. partaj:** Bartoloměj Tajčovský (Teučovsky, Tejčovský, Deušovsky), domkář, nádeník (Hořákov, 24. 8. 1862), manželka Barbora Tejčovská, roz. Jiřinová, nádenice (Jesení, 1865), dcera Rosina (Jesení, 13. 10. 1887), syn Vojtěch Tejčovský (Jesení, 25. 12. 1889); matka domkáře Kateřina Deušovská, denní nádenice (Běšiny, 1840); **2. partaj:** Rosina Hošková, nemanželská dcera Kateřiny Deušovské, služka (Běšiny, 1865), Kateřina Deušovská, manželská dcera, služka v Klatovech (Hořákov, 1872); Vojtěch Deušovský, bratr Bartoloměje Teučovského, nádeník (Hořákov, 1867), Kateřina Pavéza, nájemnice, nádenice (Svošovice, okr Sušice, 1865), Vojtěch Pavéza, nemanž. dítě Kateřiny Pavézy (Křištín, květen 1890); 2 kozy ve stavení;

1900 - Bartoloměj Tajčovský (Hořákov, 1861), nádeník; manželka Barbora, roz. Jiřinová (Chvalšovice, 4. 12. 1866), služebná; dcera Rosálie Tajčovská (Jesení, 1887), chodí do školy; Vojtěch Tajčovský (Hořákov, 1891); Marie Tajčovská (Hořákov, 1892); Kateřina Tajčovská (1895); Bartoloměj Tajčovský (Hořákov, 1898);

1910 - Bartoloměj Tajčovský, pracuje na poli (Hořákov, 24. 8. 1862), manž. Barbora T. (Jesení, 4. 12. 1864), dcera Kateřina (H., 4. 5. 1895), syn Bartoloměj T. (Hořákov, 20. 10. 1898), dcera Klára T. (Staňkov u Sušice, 16. 6. 1902), syn Jan T. (H., 11. 10. 1904), dcera Barbora T. (H., 24. 12. 1906), majitelka bytu Marie Fremuthová, vdova (Plzeň?, 25. 8. 1853);

1921- Barbora Tajčovská, vdova; Sára? Bára? Tajčovská, dcera; syn Jan Tajčovský, zahradnický učedník na hořákovském statku (Hořákov, 4.4. ?); dcera Barbora Tajčovská, žačka (Hořákov); otec Vojtěch Jiřina, výměnkář;

Čp. 5

1880 (zámek) - neobydlené

1890 – 1. partaj: August Kordík (Čachrov, 16. 9. 1846), Landwirt, Karolina Kordik, geb. Csangé de Csány (Csány, Komitat Czalaer, 21. 4. 1848), Elsa Kordik (Chlístov u Klatov, 17. 11. 1874), zuhause, Zdenko Petr Augustin Kordik, (Chlístov, 20. 4. 1876), Schüler der Artillerie Kadettenschule, Miluny Kordik (Chlístov, 21. 11. 1877), Schülerin, Alice Kordik (Chlístov, 10. 8. 1879), Schülerin, Efemér Petr Albin Kordik (Chlístov, 1. 3. 1881), Irma Kordik (Ch. 1. 9. 1882), Pauline Kordik, (Chlístov, 29. 5. 1884), Michaela Kordik (Hořákov, 21. 2. 1886); Ilona Kordík, Tochter (Hořákov, 3. 6. 1888); Kateřina Červený, Dienstbote (Nemělkov, 1865), Kateřina Brejcha, Dienstbote (Chlístov, 1873); **2. partaj:** Marie Zipperer, Edler von Eggenthal, pensionierte Feldmarschallwitwe, (Czachrau, 15. 1. 1848), domov. právo Pressburg; Elise Kordík, geb. Fürtsch, Private (Chodenschlag, Bz. Taus, 8. 9. 1821); 13 osob, 2 koně;

Čp. 5 a (ratejna, panský dvůr) – 1. partaj: Matěj Petrášek, šafář při statku (Čachrov, 1840), manželka Terezie Petrášková, nádenice (Běšiny, 1840), dcera Aloisie Petrášková, služka, Vídeň, Cirkusgasse, služka (Keply, 1870), syn Václav Petrášek, pacholek v Divišovicích (Svinná, 22. 12. 1873), Ignác Petrášek, pacholek (Čachrov, 1875), syn František Petrášek (Čachrov, 26. 4. 1879); domov právo Petrášků – Čachrov; **2. partaj:** Josef Mayer, čeledín, (Troslav, 1848), manželka Marie Majer, roz. Vítovec, nádenice (Běšiny, 1852), syn Vojtěch Majer, školák (Běšiny, 5. 11. 1879), syn František Majer (Hořákov, srpen 1885), syn Josef Majer (Hořákov, březen 1889); domov. právo rodiny Majer (Troslava); **3. partaj:** Josef Pressl, pacholek (Strážov, 1862), manž. Anna Presslová, roz. Tomanová, nádenice (Strážov, 1866), dcera Barbora Presslová (Vítkovice u Kolovče, březen 1889); domov. právo rodiny Pressl – Záhorčice, **4. partaj:** Kateřina Tomanová, vdova, děvečka (Kuzí, 1841); syn Jiří Toman (Chlístov, 1872), obuvnický tovaryš, t. č. Meidling u Vídně; Emanuel Toman, obuvnický pomocník ve Vídni (nar. Chlístov, 17. 7. 1873); domov. právo Hořákov; **5. partaj:** Josef Paveza, kočí (Svojšice, 1863), manž. Anna Paveza, roz. Petrušková, nádenice (Bradné, květen 1864), Jan Paveza, syn (Hořákov, květen 1889), domov. právo Malonice; **6. partaj:** Pavel Matějka, pacholek (Kotěšov, 1858); manž. Alžběta Matějková, roz. Mundl, nádenice, (Lukavec, 1859), syn Josef Matějka (Březí, 1882), dcera Barbora Matějková (Hořákov, 9. 2. 1885), syn Václav Matějka (Hořákov, 6. 1. 1887), dcera Františka Matějková (Hořákov, 10. 3. 1889); domov. právo rodiny Kotěšov; **7. partaj:** Václav Rendl, pasák v panském dvoře, (Braníček u Nemělkova, 1835), Eva Rendlová, roz. Pešl, nádenice (Velhartice, 1842), syn Bartoloměj Rendl, nádeník (Velhartice, 1870), František Rendl, pohůnek (Hořákov, 4. 4. 1874); dcera Marie Rendlová, školačka (Běšiny, 1880), Magdalena Rendlová (Svojšice, 1883), domov. právo rodiny v Braníčkově; ve dvoře bylo 32 kusů hovězího dobytka, držitelem statku byl Fridrich Brabek, statkář

1900 – Jan Sýkora, nájemce bytu, čeledín (Kuzí, 1862), manž. Marie, pomáhá v domácnosti (Hořákov, 1861), dcera Alžběta (Kuzí, 1890), Marie (Podolí, 1892), František (Kuzí, 1897), Alois (Hořákov, 21. 12. 1900); Antonín Pikhart, čeledín (Běšiny, 1876), manž. Marie Pikhartová (Brtí, 1874), dcera Anna (Brtí, 7. 1. 1899), Marie (Hořákov, 5. 8. 1900); Fridrich Zahradník, pasák (Březí, 1857); manž. Marie Zahradníková (Běšiny, 1870), Antonín Zahradník (Březí, 1885), Anna Z. (Staňkov, 1888), Marie Z. (Staňkovy, 1893), Božena Z.

(Běšiny, 1888), František Heil, nevlastní syn (Běšiny, 1888), Josefa Heilová, nevlastní dcera (Běšiny, 1892);

1910 - 1. partaj - Václav Rendl, čeledín (Čachrov, 10. 12. 1859); manž. Marie R., domácnost (Javoří, 3. 8. 1868); dcera Terezie R. (Čachrov, 24. 3. 1893); dcera Františka R. (Čachrov, 9. 3. 1900); dcera Anna Rendlová (Čachrov, 17. 3. 1906); **2. partaj** – Josef Plechinger, čeledín na statku (Opálka?, 3. 3. 1857); manž. Terezie P. (Opálka, 20. 10. 1869); syn Václav P., dragoun v Klatovech (Březí, 10. 11. 1889); dcera Františka P. (Březí, 9. 12. 1887); syn František Plechinger, školák (Hořákov, 4. 4. 1901); dcera Marie P. (Hořákov, 7. 1. 1903);

1921 - zámek, majitel Josef Czernín, 2 partaje: **1. partaj** – Otta Martykán, zahradník hr. Czernina (Týnec u Klatov, 8. 7. 1859), v obci žila rodina od roku 1911; manž. Marie, v domácnosti (Lehom, 12. 9. 1856), dcera Marie M. (Seewiesen, 17. 10. 1887), dcera Anna Martykánová (Seewiesen, 23. 7. 1893), vnuk Martykán Ginter (Vídeň, 9. 10. 1916), zahradnický učeň Karel Beneš (Sušice, 4. 1. 1905); všichni národnost česká; **2. partaj** – Emanuel Šos, kočí hraběcí (Běšiny, 22. 2. 1874), v Hořákově žije 23 let, manž. Anna Šosová, v domácnosti (Čachrov, 25. 7. 1877), dcera Marie Šosová, (Hořákov, 22. 2. 1900), syn Josef Š. (Hořákov, 9. 6. 1911), syn Jaroslav Š. (Hořákov, 21. 4. 1913), dcera Josefa Š. (Hořákov, 29. 10. 1916),

Čp. 6

(starý Hejlíčkovský/Králův dvůr, tato rodina na gruntu téměř 500 let)

1880 - 10 osob, Čeněk Král, sedlák (Hořákov, únor 1835), manželka Kateřina (roz. Dolejší, Maloveska 1843), syn Jan (24. 6. 1869), Václav (18. 5. 1872), Alois (31. 3. 1880), dcera Barbora (4. 7. 1863), Viktorie (10. 12. 1870), čeledín Martin Pojar (Ouloh, 1860), Matěj Reiser (Stobořice, 1860), Barbora Zajícová (Brtí, 1862), podepsal se Vincenc Král;

1890 - Vincenc Král (Hořákov, 1835), Kateřina Král, roz. Dolejší (Maloveska, 1844), Jan Král (Hořákov, 1869), syn, pomáhá rodičům při hospodářství; Václav Král (Hořákov, 22. 5. 1872), zahradnický pomocník, Alois Král (Hořákov, 31. 3. 1880), školák, Cyril Král, nemanželský syn dcery Vincence Krále (nar. Hořákov, 1882), Josef Koplent, pastucha, (Javoří, 22. 1. 1872), německé národnosti, Barbora Jandová, (Lukavice, 1872), služka, česká; Martin Pozorka, 1 kůň, 8 krav, 2 ovce;

Evidenční lístek ke sčítání lidu v roce 1880, záznam o narození Václava Krále, syna Vincence (Čeňka) Krále v Hořákově čp. 6, 22. 5. 1872 (Státní okresní archiv Klatovy).

1900 - Vincenc Král, hospodář polního hospodářství (Hořákov, 8. 1. 1835); Kateřina Králová (Maloveska, 1843); syn Jan Král (Hořákov, 29. 6. 1868); Václav Král, v Dobřanech (Hořákov, 1872); Alois Král, mládek v pivovaru (Hořákov, 1880); Cyril Král (Hořákov, 19. 1. 1883); Marie Svobodová, služebná (Čihaň, 1876); Václav Souček, čeledín (Jesení, 1882);

1910 - Alois Král, hospodář (Hořákov, 31. 3. 1880); manž. Marie K., domácnost (18. 2. 1883); dcera Viktorie K. (H., 29. 12. 1905); dcera Anna K. (H., 4. 2. 1907); dcera Věnceslava K. (H., 9. 4. 1909); matka Kateřina K. (Maloveska, 18. 2. 1844); Matěj Hofman, čeledín (Březí, 7. 7. 1894); Marie Janoušková, služka (Chotěšov, 3. 6. 1891); Barbora Urbánková, služka (Březí, 12. 2. 1897); ve dvoře byli 2 koně, 10 kusů hovězího dobytka, 2 prasata, mnoho drůbeže;

1921 - Alois Král, samostatný hospodář (Hořákov, 31. 3. 1880); manž. Marie Králová (Hluboká, okres Trhové Sviny, 18. 2. 1883); dcera Věnceslava Králová (Hořákov, 9. 4. 1909); Jiřina Králová (Hořákov, 26. 1. 1914); syn Václav Král (Hořákov, 4. 1. 1921 - 1985); Jan Franěk, tchán, zřízenec státních drah, vdovec (Hluboká, 26. 10. 1848); Jan Harant, čeledín (Vogelsang, Kašp. Hory, 10. 11. 1896); Bartoloměj Rendl, čeledín (Kunovice, 24. 8. 1901); Marie Pojarová, služebná (Běšiny, 27. 8. 1900); Anna Sýkorová (Kuzí, 24. 8. 1905); všichni české národnosti;

Čp. 7

(ratejna)

1880 – místo 5b, dostal číslo zbořeného čísla 7; **I. partaj:** Štěpán Jiřina (Čeletice, 26. 12. 1836), šafář u pana Petra Kordíka; manželka Barbora (Chvalšovice, 4. 11. 1829), vede domácnost; syn Hynek (Čachrov, 1861); nádeník; Jiří (Čachrov, 1865), učeň zahradnický; **II. partaj:** Václav Vlček (Chvalšovice, 1841), čeledín; žena Anna (Třeziměř, 1840), vede domácnost; syn Josef (Keple, 4. 7. 1871); Václav (Hořákov, 21. 9. 1879); Anna (Hořákov, 25. 7. 1873), chodí do školy; **III. partaj:** Martin Kolář (Radostice, 5. 8. 1851), čeledín; manželka Františka (Běšiny, 1851), vede domácnost; Marie (Hořákov, 12. 12. 1876); dcera Františka (Hořákov, 16. 1. 1879); **IV. partaj:** Jan Kopelent (Javoří, 1828), čeledín; manželka Kateřina (Předvojovice, 27. 8. 1835); Magdaléna (Vrhavěk, 1. 2. 1871), chodí do školy; **V. partaj:** Václav Rendl (Braníčkov, 1835), pasák v panském dvoře; manželka Eva (Velhartice, 1845), vede domácnost; syn Bartoloměj (Velhartice, 1870); František (Hořákov, 1874), chodí do školy;

1890 – Jiří Jiřina, nájemník (Čachrov, 1864), zahradník při panství, Klára Jiřina, roz. Švarc (Staňkov u Velhartic, 1864), v domácnosti, Rupert Jiřina, syn, (Hořákov, 3. 4. 1890), Jan Švarc, (Žihobce u Sušice, 28. 6. 1872), bratr Kláry Jiřinové, zahradnický pomocník;

1900 – Josef Hofman, zahradník (nar. Hrádek u Sušice, 2. 2. 1846), Barbora Hofmannová (1. 4. 1848, Hrádek); Alois Hofman, zahradnický pomocník (Kněžice u Sušice, 5. 4. 1875), Jan Hofman, zahrad. pomocník (Hrádek, 20. 6. 1877), Stanislav Matějka, učedník, zahradnický pomocník (Běšiny, 7. 5. 1885); Emanuel Šos, kočí (Běšiny, 2. 4. 1874); manž. Marie Šosová (Kotěšov u Sušice, 8. 9. 1873), dcera Anna Šosová (Hořákov, 22. 2. 1900), Marie Š. (Hořákov, 22. 2. 1900), Barbora Bílková, chůva (Kotěšov, 1840);

1910 – Čp. 7a – Emanuel Šos, panský kočí (Běšiny, 23. 2. 1874); manž. Marie Š. (Chotěšov, 8. 9. 1871); dcera Anna Š. (Běšiny, 16. 6. 1898); dcera Marie Š. (Běšiny, 22. 2. 1900); dcera Ludmila Š. (Běšiny, 16. 9. 1901); národnost česká; **ve dvoře byli 2 koně, 32 kusů hovězího dobytka, 1 osel, 50 slepic,**

1921 - ratejna, majitel J. Czernin – **1. partaj:** Josef Plechinger, čeledín na statku J. Czernina, 20 let (Grüntlhof, Sušice, 26. 12. 1862), manž. Terezie Pl., v domácnosti (Vopálka, 15. 3. 1867), syn Václav P., zahradník (Březí, 9. 11. 1889), dcera Františka Matějková, roz. Plechingerová, vdova, dělnice na statku (Březí, 1. 12. 1886), vnuk Vojtěch Matějka, žák (Hořákov, 26. 4. 1913), syn František Pl., dělník na statku (Hořákov, 1. 4. 1900), dcera Marie Plechingerová, učednice, dámská krejčová u Albíny Nové v Kuzí (Hořákov, 21. 1. 1903), **2. partaj:** Ferdinand Jiřík, pasák na statku (Březí, 16. 5. 1872), 9 roků na statku; manž. Františka Jiříková, vede domácnost (Seewiesen, 17. 3. 1885), dcera Anna Jiříková, pomáhá v domácnosti (Čachrov, 16. 9. 1901), všichni česká národnost, v Hořákově 9 let; **3. partaj:** Karel Jiřík, šafář na statku (Březí, 5. 9. 1879), manž. Josefa Jiříková, domácnost (Javor, 20. 5. 1876), dcera Marie J. (Čachrov, 10. 9. 1903), syn Josef Jiřík (Hořákov, 23. 6. 1916), všichni národnost česká, v Hořákově 10 let;

Čp. 8

1880 - místo 9 b, dostal číslo 8, které jest zbořeno (totiž to staré č. 8) - Josef Kopp (Hořákov, 1826), nádeník; Marie (Hořákov, 1835), vede domácnost; syn Ondřej (Hořákov, 9. 8. 1868), školák; Josef (Hořákov, 4. 7. 1872), školák; Julie (Hořákov, 12. 6. 1870), školačka; 2 kozy;

1890 - neobydleno

1900 - neobydleno

1910 - dtto

1921 - dtto

Čp. 9

1880 - Jan Král (Hořákov, 25. 12. 1835), rolník; manž. Barbora, roz. Majdl (Čachrov, 31. 3. 1840), vede domácnost; syn Josef (Hořákov, 27. 2. 1867), studující; Emanuel (Hořákov, 28. 2. 1873), chodí do školy; Anna (Hořákov, 9. 11. 1868), ve škole; Marie (Hořákov, 4. 12. 1876), ve škole; Albina (Hořákov, 29. 10. 1878); Hermína (Hořákov, 30. 8. 1880); čeledí: Jan Faust (Seewiesen, 1855), Hynek Rendl (Jesení, 1855), Jan Hejl (Běšiny, 1842), Josef Kolář (Hořákov, 4. 4. 1863); Marie Kubát (Hořákov, 1856); Anna Urbánek (Běšiny, 2. 2. 1861), obě děvečky; 1 kůň, 20 kusů hovězího dobytka, z toho 6 volů; 28 ovcí; 5 prasat; 1 úl;

1890 – I. rodina: Jan Král, rolník, pachtýř štěrku na c. k. er. silnici (nar. Hořákov, 1835); manž. Barbora, roz. Maydl, spolumajitelka (1839, Čachrov); syn Emanuel Král, pomáhá v hospodářství (Hořákov, 30. 1. 1873); Marie Králová, doma při hospodářství (Hořákov, 1876); Albína Král (1872); Hermine Král, školačka (1880); Anton Kolář, čeledín, pacholek (Hořákov, 1865); Martin Smolík, čeledín, (Kunkovice, 1869); František Smolík, pohunek (Rejsko, 6. 12. 1873); Josef Nauš, čeledín, pastevec (Troslava, 10. 3. 1875); Sofie Petrášková, služka (Kunkovice, 1871); Anna Tomanová, služka (nar. Vídeň, 22. 3. 1872, příslušná do Brtí); na statku 2 koně, 23 hovězího dobytka, 8 ovcí; **II. rodina:** Josef Kopp, nájemník, traxlíř hrábí (Hořákov, 1826); manž. Marie Kopp, roz. Teučovská (Hořákov, 1835); syn Ondřej Kopp (Hořákov, 1867), traxlířský pomocník; Julie Kopp (Hořákov, 1870) služka; Josef Kopp (Hořákov, 14. 7. 1872), traxlířský pomocník; 1 koza;

1900 - Emanuel Král, hospodář (nar. Hořákov, 28. 1. 1873); manž. Barbora Králová (12. 11. 1880), Jan Král, otec hospodáře, výměnkář (Hořákov, 25. 12. 1835); Barbora Králová, matka majitele (Čachrov, 12. 2. 1840); Marie Králová, sestra majitele, pomáhá (Hořákov, 5. 12. 1876); Albína Králová, sestra, hospodyně (Hořákov, 30. 11. 1878); Hermína Králová, sestra, služebná (Hořákov, 30. 8. 1880); Václav Kvěch, čeledín (Kotěšov, 1877); Josef Zahrádka, čeledín (Pozorka, 19. 2. 1883); Anton Zahrádka, čeledín (Březí, 12. 11. 1885); Barbora Kollrosová, služebná (Březí, 16. 10. 1878); Johanna Syrovátková, služebná (Běšiny, 1880); Josef Kopp, nádeník (Hořákov, III. 1826); manželka Marie Koppová (Hořákov, 1839), syn Josef Kopp, nádeník (Hořákov, 1872);

1910 – 1. partaj: Emanuel Král, hospodář (H., 28. 1. 1873); manž. Barbora K., domácnost (Němčice, 12. 12. 1880); syn Ladislav František Král (H., 8. 6. 1901); dcera Zdenka K. (H., 21. 9. 1903); syn Josef K. (H., 3. 3. 1905); Barbora K. (H., 12. 12. 1907); Jan Janoušek, čeledín (Chotěšov, 1886); Rosalie Matějková, služebná (Chvalšovice, 26. 12. 1885); Marie Marešová, služebná (Opálka, 20. 5. 1894); Alois Fremuth, čeledín (Praha, 22. 6. 1884); Josef Babka, čeledín, pasák (Běšiny, 1896); **2. partaj:** František Majer, pracuje za mzdu ve dvoře (Hořákov, 9. 8. 1885); manž. Klára M. (Jesení, 11. 2. 1882); **3. partaj:** Vojtěch Jiřina, pomáhá za mzdu (Čeletice, 1846); manž. Marie Jiřinová (Jesení, 1848); dobytek na statku – 2 koně, 18 kusů hovězího dobytka, 6 prasat;

1921 – čp. 9 - Emanuel Král, majitel, hospodář (Hořákov, 28. 2. 1873), manž. Barbora K., v domácnosti (Víteň, 12. 11. 1880), syn Ladislav (Hořákov, 8. 6. 1901), Jan Šedlbauer, strážník, (Chvalšovice, 22. 6. 1900), Josef Kubát, čeledín (Brtí, 20. 11. 1885), Josef Slunčík, čeledín (Podolí, 18. 2. 1897), Vojtěch Hošek, čeledín (Kuzí, 15. 3. 1875), Karel Haas, pohunek (Běšiny, 20. 1. 1908), Marie Němcová, služebná (Kunratice, 18?), Alžběta Javorská, služebná (Březí, 1896), Václav Toman, strážník, chudý na obci (Most, 1875); **9a**

- František Majer, dělník v hospodářství E. Krále, vdovec (Hořákov, 9. 8. 1885), Lenerová Lenka, družka F. Majera, ovdovělá, vede domácnost (Běšiny, 2. 8. 1891), dcera Albína Lenerová (Běšiny, 11. 5. 1916), Marie Vítovcová, schovanka (Hořákov, 26. 6. 1920);

Čp. 10

(Spolka)

1880 – I. partaj: Jiří Kolář (Hořákov, 24. 4. 1851), rolník; manž. Marie (Předvojovice, 24. 9. 1854), vede domácnost; Václav (Hořákov, 28. 8. 1878); Alois (Hořákov, 5. 5. 1880); dcera Anna (Předvojovice, 5. 11. 1876); **II. partaj:** rodiče - Vavřinec Kolář (Hořákov, 20. 6. 1804), výminkář; manželka Magdalena (Velhartice, 1843); syn František (Hořákov, 28. 12. 1870), školák; dcera Marie (Hořákov, 4. 5. 1863), pomáhá v domácnosti; Magdalena (Hořákov, 21. 7. 1865), pomáhá v domácnosti;

1890 – Jiří Kolář, rolník (24. 4. 1851, Hořákov); manž. Marie, spolumajitelka (roz. Bejvlová, 1852, Předvojovice); dcera Anna (Předvojovice, 1876); syn Václav Kolář, školák (Hořákov, 30. 8. 1878), Alois Kolář (školák, Hořákov, 5. 5. 1880), Kašpar Kolář (Hořákov, únor 1882), František Kolář (Hořákov, 5. 1. 1886), Marie Kolář (2. 2. 1889), Eduard Kolář, nemanž. syn Kateřiny Kolářové, školák (Hořákov 16. 4. 1879), Kateřina Kolářová, sestra majitele (1840, Hořákov), nádenice; František Kolář, čeledín (Hořákov, 1870); Josef Rohrbacher, čeledín (1866, Němčice); Marie Kubernátová, služka (Běšiny, 1872);

1900 – Jiří Kolář, hospodář (Hořákov, 24. 4. 1851), manž. Marie K. (Předvojovice, 24. 9. 1852), syn Václav Kolář (Hořákov, 29. 8. 1878), Alois Kolář (H., 5. 5. 1880), Jiří Kolář (H., 18. 2. 1882), řeznický tovaryš; Kašpar Kolář, čeledín (H., 31. 12. 1884), František Kolář, čeledín (H. 27. 6. 1886); Marie Kolářová (H., 28. 1. 1889), školačka; Božena Kolářová, školačka (H., 5. 3. 1891); Barbora Kolářová, školačka (H., 29. 2. 1895); Eduard Kolář, čeledín (Hořákov, 8. 4. 1879), Justína Lerchová, služebná (Líbětice, 1881), Kateřina Kováříková, služebná (Oučín?, 20. 2. 1885); 1 kobyla, 20 kusů hovězího dobytka, 7 prasat, 6 úlů;

1910 – František Kolář, hospodář (Hořákov, 21. 6. 1886); manž. Marie K. (Kunkovice, 21. 3. 1893); matka Marie K. (Běšiny, 7. 4. 1853); sestra Barbora K. (Hořákov, 19. 5. 1895); Jiří Mužík, čeledín (Běšiny, 29. 10. 1884); Karel Hošek, čeledín (Ouloh, 1895); Marie Denková, služka (Bradné, 1892); Václav Toman, žebrák (Most, 1887), v Hořákově od r. 1904; 2 koně, 15 hovězího dobytka, 2 prasata, 5 úlů;

1921 - Marie Kolářová, vdova, majitelka, samostatná hospodyně (Běšiny, 21. 3. 1893); dcera Marie Kolářová, žačka (Hořákov, 7. 7. 1913); syn František K. (Hořákov, 15. 4. 1915); tchýně Marie Kolářová, vdova (Předvojovice, 24. 9. 1854); Barbora K., švagrová (Hořákov, 22. 2. 1895); Marie Rubášová, služebná (Střeziměř, 16. 3. 1898); Františka Kolářová, služebná (Tršek, 10. 8. 1903); Jiří Němec, čeledín 22. 4. 1899; Josef Klouda, čeledín, (Tršek, 1901); Josef Karlovský, pastevec (Strážov, 5. ledna 1906); Jan Votýpka, noclehář, nádeník, chodí světem, (Chudenice, 25. 6. 1863);

Čp. 11

1880 - nebyl dosud číslován, co nově vystavený dostal číslo 11 na místo zbořeného č. 11; Vojtěch Kobliha (Strakonice, 23. 4. 1830), zahradník u pana Petra Kordika; manželka Karolina (Velhartice, 1. 11. 1830), vede domácnost;

1890 - 0

1900 - 0

1910 - 0

1921 - 0

Čp. 12 (bývalá draslárna) – dnes neexistuje

1880 – 1. partaj: rodina Josef Kolář (Čachrov, 3. 4. 1834), domkář, nádeník, manž. Anna (Čachrov, 1. 4. 1834), syn Rudolf (Čachrov, 17. 4. 1863), nádeník, Antonín (Čachrov, 10. 6. 1865), nádeník;

1890 – I. rodina: Josef Kolář, domkář, (Čachrov, 1834); manž. Kateřina (roz. Kupková, Pozorka 1837); Kateřina Kupková, čeledín, pastuch (Pozorka, 1875); Josef Kolář měl 3 krávy; **II. rodina: Tomáš Urbánek**, nájemník, kolář (Běšiny, 1830), **Vojtěch Urbánek**, nájemník, zedník (Běšiny, 1833), Anna Urbánek, v domácnosti (roz. Rubášová, 1838), syn František Urbánek, pomocník zahradnický v Klatovech (Běšiny, 1871), Václav Urbánek, pacholek, Javoří, ob. Podol, (Běšiny 1874), Ludvík Urbánek, pohůnek v Kuzí (19. 8. 1876, Hořákov), Vojtěch Urbánek měl 1 kozu;

1900 – Josef Mayer (psán také Majer), chalupník (nar. Troslava, 1848); manž. Marie Mayerová (Běšiny, 1852); Vojtěch Mayer, pomáhá (Běšiny, 5. 11. 1879); František Mayer, pomáhá (Hořákov, 9. 8. 1885); Josef Mayer, školák (Hořákov, 4. 4. 1889); Emanuel Mayer (Hořákov, 9. 10. 1898); Karel Král, soukromník (Hořákov, 1827);

1910 – Vojtěch Majer, majitel domu, zeměděl. dělník, svobodný (Běšiny, 5. 11. 1879); matka Marie M., vdova (Běšiny, 17. 4. 1852, v Hořákově od roku 1880); bratr Josef Majer, pomocník (Hořákov, 4. 4. 1889); bratr Emanuel Majer, školák (Hořákov, 8. 10. 1898); národnost česká; 4 krávy;

1921 - Vojtěch Majer, majitel bytu, svobodný, dělník zemědělský, (Běšiny, 2. 11. 1899), matka Marie M., vdova (Běšiny, 2. 7. 1852), národnost česká, on v Hořákově 13 roků, ona 30 let;

Čp. 13 (Štoudeň, Na Štoudni)

1880 – 1. partaj: Matěj Toman (Brtí, 29. 3. 1827), pachtýř hospody, manž. Kateřina (Javoří, 1830), Jan (Brtí, 27. 3. 1858), vypomáhá při domácnosti, Josef (Víteň, 29. 10. 1861), vypomáhá při domácích pracích, Alexandr (Víteň, 19. 10. 1874), školák, Anna (Víteň, 30. 12. 1865), vypomáhá při domácnosti, Marie (Víteň, 20. 8. 1868), chodí do školy,
2. partaj: Jan Šafařík (Kunkovice, 16. 6. 1852), nádeník, Anna, manželka (Dobřemělice, 1855), vede domácnost, Jan (22. 3. 1877, Pozorka), Anna (Hořákov, 14. 7. 1880); 5 krav;

1890 – Jan Dollak, nájemník, hostinský (nar. Sušice, 1818), manž. Kateřina (1835), syn Jan Dollak, učitel na škole běšinské (1861, svobodný);

1900 – Josef Jiřík, hostinský (Březí, 21. 9. 1866), Alžběta Jiříková (Strážov, 28. 1. 1877), syn Josef Jiřík (15. 10. 1898, Hořákov); 2. partaj - František Jiřík (VII. 1843, Opálka), manž. Eva Jiříková (XI, 1841, Březí), syn Karel Jiřík, kočí (XI, 1878, Březí), syn Rudolf Jiřík, zahradnický pomocník (Březí, 5. 3. 1882), Jindřich Jiřík, učedník (Březí, 11. 5. 1885);

1910 – Josef Jiřík, majitel hostince (Březí, 10. 4. 1866); manž. Alžběta Jiříková (Strážov, 2. 2. 1877); syn Josef Jiřík (Hořákov, 16. 10. 1899); dcera Karolína J. (Hořákov, 17. 5. 1901); dcera Barbora J., školačka (H., 17. 3. 1903); dcera Zdenka J. (H., 28. 4. 1904); 2 krávy, 2 prasata, 1 úl;

1921 - Josef Jiřík, vdovec, vlastní hostinec (Březí, 21. 4. 1866); v Hořákově 22 let; dcera Karolína J., vede domácnost (Hořákov, 13. 5. 1901), dcera Zdenka J., pomáhá v domácnosti (Hořákov, 29. 4. 1904), dcera Barbora Jiříková, učednice v krejčovském závodě v Klatovech (Hořákov, 19. 3. 1903), dcera Františka J., školačka (Hořákov, 17. 2. 1913); všichni česká národnost;

Čp. 14 – ruina, na pozemku Františka Majera, dům vznikl rozdělením čp. 12 poté, co zde zanikla draslárna

1900 – 1. partaj: Vojtěch Urbánek, tovaryš zednický (Běšiny, 23. 4. 1833), Anna Urbánková, manželka, hospodyně (Běšiny, 26. 7. 1838), **2. partaj:** Vojtěch Jiřina, nádeník (Repetice, 1846), Marie Jiřinová, manž., hospodyně (Jesení, 1852), dcera Klára Jiřinová, služebná (Jesení, 11. 2. 1881);

1910 – Václav Urbánek, majitel bytu, hokynář (Běšiny, 15. 10. 1874), manž. Barbora U. (Hynkovice, 4. 7. 1874), dcera Filomena (Březí, 12. 2. 1897), dcera Anna (Březí, 8. 5. 1899), syn Václav (Víteň, 18. 5. 1901), syn Stanislav (Hořákov, 2. 5. 1903), dcera Alžběta (Hořákov, 7. 2. 1905); otec Vojtěch Urbánek, (Běšiny, 23. 4. 1833), matka Anna U. (Běšiny, 20. 7. 1838); 1 kráva;

1921 – Václav Urbánek, majitel bytu, hokynář, vlastní závod, (Běšiny, 17. 10. 1874), manž. Barbora U., v domácnosti (Hynkovice, 4. 7. 1874), oba v obci 19 roků, syn Václav U., zem. dělník (Víteň, 18. 5. 1901), dcera Božena Urbánková, školačka (Hořákov, 8. 4. 1908), Marie Urbánková, školačka (Hořákov, 13. 7. 1913); všichni národnost česká;

IX. Poznámky k rodopisu některých hořákovských rodin

Králové (Hejlové) – Hořákov (čp. 6)

Není jasné, zda příslušníci dnešní rodiny Králů (Hejlíčků) z tohoto dvora jsou potomky sedláků Hejlů, kteří jsou připomínáni již v první polovině 17. století nebo svou přezdívku po staletí nesou jen „po gruntu“. Je možné, že tito Královi jsou v dávných generacích příbuzní Králů z čp. 9. V rozlišování Hejl-Král panoval vždy zmatek daný tím, že v malé vesničce měly dva největší grunty po staletí majitele stejného jména. Králům z čp. 6 se proto „po gruntu“ prakticky vždy říkalo Hejlovi nebo Hejlíci. Bylo to natolik zakořeněné, že i faráři a také úředníci si mysleli, že se tak Královi z čp. 6 jmenují. Svědčí o tom velké množství opravovaných zápisů v matrikách, a to dokonce i vícečetných oprav jednoho záznamu (viz např. matrika 04, fara Běšiny, narozených – v zápise ze dne 24. 4. 1825 o narození Josefa Krále, syna Josefa Krále, syna Sebastiána Krále, jsou všichni Králové opraveni na Hejl, teprve v roce 1846 připsáno „soll heissen Kral“ /má se jmenovat Král/).

ilustrační obrázek.

J a n H E J L (K R Á L), rychtář hořákovský (cca 1630 - 14. 7. 1692)

∞ 25. 1. 1682 **Anna**, roz. Freml z Javoří, svědkové Václav Pešek, rychtář z Kozícho, Matěj Hořejší ze Stříteže, Anna Wolffová, dcera z Hořákova

12. 8. 1682 usnula v Pánu matka Hejlová z Hořákova

23. 10. 1682 usnulo v Pánu děťátko synáček na svět příšlý Jana Hejla z Hořákova

14. 3. 1684 usnula v Pánu Mariana Hejlová z Hořákova

17. 5. 1688 pochován Tomáš, syn Jana Hejla z Hořákova

24. 5. 1688 pochována Anna, manželka Jana Hejla ze vsi Hořákova

24. 5. 1694, usnula v Pánu dceruška Jana Hejla z Hořákova

M a t y á š H E J L (K R Á L) (cca 1704?)

Martin KRÁL (Hejl)

(cca 1730? - 3. 4. 1825)

Maria Viktoria (nar. 8. 9. 1738) dcera Jana Hejla a Kateřiny, kmotra Viktorie Hejda z Lovčic

Dorota (cca 1747 - 23. 10. 1817)

Děti:

Anna (vdaná 1780 za Jana Šimka); Josef, 24. 1. 1764; **Sebastian, 3. 7. 1766**; 2. 3. 1772, Josefa (∞ 9. 2. 1794 vdána za Jana Křest'ana, chalupníka z Běšin); 16. 8. 1776, Maxmilián (+ 7. 12. 1844 jako vysloužilý voják); 5. 4. 1780, Barbara;

Sebastian KRÁL

(3. 7. 1766 - 16. 10. 1836)

Magdaléna (cca 1765 - 28. 8. 1851), roz. Jonášová ze Záhorčic

Děti:

Matyáš (17. 11. 1793 - 28. 9. 1795); Josef (*† 20. 2. 1796); František (23. 12. 1799 - 1. 1. 1802); Josef Matyáš, 1800; **Josef (13. 2. 1802 - 26. 10. 1878)**;

Josef KRÁL

(13. 2. 1802 - 26. 10. 1878)

Magdaléna, roz. Kolářová (dcera Františka Koláře z Hořákova/Spolky (1803 - 25. 7. 1866), sňatek s Josefem Králem 2. 4. 1823

Děti:

Václav (2. 4. 1823); Josef (24. 4. 1825, v zápise zaznamenán jako Josef Král, syn Josefa Krále, pak opraveno u obou na „Hejl“, 14. 11. 1846 žádal o křestní list, opraveno zase na „Král“ „soll heissen Kral“); Karel (4. 11. 1826); Františka (16. 4. 1830); Barbora (1. 9. 1832); **Vincent (22. 2. 1835)**; Kateřina (23. 2. 1837); 21. 3. 1841, Johanna; 21. 5. 1843, Marie; 13. 9. 1845, Matěj.

Vincent (Čeněk) KRÁL
(22. 2. 1835 - 18. 12. 1906)

Kateřina, roz. Dolejší z Malovesky čp. 19 (V. 1843 - 11. 1. 1916)

Děti:

Josef (6. 10. 1865 - 9. 10. 1865);

Václav (9. 5. - 11. 5. 1867);

Jan Křtitel (24. 2. 1868 - 2. 6. 1906, dělník v Hořákově);

Viktorie (1870, vdala se 1888);

Václav (1872);

Alois, 31. 3. 1880;

Cyril, 19. 1. 1883;

Alois KRÁL

(31. 3. 1880 - 3. 5. 1955)

Marie Králová (18. 2. 1883, roz. Fraňková - 21. 9. 1937), ∞ 14. 2. 1905, Běšiny;
otec Jan Franěk + 7. 3. 1929, v Hořákově 6, 80/4/11

Děti:

Viktorie, 29. 12. 1905;

Anna, 4. 2. 1907;

Marie (1. 3. 1907 - 19. 3. 1907)

Věnceslava (9. 4. 1909);

Jiřina (26. 1. 1914);

Václav, 4. 1. 1921 - 2018

Václav KRÁL

(4. 1. 1921 - 24. 3. 1985)

Zdeňka Králová (roz. Soušková, nar. 17. 3. 1926 - 10. 2. 1985)

Děti:

N. Králová (6. 11. 1949), mrtvě narozená

Václava /Vendulka/ (6. 12. 1952);

Olga, 3. 1. 1957;

Jaroslav /Slávek/, 12. 5. 1958

Z archivu rodiny Králů (Hejlíčkoví, Hořákov čp. 6)

Králové – Hořákov (čp. 9)

Králové někdy po třicetileté válce převzali statek v Hořákově od rodiny sedláka Václava Víta, který je uváděn ještě v Berní rule z roku 1652 jako největší hořákovský sedlák (měl 41 jiter polností, 6 potahů a dosti dobytka) a zároveň majitel největší výměry na celém běšinském panství Jaroslava Koce z Dobrše (oproti tomu měl sedlák Hejl 24 jiter /dnešní čp. 6/, Spolský také 24 jiter, v Rejsku měli 2 sedláci po 30 jitrech, obyčejná výměra selského gruntu v Běšinech /např. Šimon Urbánek/ byla okolo 15 jiter. Celé panství se tehdy skládalo z 9 vesnic (Běšiny, Kuzí, Hořákov, Machov, Podolí, Strítež, Javoří, Rejsko, Úloh), kde bylo 44 sedláků, 11 chalupníků a 17 zahradníků. Není vyloučeno, že sedlák Václav Vít byl předek Králů. Jaký měli Královi z čp. 9 vztah k Hejlům/Králům z čp. 6/ není zatím jasné, matriky odpověď nedaly. V každém případě se pojmenování dvora „U Hejlů“, „U Hejlíčků“ vztahuje nejméně k začátku 17. století, což je úctyhodná doba.

27. 3. 1684, pochována dcera Bětuška Jana Víta z Hořákova Pán Bůh rač její milej duši

3. 1. 1689 pochováno jest tělo Anny Vítový z Hořákova

Jan KRÁL (rychtář hořákovský)

(* cca 1665 / + 28. 6. 1752), Jan Král, rychtář hořákovský, poddaný kolinecký, vdovec, 87 let, pochován 1. 7. 1752 v Úloze, od Františka Pelikána, lokálního kaplana na hřbitově u sv. Petra a Pavla;

Marie Magdaléna (* cca 1680 – 27./30. 4. 1746)

Děti:

5. 1. 1706, Jan;

21. 1. 1708, Anna Kateřina;

12. 9. 1710, Matouš, Matyáš;

9. 7. 1714, Jakub;

1715, Josef

Syn Josef! převzal statek – viz archiv statku Kolinec

Josef KRÁL

(1715 – 24. 1. 1793)

Matyáš KRÁL (zvaný i Turek)

(* 12. 9. 1710 - + 1. 4. 1764)

Dorota Králová

(* 1707? - + 28./31. 1. 1767, cca 60 let)

Děti:

19. 5. 1740, Anna; 23. 6. 1742, Jan; 4. 6. 1741, Alžběta; 14. 1. 1745, Matyáš; 25. 12. 1745, Anna; 26. 4. 1747, Marie Magdalena; **28. 1. 1748, Jan**; 28. 12. 1749, Dorota; 16. 7. 1752, Jakub; 19. 12. 1754, Tomáš.

Jan KRÁL

(* 28. 1. 1748 / + 17. 6. 1817)

Manželky:

1. Eva Králová (* 1771 / + 20. 5. 1792), roz. **Neuschová**

2. Anna Marie Králová (* cca 1778 - + 23. 3. 1848), roz. **Jandová** z Božetic

Děti:

6. 1. 1778 (+ 19. 2. 1778) Šimon;

cca 1784 (+ 6. 9. 1786), Kateřina;

22. 6. 1789 (+16. 7. 1789), Barbora;

31. 5. 1790, Alžběta;

1. 4. 1792 (+7. 4. 1792), Marie;

? - + 21. 9. 1795, Josef Král;

28. 2. 1796, Jakub;

6. 4. 1798 (+13. 5. 1798), Marie Anna;

6.-7. 8. 1804, Josef;

20. 8. 1812, František

Jakub KRÁL (rychtář hořákovský)

(* 28./29. 2., 1796 / + 26. 3. 1873)

Manželka:

1. Anna Králová (* cca 1800 / + 5. 4. 1822), roz. **Pangerl** z Hynkovic čp. 2 (vzali se 21. 11. 1821 ve Strážově)

2. Kateřina Králová (* cca 1808 / 28. 11. 1841, po porodu) roz. **Irlweg** z Javora,

3. Barbora Králová (* cca 1797 / + 28. 7. 1870), roz. **Altmann** ze Zhůří

Děti:

16. 6. 1825, Anna;

21. 8. 1826, Anna;

28. 12. 1828, Františka;

26. 1. 1832, Marie / + 14. 9. 1833;

8. 8. 1834, Václav Král / + 20. 8. 1834;

27. 12. 1835, Jan;

18. 2. 1839, mrtvě narozené dítě

Jan KRÁL

(* 27. 12. 1835 - 25. 1. 1909)

Manželka:

Barbora Králová, roz. Maydl z Čachrova (nar. duben 1840 – 27. 2. 1914)

Děti :

3. 4. 1862, Josef (+ 28. 2./ 2. 3. 1866);
17./18. 8. 1864, Jan Evangelista (+ 6. 3. 1866);
28. 2. 1867, Josef ;
8. 11. 1868, Anna (∞ 26. 7. 1887 Vojtěcha Babku, hostinského v Běšinech 15);
17. 9. 1870, Jan Nepomuk (+ 19. 9. 1871);
28. 1. 1873, Emmanuel;
4. 12. 1874, Barbora (+ 17. 3. 1876);
5. 12. 1876, Marie;
30. 10. 1878, Albína;
30. 8. 1880, Hermína;

Emmanuel KRÁL

(* 28. 1. 1873 / + 13. 6. 1932)

Manželka:

Barbora, (1880, Víteň)

Děti:

Emanuel (3. 3. 1905 – 5. 4. 1905)

Emmanuel a Barbora Královi, Hořákov čp. 9, foto z náhrobku na hřbitově v Běšinech

Ladislav KRÁL

(8. 6. 1901 - 1975)

Ladislav KRÁL

(31. 5. 1927 - 2018)

Kolářovi – Hořákov čp. 7

Josef KOLÁŘ

(1718 – 26. 5. 1793)

12. 3. 1826, zemřela Kateřina, manželka Josefa Koláře polodvorníka

Kolářovi – Hořákov čp. 10 (Spolka)

Dvůr na Spolce má prastarou historii, připomínán je poprvé už v 15. století. Původně to byly dva dvory, Dolní a Horní. Držitelům těchto dvorů se běžně říkalo Dolní či Horní Spolský. Po zániku, zpusnutí Horního dvora, někdy za 30. války, se držitelem obou dvorů stal v roce 1703 majitel Dolního dvora Matouš Kolář (Spolský).

Jan SPOLSKÝ, Václav SPOLSKÝ

1681 zaznamenán Jakub Hořejší ze Spolky

1683 Jan Hořejší ze Spolky

Matouš KOLÁŘ SPOLSKÝ

Jan SPOLSKÝ

Manželka:

Zuzana, několik dětí (mj. Šimon, Petr)

Šimon KOLÁŘ (Spolský)

(nar. 22. 1. 1731)

Manželky:

1. Uršula (1738 – 18. 12. 1793)

2. Ludmila, vdova po Josefu Kolářovi, chalupníkovi z Hořákova čp. 7, Šimon Kolář si ji vzal 4. 11. 1794

Děti:

Anna ()

František KOLÁŘ
(3. 12. 1779)

Manželka:

Markéta,

Vavřinec KOLÁŘ
(20. 6. 1804)

1. **Marie**, roz. Fritsch (Fritz) z Hamrů čp. 7 (1809 – 10. 6. 1861)
2. **Magdalena**, roz. Krusová (1843, Velhartice -), dcera hostinského Josefa Kruse z Hořákova čp. 13, sňatek 1862

Děti:

Jiří, 24. 3. 1851

Marie, 4. 5. 1863

Magdaléna, 21. 7. 1865

František, 28. 12. 1870

Jiří KOLÁŘ
(24. 3. 1851 – 10. 1. 1910)

Manželka:

Marie, roz., (24. 9. 1852 -), Předvojovice

Děti:

Václav (29. 8. 1878)

Alois (5. 5. 1880), vzal si 25. 9. 1906 Boženu Slunčickou (14. 7. 1888) z Podolí 10

Jiří (18. 2. 1882)

Kašpar (31. 12. 1884)

František (21. 6. 1886)

Marie (28. 1. 1889)

Božena (1891)

Barbora (1895)

František KOLÁŘ
(21. 6. 1886 – padl v I. světové válce)

Manželka:

Marie, roz. Kubernátová (21. 3. 1893, Kunkovice), v roce 1923 si vzala Hracha

Děti:

Kašpar Kolář (25. 11. 1911 – 13. 12. 1911), psotník

Majerovi / Mayerovi - z Tvrdoslavi čp. 3, přes Běšiny do Hořákova čp. 5, 3, 12

Mayerovi/Majerovi pocházeli z Tvrdoslavi, kde se jejich předkové ještě psali německy „Mayer“. Josef Mayer, narozený v Tvrdoslavi, se přes Běšiny (kde se oženil s Marií Vítovcovou) dostal někdy v roce 1880 do Hořákova, kde začal pracovat jako čeledín na statku. Později se svou rodinou bydlel v čp. 12 (bývalé židovské draslárně). Jeho nejstarší syn Vojtěch (5. 11. 1879) a nejmladší Josef Majer (4. 4. 1889) zůstali v Hořákově a založili vlastní rodiny. Vojtěch v čp. 12, kde rodina žila od přelomu století, Josef pak v čp. 3, kde až do první světové války žila rodina cestáře Huspeka.

Jan Mayer

Děti:

Václav (10. 6. 1776), Pavel

Pavel Mayer

Manželka:

Katharina, roz. Nausch ze Zahradky

Děti:

Jan (1814); Kateřina (1817 - 8. 11. 1840);

Jan Mayer / Majer

(1814 - 14. 4. 1859, Troslava 3)

Manželka/y:

Marie (1816), roz. Urbánek, dcera Josefa Urbánka, Troslava 14; ∞ 3. 2. 1836

Děti:

Jan (2. 10. 1839 - 11. 11. 1839); Georg (?); **Josef** (1849); Bartoloměj (2. 6. 1854); Terezie (VI. 1856 - ?), vdána 6. 2. 1877 za Jana Smolíka (nar. 1836), krejčího a domkáře, vdovce z Újezdce č. 14; Bartoloměj (1. 8. 1859 - 9. 8. 1859, pohrobek);

Josef Mayer

(13. 7. 1849 Tvrdoslav - 13. 12. 1908, Hořákov, morbus Basedovii)

Manželka:

Marie, roz. Vítovcová z Běšin 61 (13. 4. 1923, 71 let/9/10) v Hořákově čp. 12

Děti:

Vojtěch (5. 11. 1879, Běšiny 41, narozen jako nemanželský Marii Vítovcové, legitimizován později);

František (9. 8. 1885); ∞ 6. 10. 1908 Klára, roz. Jiřina z Chvalšovic, (11. 2. 1882 - 31. 3. 1919, 37 let 1 m. 20 dnů); bydleli v čp. 12;

Josef Majer (4. 4. 1889)

1. Vojtěch Majer, čp. 12 (5. 11. 1879 – 1961/62)

Manželka:

Terezie, roz. Nauschová z Chvalšovic

Děti:

Vojtěch (1925), František (7. 7. 1926)

František Majer (7. 7. 1926 – 1995)

Manželka:

Anna (1938 – 1982), roz. Jiříková

Děti:

Dana (1958), **František** (1962)

František Majer

27. 1. 1962

2. Josef Mayer / Majer, čp. 3 (4. 4. 1889 Hořákov 9 – 3. 6. 1952)

Manželka:

Marie, roz. Janoušková z Chotěšova, ∞ 28. 1. 1913

Josef Majer

24. 4. 1921

Děti:

Josef, Zdeněk, Eva

Urbánkovi – Běšiny čp. 22, 55; Hořákov čp. 12 a čp. 14

Urbánkovi se objevují v hořákovských matrikách již v 17. století, ale posloupnost rodu, který se tu trvale usadil v 70. letech 19. století, jde k běšinským Urbánkům, kteří byli na panství chalupníky, tesaři, truhláři a zedníci. Na počátku 19. století se jedna větev rodu usadila i v Úloze a v Tvrdoslavi. Zatímco v Běšinech a Tvrdoslavi byli Urbánkové chalupníky, v Hořákově pouhými domkáři, případně podruhy, nádeníky, někdy i malými obchodníky.

Šimon Urbánek

*/ 1653

zaznamenán v Berní rule panství Běšinského,
majitele Jaroslava, hraběte Kocze (Koce) z Dobrše, 1653

4. 7. 1689 – pochované jest tělo Kateřiny, matky Urbánka z Běšin, u svatého Petra a Pavla v Ouloze

26. 10. 1693 – usnul v Pánu Jiřík Urbánek, pochovanej u svatého Petra a Pavla v Ouloze, Pán Bůh rač jeho milou duši mezi své volené na milost přijíti

Jan Urbánek

* ? / (? - 1717)

Kateřina (?), Zuzana (? - 1722)

Děti:

Jiřík? (jistý Jiřík, syn Jana Urbánka, šenkýře novohospodského, zemřel 11. 6. 1677);
Eva Ludmila (1677);

Jan Jindřich (Hendrich) 1678; (pokřtěn jest syn Urbánka Běšinského, jeho jméno Jan Jindřich, kmotři jeho byli – Jindra Faltýn písař v Běšinech a husař ze dvora panského a Honza Krčmář Běšinský...

František/Rosina 1679 – František + 1738, 25. 10. 1699 ∞ Kateřina, dcera Jana Motla, zahradníka běšinského, řečník Jiří Píchovec, družba Pavel Sekáček, družička Magdalena Chroustová, oba z Běšin;

Jan Jiřík (1680);

Barbora Dorota (1681, 30. 8. 1706 se vdala za Tomáše Hanyše, svědek bratr Mates);
Alžběta (1683);

Matyáš /Mates/ (1684 – 1747, 2. 11. 1707 se oženil s Kateřinou, dcerou Kašpara Protivy z Běšin)

Jan Jindřich Urbánek (i Hendrik, Hendrich, Jindřich)

(14. 5. 1678 – před 1745)

16. 10. 1700, ∞ **Dorota**, dcera Jiřího Anderle, jinak Křest'ana z Běšin; řečník byl Jiřík Píchovec, družba Pavel Paier, pacholek dvora panského běšinského, družička Alžběta Hejlová z Běšin

Děti:

Kateřina (1704);

Eva (1705);

Jan (*1708+);

Jan (1711);

Jiřík (1714-1776);

Šimon (1719-1789);

Eva Dorota (1730)?

Šimon Urbánek

(4. 7. 1719 – 9. 4. 1789, Běšiny 22)

Dorota (? 1721- 5. 3. 1774), dcera Šimona Hejla z Běšin, ∞10. 10. 1745

Zuzana, dcera Jana Rubáše z Radinov, ∞ 20. 9. 1774

Děti:

Jan (1746 – 1817, 6. 2. 1774 se oženil s Josefou Šimkovou z Hořákova č. 5);

Josef (5. 3. 1749);

František (16. 10. 1751 – 20. 12. 1792);

Ondřej (1754);

Adam (7. 6. 1758 – 13. 12. 1809);

Josef (24. 4. 1775);

Marie (31. 8. 1777);

Alžběta (21. 3. 1780);

Martin (31. 8. 1784)

Adam Urbánek

(7. 6. 1758 – 13. 12. 1809, Běšiny 55)

Barbara (1759 ? – 15. 12. 1822), rozená Bendová z Běšin

Děti:

Martin (6. 2. 1783 – 22. 10. 1860, zedník v Úloh 4, měl dceru Barboru, ta zemřela jako svobodná 19. 3. 1861);

Tomáš (15. 9. 1784 - 22. 5. 1848); oženil se 27. 11. 1810 s Annou (nar. 1789), dcerou Josefa Rendla z Tvrdoslavi čp. 14;

Josef (5. 10. 1787 – 25. 6. 1843); oženil se 27. 11. 1810 s Alžbětou (1786 – 13. 12. 1849), dcerou Josefa Rendla z Tvrdoslavi čp. 14; syn Petr (29. 8. 1830 – 3. 11. 1905, Troslava 14), ∞ 24. 6. 1856 Barbora (nar. 1832), dcera Václava Pešla z Chotěšova čp. 18; a další

Jan (30. 12. 1790);

Antonín (9. 6. 1792 – 3. 12. 1856, Běšiny 55);

Kateřina (26. 12. 1795 – 14. 12. 1806);

Barbora (15. 7. 1797);

Marie Anna (9. 12. 1800);

Františka (20. 12. 1804);

Antonín Urbánek

(9. 6. 1792 – 5. 12. 1856, Běšiny 55)

Anna (1795 – 22. 6. 1870), rozená Mužíková z Malonic

Děti:

Josef (16. 11. 1822 – 17. 11. 1822);

Magdaléna (17. 1. 1824);

Adam (23. 7. 1826 – 30. 10. 1890);

Tomáš (8. 7. 1829 – 4. 7. 1898, zemřel v Hořákově čp. 12, 69 let, svobodný, rozedma plic, strýc Václava Urbánka, který po něm převzal dům čp. 12 v Hořákově);

dvojčata **Vojtěch a Jiří (1. 5. 1833, Jiří + 14. 8. 1833),**

Vojtěch Urbánek

(1. 5. 1833 /dvojče Jiřího, + 14. 8. 1833/)

1. manželka: **Josefa**, dcera Jakuba Pavézy z Javořic 2, (1835 - 15./18. 4. 1870, 35 let, v Běšinech č. 37, zemřela po porodu, pochovaná v Běšinech) rozená Pavézová z Malonic; ∞ 6. 10. 1857

2. manželka: **Anna** (15. 12. 1838 - 31. 1. 1919 Hořákov), rozená Rubášová z Běšin, ∞ 31. 7. 1870

Děti:

Jakub (29. 1858);

Anna (26./27. 1. 1861);

Josef (7. 1. 1866);

František (13. 3. 1870 - 20./22. 7. 1870, syn + Josefy Urbánkové);

František (23. 1. 1872, matka Anna);

Václav (25. 10. 1874 - 1958);

Ludvík (19./19. 8. 1876 - 24. 10. 1951)

Václav Urbánek

(25. 10. 1874 - 1958)

Barbara (2. 6. 1874 - červen 1967), roz. Aschenbrenner z Hynkovic (sňatek 4. 5. 1897)⁹⁰

Děti:

Filumena a Barbora, dvojčata (12. 2. 1897, Barbora 1920 s Jaroslavem Čechem z Třemošné 162);

Anna (8. 5. 1899);

Václav (18. 5. 1901, po 1. sv. válce odešel do Slovinska, založil tam zahradnictví, to existuje v Mariboru /Vrtnarija Urbanek/dodnes);

Stanislav (2. 5. 1903, 1. 10. 1928 s Janou Vildovou z Liblína);

Alžběta (7. 2. 1905, 16. 11. 1929 s Josefem Jiříčkem z Plzně u Sv. Marie);

Božena (8. 4. 1908);

Marie (14. 1. 1911 - 21. 1. 1911);

Marie (13. 7. 1913 - 1990), provdaná Martincová

⁹⁰ Barbara Aschenbrenner /Barbora Urbánková/ se narodila v Hynkovicích. Její matkou byla Katharina Koci (Kočiči) z Hynkovic čp. 6, otec Anton Aschenbrenner z Vítně. Jeho předkové pocházeli z dešenického panství, z Divišovic, Oldřichovic a Děpoltic, původně však byli z královácké rychty hojsovskostrážovské.

Urbánkovi v horákovském Čihátku/Čihadle, 1965 – Anna, Alžběta (Betka), Barbara Urbánková (Aschenbrenner), Marie Martincová (Urbánková), Stanislav Urbánek

Hejdové z Lovčic

Hejdové z Lovčic se do Hořákova podle dosavadních zjištění dostali někdy po roce 1648, kdy zde Albrecht Jiří Hejda možná získal nějaký menší statek. Definitivně se zde však usadili až po roce 1686, tedy poté, co si syn Albrechta Jiřího, František Václav Hejda, vzal Františku Maxmiliánu, dceru Anny Salomény Pintovny Bukovanské z Bukovan a na Hořákově (1679). Vzhledem k tomu, že Hejdové byli z rodu obyčejných vojáků, kteří dostali erb a predikát „z Lovčic“ (Lovčice u Plánice, za Třicetileté války panství Jaroslava Bořity z Martinic) za své zásluhy až v roce 1647, jejich sešvakření s rodem Bukovanských a tím vzdáleně i s Czerniny z Chudenic pro ně znamenal jistý společenský vzestup. Hejdové byli přesto ve skutečnosti jen větší sedláci, majitelé svobodného zemskodeskového dvora, který vznikl patrně tím, že původní selské grunty byly svedené do majetku dominikálního. Z matričních záznamů soudě, udržovali Hejdové styky se svými příbuznými z Klatovska a nejbližšími sousedy. Především s Bukovanskými na Těšnově a z Horní Tisové, s Hejdy z Vítkovic u Klatov, s rodem Koců z Hlavňovic a Strážova, s Hory z Ocelovic, Fruweiny, Maloveckými, Khueny z Belassi na Nemělkovu, v neposlední řadě pak s velkými Kolovraty. Hejdové zůstali v Hořákově až do roku 1843, kdy od nich po téměř 200 letech statek koupil Josef Lumbe a hned jej prodal vzrůstajícím se Kordikům, kteří přišli do údolí Drnového potoka ze Všerub. Hejdové si v roce 1845 koupili statek Újezdec u Klatov, který však na konci roku 1849 opět prodali, aby se pak znovu, natrvalo usadili v Klatovech. Hejdovská hořákovská linie vymřela po meči v prosinci 1938, po smrti posledního mužského potomka v přímé linii, akademického malíře Jaroslava Hejdy z Lovčic.

I. Václav Hejda z Lovčic (cca 1575 – po 1650 v Praze)

Manželka:

Anna Marie, roz. Oppl von Petersdorf, provdána za Václava Hejdu cca 1615

Děti:

- 1. Albrecht Jiří, také Jiří Albrecht /Georg Albrecht/**, narozen mezi 1615 až 1620 (v klatovských matrikách tento zaznamenán jako otec Doroty Ludmily /5. 8.1651/ s manželkou Kateřinou),
- 2. Václav Ladislav (nar. 1631?)**,
- 3. Dorota (nar. 1632) a další děti, které zemřely**

II. Albrecht Jiří, také Jiří Albrecht /Georg Albrecht/, (nar. po 1615 – 1684)

Manželka:

Kateřina Uršula, roz. Kousková ze Sobětiček (zemř. 24. 11. 1678 v Klatovech)

Děti:

- Kateřina Eva (14. 10. 1649 – před 1685);**
František Václav Jan (nar. okolo 1650 – 7. 12. 1708 v Hořákově);
Kateřina (11. 11. 1650 Klatovy), nemanželská („z levého boku“) dcera Hejdy s Kateřinou Žižkovou;
Vilém Tomáš (19. 12. 1651 v Klatovech – 22. 5. 1652 tamtéž);

Alžběta Sidonie (nar. po 1653, vdána 30. 6. 1671 v Dobříkově za Jana Zděbora Příchovského z Příchovic na Dobříkově);
Bětuška (zemř. 1674);
Dorota Ludmila (5. 8. 1657 – před r. 1685), kmotři: rytíř Zdeboř Smil z Janovic, rytmistr, urozená panna Anna Javorská, paní Dorota Hejdová.

2. Václav Ladislav Hejda

(nar. 1621 až 1631 – 14. 5. 1676)

stál ve službách hraběte Maxmiliána Koce z Dobrše na Obytcích, rodina patrně žila ve Vítkovicích u Klatov

Manželka:

Dorota Saloména, roz. Sobětická ze Sobětic a na Soběticích, sňatek cca 1656 (zemřela 14. 5. 1676 v Klatovech)

Děti:

Anna Kateřina (21. 11. 1658 – 19. 5. 1670);

Kateřina (5. 2. 1660);

Jan Jakub (26. 7. 1667 – 1680);

ve všech případech kmotrou Kateřina Hejdová, manželka Albrechta Jiřího; tato linie vymřela Janem Jakubem

3. Dorothea (1632 – 18. 3. 1680 v Klatovech)

22. 2. 1650 se v Klatovech vdala za Samuela Alexandra Ludu z Lukavan, druhé manželství uzavřela 22. 11. 1663, kdy si vzala Jindřicha Smíchovského /Smicheus/, z Liberce

III. František (Václav Jan) Hejda z Lovčic (? cca 1640 – 11. 12. 1708),

Manželka:

Františka Bukovanská Pintovna z Bukovan (? 1646 - 31. 10. 1729), dcera Bohuslava Bukovanského z Bukovan a na Hořákově a Anny Salomény Bukovanské Pintovny z Bukovan a na Hořákově (roz. Czerninové z Chudenic); sňatek 19. 2. 1686 v Týnci u Klatov.

Děti:

Václav (nar. 1687, zemřel jako císařský Fähnrich);

Ludmila Anna Marie Alžběta (nar. 7. 6. 1688 v Dlažově);

Maxmilián Jan Josef (31. 10. 1689 Dlažov – 24. 3. 1757 Hořákov);

Antonia Elisabetha Johanna Barbara (19. 4. 1692 – 18. 5. 1702 v Klatovech⁹¹),

Hans Hendrych Bohuslav Xaverius (26. 2. 1695 – 17. 7. 1762 ve Zručí, kde byl od roku 1722 farářem)

⁹¹ Matrika zemřelých Klatovy, p. 175., 18. 5. 1702: „usnula v pánu urozená paní Alžběta Hejdová z Lovčic, zaopatřená, u velebných pánů dominikánů v kryptě pochována...“.

IV. Maxmilián (Jan Josef Juda Tadeáš) Hejda z Lovčic (31. 10. 1689 Dlačov – 24. 3. 1757 Hořákov)

Manželka:

Marie Anna Ludmila, roz. Ratzenberger von Ratzenberg (1693 – po 1757), otec Gottfried Ferdinand Konstantin Ratzenberger von Ratzenberg (zemř. 22. 3. 1702) na Liběticích a Žikově, matka Antonie Helene Rosalie, roz. Boryně z Lhoty (zemř. 10. 4. 1718 v Klatovech); sňatek 6. 10. 1716 v Petrovicích u Sušice.

Děti:

Anna Františka Antonia (9. 7. 1717 Hořákov – 25. 1. 1772 Švihov), vdaná 16. 11. 1750 za rytíře Josef Joachima Langenmantla ze Švihova (21. 3. 1719 Neústupov – 10. 2. 1778 Švihov);

Viktoria Josepha Konstancie (24. 12. 1718 - ?), vdaná 13. 1. 1750, manžel rytíř Christophorus Wilhelm Sommer z Herschetitz;

Jan Václav (15. 2. ? 1721/2 ? – 5. 2. 1809);

Marie Anna (26. 12. 1723 - 30. 6. 1775), vdaná 8. 7. 1755 za Jana Příchovského z Příchovic, jejich syn Jan Příchovský, zemřel 27. 8. 1817 v Hořákově jako kaprál ve výslužbě ve věku 63 let;

Marie Josefa (19. 9. 1726 - 26. 4. 1757);

Barbora Anna Lidmila (29. 4. 1730 – 1. 2. 1809); pravděpodobné další dítě

František Xaver, člen jezuitského řádu (1742 – 28. 1. 1797 Hartlíkov, jako farář)

V. Jan Václav Hejda z Lovčic (15. 2. ? 1721/2 2 - 5. 2. 1809)

Manželka:

Františka, roz. Locher von Lindenheim (1728 Arlon v Lucembursku - 12. 1. 1763 Hořákov), otec Franze Anton, rytíře Locher von Lindenheim, císařského hejtmana a jeho ženy Polyxeny, roz. Hraběnky Khuen von Belasi (zemř. 1. 3. 1729 v Arlonu). Sňatek uzavřen 23. 10. 1757 ve Velharticích.

Děti:

Maria Helena, provdaná Karl (2. 7. 1758 – 1846 v Sušici);

Maximilián Josef (21. 11. 1760 - 30. 7. 1802, duševně postižený);

Maria Anna (8?. 12. 1761 – 1?. 2. 1764);

Josef Jáchym (31. 12. 1762 – 20. 6. 1821).

VI. Josef Jáchym Hejda z Lovčic (31. 12. 1762 – 20. 6. 1821)

Manželka:

Anna, rozená Tomanová (nar. 1784 Brtí – zemř. 1850 v Klatovech), vdaná za Hejdu 8. 10. 1814 v Běšinech, dcera Jana a Ludmily Tomanových z Brtí (Bursten), svědkové na svatbě byli Heinrich Locher von Lindenheim a Josef Ernest hr.

Kollowrat, Herr auf Teinitz, oddával Josef Wenzel Alexius de Lowcze, Teinitzer
Archipresbyter

Děti:

Anna Barbara (27. 12. 1811 Hořákov – 24. 8. 1850 Klatovy);

Josef Albrecht (2. 6. 1814 Hořákov – 28. 8. 1884 Klatovy);

Rudolf Ernst Wilhelm Wenzel (29. 5. 1816 H. – 15. 9. 1886 Plzeň, oficiál soudu v penzi);

Innonecia Theresia Amalia (28. 7. 1819 H. – 5. 8. 1850 Klatovy)

VII. **Josef Albrecht Hejda z Lovčic** (2. 6. 1814 – 28. 8. 1884)

Manželka/y:

1. **Marie, roz. Anderle** (cca 1815 – 3. 8. 1850 Klatovy), z Hrádku u Sušice (otec tam byl mlynář), čp. 36, brali se 19. 9. 1838 v Hrádku
2. **Gertrude, roz. Teml** (27. 3. 1822 Dlačov - ?), sňatek s Hejdou ve Strážově 2. 2. 1853, otec Ignác Teml (zemř. 7. 10. 1851 ve Strážově), matka Barbara, roz. Spirk (zemřela 24. 8. 1881 v Opálce)

Děti:

1. manželství

Monika Anna Nepomucena (20. 3. 1839 Hořákov – 15. 9. 1866 Klatovy), vdala se 28. 1. 1865 v Klatovech za gymnaziálního profesora Františka Hromádku (nar. 12. 11. 1831, až do 1896 na státním vyšším reálném gymnasiu v Praze);

Emanuel Josef (9. 1. 1841 Hořákov – 23. 9. 1895 Vídeň), úředník vídeňské Unionbanky, oženil se ve Vídni 14. 10. 1876 s Irmou Glatter, nezanechal mužské potomstvo);

Josef Konstantin (11. 3. 1842 Hořákov - ? Vídeň), c. a k. plukovník, do 1900 velitel pěšího pluku č. 21;

Anna Barbora Filoména (13. 7. 1843 Hořákov – 5. 6. 1852 Klatovy);

Friedrich (17. 12. 1847 Újezdec u Klatov – 16. 8. 1850 Klatovy);

Rudolf (5. 12. 1848 Újezdec u Klatov – 29. 3. 1888 Klatovy);

Johann (20. 7. 1850 Klatovy – 14. 8. 1850 Klatovy);

2. manželství

Marie (nar. 13. 12. 1853 v Klatovech);

Friedrich Josef Anton (10. 6. 1855 Klatovy – 29. 4. 1883 Praha, kandidát medicíny);

Jaroslav (23. 12. 1856 Klatovy – 28. 12. 1938 Klatovy), akademický malíř;

Bohumil (1. 1. 1859 - ? Klatovy), učitel hospodářské školy v Klatovech, zmíněn v Hlasech ze Šumavy, 30. 9. 1899, č. 18;

Vladimír (24. 7. 1861 Klatovy – 9. 12. 1861 Klatovy)

VIII. Jaroslav Hejda z Lovčic (23. 12. 1856 Klatovy – 28. 12. 1938 Klatovy), malíř, krajinář

Manželka:

- 1. Fanny, roz. Rybová** (26. 2. 1857 – 24. 7. 1916 Praha), dcera Václava Ryby a Anny, roz. Bednářové, sňatek 16. 10. 1910
- 2. Kateřina, ovd. Hamplová, roz. Formánková** (1860 -), sňatek 21. 1. 1919 v Klatovech

Löfflerovi – hořákovský panský dvůr, později čp. 12 (draslárna)

Židé se v českých zemích během 15. až 18. století usazovali vedle měst i v malých místech, většinou na panstvích, kde provozovali v nájmu vinopalny a pivovary a živili se drobným obchodem. Tak tomu bylo i na Klatovsku. Počet židovských rodin v Čechách byl od dob Marie Terezie regulován tzv. familiantským zákonem. Byl stanoven přesný počet rodin, respektive „familiantů“, tedy hlav rodin. Každé toto „familiantské“ místo bylo evidováno. Obsadit ho mohl jen jeden syn z rodiny, takže ostatní synové museli čekat na uvolnění jiného familiantského místa. Všechny děti narozené mimo určené, přidělené „familiantské“ místo byly považovány za nemanželské. Tak tomu bylo až do roku 1848, kdy začalo docházet k postupnému občanskému zrovnoprávnění židů, familiantský zákon byl zrušen a děti nemanželské se staly manželskými. Tak tomu bylo i v případě rodiny Löfflerů z Hořákova. I všechny jejich děti byly až do roku 1848 považovány za nemanželské, protože pocházely ze svazku, který neměl místo mezi „familianty“.

Jakob Löffler (nar. cca 1764 Bernartice)

Manželka:

Babette, roz. Schwarz

Děti:

Leopold, Lazar a další

Leopold Löffler (6. 5. 1804 – 16. 5. 1883, Běšiny 30)

Manželka:

Sara, roz. Beck, z Dobříkova (cca 1802 – 22. 5. 1876 Běšiny 30)

Děti:

Jacob (10. 3. 1827)

Joseph (16. 8. 1829, draslář v Hořákově)

Abraham (28. 10. 1833, obchodník dobyt看em v Běšinech a na Čachrově),
manželka Fani, roz. Bloch (30. 2. 1835 Nýrsko – 17. 9. 1879 Běšiny)

Andrian (12. 6. 1838)

Magdalena (3. 10. 1840)

Juda (6. 10. 1842)

Lazar Löffler (cca 1809/10 Hořákov – 28. 7. 1876 Běšiny)

Manželka:

Barbara, roz. Hahn z Bezděkova (cca 1807 – 9. 2. 1876)

Děti:

Salomon (15. 2. 1830)

Elisabetha (11. 3. 1833)

Jacob (7. 3. 1836 – 23. 7. 1884), hostinský v Běšinech čp. 70

Andrian (8. 2. 1839)

Jonathan (27. 11. 1842)

X. Obrazové přílohy

1. List z originálu Berní ruly pro panství Běšiny se záznamem o Hořákovu, 1653 (sedláci: Václav Vít, Jan Hejl, Jan Spolský, Václav Spolský), Národní archiv ČR.

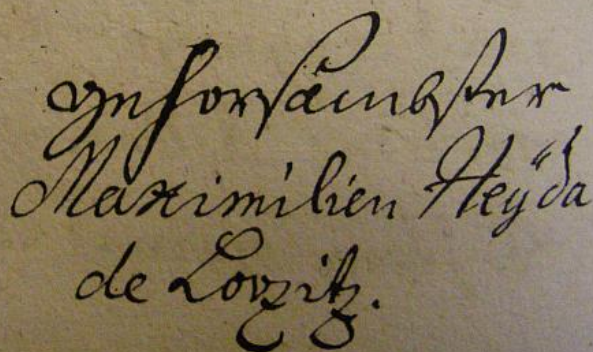
	Strýčím:	Strýčím:
Běšiny p. Jaroslav brab. Sedláci	Hořákov Sedláci	
Maglar Wil.	41	14
Jan Hejl	24	3
Jan Spolský	24	4
Maglar Spolský	24	7
Salupnický		
rodové sedlí		
Václav Vít	13	
Mam: pro Magary Janů Dubomanstýmů jedou d. d.		

4.

2. Počátek záznamu o Hořákovu v Deskách zemských, Národní archiv ČR.

3. Podpis Maxmiliána Hejdy z Lovčic, na podání rektifikační komisi v roce 1756, NA ČR.

Confession
Maximilien Hejda
de Lovitz.

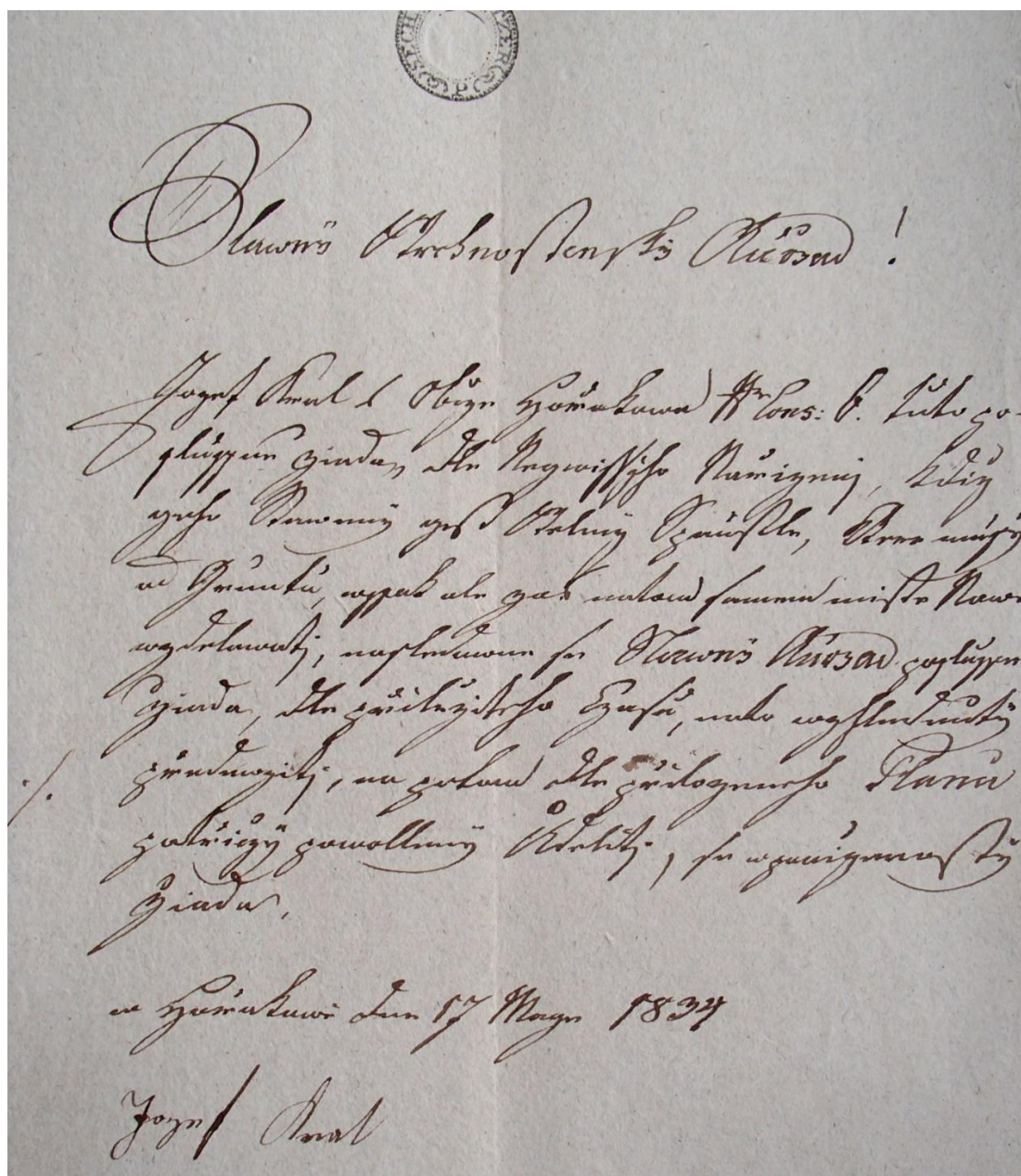
4. Přehled robotních povinností v Hořákově (Josef Král, Martin Hejl/Král, Šimon Spolský, Josef Turek), Tereziánský katastr, 1777, NA ČR.

Jméno	Holländische Zucht	Robotschein															
	Ceren bey obbesagten Zucht des obbenannten Robolindes Vorstriff des ersten Titels des Heinen Abtes Gabriel																
Katholische Pfarre mestlicher Grund in Gabelsdorf	Numerus 1777/1778	Heiße entlas in 1773 Händen				Kaltwasser entlas zu Boden				Kaltwasser entlas zu Boden				Kaltwasser entlas zu Boden			
Fam. Hejzalow	1778	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Ceciliens	1778	Hainig				Hainig											
Joseph Krall	7. 29. 75%							2									2
Martin Hejl	6. 11. 92%							3									1
Šimon Hejlich	10. 21. 20							2									1
Kallipner																	
Joseph Hejral	7. 7. 19%																2
Heißlere Dorfgericht	2																
Guteilte Damm wirts. Kaufmann Guteilte Kaufmann																	

vidi
 schloß bei von Libing
 König Augustus

Siegfried Kadole
 6. Sept. 1777
 Paulus Hilfalm Janla
 p. l. Krametz

5. Josef Král žádá 17. 5. 1834 kolineckou vrchnost o povolení stavby nového domu čp. 6 v Hořákově dle předložených plánů, SOA Klatovy, velkostatek Kolinec

Slavný Vrchnostenský úřad!

Josef Král s Obce Hořákova Nr. Cons. 6. Luth. ge-
plüßtem Gärten, den Angehörigen Parzellen, die
unter Anwesenheit des Statthalter, Herrn
in Grunten, aber als ganz selbstständig unter
Wegnahme, nachher für Slavný Vrchnostenský
Garten, den Angehörigen Gärten, nach Wegnahme
Zustimmung, in jedem der angeführten
Zustimmung genehmigen Vorhaben, so
Garten.

in Hořákovi den 17. May 1834

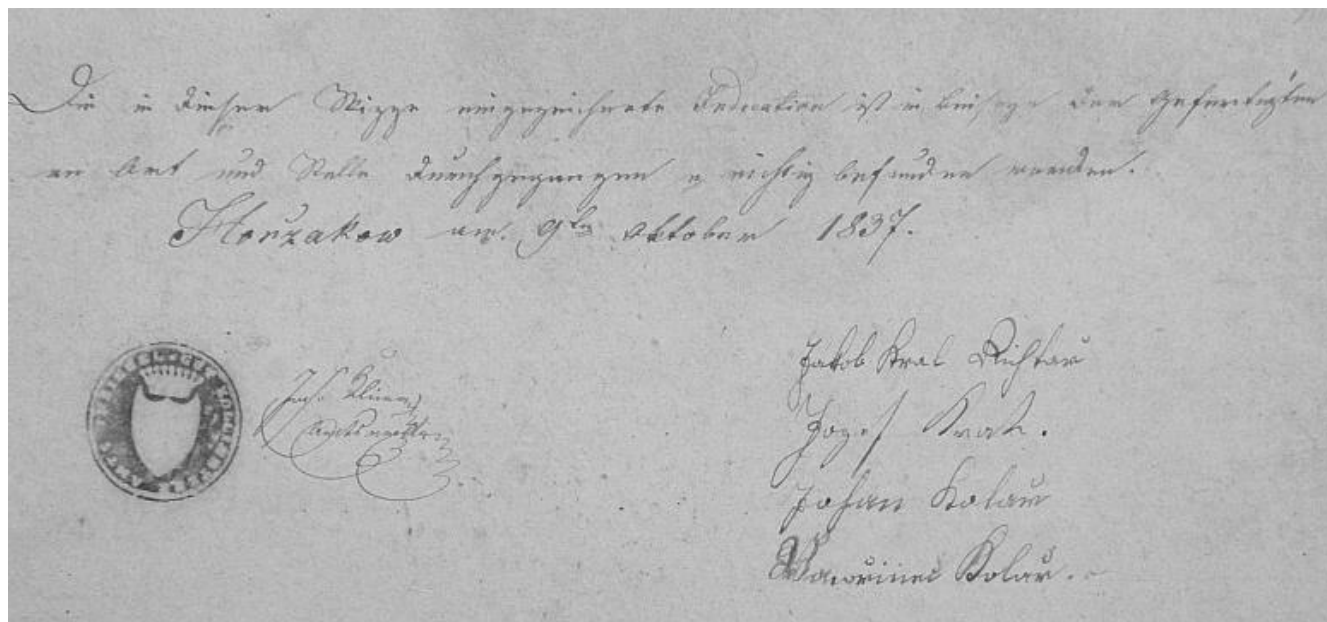
Josef Král

„Slavný vrchnostenský úřad! Josef Král s obce Hořákova Nr. Cons. 6 tuto poslušně žádá dle nejvyššího nařízení, když jeho stavení jest velmi spoustlé, které musí od gruntu, však ale zas na tom samém místě nové vzdělávati, následovně se slavný ouřad poslušně žádá, dle příležitostého času, nato vzhlednutí predevzítí, na potom dle přiloženého plánu patřící povolení uděliti, se v poníženosti žádá. V Hořákově, dne 17. května 1834. Josef Král“

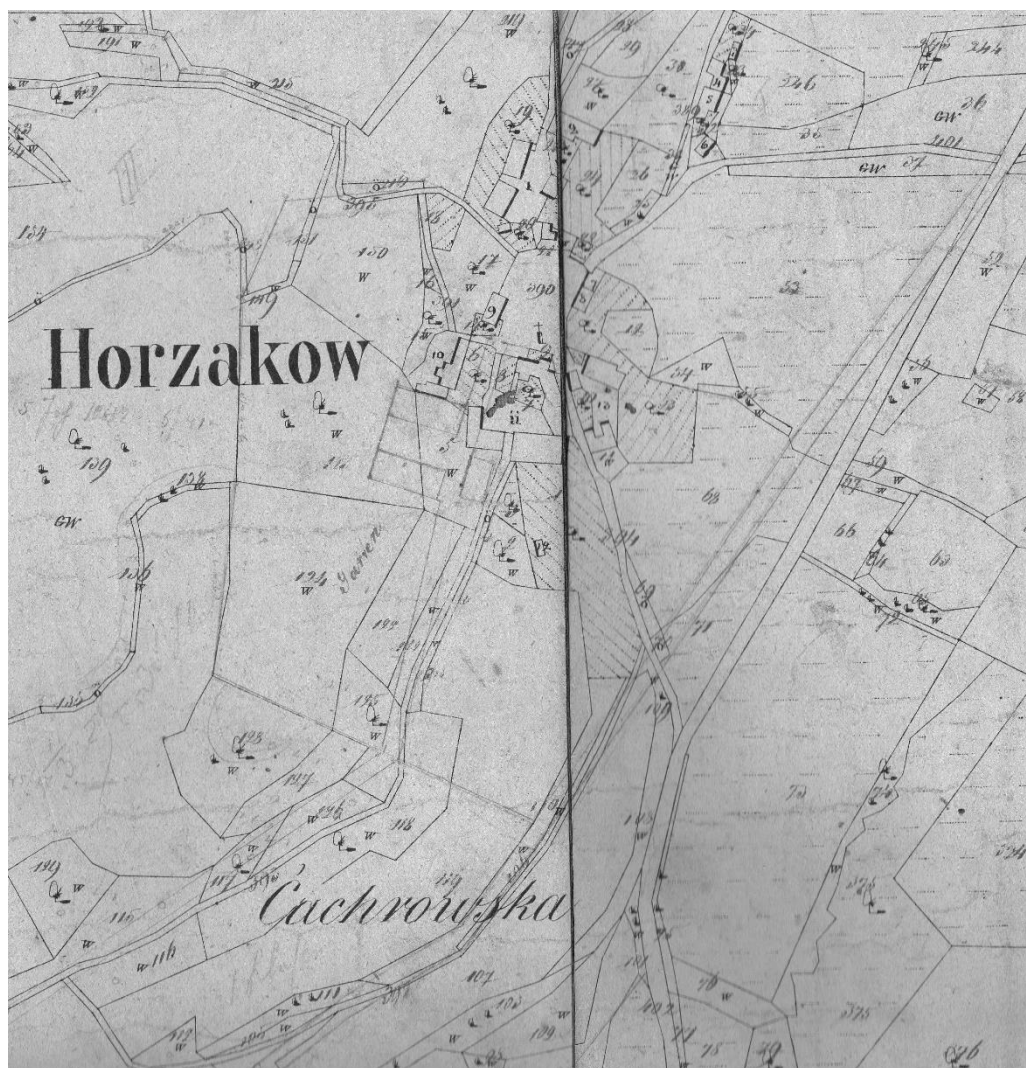
6. Hořákovský intravián, situace okolo staré tvrze, výřez z originálu stabilního katastru, 1837 (ve dvoře statku Jakuba Krále viditelná původní situace, 1 zděná budova, 3 dřevěné hospodářské, s naznačením půdorysu nové stodoly), Národní archiv ČR

7. Jakub Král, rychtář hořákovský, Josef Král (Hejl), Jan Kolář a Vavřinec Kolář potvrzují, že indikační skica stabilního katastru odpovídá skutečnosti. Hořákov, 9. října 1837.

8. Katastrální mapa Hořákova se zakreslenými změnami z doby okolo roku 1860 (nová zeď, státní silnice posunutá), rodinný archiv Slávka Krále.

9. Znak Hejdů z Lovčic (Lobčic), po 200 let majitelů zemskodeskového statku Hořákov, Martinický palatinát, Národní archiv ČR.

10. Rosine Czerninová (1880-1926), první manželka Adalberta Schönborna, foto 1897

11. Adalbert Schönborn, titulní list jeho osobního spisu, Místodržitelství Horního Rakouska v Linci, Archiv Horních Rakous, Linec.

Standesausweis.

1. Name: Adalbert Graf Schönborn

2. Geboren zu Malowitz Laz. Mies Löfman am 16. August 1881

3. Religion: Römisch-Katholisch

4. Familienstand: verheiratet

Gruppe des Zeitvorrückungsschemas (§ 52 D. B.)

A

Hof. Genüge: 16.

Datum der Eheung	verheiratet mit		Kinder		
	Vor- und Zuname	Anmerkung	N a m e	geboren am	Anmerkung
18. Juni 1907	Kosim Gräfin Cecerin von Chudenic		Maria	1. Juni 1908	
			Jasuto	25. April 1910	

5. Berufliche Vorbildung:

a) Studien, Prüfungen und deren Erfolg: all. deutsch. Hauptgymnasium Prag

Maturitätsgängnis 25/9 1901 S. 26, Gängnis der k. k. Staats-Prüfungskommission u. zw. d. H. Prag, 14. Oktober 1904 Nr. 13.571 rechtschriftliche Hauptprüfung „ganz gut“

„ „ 11. Dezember 1906 Nr. 11.059 judizial „ „ „güt“

„ „ 7. Juni 1907 Nr. 9.145 Staatsanwaltschaft „ „ „güt“

b) Fachprüfungen und deren Erfolg: Rechtliche Prüfung über die politische Ges.

Abschließprüfung, Zulassung der v. Hofballarai-Präsidenten d. k. 28. Juli 1910

S. 2.847/Dis. - fast güt“

12. Adalbert Schönborn, okresní hejtman v hornorakouském Welsu, žádá o penzionování, Hořákov, 26. 9. 1925. Archiv Horního Rakouska, Linec.

Hořákov den 26. September 1925

An

der Präsidium der k. u. Landesregierung

in Linz

In Aufspedition des Welsens vom 21. September 1925
Z. 672/5 P. 2. Erlaubte ich mir bekannt zu geben, dass ich
an meine geachtete Schwägerin vom 11. August d. J. mir bisher
nicht zugekommen ist mit der Sache sehr wohl vertrauten
Komitee.

Mein Erinnerungskart vom 12. September 1907 Z. 3606/2. 2. 2.
ist mir leider in Verlust geraten und ich bitte Sie ein
Exemplar derselben anfertigen lassen zu wollen. Der Freund Hr.
Dr. Hermann K. K. Stadthalter in Linz habe ich am 29. September
1907 angetreten.

Ein Brief vom den Betrag der Rückgewinnung in Böhmen,
sowie eine Bestätigung über meine damaligen ständigen
Wohnorts nicht ist ebenfalls in Verlust gegangen.

Adalbert Schönborn
Bezirkshauptmann d. B.

72
20. 9. 1925
692

13. Tereza Schönbornová, sestra Adalberta Schönborna, při soutěži ve střelbě, Hořákov 1904, pohlednice, soukromá sbírka

14. Čachrov, 11. 8. 1905, před hostincem u Šedlbauerů, druhý zleva farář František Blahovec

15. Pečetní zálepka obce Čachrov (Čachrau), používaná v 60. až 80. letech 19. století.

16. Výpis z matriky (záznam o narození Ladislava Krále) pro účely sčítání lidu roku 1910.

V.
Výpis z matriky.
Ke sčítání lidu: bez kolku a poplatku.

Ladislav František Král, syn Emanuela, rolník,
a Jarbovy, poz. Slohovany, narodil se v Hořákově čp. 9.
dne, měsíce, roku 8. června 1901.
Vydáno v Běšině, dne 15. prosince 1910.

Podpis správce matriky:
Červený, farář.

17. Pohlednice Běšín s hořákovským zámekem, cca 1896-1898.

17. Hořákovský zámek v roce 1921. Soukromá sbírka.

18. Hořákovský zámek v roce 1935.

D. 14/12. 45

Ls 15/45

- 25 -

13

Jménem Republiky!

Mimořádný lidový soud v Klatovech uznal po dnešním hlavním přeličení takto právem:

Obžalovaný Vojtěch Schönborn,
naroz. 16. 8. 1881, statkář v Hořákově - obec
Čachrov - čp. 5, nyní ve vazbě mimořádného lidového soudu v Klatovech,

I. jest v i n e n ,
že v době zvýšeného ohrožení republiky a sice od roku 1941 byl jako Blockleiter činovníkem organizace Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei /:NSDAP:/ v Čachrově, Úlohu, Chlístově a Hořákově a že tak

s p á c h a l
zločin proti státu podle § 3, odst. 2 dekretu presidenta republiky ze dne 19. 6. 1945, č. 16 Sb. o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jich pomahačů a
o d s u z u j e s e
podle § 3, odst. 2 tohoto retr. dekretu s použitím § 16, odst. 2 retr. dekretu do těžkého žaláře v trvání 3 roků

Podle § 14, písm. a/ retr. dekretu pozbývá obžalovaný občanské cti po dobu 3 roků.

Podle § 14, písm. c/ cit. dekretu propadá veškeré jmění obžalovaného ve prospěch státu.

Podle § 55 a/ tr. z. započítává se obžalovanému do trestu vyšetřovací vazba od 6. 5. 1945 - 46 hodin do 19. 11. 1945 - 13 hodin.

II. Naproti tomu se obžalovaný

z p r o š t u j e

podle § 259/2 tr.ř. z obžaloby, že v době zvýšeného ohrožení republiky propagoval a podporoval nacistické hnutí tím, že v Čachrově v r. 1940 snažil se přiměti Františku Brůhovou a v r. 1941 nátlakem přiměl Adolfa Kupku, aby se přihlásil k německé příslušnosti, v r. 1941 v Hořákově dal Františku Jiřikovou bez jejího vědomí zapsati jako německou státní příslušnici a v r. 1944 v Běšinech hrozbou nutil Karla Šupa, aby dal dítě do německé školy, jinak že mu bude odebráno, čímž měl spáchat zločin proti státu podle § 3, odst. 1 retr. dekretu.

D ů v o d y :

Ad I. Doznáním obžalovaného a seznamem politických vedoucích nacionálněsocialistické strany klatovského kraje podle stavu k 1.6.1941 je prokázáno, že obžalovaný byl již na tohoto dne Blockleiterem německé nacionálně socialistické strany pro politické obce Čachrov, Chlístov a Úách. Tato okolnost zakládá skutkovou podstatu zločinu proti československému státu podle § 3, odst. 2 dekretu presidenta republiky ze dne 19.6.1945, č. 16 Sb., který stihá činovníky a velitele v organizacích tam vyjmenovaných především v organizaci německé nacionálně socialistické strany. Takovým činovníkem obžalovaný v době zvýšeného ohrožení republiky nepochybně byl. Pro posouzení jeho viny v tomto směru jest nerozhodným, zda vyvíjel nějakou organizační činnost či nikoli.

4. Z téhož důvodu nemůže se obžalovaný dovolávat ustanovení § 13, odst. 2 retr. dekretu a contr., podle něhož neospravedlňuje pachatele, že konal svoji služební povinnost, jednal-li s obzvláštní horlivostí, byl-li činný v úmyslu napomáhat válečnému úsilí Němců nebo poškodit či mařit válečné úsilí Československa nebo jednal-li z jiné zřejmě zavržitelné pohnutky. Ostatně obžalovaný ani netvrdil, že by byl měl z jiného svého služebního postavení povinnost přijmouti funkci Blockleitera. Z toho důvodu lze také právem míti za to, že obžalovaný přijal tuto funkci dobrovolně.

Byl proto týž uznán viným v tomto směru obžaloby.

Trest vyměřen mu byl podle § 3, odst. 2 retr. dekretu za současného snížení pod dolní hranici sazby podle § 16, odst. 2 vzhledem k tomu, že soud vzal na základě určitých a věrohodných výpovědí svědků ^{Františka} ~~Josefa~~ Brůhy, Vojtěcha Chalupského, Karla Jiříka, Anny Voráčové a Matěje Hrachy za prokázáno, že obžalovaný svým zásahem docílil, že Češi Václav Sejpka a Majer byli ušetřeni od pracovního nasazení v říši. Svědkyni Anně Voráčové poskytl obžalovaný vlnu na upletení teplých částí oděvu pro jejího synovce - studenta uvězněného v tom čase v koncentračním táboře ve Flossenbürku. Tímto jednáním zasloužil se obžalovaný po názoru soudu o zmenšení zla nepřítelům způsobeného, při němž po svém obrácení na cestě povinnosti už vytrval.

Z toho důvodu byl obžalovanému vyměřen trest toliko 3 roků těžkého žaláře.

Ostatní výroky soudu opírají se citov. zákonná ustanovení.

Ad II. Pokud jde o obvinění uvedená v první části obžaloby, že totiž obžalovaný také propagoval a podporoval nacistické hnutí tím, že Adolfa Kupku nátlakem přiměl a Františku Brůhovou snažil se přimět, aby se přihlásila o německou příslušnost, že dal Františku Jiříkovou zapsati bez jejího vědomí za německou státní příslušnici a že hrozbou nutil Karla Šupa, aby dal dítě do německé školy, popřel obžalovaný svoji vinu ve všech těchto případech.

Věřohodnou výpověď svědkyně Františky Brůhové je prokázáno, že se jí obžalovaný jednou ptal, zda by se nenechala zapsati jako Němka, že jí pak i na její zápornou odpověď nechal v bytě přihlášku o německou příslušnost, svadkyně tuto pak spálila a také to obžalovanému řekla, když se jí ptal, zda již přihlášku vyplnila. V tomto jednání obžalovaného, které se obmezilo jen na dotaz vůči svědkyni Brůhové a zanechání přihlášky k německé příslušnosti neshledává soud úsilí, jaké má na mysli ustanovení § 3, odst. 1 o propagaci a podpoře nacistického hnutí.

Z výpovědi svědků Karla Šupa a jeho manželky Marie Šupové vychází, že prve jmenovaný je st. Čech, jeho manželka pak původem Němka, jejíž rodiče rovněž Němci žijí v Dešenicích, že k těmto dali oba manželé o své újmě na výchování svého nejstaršího syna Karla, který zůstal v Dešenicích až do svého 7. roku. Tehdy se vrátil k rodičům na Čachrov, protože musel jít do školy. Ježto neuměl česky začal navštěvovati školu německou v Čachrově. Když se manželé Šupovi přestěhovali do Běšín, dali syna do šeskové školy. Tuto školu opustil asi

po dvou měsících podle tvrzení Šupova proto, že obžalovaný říkal matce dítěte Marii Šupové, že dítě musí jít do německé školy, když ona je Němka ~~matka~~, podle svědectví Šupové, které se podle dojmu jeví také věrohodnějším, proto, že sám učitel z české školy v Běšinech svědkyni upozornil, že hoch nemůže do této školy chodit, když ona je německou příslušnicí. Po té i obžalovaný ji upozorňoval, že musí dát hochu do německé školy. Podle určité výpovědi Marie Šupové byl to však vrchní správce velkostatku Čachrov Němec Buchleitner, který jí jednou říkal, že musí posílat děti do německé školy a neučiní-li to, že jí k tomu přinutí..

Je tedy tvrzení obžaloby i svědka Karla Šupa, který ostatně ani netvrdí, že by mu byl obžalovaný hrozil nějakou újmou pro případ, že nedá dítě do německé školy, vyvráceno jednak svědectvím Marie Šupové jednak nepochybným faktem, že sami rodiče dítěte manželé Šupovi dali toto o vlastní újmě na výchovu do ryze německého prostředí a když mělo jít do školy, dali je školy německé, protože neumělo vůbec česky.

Neshledal proto soud ani v tomto případě ~~žádné~~ ~~žádné~~ ve výzvě obžalovaného, aby manželé Šupovi dali své dítě do německé školy jednání zakládající ~~žádnou~~ propagaci nebo podporu nacismu.

Pokud jde o případ Františky Jiříkové, bylo sice touto jako svědkyní prokázáno, že na vyzvání obžalovaného odevdala tomuto svoji pracovní knížku a že v ní pak měla, když ji od něho obdržela zpět, vepsánu německou státní příslušnost, obžalovaný však popřel, že by k tomuto vyznačení došlo jeho zásahem nebo z jeho pod-

nětu a tvrdí, že si knížku od svědkyně vyžádal na základě výzvy pracovního úřadu v Klatovech, kam ji musel předložit ještě s pracovními knížkami svých dvou zaměstnavek Hartlové a Altmannové a že mu není vůbec známo, kým a za jakých okolností došlo v knížce Jiříkové k vyznačení německé státní příslušnosti.

Toto hájení obžalovaného nebylo během celého řízení ničím vyvráceno a nemohl jej proto soud shledat ani v tomto případě vinným zločinem propagace nebo podpory nacismu.

Konečně pokud jde o případ Adolfa Kupky, potvrdil sice tento jako svědek, že mu obžalovaný vícekrát domlouval, aby se i on přihlásil k německé národnosti, když jeho rodiče i sourozenci jsou Němci. Svědek prý tomuto nátlaku dlouho odolával, ale konečně mu podlehl, když mu matka sdělila, že podle informace získané od obžalovaného nemohou mu jako Čechovi předati svoji chalupu.

Tato výpověď svědka Kupky nejeví se soudu věrohodnou a spolehlivou jednak proto, že svědek vypověděl neurčitě a nejistě, jednak jeho výpověď při hlavním přelíčení odporuje tomu, co o příčině svého rozhodnutí přihlásiti se k německé národnosti udal vyšetřující komisi ONV v Klatovech dne 11. 8. 1945. Tehdy výslovně uvedl, že v roce 1940 při příležitosti udělení mateřského kříže svědkově matce navštívili tuto Němci Kammel, Schreiner a Brejšková, že tito naléhali na svědkovu matku, aby se svědek dal k Němcům, upozorňovali ji, že toho bude později litovat, neučiní-li tak a že svědek teprve po stálém a stálém naléhání a i vyhrožování zakolísal a začal s manželkou o přestupu uvažovati, že

zvláště pak zakolísal, když mu obžalovaný řekl, že jako Čech nemůže podědití hospodářství po rodičích Němcích. Ze samotné výpovědi svědka Kupky je viděti, že se tomuto při rozhodování, má-li zůstatí Čechem či se přihlásiti za Němce, nejednalo o nic jiného než, aby získal majetek po rodičích. To je ovšem pohnutka, která s svědka pos tránce mravní dokonale charakterisuje. Z celého jeho bývalého jednání a chování, jak se jeví ze samotné jeho výpovědi, vyvstává podezření, že se dnes snaží odstranit svého přestupu k německé národnosti jakýmsi neodolatelným donucením, jehož původcem byl obžalovaný.

Nemohl proto soud ani v tomto případě zjistiti z výpovědi svědka Kupky, že to byla činnost obžalovaného, která působila ~~ke~~ ^{neblaze} vnitřní rozhodnutí svědkovo přihlásiti se k německé národnosti.

Informoval-li obžalovaný svědka nebo jeho matku, že jako Čech nemůže dostati v době nacistického režimu majetek po rodičích Němcích, stalo se tak podle pravdy a skutečného tehdejšího stavu. Nemůže proto býti ani v tomto sdělení obžalovaného spatřována nějaká propagace nacistického hnutí.

Byl proto obžalovaný v tomto směru obžaloby zproštěn podle § 259/2 tr.ř.

Došlo 2/12. 45.
opsáno 6/12
porovnáno
vpraveno

19. 11. 1945.

Dr. K. Kocourek
ex. univ. st. finanční
ex. univ. st. univ. st.
ex. univ. st. z. a. o. b. e.
Viz výpovědi rozsudek a us. o likvidaci činnosti

J. K. Kocourek

12
čj. 23/46 G.

Nařízení, aby trest byl vykonán.

Vojtěch Schönborn

Trest nastoupen dne 19. 11. 1945 v 13 hodin

nar. 16. 8. 1881

hodině.
Trest odpykan 6. 5. 1946 v 11 hodin.

byl rozsudkem ze dne 19. 11. 1945
Ls 15/45-13
odsouzen pro

zločin dle § 3 odst. 2 retr.
dekrety
k trestu těž. žal. 3 roků, jmění
propadá ve prospěch státu
ztr. obč. cti na 3 roky
zostřenému -----

Vězeňský úředník:
PŘÍJÍMČÍ
V. 11. 1945

a má nastoupiti trest ~~dx~~ ihned

Průvodní list
10. ledna 1946 v 12 h.
des. m. m. v. Klatovsk.

Do trestu započítává se

vazba zajišťovací a vyšetřovací od 6. 5. 1945 11 hod.

hod. poledne do 19. 11. 1945

13 hod. do poledne.

Po odpykání trestu bude odsouzen jedán

KRAJSKÝ SOUD
V KLATOVECH
Došlo - 3. 11. 1946
příloh
rubrik

propuštěn na svobodu.

Krajský soud v Klatovech, odd. V.,

dne 28. 11. 1945

KRAJSKÝ SOUD
V KLATOVECH
Došlo - 6. 11. 1946
příloh
rubrik

vanice

Záznam obžalob!

Trest. řád č. 179 a) čes. (Nařízení výkonu trestu pro sbor. soudy.)

Státní tiskárna v Praze - 6808-36.

20. Evidenční list o členství Adalberta Schönborna v NSDAP

Genauere Anschrift der anfragenden Dienststelle:

Eingangsdatum:

..... Klattau, den 25.7. 1942

Auf dem Dienstweg:

An die

Kreisleitung der NSDAP., Kreispersonalamt

Nur den eingerechneten Teil durchschreiben!

Nkt./Zch.: K/3

Es wird um Mitteilung gebeten, ob gegen die Einsetzung (Beschäftigung) des/r Nachgenannten dort-
 feits Bedenken bestehen.

Einsetzung beabsichtigt zum: 1. Mai 1942 (Beschäftigt seit: 19....)

als haupt, ehren, nebenamtlicher Blokleiter

in: der Ortsgruppe Klattau

Name: Graf Schönborn Vornamen: Adalbert
(bei Frauen auch Geburtsname) (Nachname unterstreichen)

geboren am: 16.8.1881 in: Malesitz Kreis: Mies/Sud.

Beruf: Landwirt

Staatsangehörigkeit: Deutsch Bekenntnis: r.k. früher: r.k.

Wohnanschriften der letzten 5 Jahre, von — bis: Horeschakow Nr.5

Mitglied der NSDAP. seit: 1.4.1939 Mitgl.-Nr.: 7076636

" welcher Gliederung: seit: Einheit:

" welches angeschl. Verb.: seit:

" früherer polit. Parteien, Freimaurer-Logen usw.:

Bestätigung des Ortsgruppen-Stützpunktleiters:

Politische Zuverlässigkeit

..... ist gegeben

Heil Hitler!

(Dienststempel)

Vorbereitetes Strafreg.-Formblatt liegt bei!

Nur vom Kreispersonalamt auszufüllen!
 Urschriftlich zurück an die anfragende Dienststelle

Nkt./Zch.:, den 19

Gegen die des/r Obengenannten bestehen nach Prüfung der W.R. und
 der strafrechtlichen Auskunft hierfeits Bedenken.*)

Heil Hitler!

(Dienststempel)

*) Begründung umseitig.

Vordruck Nr. 42 a

2256 (Befehlsnummer) XI. 40
 Block = 25 Blatt mit 1-3 zurückgehenden

21. Čachrov, léto 1981, neznámý autor

22. Václav (Slávek) Král /1921-1985/ na svém koni, za stodolou statku čp. 6, 40. léta 20. století

23. Statek čp. 6 s novým čp. 1, srpen 2013 (jedna z nejstarších usedlostí v Hořákově, doložená minimálně od počátku 17. století), soukromá sbírka Evžena Košťála

Prameny:

Státní okresní archiv Klatovy

Knihy kontraktů Hořákov 01

Přehled použitých matrik Státního oblastního archivu Plzeň (Actapublica, Porta fontium):

Běšiny 01, 02, 03, 10, 11, 12, 14, 17 – 19; matriky Strážov, Čachrov, Velhartice

Archiv hlavního města Prahy:

Konskripce Pražanů

Pozůstalostní spisy pražských okresních soudů

Národní archiv ČR:

Policejní evidence obyvatelstva

Stabilní katastr

Tereziánský katastr

Josefínský katastr

Soukromé sbírky:

Soukromá sbírka dokumentů ing. Václava Zahradky (Čachrov)

Soukromá sbírka dokumentů Jaroslava Krále (Hořákov čp. 6)

Soukromá sbírka dokumentů Františka Majera (Hořákov čp. 12, 14, 16)

Literatura:

Nekvasilovi: Šumavské halali.

Autor velmi děkuje všem, kteří přispěli k této práci:

Lukáši Doubkovi, Pavlu Havlovičovi, Evženu Košťálovi, Jaroslavu Královi, Ladislavu Královi, Mileně Kudělové, Janu Kynčlovi, Evě Majerové, Františku Majerovi, Janu Rybovi, Václavu Zahradkovi a dalším.

Selina Ringhoffer v dětství, fotografie z roku 1917, Ullstein, zdroj: <http://www.granger.com>.

Osazenstvo hořákovské zotavovny, patrně 1952

Prameny:

Státní okresní archiv Klatovy

Knihy kontraktů Hořákov 01

Přehled použitých matrik Státního oblastního archivu Plzeň (Actapublica, Porta fontium):

Běšiny 01, 02, 03, 10, 11, 12, 14, 17 – 19; matriky Strážov, Čachrov, Velhartice

Archiv hlavního města Prahy:

Konskripce Pražanů

Pozůstalostní spisy pražských okresních soudů

Národní archiv ČR:

Policejní evidence obyvatelstva

Soupisy poddaných podle víry 1651

Stabilní katastr

Tereziánský katastr

Josefínský katastr

Soukromé sbírky:

Soukromá sbírka dokumentů ing. Václava Zahradky (Čachrov)

Soukromá sbírka dokumentů Jaroslava Krále (Hořákov čp. 6)

Soukromá sbírka dokumentů Františka Majera (Hořákov čp. 12, 14, 16)

Literatura:

Nekvasilovi: Šumavské halali.

Autor velmi děkuje všem, kteří přispěli k této práci:

Věře Bízkové, roz. Martinové, Lukáši Doubkovi, Pavlu Havlovičovi, Evženu Košťálovi, Jaroslavu Královi, + Ladislavu Královi, + Miloslavě Kudělové, roz. Martinové, Mileně Kudělové, Janu Kynčlovi, Evě Majerové, Františku Majerovi, Janu Rybovi, Václavu Zahradkovi a dalším.

Editace dokumentů, z kolineckého archivu:

Kolinec – Podolí - Knihy panství

Kolinec 1

Ve vsi Spolka při vsi Hořákově, by-
vší někdy za panování slavné paměti
pána pána Quido hraběte Tertzi de Sissa Pána
na panství kolineckým, Matoušovi Ko-
lářovi potažnému sedláku na dolejší Spol-
ce podobně při vsi Hořákově, ku k tomu
gruntu za chalupou pustou nad darovaná
(že pak ale nadjmenovaný Matouš
nic ? od tehdejší vrchnosti k do-
cirování neměl, byla jemu zase od
vládnoucího hejtmána odňata, však
ale že na té živnosti pro škrobotné
pole žádný obstatí nemohl. Z té příčiny
považujícíe my níže podepsaní víc ná-
ležitě že jak robota, tak kontribuce
od drahných let zamezené jsou a žádný
se na ní osaditi nechtěl, Z té příčiny
jest tu chalupu kde ? ?
témuž Matouši Koláři, a dědicům jeho
za dvacet dvě kopy míšeňských odprodána
kterézto peníze těch 22 kop aneb 25 zlatých
90 krejcarů při zavření contractu tohoto na
hotově ihned do důchodu složil a zaplatil,
kterýzto peníze podobně v Nr. 9 počtu peněz dne
1702 za příjem svedené jsou, z nichzto se ? tuto
nejlepším způsobu kvituje, a nadále však
povinnost jeho bude z tý hořejší Spolky každoročně
statným potahem šest dní orní roboty a zase
statným dělníkem šest dní ? ruční roboty
všechno ne? vykonávati a J. M. V.
pak kontribuci poloviční co on neb potomek
jeho z dolejší Spolky dává a dáváti budou
z hořejší vypravovati musí. Když to vše tak
vypravovati tehdy také pokojně týž hořejší
Spolky z dědici svými užívati moci bude
a od mě i budoucí vrchnosti (titul)
nebo hejtmánů v slušnosti ať zůstanou
své, vyhledává, pročez pro hodnou pod-
státu toho, tento trh co dvě stejné psaní
jest, a jeden exemplář se pro paměť kanceláři
zanechává, druhý kupujícímu Matoušovi
Kolářovi se odevzdává, oba pak našima

obecním secrety stvrzujeme, vlastními rukama se podepisujeme. Actum na kanceláři panství kolíneckého dne 30. septembris Anno 1703.

Jan Chr(istian) Hermann
Puchhalter

J. ? Heytmano Sällat?

Nr. 11 (p. 32)

Dnes podepsaným roce a datu s obzvláštního povolení Jeho Excelence Pána Pána Františka Hertzi Svaté římské říše hraběte de Sissa, Jejich Římské Císařské Královské a Katolické tajný rada, dědičného pána statku Kolince, Sučím, Vlčkovi a Podolí etc. Jest jedna neproměnitelná koupě v tej nadzmníněnému statku Podolí in corporovanej vesnici Hořákov učiněna a následovným způsobem zhotovena neb zavřena totiž prodávající Jan Král, jeho nejmladšímu vlastnímu synu Josefovi jeho již od 60 let v užívání mající poddanný selský statek se všema ten čas přímém vynacházejícíma potřeby, který v dobře vystavenej v sednici, stodoly a marštalemi, též všech polí a lukách, v předešlých mezích a mezníkách, jak on sám skrz mnoho let užíval a posedíroval, za jednu trhovou sumu, tj. tři sta padesáte zlatých rejnských, které on podavatel, jakožto otec při jeho živobytím, mezi jeho děti následovně rozděljuje a to sice: Poněvadž on tím již svatbami neb manželstvím zaopatřením starším dětem při jejich vybídkách, onomu každému od jeho hospodářství obyčejný dětinský podíl již eo tempore v hotovosti zaplatiti měl v dobrým svědomí přiznává, tak od představené kupecké ceny oni tehdy nic k dostání neb k pohledávání nemají. Nobrž od toho předně jemu mladšímu synu Josefovi 100 zlatých té ještě svobodné nejmladší dceři Majdaléně ale z ohledu že ona dokonce nic z domu

nedostala a taky ještě ona nedostatná a nezaopatřena jest 150 zl. k dostání přijítí má, ty poslední 100 zl. ale rezervíruje on otec sám sobě jenom k jeho budoucí jistotě neb ubezpečení potřeby hoc modo spatky? , aby on nikdy v jeho starostlivé nemožnosti od toho sobě pomoci neb pohovytu mohl jestli by ale on takového zapotřebí neměl a před jeho zemření žádný obzvláštní testament na takové nezanechal, tak má jemu kupujícímu za jeho ukázanou dětinskou lásku dobré mínění a věrnost a také za jeho od něj užití dobré chování (když on až posaváde v skutku jemu otci prokazovati bude) k vlastnímu připadají neb zůstanou. Nicméně vyjímá sobě že onen podavatel u syna Josefa za čas jeho živobyetí svobodný stůl a slušné poctivé vychování, i s postelí a praní tak dobře, jak on hospodář sám takové užívá, k dokázání v stavu bude, jestli by ale přes to všechno on hospodář v krátce neb na dlouze, (jak se někdy od nevděčných a neuznalých dětí stává) jemu starýmu otci malé vážení, špatné stravování a ne v otcovské cti jak slušný míti měl, tak má on zavázán býti, za tu stravu následovný aequivalent z hospodářství odstoupiti a za čas jeho živobyetí ročně skládati, totiž:

Pšenice, jeden id est	1 strych
žita šest, idees	6 strychů
ječmene jeden, id est	1 strych
hrachu jeden, id est	1 strych
a soli třicet, id est	30 žejdlíků.

Item jednu krávu a kozu při svobodně pahcirovaném krmení vychovati povinen. Dotýče jse ale proti tomu těch těch nejmladší sestře Majdaléně, z hospodářství patřících 100 říšských tolarů, takové má on hospodář ve osmi vejrunkách, tj. v 8mi letech, a to sice k budoucí svatbě 50 zl., a ty ostatní 100 zl. v šesti letním

ratie, těch následovních šesti letech po
15 zlatých a poslední osmý rok 10 zlatých
k složení a přitom všem jí sestře
slušnou a poctivou svatbu dle
stavního způsobu vybejti povinen
bude. Dálejc bude hospodář
zavázán, jí sestře za čas jejího
svobodného stavu, na ten způsob jako
otcovi svobodný stůl, a jinší potřeby
prokazovati, jestli ale by skrz
všeliké různice neb jinší ne-
srovnání takové bytí nemohlo
tak má se jí každoročně ten aqui-
valent, jak předně specifikovaný,
in natura složiti. Které všechno
on ? na ten způsob, a nejinače
k praestýrování se uvoluje a při-
povídá, k většímu důvěření
a neproměnitelným dobře držení
toho, tento contract, jakožto od kupu-
jící synovské a také od prodávající
otcovské strany, nejenom z vlastní-
mi rukami podepsaný, nýbrž
i také od jmenovaných a vyžádaných
zdejších excelence Hraběte poddaných
svědkův potvrzený jest. Stalo jse
ve vsi Hořákově, dne 7. februari
Anno 1750.

Jan Král prodávající
Josef Král kupující

Václav Tomášek, rychtář podolský
Martin Dolejší, rychtář střítežský
jakožto svědkové

Představená a trefená neb srovnávající
koupě jest jménem a plnomocenstvím
Jeho Milosti Hraběte Excelence zdejší
vrchnosti od mně níže podepsaného
na ten čas zřízeného správce
ve všem a dobrým uznáním
confirmována, nicméně Jeho Milosti
Vrchnosti na robotách, nájemných
a jinejch panských povinnostích a
realích, bez nejmenšího praejudiz
a újmy. Stalo se v zámku
Kolinským, dne 8. februari Anno 1750.
Ferdinand Rauffeissen, správce

